

**2023 m.
metinis pranešimas ir
tvaraus verslo ataskaita**

Turinys

Verslo apžvalga	Veiklos strategija	Vadovybės pranešimas	Bendrovės valdymas	Tvaraus verslo ataskaita	Finansinės ataskaitos	Kita informacija
04. Vadovo pranešimas	14. Mūsų verslo strategija	17. Pagrindiniai 2023 m. finansų rodikliai	38. Bendrovės valdymas	74. Tvarumo apžvalga	136. Pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita	169. Bendra informacija apie ataskaitą
05. Kas yra „Telia Lietuva“?	15. Mūsų vertybės	18. Finansų rodikliai	42. Valdybos nariai	84. Taksonomijos reguliavimas		
06. Trumpai apie „Telia Company“		19. Veiklos rodikliai	45. „Telia Lietuva“ valdymo struktūra	91. Aplinkosauga	137. Finansinės būklės ataskaita	170. Nepriklausomo auditoriaus išvada
07. 2023 m. „Telia Lietuva“ skaičiai		19. Santykiniai rodikliai	46. Vadovų komanda	104. Skaitmeninė įtrauktis	138. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	
08. Ryšio užtikrinimas NATO viršūnių susitikime		20. Pajamos	49. Bendrovės valdymas	110. Atsakingas verslas		
09. 2023 m. svarbiausi pasiekimai		21. Rinka	50. Auditoriai		139. Pinigų srautų ataskaita	
		23. Veiklos sąnaudos	51. Bendrovės valdymo ataskaitos forma		140. Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	
		23. Veiklos rezultatai				
		24. Finansinės būklė ir pinigų srautai				
		25. Ilgalaikės investicijos				
		26. Investicijos į dukterines / asocijuotas įmones				
		26. Akcinis kapitalas ir akcininkai				
		29. Dividendai				
		30. Informacija apie susijusių šalių sandorius				
		31. Tyrimų ir plėtros veikla				
		32. Rizikų valdymas				
		33. Planai ir prognozės				
		34. Darbuotojai				

Verslo apžvalga

Vadovo pranešimas

Mieli skaitytojai,

Su dideliu entuziazmu ir ryžtu praėjusių metų pradžioje priėmiau profesinį iššūkį tapti „Telia Lietuva“ vadove. Viena vertus, gavau išskirtinę progą stoti prie puikios reputacijos, gerai valdomos ir itin reikšmingą poveikį visuomenei turinčios įmonės vairo. Kitaip tariant, įmonės, jau esančios teisingame kelyje. Tuo pačiu buvau pasiryžusi pasiekti proveržį visose mūsų kompanijai strategiškai svarbiose srityse. Dėka neįtikėtino „Telia“ darbuotojų talento, ankstesnių laimėjimų ir užsidegimo mums pavyko drauge pasiekti reikšmingo progreso. Apžvelkime, ką nuveikėme.

Neabejotinai ryškiausiu praėjusių metų momentu tapo istorinis NATO Viršūnių susitikimas Vilniuje. „Telia Lietuva“ komandai buvo patikėta pasirūpinti šio išskirtinės svarbos renginio ryšių infrastruktūra ir kibernetiniu saugumu. Pagal savo mastą, saugumo standartus, darbų terminus ir konfidencialumo lygį tai buvo matyt sudėtingiausias projektas per visą įmonės gyvavimo istoriją. Su šiuo iššūkiu susitvarkėme šauniai, o mūsų pastangos buvo įvertintos ne tik Lietuvos tarnybų, bet ir Baltųjų rūmų, iš kurių sulaukėme oficialios Prezidento Joe Bideno administracijos padėkos.

Kalbant apie platesnį mūsų poveikį visuomenei, pernai ypač daug dėmesio skyrėme įtraukties temai. Žengėme svarbius žingsnius pritaikydami savo produktus, paslaugas, skaitmenines platformas ir klientų aptarnavimo standartus negalią turinčių žmonių poreikiams. Savo pavyzdžiu siekiame paskatinti ir kitas įmones bei visą visuomenę būti atviresne ir neabejinga įvairias negalias turinčių žmonių problemoms. Ypatingai noriu padėkoti mūsų įtraukties ambasadoriams – žmonėms, kurie dėl vienokios ar kitokios fizinės būklės kasdien susiduria su įvairiais barjeriais – už jų energiją, entuziazmą ir milžinišką pagalbą

siekiant teigiamų pokyčių. Neatsitiktinai ir mūsų kalėdinė kampanija pernai buvo dedikuota įtraukties temai.

Pernai taip pat dar labiau sutvirtinome savo tvarumo įsipareigojimus. Tęsėme darbus keturiose pagrindinėse savo socialinės atsakomybės srityse – aplinkosaugos, skaitmeninės įtraukties, privatumo ir kibernetinio saugumo. Mūsų grynojo nulio tikslus, kurių esminis yra toliau mažinti CO2 emisijas visoje vertės grandinėje, oficialiai patvirtino Mokslu grįstų tikslų iniciatyva. Prie mūsų pačių CO2 pėdsako mažinimo praėjusiais metais labiausiai prisidėjo nuosekli bendrovės automobilių parko elektrifikacija. Be to, tvaraus verslo modelio konsolidavimui ypač svarbus buvo aukštas darbuotojų įsitraukimas į tvarumo iniciatyvas ir aplinkosaugos tikslų integravimas į strateginius kompanijos veiklos rezultatų matavimo rodiklius (KPI).

Visgi pačioje mūsų įmonės DNR širdyje išlieka vartotojai, o tą geriausiai atspindi „Telia Lietuva“ pasiekimai 5G srityje. Plačiausio Lietuvos 5G tinklo, kuris naujaisiais Ryšių reguliavimo tarnybos matavimų duomenimis dengia 93-95 proc. šalies teritorijos, plėtrai skyrėme išties daug resursų ir investicijų. Tai leido pasiekti naujus duomenų parsisiuntimo spartos rekordus ir tapti lydere pagal vartotojų mobilių duomenų sunaudojimo apimtį, o tuo pačiu fiksuoti dviženklį pajamų iš mobiliųjų paslaugų augimą. Prie jo reikšmingai prisidėjo fiksuotosios belaidės interneto prieigos (angl. *fixed wireless access* – FWA) technologijos, kurios leidžia patikimą ir greitą 5G internetą turėti praktiškai bet kur.

Tiesa, mūsų pajamas pernai augino ne tik 5G technologijos. Šviesolaidinio interneto segmente taip pat fiksuojame gerus rezultatus, o įrangos pardavimai suteikė dar vieną postūmį. Be to, itin didelį potencialą pademonstravo „Telia Play+“

platforma, kuri savo pasaulinio lygio turiniu ir originalia vietine produkcija kelia Lietuvos televizijos kokybės kartelę. Malonu matyti, kad mūsų pastangas įvertina vis daugiau Lietuvos žiūrovų.

Pernai pavyko ne tik didinti įmonės pajamas, bet ir, nepaisant vis dar juntamo infliacinio spaudimo, suvaldyti jos valdymo kaštus. Be to, ženkliai pasistūmėjome į priekį su savo skaitmenizacijos projektais, kurie yra sėkmingų verslo rezultatų ateityje sąlyga. Vienas iš pavyzdžių – nuo praėjusių metų mūsų klientai visas paslaugų teikimo sutartis gali atnaujinti pilnai nuotoliniu būdu ir gauti jiems aktualiausius – individualius poreikius atitinkančius – pasiūlymus. Sėkmingos skaitmeninės kelionės dėka mūsų produktai ir paslaugos galutinius vartotojus pasiekia greičiau, sklandžiau ir mažesniais kaštais.

Kaip „Telia Lietuva“ vadovė sieksiu užtikrinti, kad šiemet išlaikytume pasiektą pagreitį ir toliau dėtume reikiamas pastangas gerinant klientų patirtį, didinant mūsų produktų bei paslaugų kokybę ir siekiant tvarumo tikslų. Tam, kad šiuolaikiniame pasaulyje žengtume į priekį, privalome būti atviri technologinei pažangai ir pasitelkti ją klientų patirties gerinimui ir mūsų veiklos stiprinimui. Paspirtindami savo skaitmenines iniciatyvas siekiame supaprastinti procesus, padidinti efektyvumą ir suteikti dar didesnę vertę savo klientams, o su savo įtraukties iniciatyvomis bei ambicingais tvarumo tikslais – toliau prisidėti prie teigiamų pokyčių visuomenėje. Tikiu, kad 2024-ieji bus dar vieni metai, kuriais galėsime didžiuotis.

Na, o kol kas kviečiu iš arčiau pažvelgti į praėjusius „Telia Lietuva“ metus.

Giedrė Kaminskaitė-Salters
„Telia Lietuvos“ vadovė

Kas yra „Telia Lietuva“ ?

Derindami fiksuotąjį ir mobilųjį ryšį, Lietuvos gyventojams ir įmonėms teikiame pažangiausias telekomunikacijų, televizijos ir IT paslaugas bei sprendimus. Mūsų 2000 specialistų komanda teikia paslaugas gyventojams, įmonėms, viešojo sektoriaus įstaigoms ir nevyriausybinėms organizacijoms visoje Lietuvoje. Taip pat teikiame paslaugas kitiems vietos ir tarptautiniams telekomunikacijų operatoriams.

Esame tarptautinės Šiaurės ir Baltijos šalyse veikiančios „Telia Company“ įmonių grupės dalis. Dirbdami kartu, dalydamiesi patirtimi ir idėjomis, milijonams klientų septyniose šalyse suteikiame daugiau galimybių ir užtikriname kokybišką galimybę bendrauti .

Bendrovei „[Telia Company](#)“ priklauso 88,15 proc. bendrovės „Telia Lietuva“ akcijų. Nuo 2000 m. „Telia Lietuva“ akcijomis prekiaujama „[Nasdaq Vilnius](#)“ vertybinių popierių biržoje (simbolis – TEL1L). Iš viso „Telia Lietuva“ turi beveik 15 tūkst. akcininkų.

Būdami didžiausias telekomunikacijų operatorius Lietuvoje, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) esame pripažinti didelę įtaką turinčiu operatoriumi 5 telekomunikacijų rinkose:

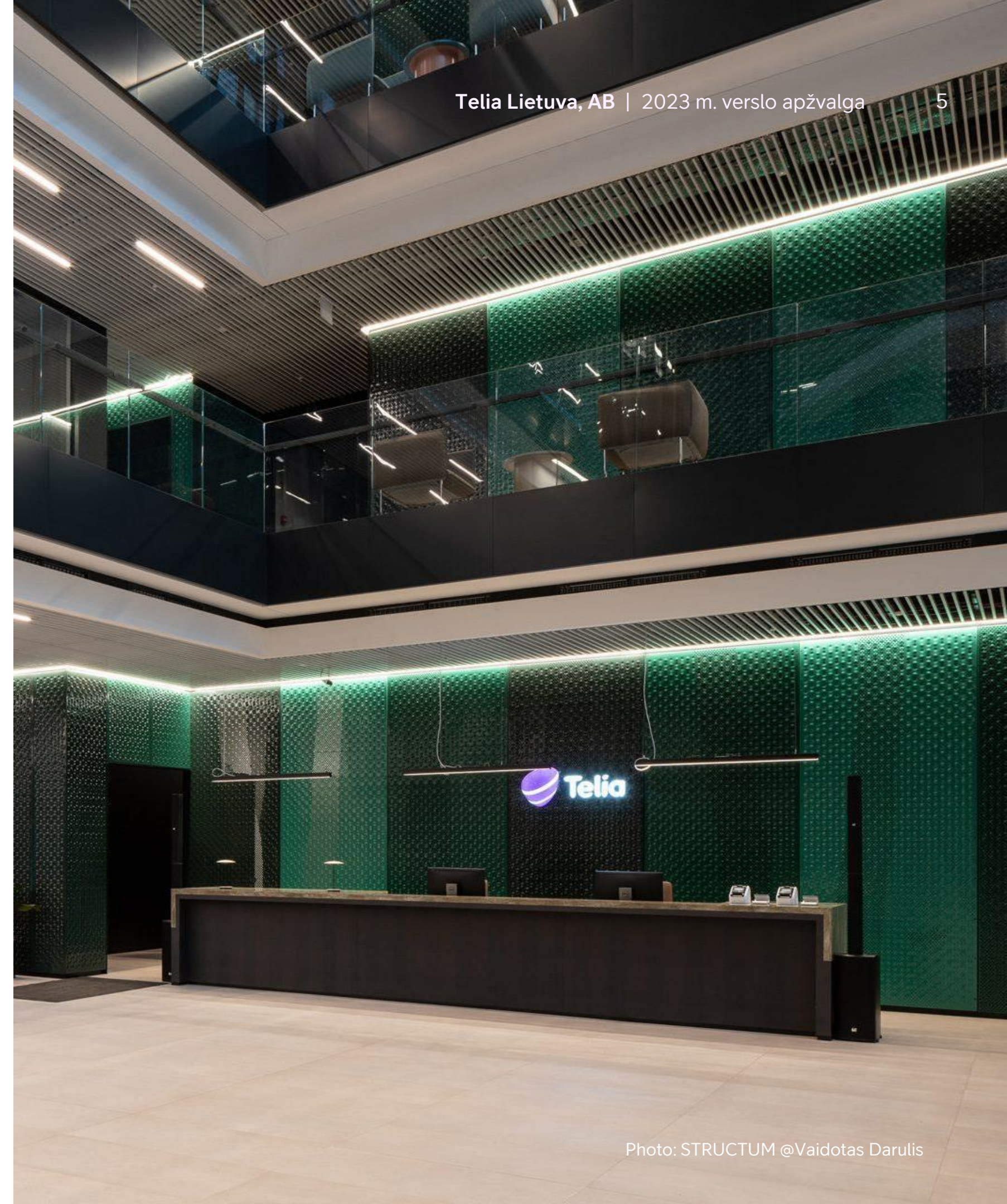
- balso skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle;
- skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje;
- didmeninės vietinės prieigos fiksuotoje vietoje;
- didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams;
- aukštos kokybės duomenų perdavimo elektroninių ryšių tinklo galiniu segmentu paslaugų.

Iki 2023 m. lapkričio „Telia Lietuva“ turėjo Lietuvos banko išduotą ribotos veiklos elektroninių pinigų įstaigos licenciją. 2016 metų spalį Bendrovė gavo licenciją tam, kad galėtų perimti „Omnitel“ mokėjimo paslaugų teikimą po bendrovių susijungimo ir vykdytų momentinių mokėjimų paslaugas. Pasikeitus mokėjimų rinką reglamentuojantiems įstatymams, „Telia Lietuvos“ teikiamoms ar ateityje planuojamoms teikti su mokėjimu susijusioms paslaugoms Lietuvos banko licencija tapo nereikalinga.

Kartu su kitais didžiausiais Lietuvos telekomunikacijų operatoriais – „Bitė Lietuva“ ir „Tele2“ – įsteigėme ne pelno organizaciją VŠĮ „Numerio perkėlimas“, kuri administruoja centrinę duomenų bazę, skirtą telefono numerio perkėlimui Lietuvoje užtikrinti. Bendrovė neturi kitų investicijų į patronuojamąsias ar asocijuotąsias įmones, neturi filialų ar atstovybių.

Mūsų veikla sertifikuota pagal šiuos ISO standartus: IT valdymas (ISO/IEC 20000-1), informacijos saugos valdymas (ISO/IEC 27001 ir ISO/IEC 27017), kokybės valdymas (ISO 9001), duomenų saugumas (PCI DSS), aplinkosaugos valdymas (ISO 14001) ir darbuotojų sauga ir sveikata (ISO 45001).

Telia Lietuva, AB yra akcinė bendrovė, įsteigta 1992 m. vasario 6 dieną. Bendrovės būstinė įsikūrusi Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje. Jos registruotas buveinės adresas yra Saltoniškių g. 7A, LT-03501, Vilnius, Lietuva. Dar veikia mūsų biurai Kaune ir Šiauliuose.

Trumpai apie „Telia Company“

„Telia Company“ yra vienas didžiausių integruotų telekomunikacijų paslaugų kūrėjų ir teikėjų Šiaurės Europos šalyse. Jos įmonės teikia paslaugas 6 rinkose: Švedijoje, Norvegijoje, Suomijoje, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Nuo 2023 m. trečiojo ketvirčio verslas Danijoje laikomas skirtu parduoti.

„Telia Company“ turi

19 000 darbuotojų

Pardavimo pajamos 2023 m. siekė

7,7 mlrd. eurų

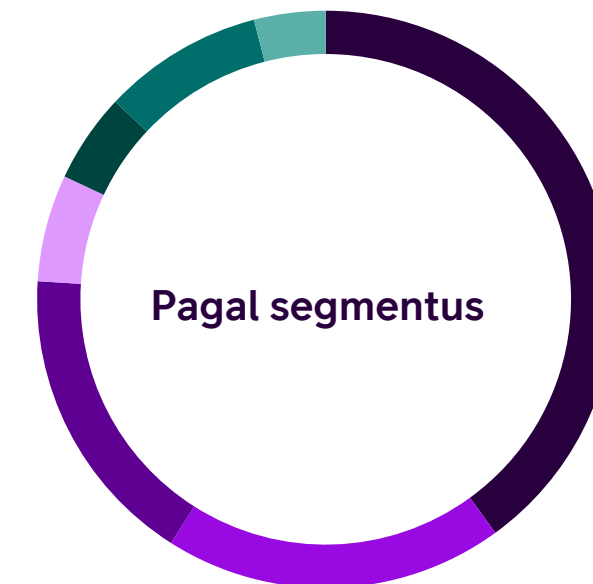
Paslaugų gavėjų skaičius sudarė

25,2 milijonus

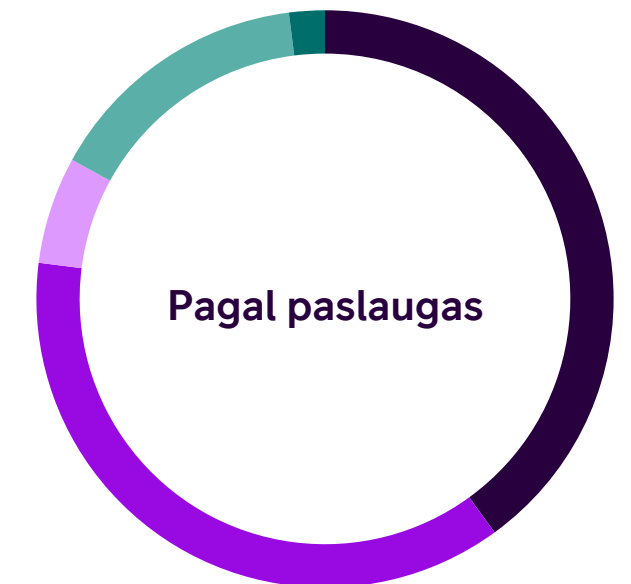
Teikiame:

- Mobiliojo ryšio balso ir duomenų perdavimo paslaugas
- Fiksuoto ryšio balso ir duomenų perdavimo paslaugas
- Televizijos ir srautinių transliacijų paslaugas
- Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) paslaugos
- Reklamos žiniasklaidoje paslaugas
- Įrenginių pardavimo paslaugas
- Pridėtinę vertę kuriančias paslaugas

2023 m. pajamos: 7,7 mlrd. eurų

- Švedija 40 %
- Suomija 19 %
- Norvegija 17 %
- Lietuva 6 %
- Estija 5 %
- TV ir medijos 9 %
- Kita 4 %

- Mobilusis ryšys 40 %
- Fiksuotasis ryšys 37 %
- Reklama 6 %
- Įranga 15 %
- Kita 2 %

Rinkos ir prekių ženklai

	Pozicija rinkoje		
			
Švedija: „Telia“, „Telia Cygate“, TV4, „Halebop“, „Fello“	#1	#1	#2
Suomija: „Telia“, „Telia Cygate“, MTV	#2	#3	#3
Norvegija: „Telia“, „Telia Cygate“, „Phonero“, „OneCall“, „MyCall“	#2	#3	#3
Lietuva: „Telia“, „Ežys“	#2	#1	#1
Estija: „Telia“, „Diil“, „Super“	#1	#1	#1
Latvija: LMT	#1		

2023 m. „Telia Lietuva“ skaičiai

Ilgalaikės investicijos siekė
60,6 mln. eurų

● Fiksuotojo ryšio tinklas
 ● Mobiliojo ryšio tinklas
 ● IT sistemos
 ● Verslo transformacijas
 ● Kita

Finansų rodikliai

Pajamos (mln. EUR)		EBITDA, neįskaičius vienkartinių sąnaudų ir pelno (mln. EUR)		Laikotarpio pelnas (mln. EUR)		Laisvieji pinigų srautai (mln. EUR)	
2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.
444,6	476,6	148,1	168,5	56,4	63,6	34,6	80,4

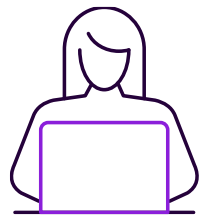
Veiklos rodikliai

Mobiliojo ryšio paslaugų abonementai (tūkst.)		Plačiajuosčio interneto naudotojų (tūkst.)		Televizijos paslaugų klientų (tūkst.)		Fiksuotojo telefono ryšio linijų (tūkst.)	
2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.
1604	1643	427	426	257	261	200	177

Ryšio užtikrinimas NATO viršūnių susitikime

„Telia Lietuva“ buvo vienintelė IT ir ryšio paslaugų teikėja 2023 m. liepą Vilniuje vykusiame NATO viršūnių susitikime ir gavo oficialų Baltųjų rūmų pripažinimą už puikų paslaugų teikimą.

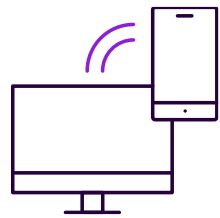
Sukūre:

> 2 000 darbo vietų

> 5 000 unikalų vartotojų

> 3 500 vienu metu dirbančių įrenginių

6 fizinės ugniasienės

109 Wi-Fi prieigos taškų

7 nepriklausomos interneto jungtys

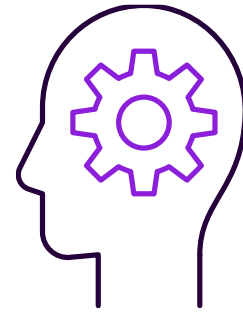
150 km LAN kabelių ir 60 LAN komutatorių

10 km optinio kabelio ir 1500 optinių gijų

Dedikuotas DNS sprendimas su **NKSC integracija**

2023 m. svarbiausi pasiekimai

Inovacijos

5G lyderystė tęsiasi: 5G ryšys aprėpia 93-95 proc. Lietuvos teritorijos

„Telia Lietuva“, naudodama „Ericsson“ įrangą, atnaujino visą savo mobiliojo ryšio tinklą ir naujausiais RRT duomenimis aprėpė 93-95 proc. šalies teritorijos. Tolesnė 5G plėtra bus tęsiama plečiant jau veikiančias itin didelės spartos bazines stotis.

Plečiama fiksuotos bevielės prieigos (FWA) technologija

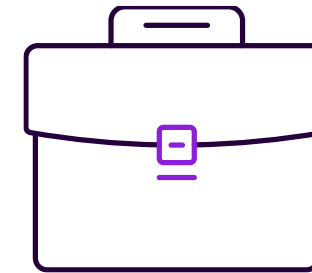
Šį sprendimą sudaro išorinė 5G bazinė stotis ir visa reikalinga įranga, kuri užtikrina daug stipresnį ryšį nei paprastas modemas tose vietose, kuriose nėra plačiajuosčio ryšio.

Išmaniosios televizijos programėlė

Išmaniųjų televizorių su "Android" operacine sistema savininkai gali atsisiųsti „Telia Play LT“ programėlę ir naudotis visomis „Telia Play“ funkcijomis ir turiniu.

Balso perdavimo per Wi-Fi technologija

Naujiena Lietuvos rinkoje, leidžianti skambinti ten, kur mobiliojo ryšio tinklo signalas yra silpnas arba jo nėra.

Verslas

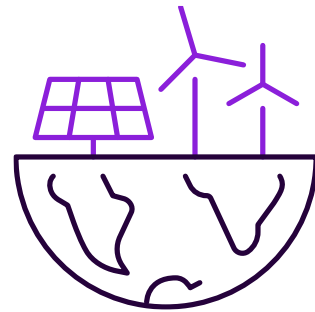
„Telia Lietuva“ teikė ryšio ir IT paslaugas NATO viršūnių susitikime Vilniuje

NATO viršūnių susitikimo metu įvykusios DDoS atakos prieš valstybines ir privačias institucijas pabrėžė „Telia Lietuva“ kibernetinio saugumo sprendimų svarbą.

IT verslo plėtra: pasiektas 31,8 proc. augimas

Šis augimas sąlygotas dėka tiek naujų sutarčių, tiek esamų sutarčių pratęsimo. Pavyzdžiui, dar penkerius metus bendrovė teiks IT sistemų priežiūros ir saugumo paslaugas daugiau nei 1300 kompiuterizuotų darbo vietų „Lietuvos draudimui“ ir „PZU gyvybės draudimui“.

2023 m. svarbiausi pasiekimai

Tvarumas

Aplinkosauga

Patvirtinti grynojo nulio tikslai. „Telia Company“ tikslai nustatyti siekiant bendro tikslo - iki 2040 m. pasiekti nulinį šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą visoje vertės grandinėje.

Tiekėjai, kurių CO2 emisija sudaro **52 %** bendros Telia tiekimo grandinės emisijos nuo įsigytų prekių ir paslaugų bei gamybos priemonių, išsikėlė **mokslu pagrįstus aplinkosaugos tikslus**.

Pasirašytos ilgalaikės sutartys su **žaliosios energijos tiekėjais**.

Jau naudojami **115 elektromobilių**, įrengta daugiau kaip **100 įkrovimo stotelių**. 2024 m. plane numatyta tęsti „Telia“ automobilių parko elektrifikavimą - šiuo tikslu pasirašyta nauja sutartis.

Išaugo **atnaujintų prietaisų** (mobiliųjų telefonų ir planšetinių kompiuterių) pardavimas.

Šalia bazinių stočių įrengta dar **20** saulės kolektorių, bendras saulės kolektorių skaičius išaugo iki 50.

Pakartotinai panaudotos galinės klientinės įrangos procentinė dalis iš visos nuomojamos ir parduodamos įrangos viršijo **20 procentų**.

34 proc. visų naujų „Telia Play“ pardavimų sudaro sprendimas, nereikalaujantis priedėlio įrangos.

Skaitmeninė įtrauktis

Skaitmeninių įgūdžių ugdymo iniciatyvos, skirtos vaikams ir jaunimui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir kt., Lietuvoje pritraukė apie **32 tūkst. žmonių**

Įvairovė, teisingumas ir įtrauktis: dėmesys negaliai

- Parama audiosensorinei bibliotekai ELVIS.
- Kvietėme prisijungti naujus savanorius prie programėlės „BeMyEyes“ - po kampanijos savanorių padaugėjo tris kartus.
- Įgarsiname 10 knygų vaikams audiosensorinei bibliotekai.
- Įgarsiname visus Hario Poterio filmus su garsiniais aprašymais, kurie dabar prieinami „Telia Play“ filmų bibliotekoje.

2023 m. svarbiausi pasiekimai

Apdovanojimai ir pripažinimas

Technologijų sektoriaus lyderių dešimtuke

(„Verslo žinios“)

Geriausias klientų aptarnavimas Lietuvoje ir Baltijos šalyse 3 metus iš eilės

(„Dive Lietuva“)

Geriausi klientų aptarnavimo telefonu ir klientų aptarnavimo centruose rezultatai

(„Shopper Quality“)

Pripažintas „Creme de la Creme“ darbdaviu

(3 vieta „Civitta“ atliktame tyrime)

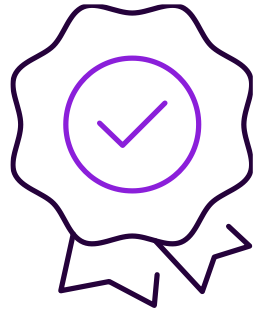
Darbo rinkos lyderis

(„CVbankas.lt“)

„Telia“ – vartotojų nuomone pripažintas tvariausiu telekomunikacijų sektoriaus prekės ženklu Lietuvoje

(Pagal „Sustainable Brand Index“ ataskaitą)

2023 m. svarbiausi pasiekimai

Partneriai ir sertifikatai

2023 m. tęsėme bendradarbiavimą su savo partneriais kvalifikacijos kėlimo srityje, gilindami specializuotas žinias ir gaudami mūsų veiklai svarbius sertifikatus.

ISO sertifikatai

- Aplinkosaugos valdymo sertifikatas ISO 14001
- Darbuotojų saugos ir sveikatos sistemos sertifikatas: ISO 45001
- Kokybės valdymo sertifikatas: ISO 9001
- IT paslaugų valdymo sistemos sertifikatas: ISO/IEC 20000-1
- informacijos saugos valdymo sertifikatas: ISO/IEC 27001

Debesijos saugumo sertifikatas: ISO 27017

(naujai įgytas 2023 m. „Telia Lietuva“ yra pirmoji ir vienintelė Lietuvoje, turinti šį sertifikatą)

Įgaliojimas teikti „Fortinet“

Saugumo sprendimai – regioninis partneris („Integrator“, MSSP)

SAP

Sertifikuotas „SAP HANA“ sistemos operacijų teikėjas

Veiklos strategija

Mūsų verslo strategija

Igyvendiname savo strategiją ir pasiekėme nemažų laimėjimų, įskaitant nuolatinį augimą, pirmaujančio 5G tinklo kūrimą, esminį veiklos supaprastinimą ir tvarumo pastangų didinimą siekiant naudoti mus supančiam pasauliui. Tendencijos patvirtina mūsų strateginius siekius, bei mūsų įsipareigojimą laikytis šių prioritetų ir spartinti jų įgyvendinimą.

1. Įkvėpti klientus
prekių ženklais ir patirtimis, kurios neapsiriboja junglumu

2. Visus sujungti
naudojantis patikimiausiais ir veiksmingiausiais šiuolaikiniais tinklais

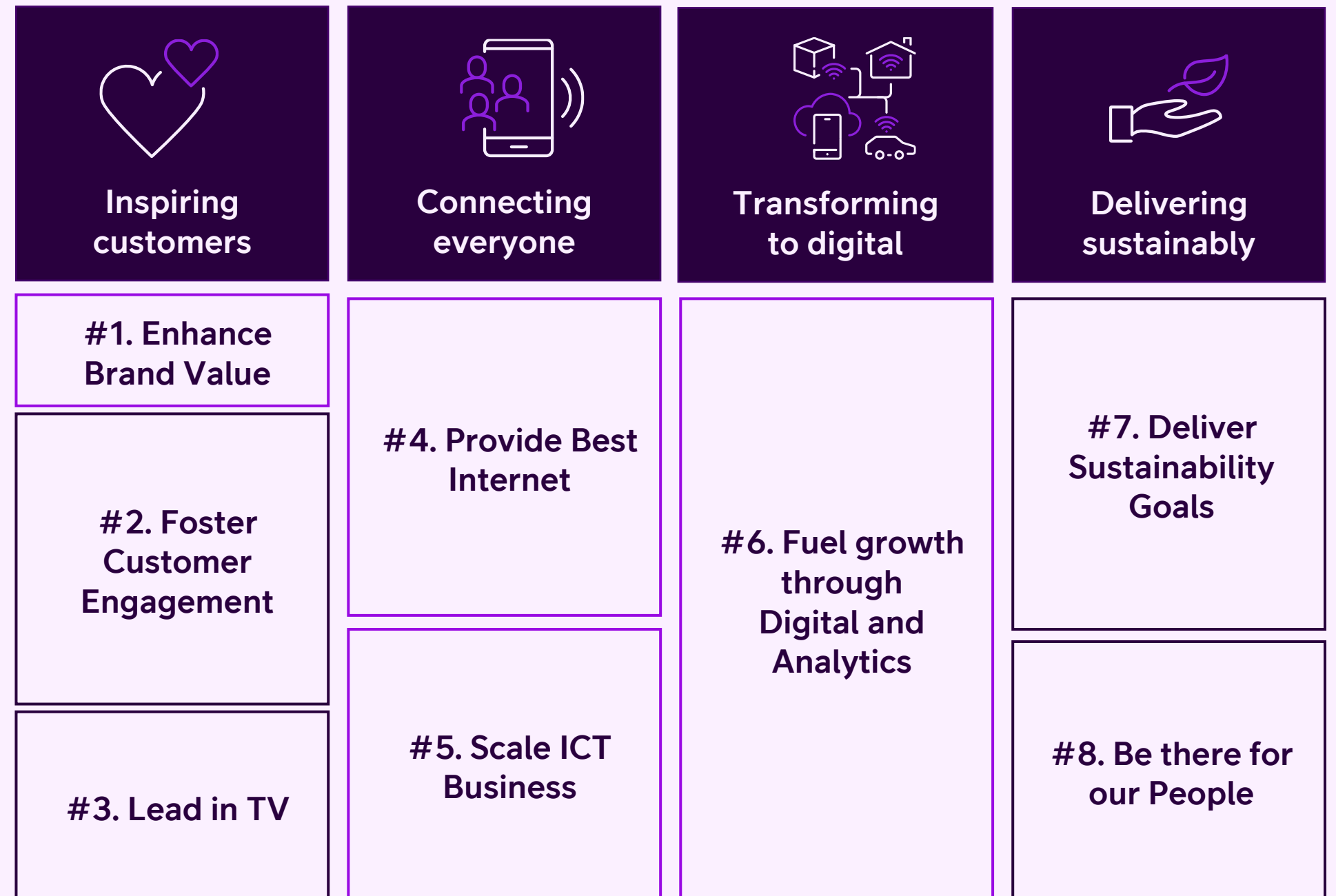
3. Veikti tvariai
atsakingos ir kompetentingos organizacijos pagalba

4. Pereiti prie skaitmenos
siekiant paprastumo, greičio, duomenimis pagrįstų procesų ir mažesnių sąnaudų

Tvarumas atsispindi visose strategijos srityse:

- įkvepiame klientus nustatydami **ambicingus aplinkosaugos tikslus**;
- vienijame visus, kurdami **skaitmeninės įtraukties skatinimo projektus**, užtikrindami aukščiausio lygio privatumo ir saugumo reikalavimus;
- skaitmeninimo procesuose atsižvelgiame į **tvarumo aspektus**;
- veikiame tvariai, nes visą savo veiklą grindžiame **pagrindiniais atskaitomybės, etikos, įvairovės ir žmogaus teisių principais**.

„Quality at the Core, Digital to Soar – Unleashing Growth“

Mūsų vertybės

Visi „Telia“ darbuotojai savo darbe vadovaujasi atnaujintomis pagrindinėmis vertybėmis, pristatytomis 2023 m.

We Dare

Išdrįstame daryti poveikį

Pagreitiname

Greitai priimame tinkamus sprendimus

Igaliname

Skatiname visus, kad padėtume pasiekti teigiamų rezultatų

Esame atviri

Kalbame apie problemas, net jei tai sudėtinga

We Care

Rūpinamės kiekvienu

Rūpinamės vieni kitais

Su visais elgiamės pagarbiai

Rūpinamės klientais

Pirmenybę teikiame klientų patirčiai ir empatijai

Švenčiame pergales

Negailime pagiriamųjų žodžių

We Simplify

Paprastiname tai, kaip veikiame

Mažiau yra daugiau

Darome tai, kas svarbiausia

Esame viena komanda

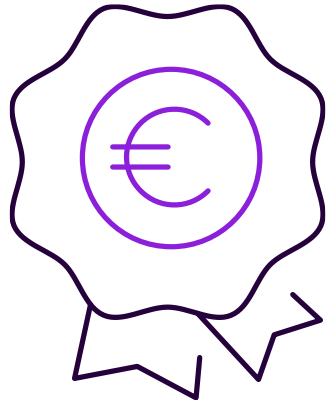
Suderiname tikslus ir nustatome prioritetus

1 proc. per dieną

Kasdien atliekame nedidelius patobulimus

Vadovybės pranešimas

Pagrindiniai 2023 m. finansų rodikliai

„Telia Lietuva“ veiklos modelis yra pagrįstas klientų segmentais. Bendrovės veikla yra valdoma ir vertinama pagal šiuos segmentus: verslo ir privačių klientų. Verslo klientų segmentas (angl. B2B) apima telekomunikacijų, IT, įrangos pardavimo ir klientų aptarnavimo paslaugų teikimą stambaus, vidutinio ir smulkaus verslo klientams, viešojo sektoriaus institucijoms ir įmonėms, vietiniams ir tarptautiniams telekomunikacijų operatoriams. Privačių klientų segmentas (angl. B2C) apima telekomunikacijų ir TV paslaugų teikimą privatiems klientams. Kita veikla apima Bendrovės Technologijų ir palaikymo padalinių veiklą. Bendrovės finansinė atskaitomybė yra parengta pagal ES priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

Pajamos padidėjo 7,2 proc. – iki 476,6 mln. eurų (2022 m. – 444,6 mln. eurų).

Dviženkliais skaičiais daugėjo pajamų iš IT ir mažmeninių mobiliojo ryšio paslaugų.

EBITDA, neįskaičius vienkartinių sąnaudų ir pelno, padidėjo 13,7 proc. – iki 168,5 mln. eurų (2022 m. – 148,1 mln. eurų).

EBITDA padidėjo 12 proc. – iki 165,2 mln. eurų (2022 m. – 147,5 mln. eurų).

Laikotarpio pelnas padidėjo 12,8 proc. – iki 63,6 mln. eurų (2022 m. – 56,4 mln. eurų).

Ilgalaikėms investicijoms skirta 60,6 mln. eurų (2022 m. – 80,9 mln. eurų).

Laisvieji pinigų srautai buvo 132,1 proc. didesni ir sudarė 80,4 mln. eurų (2022 m. – 34,6 mln. eurų)

Išmokėti 35 mln. eurų (0,05 euro vienai akcijai) 2022 metų dividendų.

Finansų rodikliai

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)	2023 m.	2022 m.	Pokytis (%)	2021 m.	2020 m.	2019 m.
Pajamos	476 578	444 623	7,2	420 794	398 083	388 299
EBITDA, neįskaičius vienkartinių sąnaudų	168 492	148 137	13,7	139 063	136 236	130 992
EBITDA, neįskaičius vienkartinių sąnaudų, marža (%)	35,4	33,3		33,0	34,2	33,7
EBITDA	165 182	147 537	12,0	138 599	134 915	128 868
EBITDA marža (%)	34,7	33,2		32,9	33,9	33,2
EBIT, neįskaičius vienkartinių sąnaudų	82 946	64 054	29,5	61 394	66 167	61 905
EBIT, neįskaičius vienkartinių sąnaudų, marža (%)	17,4	14,4		14,6	16,6	15,9
Veiklos pelnas (EBIT)	79 636	63 454	25,5	60 930	64 846	59 781
Veiklos pelno (EBIT) marža (%)	16,7	14,3		14,5	16,3	15,4
Pelnas, neįskaičius mokesčių	71 863	60 819	18,2	58 845	62 255	56 855
Pelno, neįskaičius mokesčių, marža (%)	15,1	13,7		14,0	15,6	14,6
Laikotarpio pelnas	63 594	56 398	12,8	56 808	55 866	54 726
Laikotarpio pelno marža (%)	13,3	12,7		13,5	14,0	14,1
Pelnas vienai akcijai (Eur)	0,109	0,097	12,8	0,098	0,096	0,094
Paprastųjų vardinių akcijų skaičius (tūkst.)	582 613	582 613	-	582 613	582 613	582 613
Vienos akcijos kaina laikotarpio pabaigoje (Eur)	1,665	1,985	(16,1)	2,040	1,825	1,275
Rinkos kapitalizacija laikotarpio pabaigoje	970 051	1 156 487	(16,1)	1 188 531	1 063 269	742 832
Turtas	616 121	611 047	0,8	641 469	608 448	614 116
Akcininkų nuosavybė	356 828	328 191	8,7	330 054	331 507	328 076
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos	161 174	140 805	14,5	126 373	132 427	139 540
Laisvieji pinigų srautai	80 394	34 637	132,1	78 764	84 869	87 441
Ilgalaikės investicijos	60 584	105 178	(25,1)	93 937	53 856	52 669
Grynoji skola	71 178	106 449	(33,1)	92 485	67 202	93 295

Veiklos rodikliai

	2023-12-31	2022-12-31	Pokytis (%)	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Mobiliojo ryšio paslaugų vartotojų skaičius, iš viso (tūkst.):	1 643	1 604	2,4	1 518	1 398	1 347
– reguliaraus mokėjimo (tūkst.)	1 323	1 278	3,5	1 236	1 104	1 069
– išankstinio mokėjimo (tūkst.)	320	326	(1,8)	282	294	278
Plačiajuosčio interneto prieigų skaičius, iš viso (tūkst.):	426	427	(0,2)	421	417	419
– šviesolaidinės prieigos (FTTH/B) (tūkst.)	315	313	0,6	305	297	295
– varinės prieigos (DSL) (tūkst.)	111	114	(2,6)	116	120	124
Televizijos paslaugų vartotojų skaičius (tūkst.)	261	257	1,6	255	253	244
Fiksuotojo telefono ryšio linijų skaičius (tūkst.)	177	200	(11,5)	230	261	296
Darbuotojų skaičius	1 935	2 051	(5,7)	2 095	2 161	2 336
Visu etatu dirbančių darbuotojų skaičius	1 829	1 925	(5,0)	1 939	2 001	2 127

Santykiniai rodikliai¹

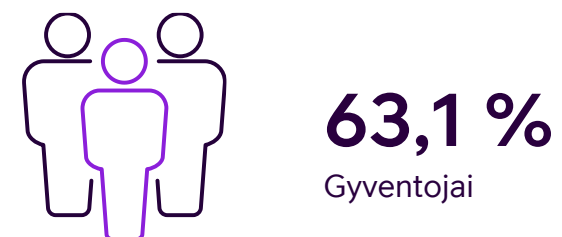
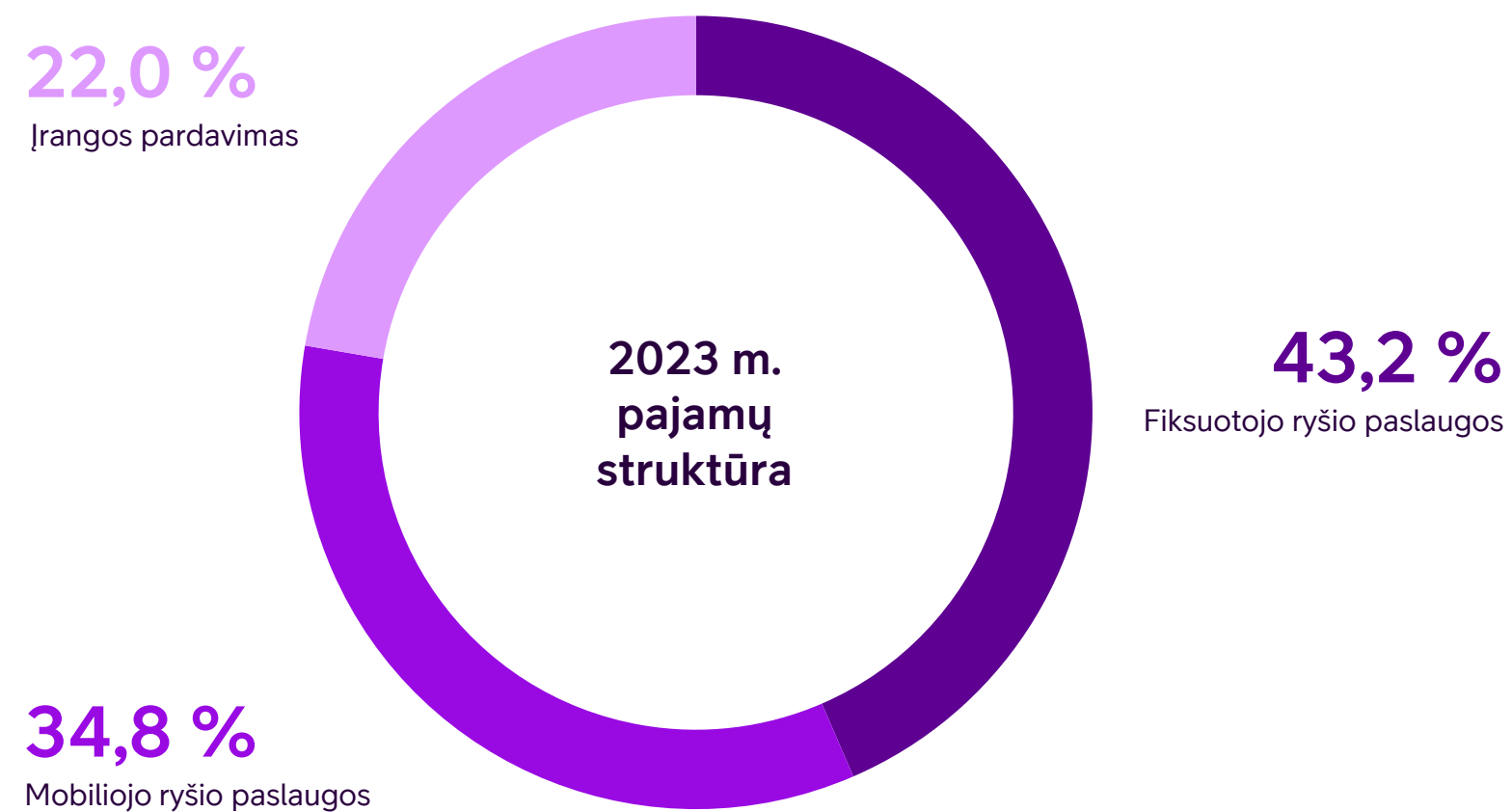
	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Naudojamo kapitalo pelningumas ² (%)	18,0	14,0	13,4	15,1	13,3
Vidutinė turto grąža ² (%)	12,9	10,2	9,9	11,0	10,0
Nuosavybės pelno norma ² (%)	18,6	17,6	17,6	17,4	17,3
Pinigų srautų iš įprastinės veiklos ir pajamų santykis (%)	33,8	31,7	30,0	33,3	35,9
Ilgalaikių investicijų ir pajamų santykis (%)	12,7	18,2	22,3	13,5	13,6
Grynosios skolos ir EBITDA santykis	0,43	0,72	0,67	0,50	0,72
Skolos koeficientas (%)	19,9	32,4	28,0	20,3	28,4
Skolos ir nuosavybės koeficientas (%)	25,7	34,6	46,7	37,1	43,7
Bendras likvidumo koeficientas (%)	69,3	62,0	77,7	110,2	115,5
Vidutinio turto apyvartumas ² (%)	77,4	71,2	68,1	67,6	65,0
Kapitalo ir turto santykis (%)	57,9	53,7	51,5	54,5	53,4
Vienos akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis	15,3	20,4	20,9	19,0	13,6

¹ Santykinių rodiklių aprašymas ir jų skaičiavimo metodika yra pateikti Bendrovės svetainėje internete adresu: <https://www.telia.lt/investuotojams/finansiniai-rezultatai>

² Skaičiuojant vidutines vertes įskaičiuoti atitinkamų metų ketvirčių duomenys

Pajamos

(tūkst. eurų)	2023 m.	2022 m.	Pokytis (%)
Fiksuotojo ryšio paslaugos	205 776	193 412	6,4
Balso telefonijos paslaugos	38 593	39 164	(1,5)
Interneto paslaugos	75 815	70 302	7,8
Duomenų perdavimo ir su tinklu susijusios paslaugos	18 063	17 963	0,6
TV paslaugos	37 473	37 555	(0,2)
IT paslaugos	27 860	21 132	31,8
Kitos paslaugos	7 973	7 296	9,3
Mobiliojo ryšio paslaugos	165 685	152 125	8,9
Mažmeninės mobiliojo ryšio paslaugos	154 680	136 980	12,9
Kitos mobiliojo ryšio paslaugos	11 005	15 145	(27,3)
Įrangos pardavimas	105 117	99 086	6,1
Iš viso	476 578	444 623	7,2

Bendrą 2023 m. pajamų augimą labiausiai lėmė dviženkliais skaičiais padidėję pajamos iš mažmeninių mobiliojo ryšio ir IT paslaugų bei didesnės pajamos iš plačiajuosčio interneto paslaugų bei geresnis įrangos pardavimas. Be to, 2023 m. liepą „Telia Lietuva“ teikė ryšio ir IT paslaugas NATO viršūnių susitikimo Vilniuje metu.

Per 2023 m. reguliaraus mokėjimo mobiliojo ryšio abonentų skaičius padidėjo 45 tūkst., nors išankstinio mokėjimo vartotojų skaičius sumažėjo 6 tūkstančiais. Didesnis abonentų skaičius, 93-95 proc. Lietuvos teritorijos apimantis 5G ryšys ir nuolat augantis mobiliųjų duomenų vartojimas, lėmė stabilų pajamų iš mažmeninių mobiliojo ryšio paslaugų didėjimą.

Nepaisant to, kad šviesolaidinio interneto paslaugų pardavimai paaugo 2 tūkst. naujų klientų ir tai nekompensavo 3 tūkst. sumažėjusių DSL prieigų skaičiaus, pajamų iš interneto paslaugų gauta daugiau.

Per praėjusius metus televizijos paslaugos klientų skaičius padidėjo 4 tūkst. – tai teigiamas pokytis įvertinus TV rinkos pokyčius po to, kai 2022 metais buvo išjungti rusiški TV kanalai. Dėl stiprios konkurencijos TV rinkoje, pajamų iš televizijos paslaugų gauta šiek tiek mažiau nei 2022 metais.

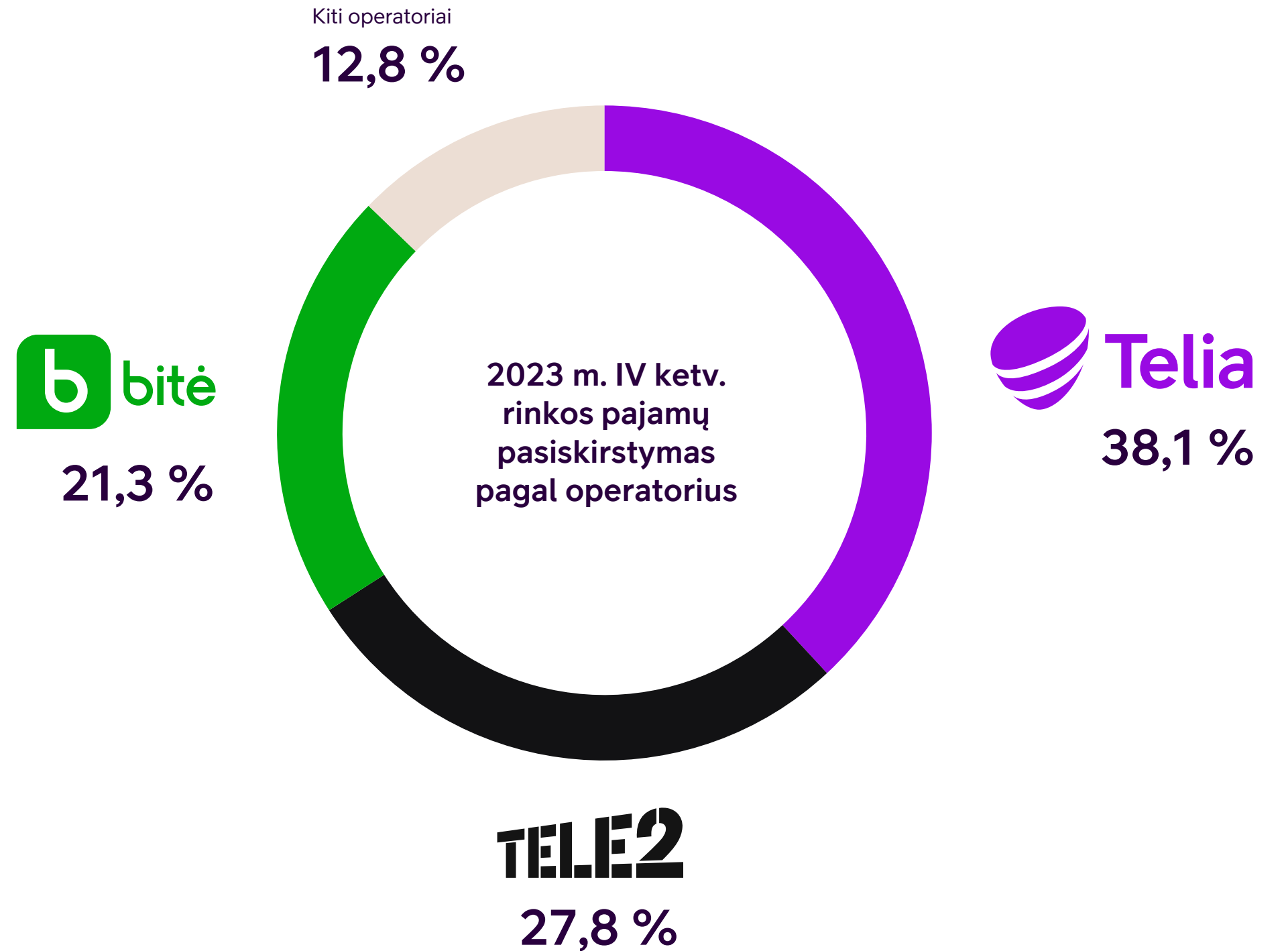
Mažėjant telefono linijų skaičiui, mažiau gauta pajamų iš mažmeninių balso telefonijos paslaugų, tačiau didesnės 2023 m. pajamos iš balso tranzito paslaugų dalinai kompensavo mažmeninių balso telefonijos paslaugų sumažėjimą.

Rinka

Pagal Ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) ataskaitos duomenis, Lietuvos elektroninių ryšių rinkos 2023 m. pajamos sudarė 846,9 mln. eurų ir, palyginti su 2022 m. pajamomis – 803,5 mln. eurų, padidėjo 5,4 procento.

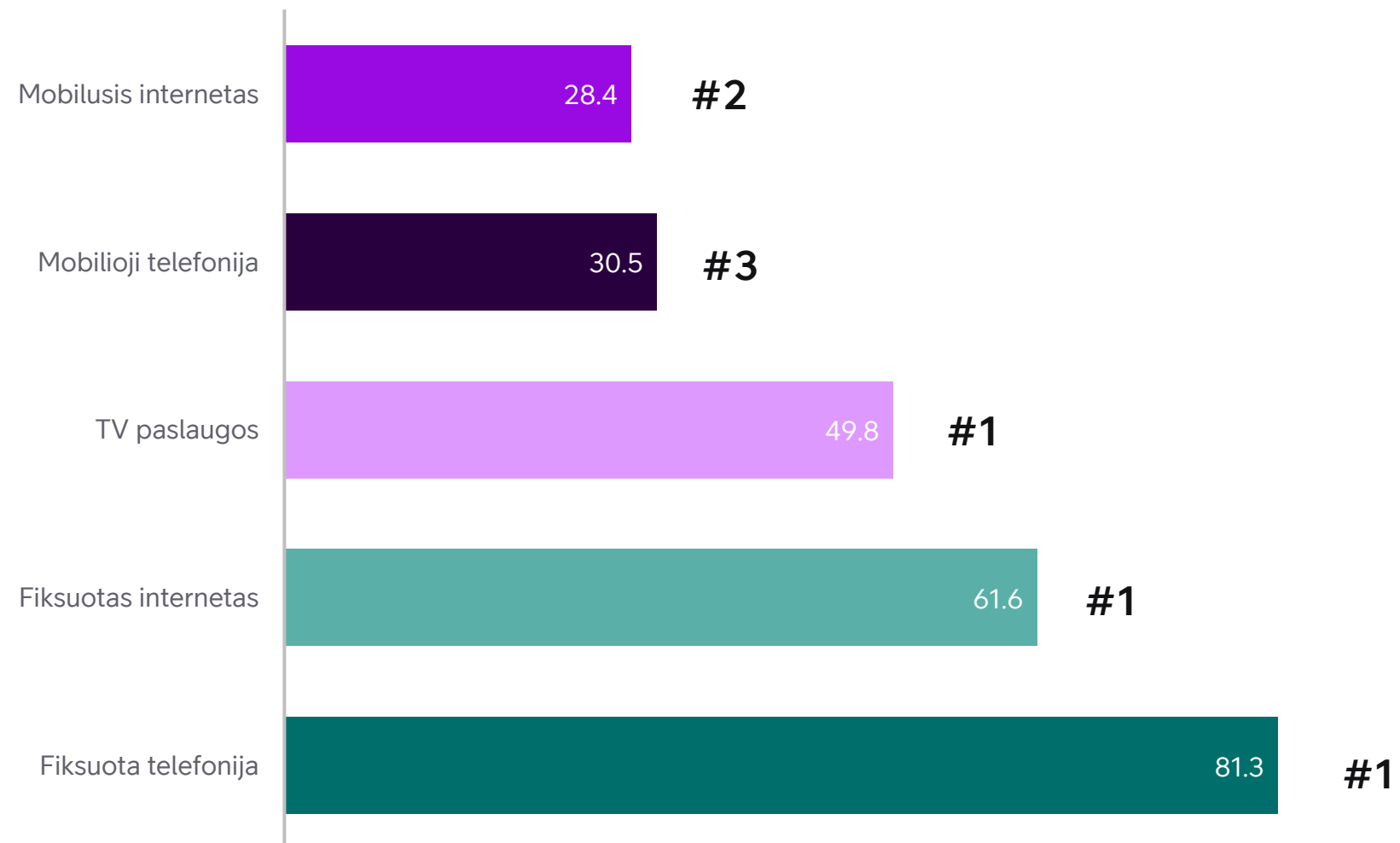
„Telia Lietuva“ išlieka didžiausia telekomunikacijų paslaugų teikėja Lietuvoje. Bendrovės rinkos dalis, skaičiuojant pajamas, 2023 m. ketvirtąjį ketvirtį sudarė 38,1 proc. (prieš metus – 37,9 proc.).

Skaičiuojant pajamas sparčiausiai augo mobiliojo (13,3 proc.) ir plačiajuosčio interneto (8,7 proc.) paslaugų rinkos, tuo tarpu mokamos televizijos rinka sumažėjo 3,6 procento. Mažmeninio mobiliojo kalbinio ryšio paslaugų rinka padidėjo 2,2 proc., o fiksuotojo kalbinio ryšio – sumažėjo 10 procentų.

Rinka

2023 m. IV ketvirčio „Telia Lietuva“ rinkos dalys pagal pajamas (%)

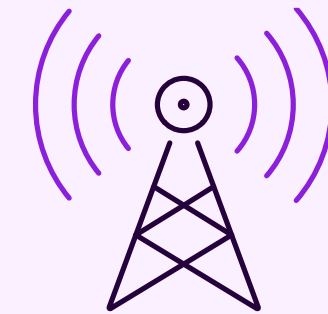

Šaltinis: Ryšių reguliavimo tarnybos ataskaita

Rinkos skvarba 2023 m. gruodžio 31 d.

135,7
Mobiliojo ryšio
 abonentų
 (100 gyventojų)

53,6
 Plačiajuosčio
internetu
 prieigų
 (100 gyventojų)

13,7
 Fiksuoto
telefono
 linijų
 (100 namų ūkių)

40,3
Mokamos
televizijos
 abonentų
 (100 namų ūkių)

Veiklos sąnaudos

(tūkst. eurų)	2023 m.	2022 m.	Pokytis (%)
Prekių ir paslaugų savikaina	(186 404)	(174 991)	6,5
Veiklos sąnaudos:	(125 707)	(123 189)	2,0
susiję su darbuotojais	(64 369)	(58 385)	10,2
kitos	(61 338)	(64 804)	(5,3)
Vienkartinės sąnaudos	3 122	1 417	120,4
Veiklos sąnaudos, neįskaičiuojant vienkartinių sąnaudų	(122 585)	(121 772)	0,7
susiję su darbuotojais	(63 251)	(57 872)	9,3
kitos	(59 334)	(63 900)	(7,1)

2023 m. prekių ir paslaugų savikaina padidėjo daugiausia dėl didesnio įrangos pardavimo. Su darbuotojais susijusios sąnaudos 2023 m., palyginti su 2022 m. duomenimis, padidėjo dėl didesnio atlygio darbuotojams. Sumažėjus elektros kainai, 2023 m. sausio–gruodžio energijos sąnaudos buvo penktadaliu mažesnės nei prieš metus ir tai lėmė kitų veiklos sąnaudų sumažėjimą.

Per 2023 m. bendras darbuotojų skaičius sumažėjo 116 darbuotojų – nuo 2051 iki 1935 darbuotojų. Visu etatu dirbančių darbuotojų skaičius sumažėjo 96 darbuotojais – nuo 1925 iki 1829 darbuotojų.

2023 m. sausį–gruodį vienkartinės sąnaudos darbuotojų išeitinėms išmokoms sudarė 1118 tūkst. eurų (prieš metus – 513 tūkst. eurų), o vienkartinės kitos sąnaudos, susijusios su verslo transformacijos programa, – 2004 tūkst. eurų (904 tūkst. eurų).

Veiklos rezultatai

(tūkst. eurų)	2023 m.	2022 m.	Pokytis (%)
EBITDA	165 182	147 537	12,0
Marža (%)	34,7	33,2	
Amortizacija ir nusidėvėjimas	(85 546)	(84 083)	1,7
Veiklos pelnas (EBIT)	79 636	63 454	25,5
Marža (%)	16,7	14,3	
Vienkartinės sąnaudos	3 122	1 417	120,4
Pelnas (nuostolis), gautas pardavus turtą	(188)	817	(123,0)
EBITDA, neįskaičiuojant vienkartinių sąnaudų ir pelno	168 492	148 137	13,7
Marža (%)	35,4	33,3	
Veiklos pelnas, neįsk. vienkartinių sąnaudų ir pelno	82 946	64 054	29,5
Marža (%)	17,4	14,4	

Pelno mokesčio tarifas Lietuvoje yra 15 procentų. Vadovaujantis Pelno mokesčio įstatymo nuostata dėl mokesčio lengvatos, taikomos investicijoms į naujas technologijas, 2023 m. pelno mokesčio lengvata sudarė 3,4 mln. eurų (2022 m. – 6,1 mln. eurų).

(tūkst. eurų)	2023 m.	2022 m.	Pokytis (%)
Pelnas, neįskaičiuojant pelno mokesčio	71 863	60 819	18,2
Marža (%)	15,1	13,7	
Pelno mokestis	(8 269)	(4 421)	87,0
Laikotarpio pelnas	63 594	56 398	12,8
Marža (%)	13,3	12,7	

Finansinė būklė ir pinigų srautai

2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, visas ilgalaikis turtas sudarė 80,9 proc. (prieš metus – 83,7 proc.), trumpalaikis turtas – 19,1 proc. (16,3 proc.), o vien tik pinigai – 3,3 proc. (1,2 proc.) viso turto. Akcininkų nuosavybė 2023 m. gruodžio pabaigoje sudarė 57,9 proc. (prieš metus – 53,7 proc.) viso turto.

(tūkst. eurų)	2023-12-31	2022-12-31	Pokytis (%)
Visas turtas	616 121	611 047	0,8
Ilgalaikis turtas	498 415	511 569	(2,6)
Trumpalaikis turtas	116 234	98 884	17,5
Iš kurio pinigai ir jų ekvivalentai	20 604	7 099	190,2
Turtas, skirtas parduoti	1 472	594	147,8
Akcininkų nuosavybė	356 828	328 191	8,7

2023 m. balandžio 27 d. visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė iš Bendrovės paskirstytino pelno 142 mln. eurų skirti 35 mln. eurų 2022 m. dividendams mokėti, t. y. 0,06 euro dividendų vienai akcijai, o 107 mln. eurų kaip nepaskirstytą pelną perkelti į kitus finansinius metus. 2022 m. dividendai Bendrovės akcininkams buvo išmokėti 2023 m. gegužę.

(tūkst. eurų)	2023 m.	2022 m.	Pokytis (%)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	161 174	140 805	14,5
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	(83 099)	(111 982)	(25,8)
Įplaukos iš ilgalaikio turto perleidimo	2 319	5 814	(60,1)
Laisvieji pinigų srautai	80 394	34 637	132,1
Nuomos įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)	(9 423)	(13 015)	(27,6)
Veiklos laisvieji pinigų srautai	70 971	21 622	228,2

2023 m. laisvieji pinigų srautai, palyginti su 2022 m. duomenimis, padidėjo dėl didesnio pinigų srauto iš pagrindinės veiklos ir mažesnio pinigų srauto skirtu ilgalaikėms investicijoms.

Siekiant užtikrinti pakankamą įmonės likvidumą, 2023 m. sausį Bendrovė su „Telia Company AB“ pasirašė atsinaujinančios paskolos sutartį, pagal kurią Bendrovė iš „Telia Company“ per 2 darbo dienas gali pasiskolinti bet kokią sumą neviršijant bendro 50 mln. eurų limito 3 ar 6 mėnesiams. 2023 m. gegužę skolinimosi limitas laikinai (iki 2023 m. spalio) buvo padidintas iki 65 mln. eurų.

(tūkst. eurų)	2023-12-31	2022-12-31
Bankų paskola	30 000	30 000
„Telia Company AB“ paskolos	25 000	-
Įsipareigojimai pagal atvirkštinio faktoringo sutartis	36 782	83 548
Iš viso paskolų	91 782	113 548
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	20 604	7 099
Grynoji skola	71 178	106 449
Grynosios skolos ir nuosavybės santykis (%)	19,9	32,4

Bendrovė dalyvauja atvirkštinio faktoringo arba tiekėjo sąskaitų faktūrų finansavimas programoje, pagal kurią bankai už sutartą mokestį per 7 dienas apmoka tiekėjo sąskaitas faktūras. Bendrovė nemoka jokių palūkanų ir nepateikia bankams papildomų užstatų ar garantijų. Bendrovė sumoka bankams visą sumą per vienerius metus (faktinis terminas priklauso nuo kelių kintamųjų, dėl kurių susitaria visos trys šalys). Dėl didėjančios Euribor palūkanų normos mokėjimų bankams terminai sutrumpėjo, o tai lėmė įsipareigojimų pagal atvirkštinio faktoringo sutarties sumažėjimą ir turėjo neigiamos įtakos Bendrovės pinigų srautams.

Ilgalaikės investicijos

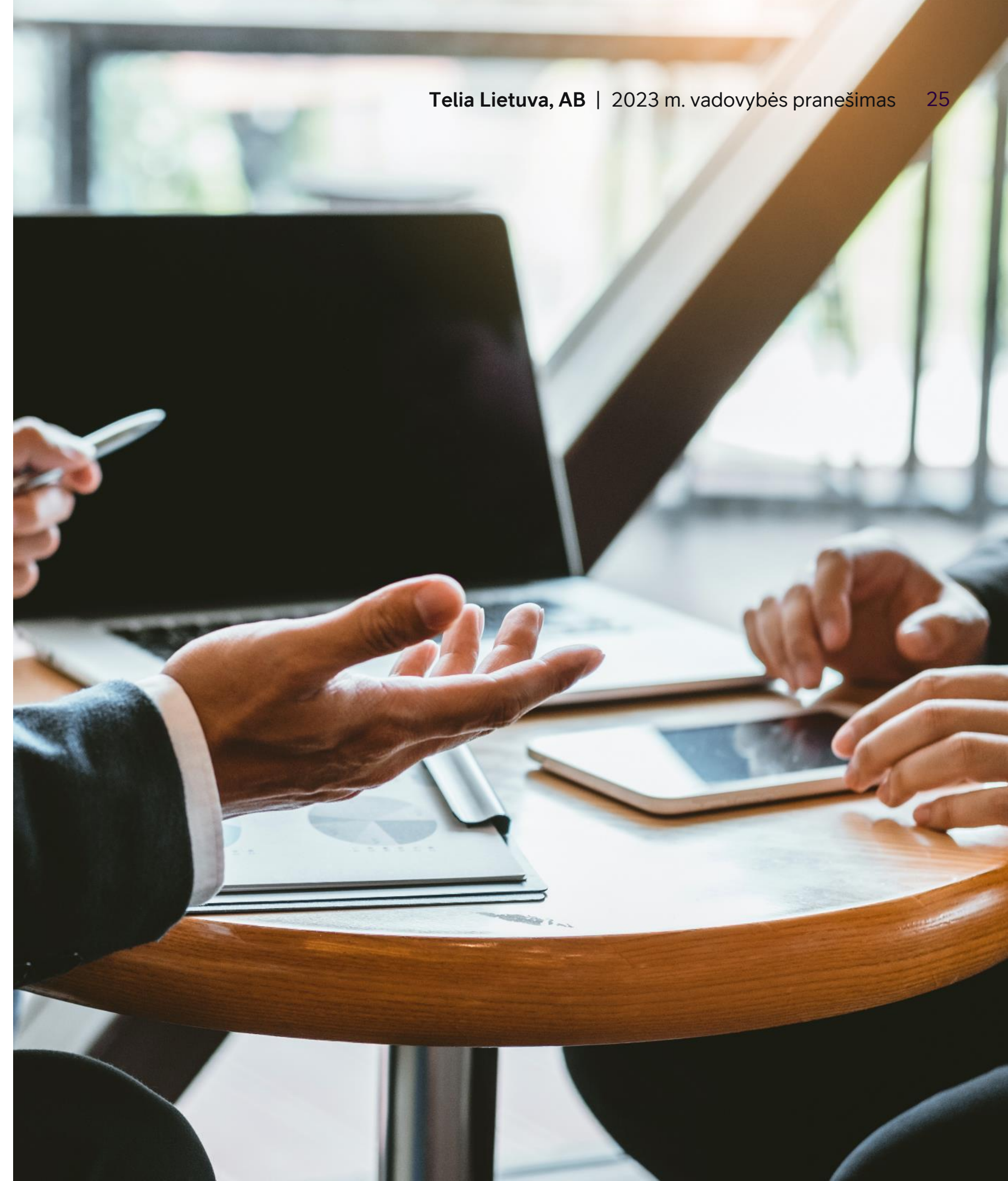
(tūkst. eurų)	2023 m.	2022 m.	Pokytis (%)
Investicijos į fiksuotąjį tinklą	20 960	22 545	(7,0)
Investicijos į mobilųjį tinklą	13 508	28 963	(53,4)
Investicijos į IT sistemas ir infrastruktūrą	11 566	18 062	(36,0)
Investicijos į verslo transformaciją	13 481	10 346	30,3
Kitos investicijos	1 070	1 019	5,0
Ilgalaikės investicijos	60 584	80 935	(25,1)
Ilgalaikių investicijų ir pajamų santykis (%)	12,7	18,2	

2023 m. baigtas didelis Bendrovės mobiliojo ryšio tinklo atnaujinimo projektas, kuris buvo pradėtas 2021 metais. Beveik 1650 bazinių stočių atnaujinta su „Ericsson“ įranga palaikančia 5G ryšį. Dabar „Telia Lietuva“ 5G ryšys aprėpia 93-95 proc. Lietuvos teritorijos. Tolesnė 5G plėtra toliau bus vykdoma diegiant itin spartaus ryšio bazines stotis jau esančiose vietose.

Naujausi Ryšių reguliavimo tarnybos matavimai rodo, kad vidutinė duomenų atsisiuntimo sparta „Telia Lietuva“ mobiliojo ryšio tinkle yra didžiausia šalyje ir siekia 202 Mb/s (prieš metus – 160 Mb/s).

2023 m. gruodžio pabaigoje Bendrovės šviesolaidinio interneto paslaugomis galėjo naudotis 974 tūkst. (prieš metus – 965 tūkst.), arba 65 proc. šalies gyvenamųjų namų.

Bendrovė tęsė verslo transformacijos programą skirtą senų klientų, finansų ir verslo valdymo sistemų perkėlimui į naują SAP platformą.

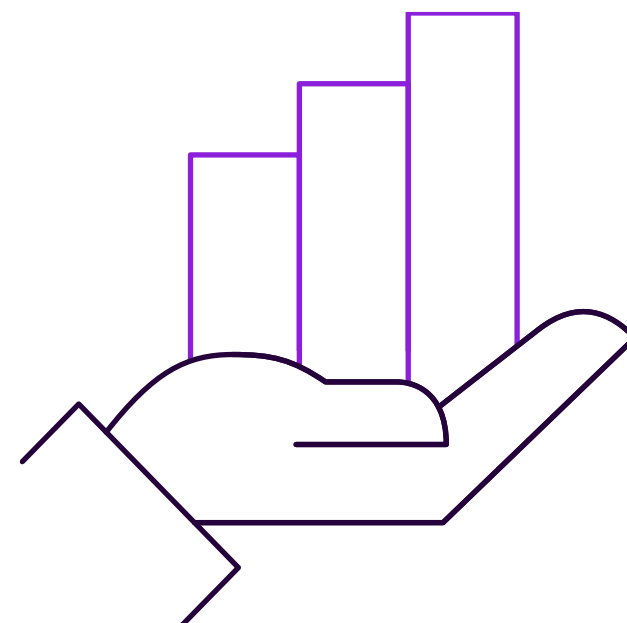
Investicijos į dukterines/ asocijuotas įmones

Bendrovės asocijuotoji įmonė (2023 m. gruodžio 31 d. duomenys):

Įmonės pavadinimas	Įregistravimo data, registro tvarkytojo pavadinimas	Kontaktiniai duomenys	Bendrovei tenkanti įmonės kapitalo dalis (%)	Bendrovei tenkanti balsų dalis (%)
VšĮ „Numerio perkėlimas“	2014 m. rugsėjo 5 d., kodas 3033 86211, Valstybės įmonė Registrų centras	Jogailos g. 9, LT-01116 Vilnius, Lietuva	-	50,00

Drauge su UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ (abi įmonės turi po 25 proc.) įsteigta VšĮ „Numerio perkėlimas“ nuo 2016 m. sausio 1 d. kartu su UAB „Mediafon“ administruoja centrinę duomenų bazę, skirtą telefono numerio perkėlimui Lietuvoje užtikrinti. Turima VšĮ „Numerio perkėlimas“ dalis nėra skirta viešai prekybai.

Bendrovė filialų ar atstovybių neturi.

Akcinis kapitalas ir akcininkai

Bendrovės **akcinis kapitalas** yra 168 957 810,02 euro. Jį sudaro 582 613 138 paprastosios vardinės 0,29 euro nominalios vertės akcijos. Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius yra 582 613 138.

582 613 138 Telia Lietuva, AB paprastosios vardinės akcijos (ISIN kodas LT0000123911) yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos „Nasdaq Vilnius“ Oficialųjį prekybos sąrašą (simbolis – TEL1L). Vertybinių popierių birža „Nasdaq Vilnius“ yra pagrindinė prekybos Bendrovės akcijomis rinka.

Nuo 2011 m. sausio Bendrovės paprastosios vardinės akcijos yra įtrauktos į Berlyno vertybinių popierių biržos atviros rinkos („Berlin Open Market“ arba „Freiverkehr“), Frankfurto vertybinių popierių biržos atviros rinkos („Freiverkehr“), Miuncheno vertybinių popierių ir Štutgarto vertybinių popierių biržų prekybos sąrašus. „Telia Lietuva“ akcijų simbolis Vokietijos vertybinių popierių biržose – ZWS.

2000 m. gruodžio 1 d. Bendrovė ir AB SEB bankas (kodas 1120 21238, adresas: Konstitucijos pr. 24, LT-01103 Vilnius) pasirašė sutartį dėl Bendrovės vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų.

Per 2023 m. Bendrovės vienos akcijos kaina vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“ sumažėjo 0,32 euro arba 16,1 procento. Akcijų apyvarta, palyginti su 2022 metais, sumažėjo 29 procentais. Bendrovės rinkos kapitalizacija 2023 m. gruodžio 31 d. siekė 970 mln. eurų (prieš metus – 1156 mln. eurų).

Informacija apie **prekybą Bendrovės akcijomis** 2023 m. vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“:

Valiuta	Atidarymo kaina	Didžiausia kaina	Mažiausia kaina	Uždarymo kaina	Vidutinė kaina	Apyvarta vnt.	Apyvarta
EUR	1,985	2,05	1,555	1,665	1,787	4 191 044	7 489 941

Akcinis kapitalas ir akcininkai

Akcininkai, turintys daugiau nei 5 proc. akcinio kapitalo ir balsų (2023 m. gruodžio 31 d. duomenys):

Akcininko vardas, pavardė. Įmonės pavadinimas, rūšis, buveinės adresas, įmonių registro kodas	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis (%)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis (%)	Akcininkui su kartu veikiančiais asmenimis priklausančių balsų dalis (%)
„Telia Company AB“, 169 94 Solna, Švedija, kodas 556103-4249	513 594 774	88,15	88,15	-
Kiti akcininkai	69 018 364	11,85	11,85	-
Iš viso	582 613 138	100,00	100,00	-

Akcininkų (14 710) struktūra pagal šalis remiantis eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2023 m. balandžio 27 d., metu akcininkų susirinkimo apskaitos dienos (2023 m. balandžio 20 d.) duomenimis:

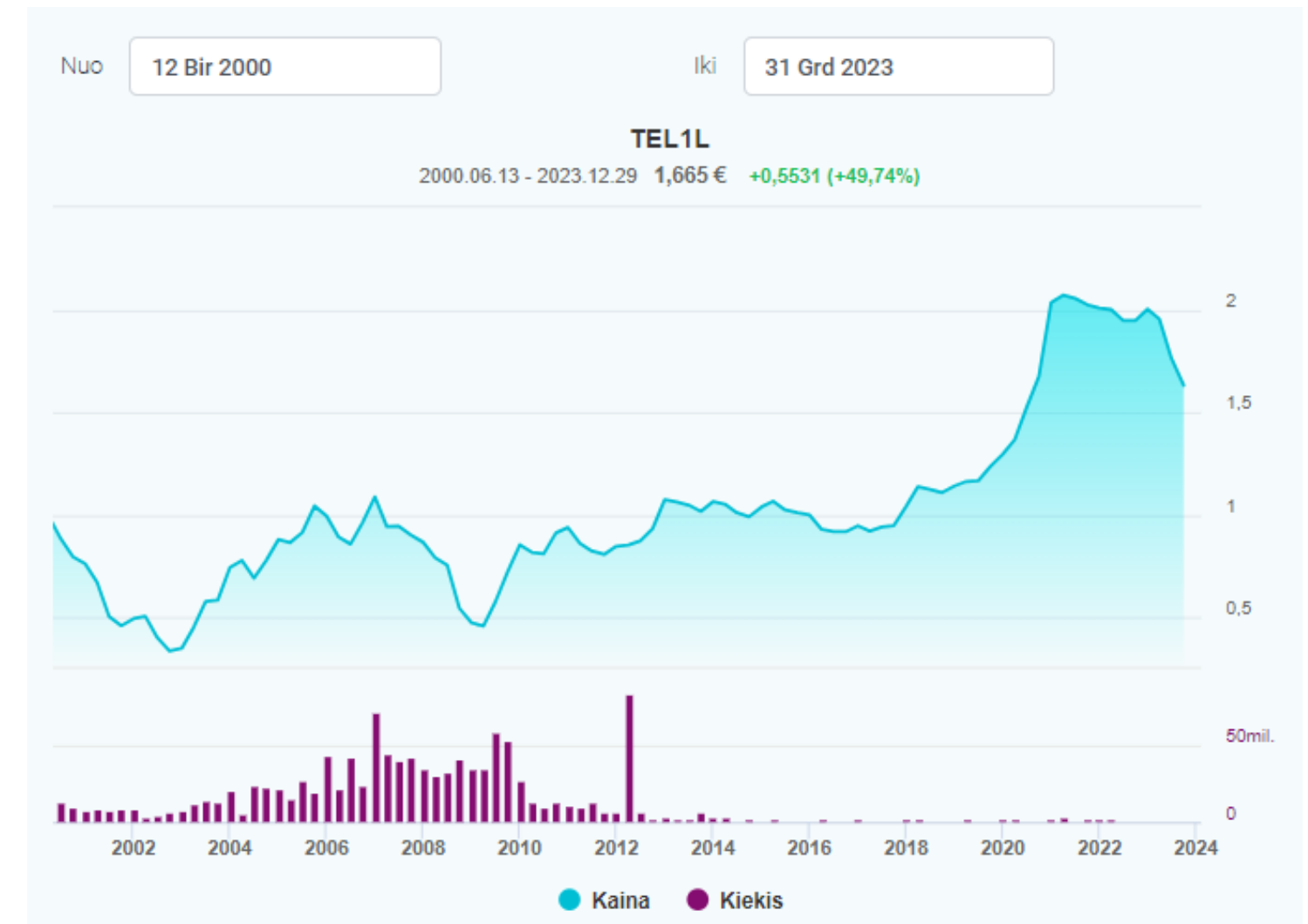
Šalis	Akcininkų skaičius	Akcijų skaičius	Akcinio kapitalo dalis (%)
Švedija	12	513 604 023	88,16
Lietuva	12 218	52 821 365	9,07
Estija	1 943	9 876 154	1,70
Latvija	259	1 949 673	0,33
Kanada	3	1 146 787	0,20
Prancūzija	10	716 501	0,12
Lenkija	3	694 582	0,12
J.A.V.	44	624 047	0,11
Vokietija	52	248 123	0,04
Naujoji Zelandija	1	241 559	0,04
Austrija	1	191 436	0,03
Jungtinė Karalystė	42	146 560	0,03
Kitos šalys (22)	122	352 328	0,06
Iš viso	14 710	582 613 138	100,00

Akcinis kapitalas ir akcininkai

Lietuvoje registruotų akcininkų struktūra remiantis eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2023 m. balandžio 27 d., metu akcininkų susirinkimo apskaitos dienos (2023 m. balandžio 20 d.) duomenimis:

	Akcininkų skaičius	Akcijų skaičius	Akcinio kapitalo dalis (%)
Fiziniai asmenys	12 137	47 239 925	8,11
Finansų institucijos	14	3 273 014	0,56
Juridiniai asmenys	67	2 308 426	0,40
Iš viso	12 218	52 821 365	9,07

Prekyba Bendrovės akcijomis „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržoje nuo listingavimo pradžios

Šaltinis – „Nasdaq Vilnius“

Informacija apie Bendrovės turimas savas akcijas

Bendrovė neturi įsigijusi savų akcijų. Bendrovė nėra ir nebuvo įsigijusi savų akcijų iš Bendrovės vadovų

Dividendai

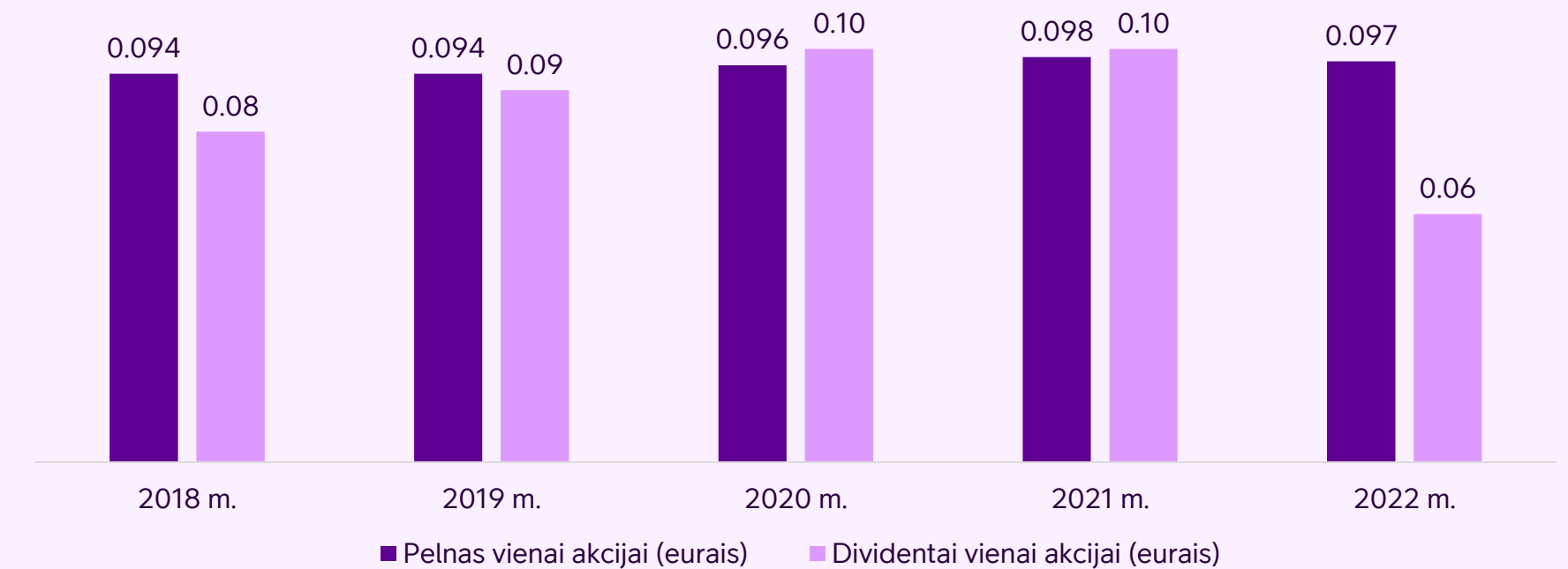
2017 m. Bendrovės valdyba patvirtino dividendų mokėjimo politiką, kuri numato, jog Bendrovės grynosios skolos ir EBITDA santykis neturi viršyti 1,5, o dividendams skirti iki 80 proc. laisvųjų pinigų srauto. Bendrovė kiekvienais metais moka dividendus, nors iki 2017 m. neturėjo oficialiai patvirtintos dividendų mokėjimo politikos.

2023 m. balandžio 27 d. visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė iš Bendrovės paskirstyto pelno 142,3 mln. eurų skirti 35 mln. eurų 2022 m. dividendams mokėti, t. y. 0,06 euro **dividendų** vienai akcijai, o 107,4 mln. eurų kaip nepaskirstytą pelną perkelti į kitus finansinius metus. 2022 m. dividendai Bendrovės akcininkams buvo išmokėti 2023 m. gegužę.

Informacija apie per **paskutinius penkerius metus išmokėtus Bendrovės dividendus** (tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip):

Metai	Laikotarpio pelnas	Pelnas vienai akcijai (Eur)	Išmokėta dividendų	Dividendai vienai akcijai (Eur)	Dividendų ir pelno santykis (%)
2018 m.	54 700	0,094	46 609	0,08	85,2
2019 m.	54 726	0,094	52 435	0,09	95,8
2020 m.	55 866	0,096	58 261	0,10	104,2
2021 m.	56 808	0,098	58 261	0,10	102,0
2022 m.	56 398	0,097	34 957	0,06	62,0

Pagal Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimus dividendai akcininkams mokami iš įmonės nepaskirstyto pelno. 2023 m. gruodžio 31 d. įmonės nepaskirstytas pelnas sudarė 171 mln. eurų.

Informacija apie susijusių šalių sandorius

Vadovaujantis ES patvirtintais Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais, su Bendrove susijusiomis šalimis laikomos Bendrovės dukterinės ir asocijuotos įmonės, „Telia Company“ įmonių grupės įmonės bei Bendrovės vadovybė. Visi sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi rinkos sąlygomis (laikantis ištiestos rankos principo).

2023 m. sausio 10 d. su „Telia Company“ pasirašyta atsinaujinančios paskolos sutartis, pagal kurią Bendrovė iš „Telia Company“ per 2 darbo dienas gali pasiskolinti bet kokią sumą neviršijant bendro 50 mln. eurų limito 3 ar 6 mėnesiams. Nuo 2023 m. gegužės iki spalio pabaigos skolinimosi limitas laikinai buvo padidintas iki 65 mln. eurų.

2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis Bendrovė iš „Telia Company“ buvo pasiskolinusi 25 mln. eurų. Bendrovė nebuvo suteikusi paskolų savo asocijuotai įmonei.

Bendrovė per didžiausią akcininkę „Telia Company AB“, yra tiesiogiai ir netiesiogiai susijusi su „Telia Company“ įmonių grupe, teikiančia telekomunikacijų paslaugas Šiaurės ir Baltijos šalyse. Pagrindiniai Bendrovės telekomunikacijų bei kitų paslaugų pirkėjai ir teikėjai pagal anksčiau pasirašytas sutartis yra „Telia Company AB“ (Švedija), „Telia Eesti AS“ (Estija), LMT (Latvija), „Telia Finland Oyj“ (Suomija), „Telia Norge AS“ (Norvegija), „Telia Finance AB“ (Švedija) ir Telia Global Services Lithuania, UAB (Lietuva).

2023 m. gegužę Bendrovė sumokėjo „Telia Company“ 30,8 mln. eurų dividendų už 2022 metus.

Informacija apie Bendrovės naujus susijusių šalių sandorius 2023 metais:

Susijusi šalis	Sandoris	Sandorio vertė
„Telia Company AB“, kodas 556103-4249, 169 94 Solna, Švedija	2023-01-19 „Telia Company“ suteikė „Telia Lietuvai“ 3 mėn. trukmės paskolą už 3 mėn. Euribor palūkanų normą su 1,2 proc. marža. Paskola 2 kartus buvo pratęsta ir grąžinta 2023-10-19.	10 mln. eurų
	2023-02-28 „Telia Company“ suteikė „Telia Lietuvai“ 3 mėn. trukmės paskolą už 3 mėn. Euribor palūkanų normą su 1,2 proc. marža. 2023-05-31 paskola buvo pratęsta ir grąžinta 2023-08-31.	10 mln. eurų
	2023-03-28 „Telia Company“ suteikė „Telia Lietuvai“ 3 mėn. trukmės paskolą už 3 mėn. Euribor palūkanų normą su 1,2 proc. marža. 2023-06-28 paskola buvo pratęsta ir grąžinta 2023-09-28	10 mln. eurų
	2023-05-24 „Telia Company“ suteikė „Telia Lietuvai“ 3 mėn. trukmės paskolą už 3 mėn. Euribor palūkanų normą su 1,2 proc. marža. 2023-08-24 paskola buvo pratęsta ir grąžinta 2023-11-24.	35 mln. eurų
	2023-09-28 „Telia Company“ suteikė „Telia Lietuvai“ 3 mėn. trukmės paskolą už 3 mėn. Euribor palūkanų normą su 1,2 proc. marža. Paskola grąžinta 2023-12-28.	5 mln. eurų
	2023-10-19 „Telia Company“ suteikė „Telia Lietuvai“ 3 mėn. trukmės paskolą už 3 mėn. Euribor palūkanų normą su 1,2 proc. marža. Paskola grąžinta 2024-01-19.	5 mln. eurų
	2023-11-24 „Telia Company“ suteikė „Telia Lietuvai“ 3 mėn. trukmės paskolą už 3 mėn. Euribor palūkanų normą su 1,2 proc. marža. Paskola grąžinta 2024-02-26.	20 mln. eurų

Informacija apie susijusių šalių sandorius

Informacija apie Bendrovės sandorių su susijusiomis šalimis apimtis 2023 m. (tūkst. eurų):

	Telekomunikacijų ir kitų paslaugų	
	pardavimas	pirkimas
„Telia Company AB“ įmonių grupė:		
„Telia Company AB“ (Švedija)	3	14 028
„Telia Asset Finance AB“ (Švedija)	-	3 259
„Telia Försäkring AB“ (Švedija)	7 101	27
„Telia Sverige AB“ (Švedija)	421	-
„Latvijas Mobilais Telefons SIA“ (Latvija)	590	485
„Telia Norge AS“ (Norvegija)	489	361
„Telia Eesti AS“ (Estija)	334	132
„Telia Finland Oyj“ (Suomija)	451	74
Telia Global Services Lithuania, UAB (Lietuva)	980	1 068
„Telia Danmark A/S“ (Danija)	220	105
Kitos	-	94
	10 589	19 006

Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis yra pateikta Bendrovės finansinių ataskaitų už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 27-oje pastaboje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo reikalavimais informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis pradedant 2018 m. sausio 1 d. yra pateikta Bendrovės svetainėje internete.

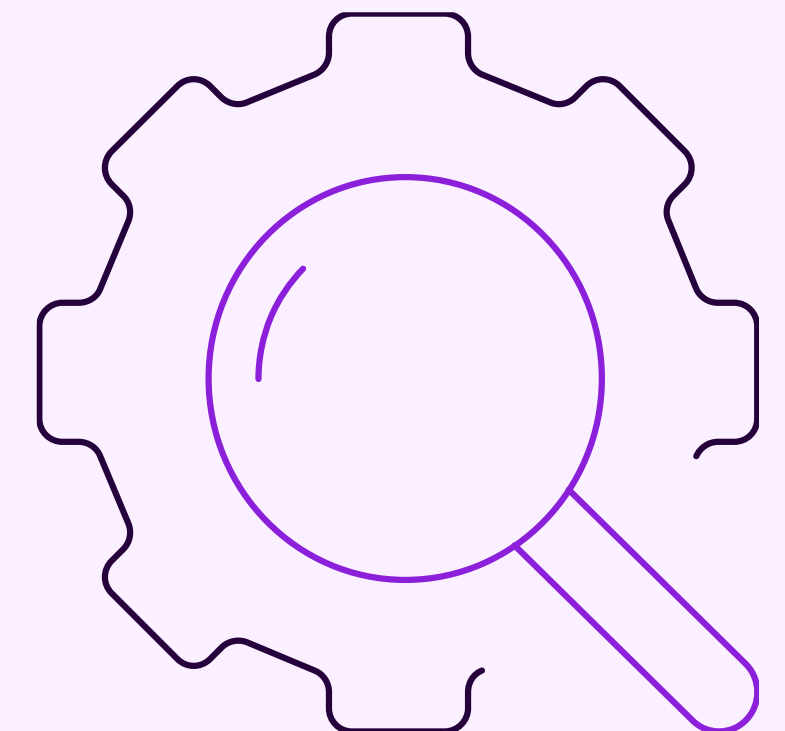
Tyrimų ir plėtros veikla

2022 m. mes toliau plėtojome ir tobulinome teikiamas paslaugas, kūrėme skaitmeninę kliento patirtį bei plėtojome 5G ryšio tinklą.

5G ryšys šiandien yra kur kas daugiau, nei tik greitesnis internetas. Jo prieinamumas tapo valstybių išsivystymo rodikliu, todėl pasiekę 93-95 proc. 5G aprėpties ribą įsirašėme į Europos šalių elitą. Kiekvienam iš mūsų tai atveria naujas erdves dirbti, galimybes iš bet kurio Lietuvos kampelio nerti į virtualią realybę, o gal netrukus išvysti, kaip į mūsų kiemą įrieda maisto prekes pristantis robotas. Turėdama taip gerai išvystytą 5G tinklą, Lietuva tampa kur kas patrauklesnė investuotojams ir ateities technologijų kūrėjams.

2023 m. birželį pristatėme naują Lietuvai – „Voice over Wi-Fi“ technologiją. Paslauga suteikia galimybę skambinti balsu ten, kur mobiliojo ryšio tinklo signalas yra silpnas arba jo nėra.

Nuo 2023 metų spalio „Telia Play“ išmaniosios televizijos turinys tapo pasiekiamas ir be specialaus priedėlio, kuris buvo būtinas išmaniosios TV atributas. „Android“ operacinę sistemą naudojančių išmaniųjų televizorių savininkai turinio platforma gali naudotis įsidiegę „Telia Play LT“ programėlę.

Rizikų valdymas

Įmonės rizikų valdymo strategijos tikslas yra kurti ir apsaugoti vertę identifikuojant, valdant ir stebint rizikas, kurios kelia grėsmę nepasiekti organizacijos strateginių tikslų, kurių pasiekimas yra būtinas apsaugoti klientus, darbuotojus, suinteresuotąsias šalis, turtą ir prekinį ženklą.

Bendrovės rizikos valdymas vystomas atsižvelgiant į ISO 31000 standarto ir COSO (angl. *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) įmonių rizikos valdymo sistemos reikalavimus.

Rizikos, kurios gali, bet neapsiribojant, daryti įtaką „Telia“ veiklai:

Finansinių rizikų valdymas

Vykdydama savo veiklą, Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika, kuri apima užsienio valiutų kurso riziką bei pinigų srautų ir palūkanų normos riziką, kredito rizika ir likvidumo rizika. Finansų valdymo politika pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenusipėjimui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

Užsienio valiutos kurso rizika nėra didelė, nes „Telia Lietuva“ veikia euro zonoje ir didžioji dalis paslaugų yra teikiama Lietuvos gyventojams bei verslui ir didžioji dalis paslaugų ir prekių yra perkami iš vietinių ar euro zonos tiekėjų. Tam tikra užsienio valiutos kurso rizika kyla iš tarptautinės Bendrovės veiklos – ryšių su užsienio telekomunikacijų operatoriais ir tiekėjais iš ne euro zonos – ir yra susijusi su atsiskaitymais JAV doleriais. Bendrovės mokėtinos ir gautinos sumos užsienio valiuta yra trumpalaikės ir nereikšmingos palyginti su atsiskaitymais eurais. Bendrovė užsienio valiutos kurso riziką valdo mažindama atvirą užsienio valiutos poziciją grynąja verte ir todėl nenaudoja apsidraudimo nuo užsienio valiutos kurso svyravimo priemonių.

Nuo 2022 m. Bendrovės pajamos ir pinigų srautai tapo priklausomi nuo palūkanų normos rinkoje pokyčių. Bankų suteiktos paskolos likutis (30 mln. eurų) turi būti gražintas 2024 m. gegužę. Šios paskolos kintamos palūkanos yra nustatomos kas pusmetį remiantis 6 mėnesių Euribor palūkanų norma. „Telia Company AB“ iki 50 mln. eurų limito teikiamų trumpalaikių paskolų palūkanų norma taip pat remiasi 3 ar 6 mėn. Euribor palūkanų norma. Bendrovė nenaudoja apsidraudimo nuo palūkanų svyravimo priemonių.

Bendrovė dalyvauja atvirkštinio faktoringo arba tiekėjo sąskaitų faktūrų finansavimas programoje, pagal kurią bankai už sutartą mokestį per 7 dienas apmoka tiekėjo sąskaitas faktūras. Bendrovė nemoka jokių palūkanų ir nepateikia bankams papildomų užstatų ar garantijų. Bendrovė sumoka bankams visą sumą per vienerius metus (faktinis terminas priklauso nuo kelių kintamųjų, dėl kurių susitaria visos trys šalys). Viena iš kintamųjų yra Euribor palūkanų norma, kuri 2022 m. pavasarį pradėjo didėti, ir tai lėmė mokėjimų bankams terminų trumpėjimą bei turėjo neigiamos įtakos Bendrovės apyvartiniam kapitalui ir pinigų srautams. Siekiant mažinti kylančių palūkanų normų įtaką Bendrovė peržiūrėjo atvirkštinio faktoringo sąlygas su tiekėjais.

Bendrovės finansinio turto kredito rizika yra susijusi su bankų sąskaitose deponuotais pinigais ir iš klientų gautinomis sumomis. Pinigų sąskaitose kredito rizika yra valdoma ribojant pinigų sumas laikomas finansinėse institucijose, kurių ilgalais kredito reitingas pagal „Fitch“ ar „Standard & Poor’s“ atitikmenį yra mažesnis nei A. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, didžioji dalis (95 proc.) Bendrovės pinigų ir trumpalaikių investicijų buvo laikoma A+ reitingą turinčiuose bankuose.

Bendrovė turi Dalyvavimo sutartį su „Skandinaviska Enskilda Banken“ (SEB) dėl iš klientų gautinų sumų. Pagal šią sutartį SEB įgyja teises į pinigų srautą iš tam tikro Bendrovės gautinų sumų iš mobiliųjų telefonų pardavimo privatiems klientams fondo. Šio susitarimo tikslas gerinti Bendrovės apyvartinį kapitalą mažinant prekybos gautinas sumas dėl su šiomis gautinomis sumomis susijusios rizikos perkėlimo bankui remiantis 9-ojo TFAS „Finansų instrumentai“ angliškai vadinamomis „pass-through“ taisyklėmis.

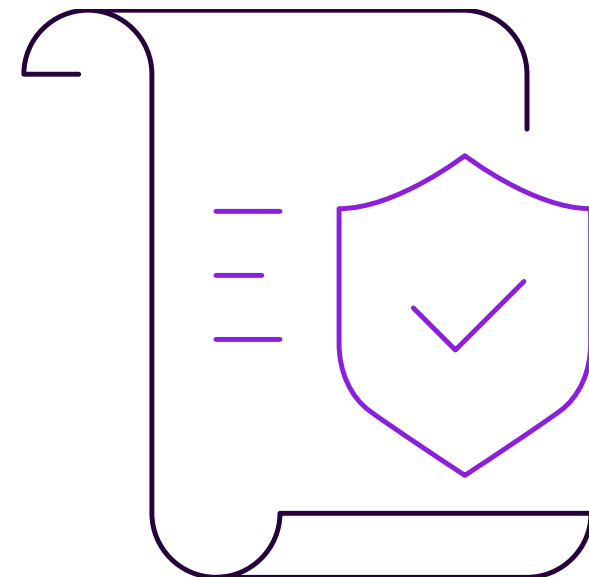
Rizikų valdymas

Prekybos gautinų sumų kredito rizika yra valdoma tikrinant visų naujų verslo ir privačių klientų kreditingumą prieš sudarant sutartis, išskyrus nedidelės vertės sutartis, pvz. dėl papildomų TV kanalų paketų ar kitų papildomos vertės paslaugų. Klientų sąskaitų apmokėjimo kontrolė susideda iš keleto skirtingų priminimų dėl sąskaitų apmokėjimo siuntimo dar prieš apmokėjimo terminą ir papildomai pranešant apie praleistą terminą. Praėjus 20 dienų nuo laiku neapmokėtos sąskaitos visiems įsiskolinusiems klientams yra nutraukiamas paslaugų teikimas, o praėjus 50 dienų – išrašomos baudos. Išsiuntus papildomą priminimą, privačių klientų blogos skolos yra perduodamos išoriniams skolų išieškotojams.

Likvidumo rizikos valdymas yra susijusi su pakankamu lėšų turėjimu tam, kad Bendrovė laiku grąžintų paskolas, apmokėtų ilgalaikes investicijas, turėtų apyvartinių lėšų ir išmokėtų dividendus. Apdairus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų lygio palaikymą. Bendrovės likvidumo rizikos valdymo tikslas – užtikrinti, kad bet kuriuo metu minimali likvidžių lėšų (įskaičiuojant pinigus ir pinigų ekvivalentus bei nepanaudotas skolinimosi priemones) suma visada sudarytų daugiau nei 2 proc. metinių pajamų. 2023 m. įmonės likvidžios lėšos vidutiniškai sudarė 3,2 proc. metinių pajamų.

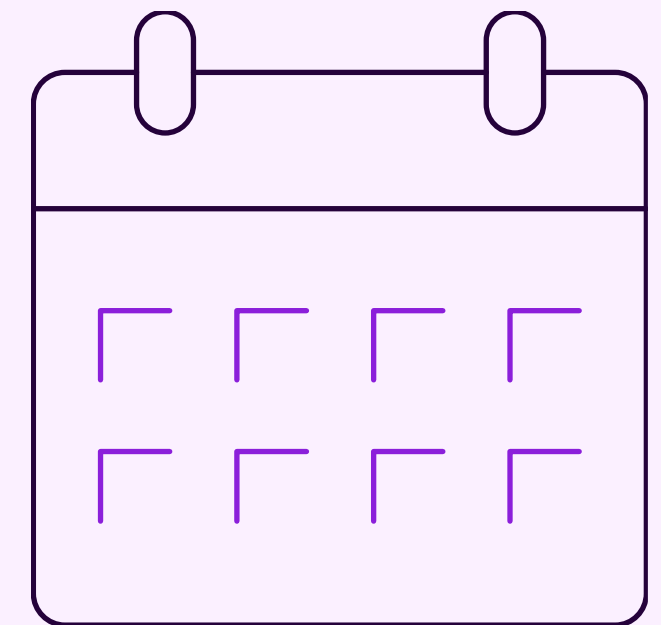
Siekiant užtikrinti pakankamą įmonės likvidumą, 2023 m. sausį Bendrovė su „Telia Company AB“ pasirašė atsinaujinančios paskolos sutartį, pagal kurią Bendrovė iš „Telia Company“ per 2 darbo dienas gali pasiskolinti bet kokią sumą neviršijant bendro 50 mln. eurų limito 3 ar 6 mėnesiams.

Bendrovės finansinės rizikos valdymą atlieka Finansų padalinio darbuotojai pagal „Telia Company“ įmonių grupės politikas glaudžiai bendradarbiaujant su „Telia Company“ įmonių grupe. Daugiau informacijos apie Bendrovės finansinės rizikos valdymą yra pateikta Bendrovės finansinių ataskaitų už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 3-ioje pastaboje.

Planai ir prognozės

Tam, kad patenkintų stipriai padidėjusį IT paslaugų poreikį verslui, Bendrovė netoli Vilniaus įsigijo 2 ha sklypą, kuriame statys naują duomenų centrą. Planuojama, kad tai bus didžiausias duomenų centras šalyje, o į jo statybas Bendrovė investuos 10 mln. eurų. Be to, numatoma esamų duomenų centrų atnaujinimai bei plėtra.

Darbuotojai

Vertingiausias „Telia“ turtas yra mūsų darbuotojai. Mes siekiame, kad pas mus dirbtų labiausiai įsitraukę darbuotojai. Jei mes nepajėgtume identifikuoti, pasamdyti ir išlaikyti geriausius darbuotojus, prarastume dalį savo unikalios kultūros bei konkurencinį pranašumą.

Personalo politika nustato, kokie yra Bendrovės lūkesčiai darbuotojų atžvilgiu, kokie yra darbuotojų lūkesčiai vienas kito ir mūsų, kaip darbdavio, atžvilgiu. Politika nėra darbuotojo darbo sutarties dalis ir laikui bėgant, Bendrovės nuožiūra tam tikru metu ji gali būti keičiama.

„Telia“ [elgesio kodeksas](#) sukurtas tam, kad kasdien mus įkvėptų ir būtų tarsi moralinis kompasas, padedantis judėti į priekį. „Telia“ elgesio kodeksas taikomas „Telia Company“ įmonių grupės darbuotojams, valdybos nariams ir visiems partneriams, dirbantiems su mumis: tiekėjams, konsultantams, laisvai samdomiems ir laikiniams darbuotojams ir kitiems, kurie teikia paslaugas „Telia“.

Personalo politika reglamentuoja tokias sritis:

- Priklausomybes sukeliančių medžiagų vartojimas
- Vaikų darbas ir priverstinis darbas
- Interesų konfliktų atskleidimas
- Laisvė jungtis į asociacijas ir derėtis dėl kolektyvinės sutarties sudarymo
- Sąžiningumas
- Nediskriminavimas, lygios galimybės ir įvairovė
- Atranka ir įdarbinimas
- Darbo sutarties sąlygos ir darbo valandos
- Atlygis
- Komandiruotės

Bet kuris „Telia“ darbuotojas, įtaręs, kad buvo pažeistas Atsakingo verslo kodeksas ir Personalo politika, privalo nenu tylėti ir apie problemą pirmiausia pranešti savo vadovui, po to – Žmogiškųjų išteklių padaliniui, etikos ir atitikties užtikrinimo pareigūnui, arba pateikti atitinkamą pranešimą per [Skaidrumo liniją](#).

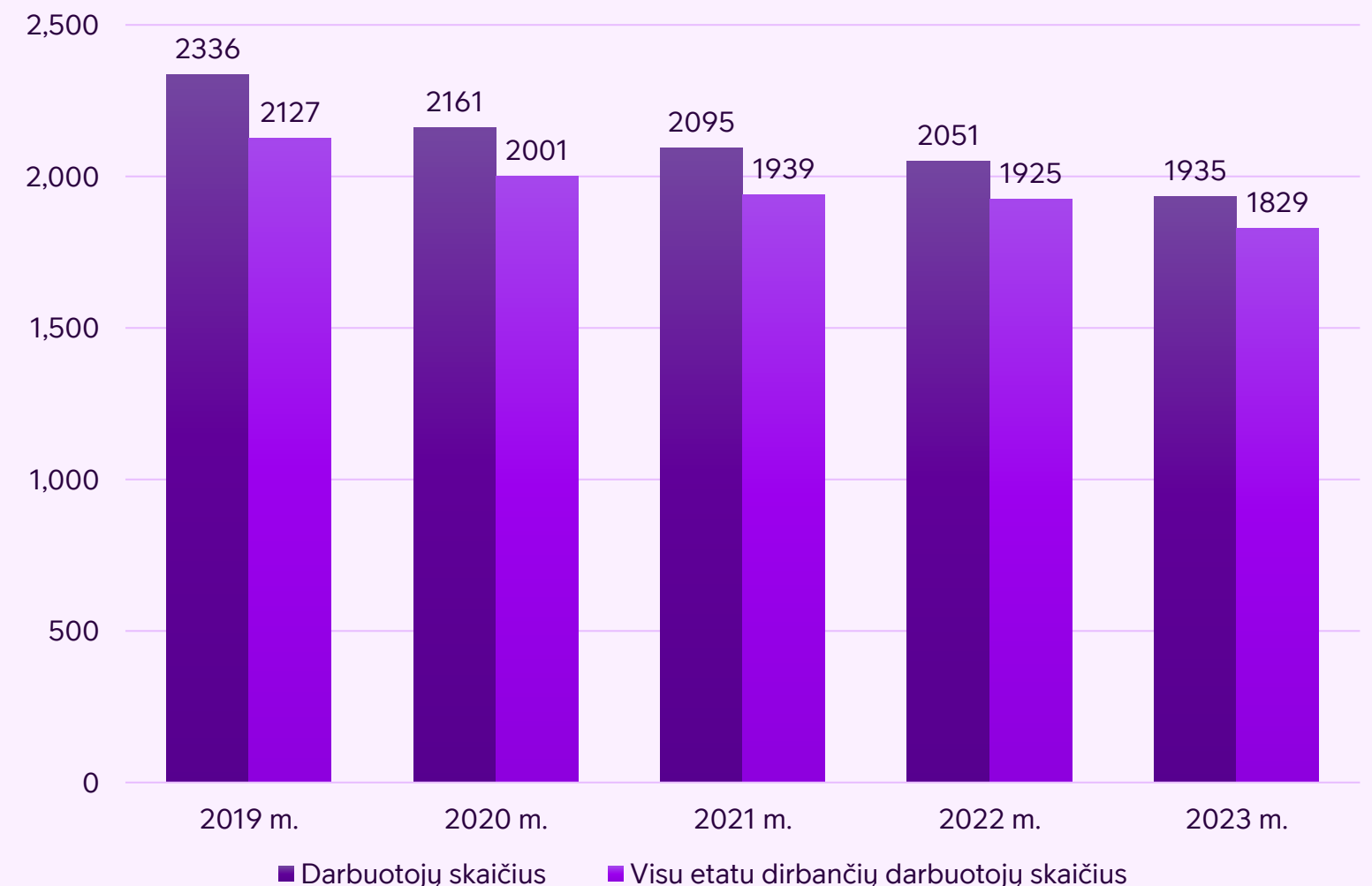
Mūsų pagrindinis principas visose mūsų veiklose – apsaugoti ir toliau gerinti visų „Telia“ dirbančių arba su ja bendradarbiaujančių asmenų sveikatą, saugą ir gerovę. Šis principas taikomas visiems mūsų darbuotojams, rangovams, tiekėjams ir lankytojams. Mūsų bendrasis požiūris yra grindžiamas geros sveikatos, gerovės ir saugių darbo sąlygų skatinimu, profesinės rizikos ir profesinių ligų prevencija bei greitu reagavimu į traumas ir nesaugias darbo sąlygas. Šis požiūris taikomas tiek fiziniams, tiek ir psichosocialiniams darbo vietos aspektams.

Bendrovės Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema apimti visus ISO 45001 standartų reikalavimus. 2017 m. spalį Bendrovė gavo atitikimo Darbuotojų saugos ir sveikatos (ISO 45001) standartams sertifikatą.

Bendrovės tikslas – maksimaliai padidinti **atlygio** programų efektyvumą, siekiant pritraukti, išlaikyti ir motyvuoti aukštos kvalifikacijos darbuotojus, kurie reikalingi verslo sėkmei išlaikyti ir gerinti. Atlygio politika bei su ja susijusia atlygio praktika siekiama remti Bendrovės strateginę kryptį ir tikslus.

Skaičiuojant visu etatu dirbančius darbuotojus, neįskaičiuojami motinystės (tėvystės) atostogose esantys darbuotojai, o ne visu etatu dirbantys yra perskaičiuojami į visu etatu dirbančius.

„Telia Lietuva“ darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje

Darbuotojai

Pagrindiniai Atlygio politikos principai yra:

- Konkurencingumas ir pozicionavimas
- Pareiginio atlygio dydžio nustatymas
- Atitiktis
- Ekonominis efektyvumas ir administravimo veiksmingumas
- Orientavimas į rezultatus
- Lygios galimybės

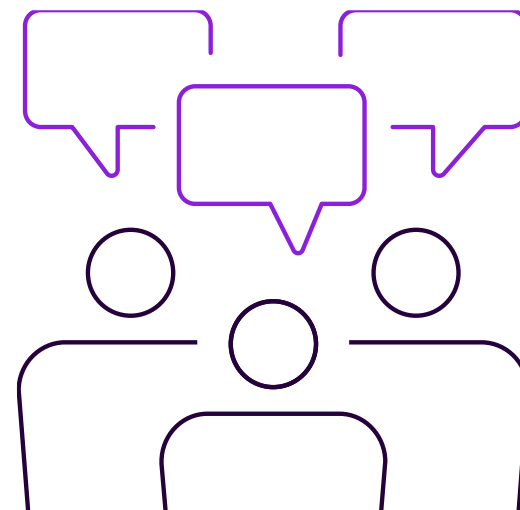
Bendrovėje taikoma bendro atlygio sąvoka, kuri reiškia, kad atliekant atlygio palyginimą su rinkoje už tą patį darbą mokamo atlygio dydžiu ir informuojant suinteresuotąsias šalis apie atlygio vertę, dėmesys turėtų būti atkreipiamas į bendrą atlygio, o ne atskirų jo sudedamųjų dalių vertę. Bendrovė savo darbuotojams siūlo įvairias atlygio sudedamąsias dalis, kurios diferencijuojamos remiantis veiklos pobūdžiu, funkcijomis, vaidmenimis ir rinkomis. Atlygį gali sudaryti viena arba daugiau iš šių sudedamųjų dalių:

- fiksuotas bazinis atlyginimas
- kintamas metinis priedas
- funkcinė kintamoji atlyginimo dalis
- Bendrovė gali pasiūlyti ilgalaikes skatinimo programas (pvz. akcijų pagrindu)
- kitas finansines ir nefinansines naudas tokias kaip papildomas sveikatos draudimas, pensijų planai ir pan.

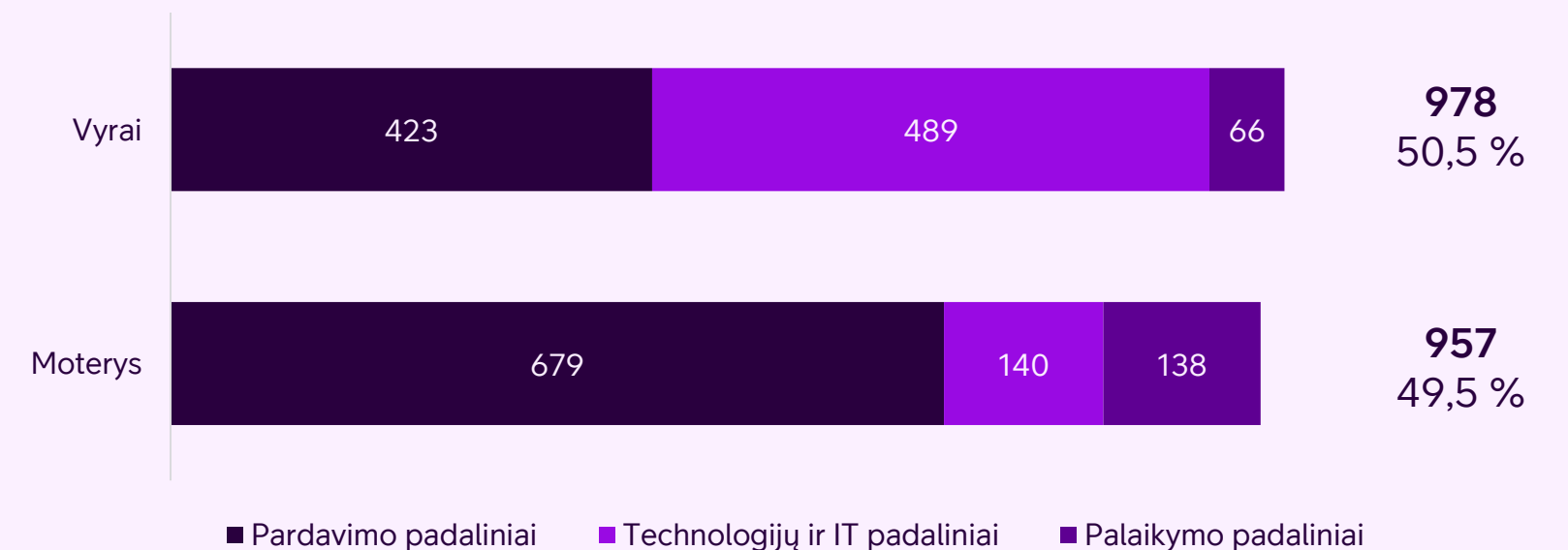
Atlyginimai visiems darbuotojams yra peržiūrimi kartą metuose. 2023 m. atlyginimai buvo padidinti 80 proc. Bendrovės darbuotojų vidutiniškai 9,6 proc., o metinės premijos, kurios vidutiniškai sudarė apie vieno mėnesinio atlyginimą, buvo išmokėtos visiems darbuotojams, kurie 2022 m. Bendrovėje dirbo ilgiau nei 3 mėnesius ir negavo priedų už pardavimą.

Politika numato, jog Bendrovės vadovų komandos (Bendrovės vadovo ir jam tiesiogiai pavaldžių vadovų) atlyginimų struktūrą ir lygius prižiūri Bendrovės Atlygio komitetas.

Bendrovė papildomu sveikatos draudimu draudžia visus Bendrovės darbuotojus ir siūlo darbuotojams kaupti trečios pakopos pensijų fonduose. Taip mes turime Kolektyvinę sutartį ir Socialinių reikmių fondą. Daugiau informacijos galima rasti 2022 m. metiniame pranešime ir tvaraus verslo ataskaitoje.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį ir pagrindinius padalinius (2023 m. gruodžio 31 d. duomenys):

Informacija apie Bendrovės darbuotojų vidutinį mėnesio atlygį (2023 m. gruodžio 31 d. duomenys):

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Vidutinis mėnesinis atlyginimas (Eur)
Vadovai (neįskaičiavus Bendrovės vadovo)	49	8 268
Vidurinio lygmens vadovai	170	3 755
Specialistai	1 715	2 326
Viso	1 934	2 602

Darbuotojai

Vadovo ir valdybos narių atlygio politika apibrėžia reikalavimus ir gaires Bendrovės vadovo ir valdybos narių atlygio nustatymui. Politikoje numatyta, kad Bendrovės vadovo individualaus atlygio paketą sudaro: i) fiksuotas atlygis, ii) kintamasis atlygis, išmokamas atsižvelgiant į Bendrovės finansinius rezultatus ir vadovo asmeninius veiklos rezultatus; ir iii) kitos naudos. Vadovo atlygiui netaikomi jokie atidėto mokėjimo mechanizmai, jeigu Bendrovė ir vadovas tarpusavyje nesusitaria kitaip. Kintamojo atlygio vadovui suma negali būti didesnė kaip 50 proc. vadovo metinio darbo užmokesčio. Bendrovė pagal rinkos praktiką teikia kitas naudas ir programas, kurios tam tikru metu gali keistis. Vadovas turi teisę į Bendrovės automobilį, sveikatos ir medicininės priežiūros paslaugas ir kt. Premijų ir kitos išlaidos, susijusios su šiomis naudomis, gali sudaryti ne daugiau kaip 10 proc. fiksuotojo metinio darbo užmokesčio.

Politika numato, kad akcininkų susirinkimo sprendimu valdybos nariai gali gauti išmokas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Valdybos nariai, kurie yra „Telia Company AB“ darbuotojai, gauna atlygį pagal darbo sutartis, pasirašytas su jų atitinkamais darbdaviais. Bendrovė tokiems valdybos nariams nemoka jokių kitų papildomų išmokų (tantjėmų) už jų, kaip valdybos narių, darbą. Bendrovė moka atlygį tik nepriklausomiems valdybos nariams, kurie gauna fiksuotą metinę išmoką. Tokios išmokos tiksliai sumą nustato akcininkų susirinkimas, tvirtindamas pelno paskirstymą. Tokios išmokos nelaikomos su darbo santykiais susijusiomis pajamomis – tai yra išmokos už valdybos narių veiklą (tantjėmos). Išmokos valdybos nariams nustatomos pagal atitinkamą panašių bendrovių informaciją (rinkos lyginamąjį indeksą).

Iki 2023 m. vasario 28 d. Bendrovės vadovo pareigas ėjęs Dan Strömberg nuo 2020 m. rugpjūčio iki 2023 m. rugpjūčio buvo „Telia Company AB“ vyresnysis viceprezidentas – Lietuvos, Estijos ir Danijos (LED) padalinio vadovas, taip pat „Telia Company“ įmonių grupės vadovų komandos narys. Vadovaujantis „Telia Company“ politika įmonių grupės vadovų komandos nariams nėra mokamas kintamasis atlygis.

Kitas naudas (pajamas natūra) sudarė Dan Strömberg buto nuoma, nes jis persikėlė iš savo namų šalies Švedijos dirbti į Lietuvą, automobilis ir kita. Kitos naudos sudarė 6,1 proc. Dan Strömberg ir 1,4 proc. Giedrės Kaminskaitės-Salters fiksuotojo atlygio. Pagal įstatymą, darbdavio įmoka į Socialinio draudimo fondą 2023 m. sudarė 1,77 proc. atlygio.

Bendrovė neturi su akcijomis susijusių skatinimo planų skirtų Bendrovės vadovui.

Remiantis Politikos nuostata, jog valdybos nariams dirbantiems didžiausioje Bendrovės akcininkėje įmonėje „Telia Company AB“ papildomos išmokos iš Bendrovės nėra mokamos, akcininkų susirinkimas 2023 m. nusprendė, kad tantjėmos (metinės išmokos) už 2022 m. skiriamos tik tuometiniams nepriklausomiems valdybos nariams – Dovilei Grigienei ir Mindaugui Glodui. 7 500 eurų skirta Dovilei Grigienei, kuri iš valdybos atsistatydino 2022 m. gruodžio 15 d., ir 17 500 eurų – Mindaugui Glodui. Jokių kitų išmokų ar atlygio Bendrovė valdybos nariams neskyrė. Informaciją apie valdybos narius ir posėdžių lankomumą galima rasti [čia](#).

2023 m. „Telia Lietuva“ Atlygio ataskaitą galima rasti Bendrovės [interneto tinklalapyje](#).

Informacija apie Telia Lietuva, AB vadovo atlygį 2023 m. (eurais):

Vardas, pavardė	Fiksuotas atlygis	Kintamasis atlygis	Kitos naudos	Atlygis iš viso	Darbdavio įmoka	Dienpinigiai
Dan Strömberg (iki 2023-02-28)	68 309	-	4 171	72 480	1 283	2 207
Giedrė Kaminskaitė-Salters (nuo 2023-03-01)	202 388	-	2 800	205 188	3 632	1 539
	270 697	-	6 971	277 668	4 915	3 746

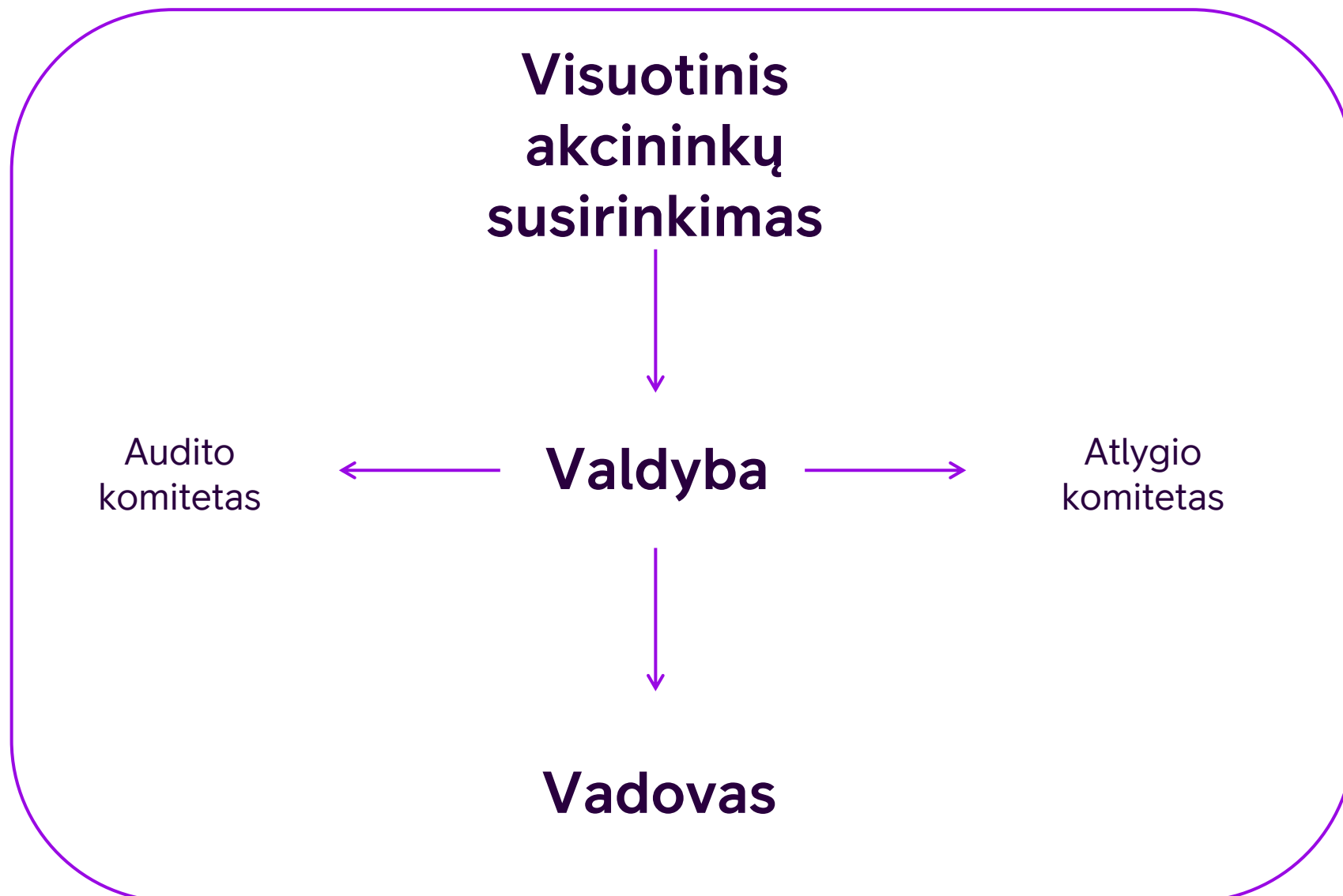
Informacija apie atlygio ir Bendrovės veiklos rezultatų pokyčius (tūkst. eurų):

	2020 m.	Pokytis	2021 m.	Pokytis	2022 m.	Pokytis	2023 m.
Bendrovės vadovo atlygis	561	-46 (-8,3 %)	515	-62 (-11,9 %)	453	-175 (-38,6 %)	278
Laikotarpio pelnas	55 914	+894 (+1,6 %)	56 808	-410 (-0,7 %)	56 398	+7 196 (+12,8 %)	63 594
Vidutinis darbuotojo atlygis (Eur)	1 864	+240 (-12,9 %)	2 104	+253 (-12,0 %)	2 357	+245 (+10,4 %)	2 602

Bendrovės valdymas

Bendrovės valdymas

Pagal Bendrovės įstatus **Bendrovės valdymo organai** yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vadovas. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatyta, kad bendrovėje gali būti sudaromi arba du – stebėtojų taryba ir valdyba – arba vienas kolegialus organas. „Telia Lietuva“ stebėtojų taryba nesudaroma.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, priimti Bendrovės įstatuose numatytais visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimais, yra privalomi akcininkams, valdybai, vadovui bei kitiems Bendrovės darbuotojams. Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti akcininkai, visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje buvę Bendrovės akcininkais. Bendrovės susirinkimo apskaitos diena yra 5 (penktoji) darbo diena iki visuotinio akcininkų susirinkimo arba 5 (penktoji) darbo diena iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Asmuo, dalyvaujantis visuotiniame akcininkų susirinkime ir turintis teisę balsuoti, turi pateikti asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Asmuo, kuris nėra akcininkas, be asmens tapatybę patvirtinančio dokumento turi pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime.

Valdybos nariai kartu sudaro kolegialų Bendrovės valdymo organą. Pagal Bendrovės įstatus „Telia Lietuva“ valdybą sudaro šeši valdybos nariai. Valdybos nariai renkami dvejiems metams. Valdyba atstovauja akcininkus ir atlieka priežiūros bei kontrolės funkciją. Valdybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka. Valdybos pirmininką dvejiems metams renka valdyba iš savo narių. Valdyba formuoja du komitetus: Audito ir Atlygio. Kiekvieną komitetą sudaro trys valdybos nariai.

Pagal Bendrovės įstatus „Telia Lietuva“ valdyba:

- atsako už strateginį vadovavimą Bendrovei;
- svarsto ir tvirtina Bendrovės veiklos strategiją, Bendrovės metinį ir tarpinį pranešimą, Bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes, pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka, bei kandidatūras į jas, Bendrovės vadovui tiesiogiai pavaldžių darbuotojų kandidatūras, pareiginius atlyginimus ir atleidimą iš pareigų, Bendrovės filialų ir atstovybių nuostatus, pagrindinius premijų mokėjimo Bendrovės darbuotojams principus (tvarką);
- nustato informaciją, kuri laikoma Bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija;
- analizuoja ir vertina Bendrovės vadovo pateiktą medžiagą apie Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, Bendrovės veiklos organizavimą ir Bendrovės finansinę būklę;
- priima sprendimus Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve, sprendimus, kai Bendrovė ar Grupė sudarančios bendrovės įsigyja ar perleidžia kitų bendrovių akcijas, sprendimus dėl bet kurio turto ar verslo įsigijimo, perleidimo ar nuomos, naujų skolų prisiėmimo, kai šių sandorių suma (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai) viršija 1,6 mln. eurų (neįskaičiuojant PVM);
- priima sprendimus dėl Bendrovės vadovo pateiktų Bendrovės metinių finansinių ataskaitų ir pelno (nuostolių) paskirstymo projektų ir, valdybai pritarus šiems projektams, dėl šių projektų teikimo visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- priima sprendimus dėl sandorių su susijusiomis šalimis, kaip nustatyta teisės aktuose ir dėl sandorių, kai sandoriai daro reikšmingą įtaką Bendrovei, jos finansams, turtui, įsipareigojimams;
- atsako už visuotinių susirinkimų sušaukimą ir rengimą laiku.

Bendrovės valdymas

Valdyba renka ir atšaukia **Bendrovės vadovą**, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas. Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąją Bendrovės ūkinę veiklą. Darbo sutartį su Bendrovės vadovu pasirašo valdybos pirmininkas ar kitas valdybos įgaliotas narys. Vadovo darbo užmokestį sudaro nuolatinis atlyginimas bei premijos (priemokos), mokamos atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rezultatus bei Vadovo veiklą. Vadovo patvirtintas Darbo reglamentas išsamiai nustato vadovo bei padalinių vadovų, taip pat kitų Bendrovės darbuotojų, pareigas ir įgaliojimus.

Pagal Bendrovės įstatus „Telia Lietuva“ vadovas:

- prižiūri einamąją Bendrovės ūkinę veiklą bei užtikrina, kad Bendrovė vykdytų veiklą vadovaudamasi verslo planu;
- sudaro metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir rengia Bendrovės metinį pranešimą;
- parengia sprendimo dėl dividendų;
- kiekviename valdybos posėdyje atsiskaito už einamąją Bendrovės veiklą;
- atlieka funkcijas, kurias jam paskyrė valdyba bei vykdo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus;
- atstovauja Bendrovei arba užtikrina, kad ji būtų atstovaujama įmonėse, įstaigose, organizacijose, teismuose, arbitražuose bei santykiuose su trečiosiomis šalimis;
- atidaro ir uždaro sąskaitas banko įstaigose bei disponuoja jose esančiomis lėšomis;
- vadovaudamasis įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo bei valdybos sprendimais, sudaro Bendrovės sandorius;

- suteikia įgaliojimus kitiems asmenims atlikti jo kompetencijai priklausančias funkcijas;
- išduoda prokūras;
- leidžia vidinius norminius aktus dėl administracijos, kitų struktūrinių padalinių darbo;
- priima bei atleidžia Bendrovės darbuotojus, Bendrovės vardu sudaro bei keičia ir nutraukia darbo sutartis su Bendrovės darbuotojais (išskyrus šiuose įstatuose numatytus atvejus, kai tam reikalingas Valdybos sprendimas);
- nustato darbuotojų pareiginius atlyginimus ir premijas (išskyrus šiuose įstatuose numatytus atvejus, kai tam reikalingas Valdybos sprendimas); premijų mokėjimo tvarką pateikia tvirtinti Valdybai;
- užtikrina, kad būtų saugomas ir gausinamas Bendrovės turtas, sudarytos normalios darbo sąlygos bei saugomos komercinės paslaptys;
- atstovauja ar išduoda įgaliojimą kitam asmeniui atstovauti Bendrovei kitų bendrovių, į kurias Bendrovė yra investavusi, visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- tvirtina, keičia ir pildo administracijos darbo reglamentą;
- skelbia ir įteikia Bendrovės pranešimus, kaip yra numatyta šių įstatų 13 straipsnyje;
- teikia pranešimus akcininkams ir valdybai apie svarbiausius įvykius, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai;
- sudarydamas sandorius su susijusiomis šalimis, privalo laikytis teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
- vykdo kitas galiojančiuose teisės aktuose Bendrovės vadovo kompetencijai priskirtas funkcijas.

Bendrovė iš esmės laikosi rekomendacinio pobūdžio 2006 m. rugpjūčio 21 d. vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“ patvirtinto, 2009 m. gruodį pakeisto ir nuo 2019 m. sausio naujai suredaguoto listinguojamų bendrovių **valdymo kodekso** (toliau „Valdymo kodeksas“). Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos, tačiau priežiūros funkcijas numatytas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme atlieka valdyba, kuri nėra vykdomasis Bendrovės valdymo organas ir kurią sudaro 4 didžiausios Bendrovės akcininkės „Telia Company“ atstovai ir 2 nepriklausomi valdybos nariai. Bendrovėje nėra Skyrimo komiteto, o jo funkcijas atlieka Atlygio komitetas. Buvęs Bendrovės vadovas Dan Strömberg 2023 m. kovą buvo išrinktas į valdybą ir tapo jos pirmininku.

Bendrovė parengė Valdymo kodekse įtvirtintų principų ir rekomendacijų laikymosi atskleidimą Telia Lietuva, AB, bendrovės valdysenos ataskaitos formoje už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., ir kuri yra šio metinio pranešimo dalis.

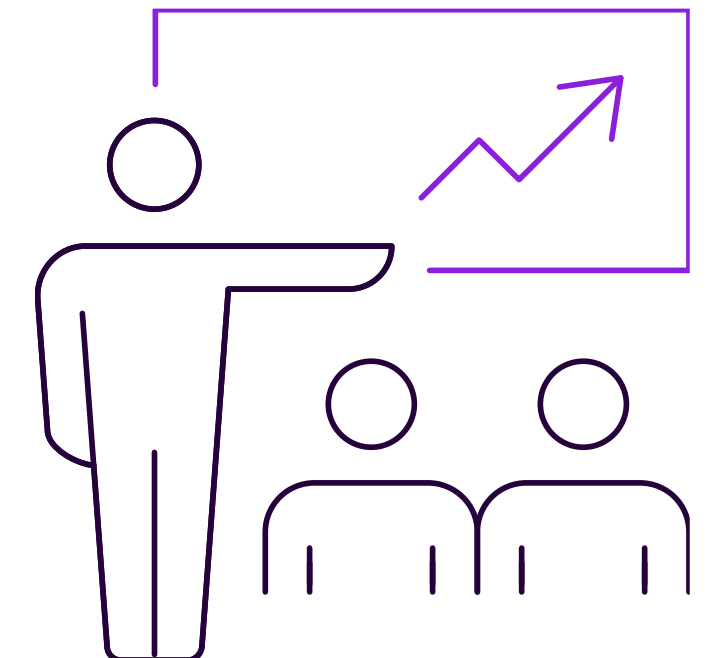
Bendrovės įstatų keitimo tvarka

Bendrovės įstatuose numatyta, kad Bendrovės įstatai keičiami valdybos arba akcininkų, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/20 visų balsų, iniciatyva. Visuotinio susirinkimo sprendimas dėl įstatų pakeitimo priimamas 2/3 balsų, dalyvaujančių visuotiniame susirinkime, dauguma. Visuotiniam susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo visuotinio susirinkimo įgaliotas asmuo.

Akcininkų teisės

Nė vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sudaro 582 613 138. Viena paprastoji vardinė Bendrovės akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės.

Bendrovės valdymas

Akcininkų susirinkimas

2023 m. kovo 16 d. įvykęs **neeilinis visuotinis acnininkų susirinkimas** nusprendė:

- atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. iš Bendrovės valdybos atsistatydino du valdybos nariai, į Bendrovės valdybą einamajai valdybos kadencijai išrinkti Dan Strömberg ir Ledą Iržikevičienę (abu kandidatus pasiūlė „Telia Company AB“),
- įgalioti Bendrovės vadovą sudaryti audito paslaugų sutartį su UAB „Deloitte Lietuva“, pagal kurią už 2022 m. Bendrovės finansinių ataskaitų auditą bei metinio pranešimo įvertinimą būtų mokama šalių sutarta kaina, bet ne daugiau kaip 161 tūkst. eurų be PVM.

Eilinis visuotinis acnininkų susirinkimas, įvykęs 2023 m. balandžio 27 d., nusprendė:

- patvirtinti audituotas 2022 m. Bendrovės metines finansines ataskaitas,
- paskirstyti 2022 m. Bendrovės pelną,
- patvirtinti 2022 m. Atlygio ataskaitą,
- išrinkti Bendrovės audito įmone UAB „Deloitte Lietuva“ 2023 m. ir 2024 m.,
- perrinkti valdybos narius naujai 2 metų kadencijai.

2023 m. spalio 24 d. **neeilinis visuotinis acnininkų susirinkimas** nusprendė atsisakyti ir grąžinti Lietuvos banko išduotą elektroninių pinigų įstaigos ribotos veiklos licenciją.

Valdybos veikla

Dan Strömberg atsistatydinus iš Bendrovės vadovo pareigų nuo 2023 m. vasario 28 d., valdyba nauja „Telia Lietuva“ vadove nuo 2023 m. kovo 1 d. paskyrė Giedrę Kaminskaitę-Salters.

2023 m. kovo 16 d. vietoje 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį atsistatydinusių dviejų valdybos narių, acnininkai į Bendrovės valdybą išrinkto du naujus narius – iki 2023 m. vasario 28 d. „Telia Lietuva“ vadovo pareigas ėjusį Dan Strömberg ir nepriklausomą valdybos narę Ledą Iržikevičienę.

2023 m. balandžio 3 d. „Telia Lietuva“ valdyba išrinko Dan Strömberg valdybos pirmininku, Claes Nycander – Atlygio komiteto pirmininku, o Ledą Iržikevičienę – Audito komiteto nare.

2023 m. balandžio 27 d. acnininkai nusprendė dviem nepriklausomiems valdybos nariams skirti 25 000 eurų tantjemų už 2022 metus: Dovilei Grigienei, kuri iš valdybos atsistatydino 2022 m. gruodžio 15 d., – 7 500 eurų ir Mindaugui Glodui – 17 500 eurų.

2023 m. balandžio 27 d., pasibaigus einamajai valdybos kadencijai, acnininkai naujai dvejų metų kadencijai perrinko visus valdybos narius. Visi perrinkti valdybos nariai yra valdybos nariai–direktoriai konsultantai (t. y. neetatiniai valdybos nariai), o Leda Iržikevičienė ir Mindaugas Glodas, be to, yra ir nepriklausomi valdybos nariai.

2023 m. birželio 20 d. valdyba Bendrovės valdybos pirmininku perrinko Dan Strömberg, į Audito komitetą paskyrė Agnetą Wallmark (pirmininkė), Ledą Iržikevičienę ir Mindaugą Glodą, į Atlygio komitetą paskyrė Claes Nycander (pirmininkas), Hannu-Matti Mäkinen ir Mindaugą Glodą.

Per 2023 m. įvyko 8 eiliniai ir vienas neeilinis **valdybos posėdžiai**. Eiliniai posėdžiai įvyko pagal iš anksto patvirtintą valdybos posėdžių grafiką, o neeilinis posėdis sušauktas dėl naujos Bendrovės vadovės paskyrimo. Visuose valdybos posėdžiuose buvo norminių aktų reikalaujamas kvorumas, o posėdžiams vadovavo tuometinis valdybos pirmininkas.

Valdyba be nuolatinės Bendrovės verslo plano ir transformacijos programos įgyvendinimo kontrolės per posėdžius:

- patvirtino 2022 m. 12 mėnesių ir 2023 m. 3, 6 ir 9 mėnesių tarpines finansines atskaitomybes,
- patvirtino 2022 m. metinę finansinę atskaitomybę ir metinį pranešimą,
- sušaukė eilinį ir 2 neeilinius visuotinius acnininkų susirinkimus ir pasiūlė susirinkimų darbotvarkes,
- pasiūlė 2022 m. pelno paskirstymo ataskaitos projektą,
- patvirtino 2022 m. Atlygio ataskaitą,
- patvirtino metinių premijų už 2022 metus mokėjimą,
- patvirtino 2023 m. vidaus audito planą,
- pasiūlė audito įmonę 2023-2024 m. auditui atlikti,
- priėmė Bendrovė vadovo atsistatydinimą ir paskyrė naują Bendrovės vadovę,
- išrinko naują valdybos pirmininką ir naują Audito komiteto narę,
- paskyrė naują Pardavimo ir klientų aptarnavimo vadovę,
- patvirtino Bendrovės valdymo struktūros pokyčius,
- pritarė laikinam Atsinaujinančios paskolos limito padidinimui iki 65 mln. eurų,
- patvirtino sutartis, kurių vertė viršija 1,6 mln. eurų,

- patvirtino atnaujintas Bendrovės politikas,
- patvirtino preliminarų susijusių šalių sandorio (bendrujų paslaugų pirkimo iš „Telia Company“ įmonių grupės) biudžetą 2024 metams,
- patvirtino 2024 m. verslo planą, Bendrovės tikslus ir pagrindinius veiklos rodiklius.

Valdyba taip pat reguliariai analizavo Bendrovės vadovybės, Audito ir Atlygio komitetų ataskaitas.

Atlygio komiteto pasiūlymai valdybai yra rekomendacinio pobūdžio ir jų tikslas – sukurti konkurencingą atlygio sistemą, kuri padėtų pritraukti ir išlaikyti talentingus pagrindinius vadovus, užtikrintų Bendrovės atlygio ir skatinimo priemonių vientisumą, susietų atlygį su veiklos rezultatais bei užtikrintų visų acnininkų interesų paisymą. Atlygio komitetas peržiūri ir nustato bendrus Bendrovės darbuotojų atlygio principus bei skatinimo priemonių skyrimo kriterijus; peržiūri ir teikia rekomendacijas dėl aukščiausio lygio vadovų atlygio; rūpinasi aukščiausio lygio vadovų ugdymu ir jų pareigų perimamumu; padeda valdybos pirmininkui nusamdyti Bendrovės vadovą, o vadovui – jam tiesiogiai atskaitingų padalinių vadovus.

Bendrovės valdymas

Per 2023 m. įvyko 4 eiliniai ir vienas neeilinis Atlygio komiteto posėdžiai. Neeilinis Atlygio komiteto posėdis sušauktas dėl naujos Bendrovės vadovės paskyrimo. Komiteto posėdžių metu svarstyti šie klausimai:

- Bendrovės vadovų komandos veiklos 2022 m. vertinimas ir kintamos atlygio dalies už 2022 m. rezultatus tvirtinimas,
- vadovų komandos bazinio atlygio peržiūra,
- 2023 m. kintamos atlygio dalies vertinimo pagrindiniai rodikliai,
- Bendrovės 2022 m. Atlygio ataskaitos projektas,
- kintamojo atlygio už 2023 m. dydžių apskaičiavimo principus,
- kintamojo atlygio taisyklių pakeitimas,
- pasikeitimai vadovų komandoje,
- vadovų pakeičiamumo planas.

Visi komiteto nariai dalyvavo visuose komiteto posėdžiuose. Neeiliniam komiteto posėdžiui pirmininkavo tuometinis komiteto pirmininkas Hannu-Matti Mäkinen, vėliau, pradėdant 2023 m. balandžiu, posėdžiams pirmininkavo naujai pirmininku išrinktas Claes Nycander.

Audito komitetas padeda valdybai vykdyti savo priežiūros funkciją. Audito komitetas prižiūri Bendrovės finansinės atskaitomybės rengimo procesą, vidinės kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemas, audito procesą, taip pat kaip kontroliuojama, ar Bendrovė laikosi įstatymų ir teisinių normų bei vidaus tvarkų reikalavimų.

Per 2023 m. įvyko 4 Audito komiteto posėdžiai, kurių metu:

- svarstyta išorinių auditorių ataskaita dėl 2022 m. finansinių ataskaitų,
- išrinkta Bendrovės audito įmonė 2023 ir 2024 metams,
- svarstytos rizikų valdymo ataskaitos,
- patvirtintas 2023 m. vidaus audito planas,
- svarstytos vidaus ir išorės audito ataskaitos,
- patvirtinti 2022 m. audituotos finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo projektai,
- patvirtintas 2022 m. pelno paskirstymo (dividendams ir tantjemoms) ataskaitos projektas,
- svarstyti sandoriai su susijusiomis šalimis,
- svarstytos Valdymo, rizikos, etikos ir atitikties (angl. GREC) posėdžių ataskaitos,
- aptarta informacija apie Bendrovės finansavimo ir likvidumo valdymą.

Visi komiteto nariai dalyvavo visuose komiteto posėdžiuose, o posėdžiams pirmininkavo komiteto pirmininkė Agneta Wallmark.

Informacija apie valdybos narių dalyvavimą posėdžiuose 2023 m. (posėdžių, kuriuose dalyvauta/posėdžių, kuriuose turėjo dalyvauti, skaičiai):

Vardas, pavardė	Pareigos	Posėdžių lankomumas			Tantjemos už 2022 m., išmokėtos 2023 m.
		Valdybos	Audito komiteto	Atlygio komiteto	
Dan Strömberg	Valdybos pirmininkas, valdybos narys nuo 2023 m. kovo 16 d.	7/7			-
Claes Nycander	Valdybos narys, Atlygio komiteto pirmininkas	9/9		5/5	-
Agneta Wallmark	Valdybos narė, Audito komiteto pirmininkė	9/9	4/4		-
Hannu-Matti Mäkinen	Valdybos narys, Atlygio komiteto narys	9/9		5/5	-
Leda Iržikevičienė	Nepriklausoma valdybos narė nuo 2023 m. kovo 16 d., Audito komiteto narė	7/7	4/4		-
Mindaugas Glodas	Nepriklausomas valdybos narys, Audito ir Atlygio komitetų narys	9/9	4/4	5/5	17 500 eurų
Dovilė Grigienė	Nepriklausoma valdybos narė ir Audito komiteto narė iki 2022 m. gruodžio 15 d.				7 500 eurų

Valdybos nariai

**Dan
Strömberg**

Valdybos pirmininkas, valdybos narys nuo 2023 m. kovo 16 d., dvejų metų kadencijai perrinktas 2023 m. balandžio 27 d. (pasiūlė „Telia Company AB“).

Išsilavinimas: IHM verslo mokyklos / Stokholmo universiteto (Švedija) finansų studijos ir IHM verslo mokyklos (Švedija) rinkodaros studijos.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

- „SIA Tet“, Dzirnau iela 105, Rīga, LV-1011, Latvija, kodas 40003052786, stebėtojų tarybos narys;
- Lietuvos Oro Uostai, AB, Rodūnios kel. 10A, LT-02189 Vilnius, Lietuva, kodas 120864074, nepriklausomas valdybos narys

Dan Strömberg „Telia Lietuva“ akcijų tiesiogiai neturi.

**Claes
Nycander**

Valdybos narys nuo 2014 m. balandžio 29 d., dvejų metų kadencijai perrinktas 2015 m. balandžio 29 d., 2017 m. balandžio 27 d., 2019 m. balandžio 26 d., 2021 m. balandžio 27 d. ir 2023 m. balandžio 27 d. (pasiūlė „Telia Company AB“), **Atlygio komiteto pirmininkas**.

Išsilavinimas: Upsalos universiteto (Švedija) verslo administravimo magistras, Stanfordo universiteto Palo Alto (JAV) elektros inžinerijos magistras, Linköpingo universiteto Technologijos instituto (Švedija) elektros inžinerijos magistras ir Linköpingo universiteto (Švedija) matematikos bakalauras.

Darbovietė – „Telia Company AB“ (169 94 Solna, Švedija, kodas 556103-4249) viceprezidentas – Vyriausiojo veiklos vadovo biuro vadovas bei Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Danijos šalių valdymo palaikymo grupės narys.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

- „TT-Netværket P/S“, Amager Strandvej 60, 2300 Kopenhaga S, Danija, kodas 34230625, valdybos pirmininkas;
- „Telia Company Danmark A/S“, Holmbladsgade 139, 2300 Kopenhaga S, Danija, kodas 18530740, valdybos pirmininkas;

- „Telia Mobile Holding AB“, 169 94 Solna, Švedija, kodas 556855-9040, valdybos pirmininkas;
- „Telia Nättjänster Norden AB“, Mårbackagatan 11, 123 43 Farsta, Švedija, kodas 556459-3076, valdybos pirmininkas;
- „Telia Towers AB“, 169 94 Solna, Švedija, kodas 559196-5164, valdybos narys;
- „Telia Towers Finland Oy“, Pasilan asema-aukio 1, FI-00520 Helsinkis, Suomija, kodas 2933075-9, valdybos narys;
- „Telia Towers Norway AS“, Lørenfareet 1 A, 0585 Oslas, Norvegija, kodas 921589298, valdybos narys;
- „Svenska UMTS-Nät AB“, Warfvinges Väg 45, 112 51 Stokholmas, Švedija, kodas 556606-7996, valdybos pirmininkas;
- „Svenska UMTS-licens AB“, Warfvinges Väg 45, 112 51 Stokholmas, Švedija, kodas 556606-7772, valdybos pirmininkas;
- „Telia Eesti AS“, Mustamäe tee 3, 15033 Talinas, Estija, kodas 10234957, stebėtojų tarybos narys;
- „Latvijas Mobilais Telefons (LMT) SIA“, Ropažu iela 6, Ryga, LV-1039 Latvija, kodas 50003050931, stebėtojų tarybos narys.

Claes Nycander „Telia Lietuva“ akcijų tiesiogiai neturi.

Valdybos nariai

**Agneta
Wallmark**

Valdybos narė nuo 2018 m. balandžio 25 d., dvejų metų kadencijai perrinkta 2019 m. balandžio 26 d., 2021 m. balandžio 27 d. ir 2023 m. balandžio 27 d. (pasiūlė „Telia Company AB“), **Audito komiteto pirmininkė**.

Išsilavinimas: Stokholmo ekonomikos mokyklos (Švedija) Apskaitos ir finansų ekonomikos bakalaurė ir Stokholmo universiteto (Švedija) Mokesčių ir ekonomikos teisės magistrė.

Darbovietė – „Telia Company AB“ (169 94 Solna, Švedija, kodas 556103-4249) viceprezidentė – Įmonių grupės išdo vadovė.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

- „Telia Försäkring AB“ („Telia draudimas“), 169 94 Solna, Švedija, kodas 516401-8490, valdybos pirmininkė;
- „Swedish Pension Fund of Telia“, 169 94 Solna, Švedija, valdybos narė;
- „Andra AP-fonden“, Östra Hamngatan 26, 404 24 Geteborgas, Švedija, valdybos narė;
- „Skandia“ gyvybės draudimo bendrovės, Lindhagensgatan 86, 112 18 Stokholmas, Švedija, kodas 516406-0948, Skyrimo komiteto pirmininkė.

Agneta Wallmark „Telia Lietuva“ akcijų tiesiogiai neturi.

**Hannu-Matti
Mäkinen**

Valdybos narys nuo 2018 m. balandžio 25 d., dvejų metų kadencijai perrinktas 2019 m. balandžio 26 d., 2021 m. balandžio 27 d. ir 2023 m. balandžio 27 d. (pasiūlė „Telia Company AB“), **Atlygio komiteto narys**.

Išsilavinimas: Arizonos universiteto (JAV) Teisės koledžo Tarptautinės prekybos teisės magistras ir Laplandijos universiteto (Suomija) Teisės mokyklos teisės bakalauras ir teisės magistras.

Darbovietė – „Telia Company AB“ (169 94 Solna, Švedija, kodas 556103-4249) turto valdymo padalinio vyriausiasis juriskonsultas.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

- „Telia Finland Oyj“, PL 106, FI-0051 Sonera, Suomija, kodas 1475607-9, valdybos narys;
- „Tilts Communications A/S“, Holmbladsgade 139, 2300 Kopenhaga, Danija, kodas 17260642, valdybos narys;
- „Tet SIA“, Dzirnava iela 105, Ryga, LV-1011 Latvija, kodas 40003052786, stebėtojų tarybos narys;
- „Valokuitunen Oy“, Hämeentie 15, 00500 Helsinkis, Suomija, kodas 3101706-7, valdybos narys;
- „Telia Towers AB“, 169 94 Solna, Švedija, kodas 559196-5164, valdybos pirmininkas;
- „Telia Towers Finland Oy“, Pasilan asema-aukio 1, FI-00520 Helsinkis, Suomija, kodas 2933075-9, valdybos pirmininkas;
- „Telia Towers Sweden AB“, 169 94 Solna, Švedija, kodas 559162-3342, valdybos pirmininkas;
- „Telia Towers Norway AS“, Lørenfare 1 A, 0585 Oslas, Norvegija, kodas 921589298, valdybos pirmininkas.

Hannu-Matti Mäkinen „Telia Lietuva“ akcijų tiesiogiai neturi.

Valdybos nariai

**Leda
Iržikevičienė**

Nepriklausoma valdybos narė nuo 2023 m. kovo 16 d., dvejų metų kadencijai perrinkta 2023 m. balandžio 27 d. (kaip nepriklausomą valdybos narę pasiūlė „Telia Company AB“), **Audito komitetų narė**.

Išsilavinimas: „Baltic Management Institute“ Tarptautinio verslo administravimo vadybos magistrė (EMBA), Vilniaus universiteto Verslo administravimo ir vadybos bakalaurė bei Verslo administravimo ir vadybos magistrė

Darbovietė – OP Corporate Bank plc (Suomija) Lietuvos filialo, Konstitucijos pr. 29, LT-08105 Vilnius, Lietuva, kodas 302535257, vadovė

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

– Asociacijos „Lyderė“, Jogailos g. 9, LT-01116 Vilnius, Lietuva, kodas 304439065, valdybos narė

Leda Iržikevičienė „Telia Lietuva“ akcijų neturi.

**Mindaugas
Glodas**

Nepriklausomas valdybos narys nuo 2018 m. balandžio 25 d., dvejų metų kadencijai perrinktas 2019 m. balandžio 26 d., 2021 m. balandžio 27 d. ir 2023 m. balandžio 27 d. (kaip nepriklausomą valdybos narį pasiūlė „Telia Company AB“), **Audito ir Atlygio komitetų narys**.

Išsilavinimas: Antverpeno universiteto „Centre for Business Administration UFSIA“ (Belgija) Verslo administravimo magistras (MBA) ir Vilniaus universiteto Ekonomikos fakulteto Verslo administravimo bakalauras (BBA).

Darbovietės:

– „NRD Companies AS“, Løkketangen 20 B, 1337 Sandvika, Norvegija, kodas 921985290, generalinis direktorius;

– „Norway Registers Development AS“, Løkketangen 20 B, 1337 Sandvika, Norvegija, kodas 985221405, generalinis direktorius;

– „Norway Registers Development AS“ Lietuvos filialo, Gynėjų g. 14, LT-01109 Vilnius, Lietuva, kodas 304897486, vadovas.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

– Asociacijos „Žinių ekonomikos forumas“, Saulėtekio al. 15, LT-10221, Vilnius, Lietuva, kodas 225709520, Tarybos narys;

– Jungtinių Tautų vaikų fondo Lietuvos nacionalinio UNICEF komiteto, Aušros Vartų g. 3, LT- 01304 Vilnius, Lietuva, kodas 191588169, valdybos pirmininkas;

– Asociacijos „Infobalt“, A. Goštauto g. 8-313, LT-01108 Vilnius, Lietuva, kodas 122361495, valdybos narys ir viceprezidentas;

– MB „Vox Proxima“, Perkūno g. 32, Gilužių k., LT-14195 Vilniaus raj., Lietuva, kodas 303481474, bendrijos narys (50 proc.);

– UAB „Privacy Partners Group“, Smolensko g. 6, LT-03201 Vilnius, Lietuva, kodas 302415083, akcininkas (39 proc.).

Mindaugas Glodas „Telia Lietuva“ akcijų neturi.

„Telia Lietuva“ valdymo struktūra

galioja nuo 2024-01-01

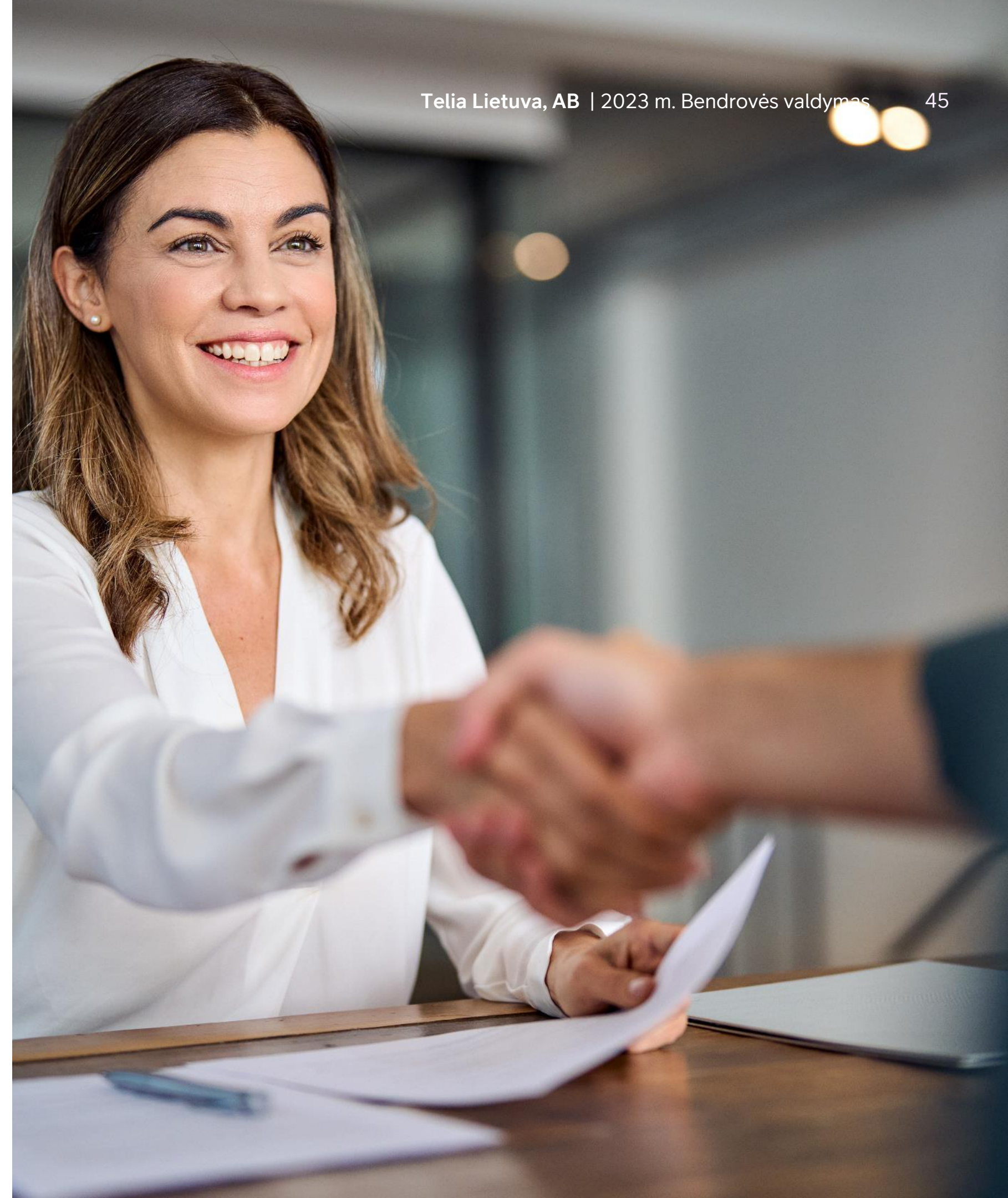

Dan Strömberg atsistatydinus iš Bendrovės vadovo pareigų nuo 2023 m. vasario 28 d., valdyba nauja „Telia Lietuva“ vadove nuo 2023 m. kovo 1 d. paskyrė Giedrę Kaminskaitę-Salters. Iki tol Giedrė Kaminskaitė-Salters ėjo „Telia Lietuva“ Pardavimo ir klientų aptarnavimo padalinio vadovės pareigas

Nuo 2023 m. kovo 1 d. Lina Bandzinė paskirta nauja „Telia Lietuva“ Pardavimo ir klientų aptarnavimo padalinio vadove.

„Telia Lietuva“ Komunikacijos vadovė Birutė Eimontaitė 2023 m. spalio 31 d. paliko Bendrovę. Marketingo vadovė Vaida Jurkonienė tapo atsakinga ir už Bendrovės komunikaciją.

Nuo 2024 m. sausio 1 d. komunikacijos komanda buvo sujungta su rinkodaros komanda ir sukurtas jungtinis Rinkodaros ir komunikacijos padalinys.

Vadovų komanda

**Giedrė
Kaminskaitė-
Salters**

Bendrovės vadovė
nuo 2023 m. kovo 1 dienos

Išsilavinimas: Maastrichto universiteto (Nyderlandai) teisės mokslų daktarė; BPP Law School (Jungtinė Karalystė) advokato diplomas; Oksfordo universiteto (Jungtinė Karalystė) tarptautinių santykių magistrė; Londono ekonomikos mokyklos (Jungtinė Karalystė) tarptautinių santykių bakalaurė.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

- Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto, Vokiečių g. 10-403, Vilnius, Lietuva, kodas 125745184, Globėjų tarybos narė;
- Asociacijos „Investors’ Forum“, Totorių g. 5-21, LT-01121 Vilnius, Lietuva, kodas 224996640, valdybos narė.

Giedrė Kaminskaitė-Salters „Telia Lietuva“ akcijų neturi ir neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo

**Elna
Dapkevičienė**

Privačių klientų vadovė
nuo 2022 m. liepos 1 dienos

Išsilavinimas – „Stockholm School of Economics in Riga“ (Latvija) ekonomikos ir verslo administravimo bakalaurė.

Kitų įmonių veikloje nedalyvauja. Elna Dapkevičienė „Telia Lietuva“ akcijų neturi. Ji neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

**Daniel
Karpovič**

Verslo klientų vadovas
nuo 2019 m. birželio 6 dienos

Išsilavinimas – Liublino katalikų universiteto (Lenkija) psichologijos magistras ir rinkodaros studijos.

Kitų įmonių veikloje nedalyvauja. Daniel Karpovič „Telia Lietuva“ akcijų neturi. Jis neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo

**Lina
Bandzinė**

Pardavimo ir klientų aptarnavimo vadovė
nuo 2023 m. kovo 1 dienos

Išsilavinimas: Mykolo Riomerio universiteto Teisė ir valdymo magistrė ir Vilniaus Gedimino Technikos universiteto Verslo vadybos bakalaurė.

Kitų įmonių veikloje nedalyvauja. Lina Bandzinė „Telia Lietuva“ akcijų neturi. Ji neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

Vadovų komanda

**Andrius
Šemeškevičius**

Technologijų infrastruktūros vadovas
nuo 2014 m. rugpjūčio 18 dienos

Išsilavinimas – Vilniaus Gedimino technikos universiteto inžinierinės informatikos bakalauras ir magistras.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

— Litgrid, AB, Karlo Gustavo Emilio Manerheimo g. 8, LT - 05131 Vilnius, Lithuania, kodas 302564383, nepriklausomas valdybos narys

Andrius Šemeškevičius turi 8761 „Telia Lietuva“ akciją ir tai sudaro 0,0015 proc. bendro Bendrovės akcijų ir balsų skaičiaus. Jis neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

**Diana
Gold**

Skaitmeninio ir analitikos vadovė
nuo 2022 m. rugsėjo 1 dienos

Išsilavinimas: Vilniaus universiteto Vadybos informacinių sistemų bakalaurė ir Vadybos informacinių sistemų magistrė; Karališkojo technologijos instituto (Švedija) Informacijos ir komunikacijos technologijų verslo magistrė.

Kitų įmonių veikloje nedalyvauja. Diana Gold „Telia Lietuva“ akcijų neturi. Ji neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

**Daina
Večkytė**

Finansų vadovė
nuo 2022 m. liepos 4 dienos

Išsilavinimas: Vytauto Didžiojo universiteto Vadybos administravimo bakalaurė ir Finansų ir bankininkystės magistrė.

Kitų įmonių veikloje nedalyvauja. Daina Večkytė „Telia Lietuva“ akcijų neturi ir neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

**Ramūnas
Bagdonas**

Žmogiškųjų išteklių vadovas
nuo 2014 m. birželio 1 dienos.

Išsilavinimas: Vytauto Didžiojo universiteto (Lietuva) verslo administravimo ir vadybos magistras; „Baltic Management Institute (BMI)“ (Lietuva) verslo vadybos (EMBA) magistras.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

— Personalo valdymo profesionalų asociacijos, Galvydžio g. 5, LT-08236 Vilnius, Lietuva, kodas 300563101, valdybos pirmininkas;
— UAB EPSO-G, Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius, Lietuva, kodas 302826889, Atlygio ir skyrimo komiteto narys.

Ramūnas Bagdonas „Telia Lietuva“ akcijų neturi. Jis neturi kitų akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

Vadovų komanda

**Daiva
Kasperavičienė**

Teisės ir korporatyvinių reikalų vadovė
nuo 2019 m. sausio 25 dienos

Išsilavinimas – Vilniaus Universiteto teisės magistrė.

Kitų įmonių veikloje nedalyvauja. Daiva Kasperavičienė „Telia Lietuva“ akcijų neturi ir neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

**Vaida
Jurkonienė**

Rinkodaros ir komunikacijos vadovė
nuo 2022 m. liepos 1 dienos

Išsilavinimas: Kauno technologijos universiteto verslo administravimo (pagal Norvegijos verslo mokyklos (Norwegian Business School) BI programą) bakalaurė ir ekonomikos magistro studijos.

Kitų įmonių veikloje nedalyvauja. Vaida Jurkonienė „Telia Lietuva“ akcijų neturi ir neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

**Vytautas
Bučinskas**

Verslo užtikrinimo ir transformacijos vadovas
nuo 2017 m. gruodžio 15 dienos

Išsilavinimas: Kauno technologijos universiteto (Lietuva) gamybos vadybos bakalauras ir marketingo magistras ir „Baltic Management Institute (BMI)“ (Lietuva) verslo vadybos (EMBA) magistras.

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

- Kibernetinio saugumo tarybos narys (Lietuva);
- Asociacijos „Infobalt“, A. Goštauto g. 8-313, LT-01108 Vilnius, Lietuva, kodas 122361495, Kibernetinio saugumo grupės pirmininko pavaduotojas.

Vytautas Bučinskas „Telia Lietuva“ akcijų neturi ir neturi akcijų paketų, kurie sudarytų daugiau nei 5 proc. kokios nors įmonės kapitalo.

Bendrovės valdymas

Informacija apie pagrindiniams Bendrovės vadovams išmokėtą darbo užmokestį yra pateikta Bendrovės finansinių ataskaitų už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 27-oje pastaboje. Pagrindiniai Bendrovės vadovai yra Bendrovės vadovas, padalinių, tiesiogiai pavaldžių Bendrovės vadovui, ir didžiausių padalinių vadovai. 2023 m. pagrindiniams Bendrovės vadovams iš viso išmokėta 525,7 euro dividendų už 2022 metus.

2023 m. Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas. Taip pat Bendrovės valdybos ir vadovų komandos nariai negavo atlyginimų, tantjemų ir kitų išmokų iš pelno iš Bendrovės dukterinės ar asocijuotos įmonės.

Bendrovės Personalo politikoje įtvirtintas principas, kad visi darbuotojai turi vienodas galimybes, pagrįstas jų kompetencija, patirtimi ir veiklos rezultatais, nepriklausomai nuo lyties, rasės, priklausymo etninei grupei, religijos, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, tautybės, politinių įsitikinimų, priklausymo profesinėms sąjungoms, socialinės padėties ir (arba) kitų veiksnių taikomas ir vadovams. Nepaisant to, valdyba pasiūlė neįpareigojantį („soft“) tikslą didinti moterų skaičių vadovaujančiose pozicijose. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis iš šešių valdybos narių dvi, o vadovų komandoje iš vienuolikos – septynios buvo moterys.

Informacija apie Bendrovės ir jos organų narių ar darbuotojų susitarimus, kuriuose numatyta kompensacija, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Visos darbo sutartys su Bendrovės darbuotojais, tarp jų – ir vadovų komandos nariais, yra sudarytos pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus. Darbuotojai priimami į darbą ir atleidžiami iš jo laikantis Darbo kodekso reikalavimų.

Bendrovės valdybos nariai dvejų metų kadencijai yra renkami akcininkų susirinkime ir su jais darbo sutartys nėra sudaromos, nes jie atstovauja akcininkams ir nėra Bendrovės darbuotojai. Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, tvirtinant pelno paskirstymo ataskaitą, valdybos nariams gali būti skiriamos metinės išmokos (tantjemos) už darbą valdyboje. Valdybos nariai turi teisę, nepasibaigus valdybos, į kurią jie buvo išrinkti, kadencijai atsistatydinti iš valdybos nario pareigų, apie tai raštu įspėję Bendrovę ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų. Valdybos darbo reglamente nėra numatytos kokios nors kompensacijos ar išmokos, jei valdybos narys atsistatydina nepasibaigus valdybos kadencijai.

Valdyba tvirtina pagrindines vadovų komandos narių darbo sutarties sąlygas, pagal kurias, jei vadovų komandos nario darbo sutartis yra nutraukiama Bendrovės iniciatyva ne dėl vadovo kaltės, Bendrovė turi išmokėti jam/jai iki 6 mėnesių atlyginimo dydžio kompensaciją, jei darbo santykius reguliuojantys norminiai aktai nenumato kitaip.

Nėra reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra Bendrovė ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų, pasikeitus Bendrovės kontrolei.

Bendrovės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

Nuo finansinių metų, pasibaigusių 2021 m. gruodžio 31 d., Bendrovė rengia tik atskiras finansines ataskaitas pagal ES patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), nes nuo 2020 m. liepos 1 d. neturi konsoliduojamų dukterinių įmonių. Iki tol Bendrovė rengė konsoliduotas finansines ataskaitas pagal ES patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

Vidinių kontrolių procesas Bendrovėje įdiegtas bendradarbiaujant su „Telia Company AB“. Vidinių kontrolių sistema Bendrovėje įdiegta pagal Tredvėjaus (angl. Treadway) komisijos rėmėjų komiteto parengtą COSO (angl. *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO*) metodologiją.

Bendrovės vidinių kontrolių procesas apima su paslaugų teikimu ir pajamų užtikrinimu susijusių verslo procesų (klientų atsiskaitymų ir apskaitos, paslaugų plėtros ir valdymo, paslaugų teikimo), informacinių sistemų (klientų aptarnavimo ir apskaitos, infrastruktūros, tinklo informacinių, finansų apskaitos, darbo užmokesčio apskaitos, tinklų sujungimo) darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Tai, kad teisinga finansinė atskaitomybė būtų parengta laiku, nustato Bendrovės Finansinės atskaitomybės rengimo procedūra. Finansinės atskaitomybės rengimo procedūros priede yra aprašytos galimos su finansinės atskaitomybės rengimu susijusios rizikos, jų kontrolės būdai, tipai bei dažnumas, kontrolės įrodymai, už kontrolę atsakingi ir ją vykdančios darbuotojai.

Auditoriai

UAB „Deloitte Lietuva“, kuri yra „Deloitte“ tinklo narė, atliko Bendrovės ir jos dukterinių įmonių 2014 m. gruodžio 31 d., 2015 m. gruodžio 31 d., 2016 m. gruodžio 31 d., 2017 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d., 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. konsoliduotosios ir atskirosios finansinės būklės bei su ja susijusių tuomet pasibaigusiu metų pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų bei apibendrintų reikšmingų apskaitos principų ir kitų aiškinamojo rašto pastabų auditą. „Deloitte Lietuva“ auditoriai atliko Bendrovės 2021 m. gruodžio 31 d., 2022 m. gruodžio 31 d. ir 2023 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės bei su ja susijusių tuomet pasibaigusiu metų pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų bei apibendrintų reikšmingų apskaitos principų ir kitų aiškinamojo rašto pastabų auditą.

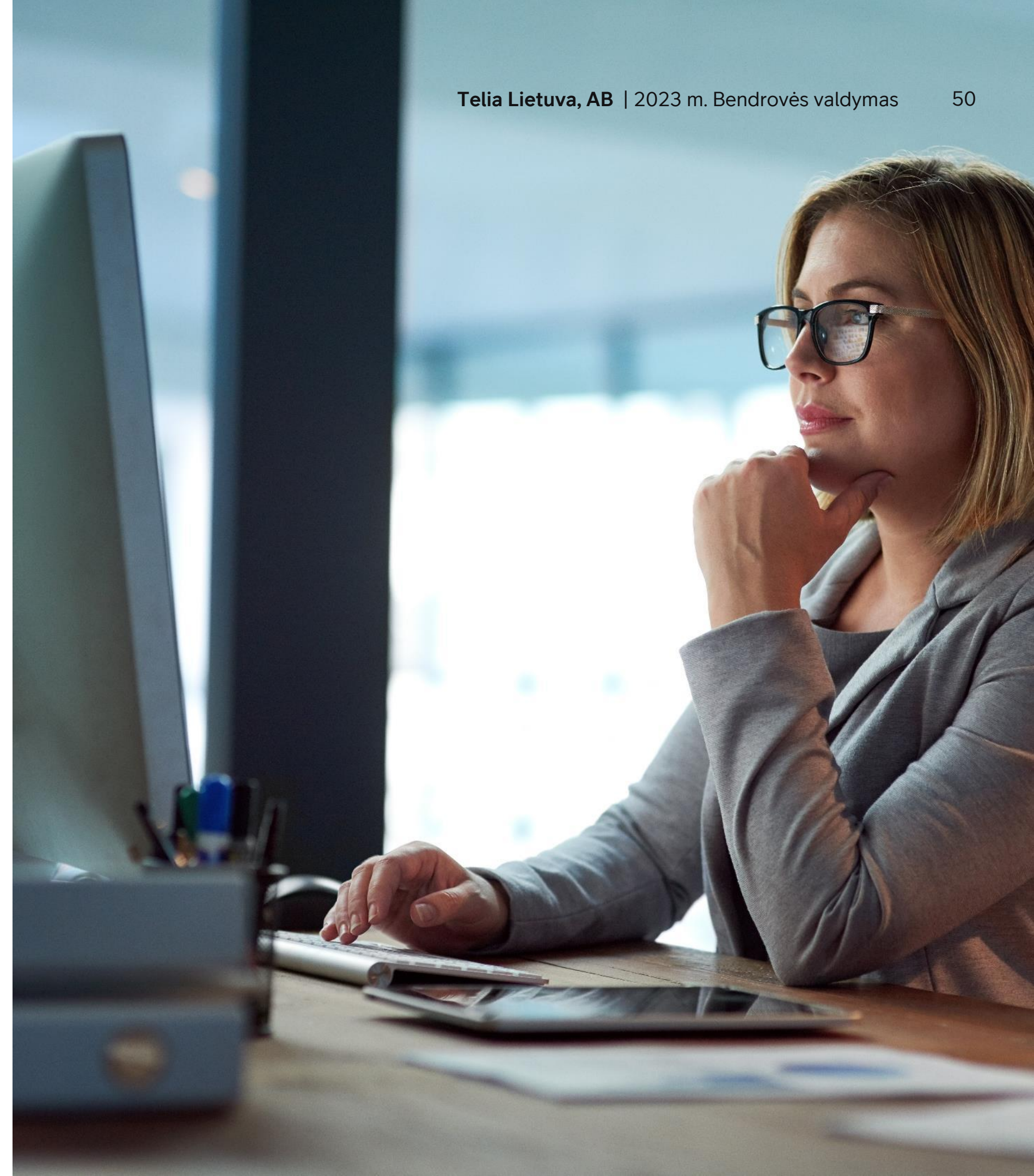
2023 m. balandžio 27 d. Bendrovės akcininkai išrinko Bendrovės audito įmone UAB „Deloitte Lietuva“ 2023 m. ir 2024 m. Bendrovės metinių finansinių ataskaitų auditui atlikti bei 2023 m. ir 2024 m. Bendrovės metinio pranešimo įvertinimui bei įgalioti Bendrovės vadovą sudaryti audito paslaugų sutartį, pagal kurią už paslaugas būtų mokama šalių sutarta kaina, bet ne daugiau kaip 420 000 eurų be PVM už dviejų finansinių metų Bendrovės finansinių ataskaitų auditą bei metinio pranešimo įvertinimą.

Sutartyje su UAB „Deloitte Lietuva“ numatyta, jog 204 tūkst. eurų suma bus sumokėta už 2023 m. Bendrovės metinių finansinių ataskaitų auditą ir Bendrovės metinio pranešimo įvertinimą.

Už 2022 m. finansinių ataskaitų auditą UAB „Deloitte Lietuva“ paprašė didesnės nei Bendrovės akcininkų sprendimu nustatyta audito paslaugų kaina. 2023 m. kovo 16 d. neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas įgaliojo Bendrovės vadovą sudaryti audito paslaugų sutartį su UAB „Deloitte Lietuva“, pagal kurią už paslaugas būtų mokama šalių sutarta kaina, bet ne daugiau kaip 161 tūkst. eurų be PVM už 2022 m. Bendrovės finansinių ataskaitų auditą bei metinio pranešimo įvertinimą. Bendrovė už 2022 m. finansinių ataskaitų auditą UAB „Deloitte Lietuva“ sumokėjo 161,1 tūkst. eurų be PVM.

Pasaulinis „Deloitte“ tinklas jungia daugiau nei 150 šalių ir teritorijų veikiančias bendroves nares, kurios teikia audito, mokesčių, konsultavimo ir finansų patarėjų paslaugas viešajam sektoriui ir privatiems klientams įvairiose verslo srityse. Audito įmonės pasirinkimą lėmė tai, kad 2023 m. balandžio 5 d. eilinis visuotinis „Telia Company AB“ akcininkų susirinkimas išrinkto „Deloitte AB“ (Švedija) bendrovės „Telia Company AB“ audito įmone. Siekiama, kad „Telia Company“ konsoliduojamas dukterines įmones audituotų ta pati tarptautinė aukštos reputacijos audito įmonė, todėl Bendrovę audituoja „Deloitte“ tinklo bendrovė narė Lietuvoje.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos audito įstatymu, UAB „Deloitte Lietuva“ 2023 m. balandžio 3 d. Audito komiteto posėdžio metu oficialiai pareiškė apie UAB „Deloitte Lietuva“ nepriklausomumą nuo Bendrovės 2023 metais. Per 2023 m. UAB „Deloitte Lietuva“ neteikė Bendrovei jokių kitų paslaugų išskyrus audito paslaugas ir negavo jokio kito atlygio nei už audito paslaugas.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

Telia Lietuva, AB (toliau – Bendrovė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius listingavimo taisyklių 24.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

1. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauka

Pagal įstatus Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vadovas. Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos, tačiau priežiūros funkcijas numatytas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme atlieka valdyba, kuri nėra vykdomasis Bendrovės valdymo organas ir kurią sudaro keturi didžiausios Bendrovės akcininkės „Telia Company“ atstovai ir du nepriklausomi valdybos nariai. Bendrovėje yra du komitetai – Audito ir Atlygio. Bendrovėje nėra Skyrimo komiteto, o jo funkcijas atlieka Atlygio komitetas. Valdyba dvejų metų kadencijai renka abiejų komitetų narius. Trys valdybos nariai, du iš jų – nepriklausomi, yra Audito komiteto nariai, ir trys valdybos nariai, vienas iš jų – nepriklausomas, yra Atlygio komiteto nariai. Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlygį, kitas darbo sutarties sąlygas.

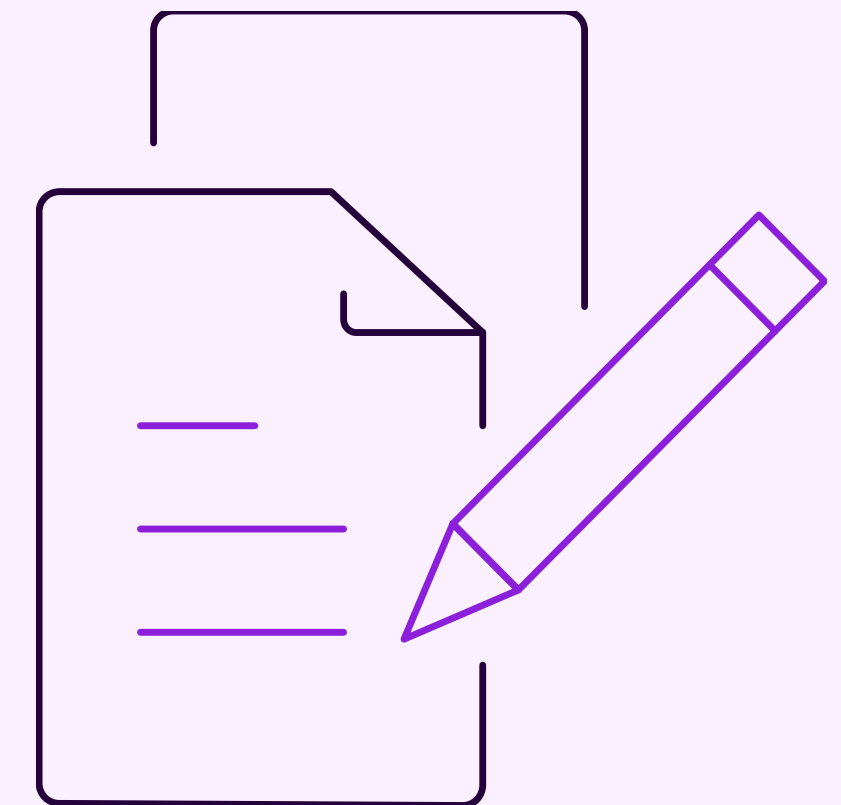
Dan Strömberg atsistatydinus iš Bendrovės vadovo pareigų nuo 2023 m. vasario 28 d., valdyba nauja „Telia Lietuva“ vadove nuo 2023 m. kovo 1 d. paskyrė Giedrę Kaminskaitę-Salters.

2023 m. kovo 16 d. vietoje 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį atsistatydinusių dvejų valdybos narių, akcininkai į Bendrovės valdybą išrinkto du naujus narius – iki 2023 m. vasario 28 d. „Telia Lietuva“ vadovo pareigas ėjusį Dan Strömberg ir nepriklausomą valdybos narę Ledą Iržikevičienę.

2023 m. balandžio 3 d. „Telia Lietuva“ valdyba išrinko Dan Strömberg valdybos pirmininku, Claes Nycander – Atlygio komiteto pirmininku, o Ledą Iržikevičienę – Audito komiteto nare.

2023 m. balandžio 27 d., pasibaigus einamajai valdybos kadencijai, akcininkai naujai dvejų metų kadencijai perrinko visus valdybos narius.

Daugiau informacijos apie Bendrovės valdymą, akcininkų teises, valdybos ir komitetų veiklą, valdybos ir vadovų komandos narius, vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas pateikta Bendrovės metiniame pranešime už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

2. Atskleidimo struktūrizuota lentelė

1 principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą.
Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
1.1. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	Taip	Bendrovės dokumentai ir teisės aktuose numatyta informacija yra viešai skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis. Visi akcininkai turi lygias teises dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose.
1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 582 613 138 paprastosios vardinės 0,29 eurų nominaliosios vertės akcijos. Viena akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime. Visoms Bendrovės akcijoms suteiktos vienodos teisės.
1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovės įstatai, kuriuose nustatytos Bendrovės akcijų turėtojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbti Bendrovės interneto tinklalapyje.
1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	Taip	Bendrovės akcininkai tvirtina sandorius, kurių tvirtinimui jiems numatytos teisės pagal Akcinių bendrovių įstatymą ir Bendrovės įstatus.
1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	Taip	Bendrovės akcininkų susirinkimai yra rengiami Vilniuje, pagrindinėje Bendrovės buveinėje. Eiliniai akcininkų susirinkimai rengiami balandžio mėn. antroje pusėje. 2023 m. eilinis akcininkų susirinkimas vyko 2023 m. balandžio 27 d. 13 val., o du neeiliniai susirinkimai vyko 2023 m. kovo 16 d. ir spalio 24 dieną. Pranešimuose apie šaukiamus visuotinius akcininkų susirinkimus buvo nurodyta, jog siūlomi sprendimų projektai bet kuriuo metu iki akcininkų susirinkimų turi būti pateikiami raštu.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>1.6. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	<p>Taip</p>	<p>Visi dokumentai ir informacija susijusi su visuotiniu akcininkų susirinkimu, tarp kurių pranešimas apie šaukiamą susirinkimą, sprendimų projektai, susirinkimo sprendimai ir protokolai yra viešai ir tuo pačiu metu skelbiami dviem kalbomis – lietuvių ir anglų – per reguliuojamą pranešimų platinimo sistemą ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Pranešimas apie neeiliniam akcininkų susirinkimui, kuris vyko 2023 m. kovo 16 d., siūlomus sprendimų bei dokumentų projektus dviem kalbomis buvo paskelbtas 2023 m. vasario 22 d., eiliniam akcininkų susirinkimui, kuris vyko 2023 m. balandžio 27 d. – 2023 m. balandžio 6 d., o neeiliniam akcininkų susirinkimui, kuris vyko 2023 m. spalio 24 d. – 2023 m. rugsėjo 22 dieną.</p>
<p>1.7. Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato įstatymas.</p>
<p>1.8. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.</p>	<p>Ne</p>	<p>Šiuo metu Bendrovė negali suteikti galimybės akcininkams dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime el. ryšio priemonėmis nes kol kas Lietuvoje nėra iki galo įgyvendinta galimybė užtikrinti teksto apsaugą ir identifikuoti balsuojančio asmens parašą.</p>
<p>1.9. Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kandidatai į valdybos narius yra viešai paskelbiami kai tik Bendrovė gauna teikiamų kandidatų sąrašą. Viešai skelbiamuose ir akcininkų susirinkimo medžiagoje pateikiamuose kandidatų gyvenimo aprašymuose yra nurodoma informacija apie kandidatų išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas pareigas. Siūlymas dėl atlygio (tantjėmų) už darbą valdyboje yra pateikiamas Pelno paskirstymo ataskaitoje, kuri kaip sprendimo projektas yra teikiamas visuotiniam akcininkų susirinkimui. Siūlomos audito įmonės pavadinimas ir siūlomas atlygis už audito paslaugas yra pateikiami iš anksto kaip sprendimo projektas visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>
<p>1.10. Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Visuose 2023 m. vykusiuose akcininkų susirinkimuose dalyvavo Bendrovės vadovė ir Bendrovės Finansų vadovė.</p>

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

2 principas: Stebėtojų taryba

2.1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė

Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams.

Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.	Neaktualu	
2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.	Neaktualu	
2.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbai ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	Neaktualu	
2.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.	Neaktualu	
2.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinė ar kita rizika.	Neaktualu	
2.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Neaktualu	

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

2 principas: Stebėtojų taryba

2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas

Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	Neaktualu	
2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.	Neaktualu	
2.2.3. Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	Neaktualu	
2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Neaktualu	
2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	
2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	
2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	Neaktualu	

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

3 principas: Valdyba

3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė

Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.	Taip	Kadangi stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma, priežiūros funkcijas numatytas Akcinių bendrovių įstatyme iš esmės atliekanti valdyba tvirtina Bendrovės strategiją.
3.1.2. Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai Įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka Įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.	Taip	Bendrovės požiūris į darbuotojus, tiekėjus, klientus ir visuomenę yra nustatytas atitinkamose Bendrovės politikose ir Atsakingo verslo kodekse, kuriuos patvirtino valdyba ir viešai yra skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje.
3.1.3. Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.	Taip	Vidinės „Telia Company“ įmonių grupės politikos ir Atsakingo verslo kodeksas yra patvirtinti Bendrovės valdybos, o jų įgyvendinimas yra aptariamas reguliariuose vietiniuose Valdymo, rizikos, etikos ir atitikties posėdžiuose.
3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.	Taip	Bendrovės Valdymo, rizikos, etikos ir atitikties posėdžiai yra rengiami nuolatos.
3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	Taip	Nuo 2023 m. kovo 3 d. paskirta nauja Bendrovės vadovė įmonėje dirba nuo 2015 metų. Ji turi teisinį išsilavinimą ir ėjo įvairias vadovaujančias pareigas užsienio šalyse.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

3 principas: Valdyba

3.2. Valdybos sudarymas

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
3.2.1. Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	Taip, išskyrus lyčių pusiausvyrą	Trys valdybos nariai turi verslo administravimo išsilavinimą, du – finansų ir apskaitos išsilavinimą ir vienas yra teisės magistras. Keturi valdybos nariai dirba telekomunikacijų srityje, vienas – Informacinių ir ryšio technologijų srityje, o viena – bankininkystės srityje. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis iš šešių valdybos narių dvi buvo moterys.
3.2.2. Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Kandidatų į valdybos narius gyvenimo aprašymai ir informacija apie kandidatų dalyvavimą kitų įmonių veikloje yra pateikiama kartu su sprendimų projektais akcininkų susirinkimui ir skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje tam, kad akcininkai galėtų susipažinti su informacija dar prieš akcininkų susirinkimą. Informacija apie valdybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje yra nuolat renkama ir kaupiama, o pasibaigus kiekvienam metų ketvirčiui pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje ir periodinėse bei tarpinėse Bendrovės rengiamose ataskaitose.
3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	Taip	Po išrinkimo, visi valdybos nariai yra supažindinami su Lietuvos Respublikos teisės aktuose bei Bendrovės įstatuose jiems numatytais teisėmis ir pareigomis. Valdybos nariai apie įmonės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitus Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pokyčius reguliariai informuojami valdybos posėdžiuose ir individualiai, esant poreikiui ar pagal narių pageidavimą.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamams naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Pagal Bendrovės įstatus valdybos nariai renkami 2 metams neribojant kadencijų skaičiaus. Vienas valdybos narys valdyboje dirba nuo 2014 m. balandžio ir yra 5 kartus perrinktas – 2015 m. balandį, 2017 m. balandį, 2019 m. balandį, 2021 m. balandį ir 2023 m. balandį. Kitas valdybos narys valdyboje dirbo nuo 2016 m. balandžio iki 2017 m. balandžio, ir vėl buvo išrinktas 2018 m. balandį bei perrinktas 2019 m. balandį, 2021 m. balandį ir 2023 m. balandį. Du valdybos nariai išrinkti 2018 m. balandį ir perrinkti 2019 m. balandį, 2021 m. balandį bei 2023 m. balandį. Du valdybos nariai išrinkti 2023 m. kovą ir perrinkti 2023 m. balandį. Einamoji dvejų metų valdybos kadencija baigsis 2025 m. balandžio 27 dieną.</p>
<p>3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>Taip</p>	<p>Dan Strömberg, kuris atsistatydino iš Bendrovės vadovo pareigų, bet iki 2023 m. rugpjūčio buvo „Telia Company“ įmonių grupės vadovų komandos narys, kaip pagrindinės Bendrovės akcininkės atstovas į Bendrovės valdybą išrinktas 2023 m. kovą, o balandį – valdybos pirmininku. Nuo 2023 m. rugpjūčio Dan Strömberg išėjo į pensiją ir tapo nesusijęs su kasdienine Bendrovės ir jos pagrindinės akcininkės „Telia Company“ veikla.</p>
<p>3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai aktyviai dalyvauja valdybos posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus organo nario, pareigoms vykdyti. Visuose 2023 m. valdybos posėdžiuose buvo norminiuose aktuose nustatytas kvorumas. Posėdyje dalyvaujantys valdybos nariai registruojami posėdžio protokole, o informacija apie kiekvieno nario posėdžių lankomumą yra pateikiama 2023 m. metiniame pranešime.</p>
<p>3.2.7. Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi, turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdyboje dirba 2 nepriklausomi valdybos nariai. Vienas nepriklausomas valdybos narys – Mindaugas Glodas – naujai valdybos kadencijai buvo perrinktas 2023 m. balandį, o nauja nepriklausoma valdybos narė Leda Iržikevičienė išrinkta 2023 m. kovą ir perrinkta 2023 m. balandį. Prieš akcininkų susirinkimą 2023 m. buvo viešai paskelbta, kurie 2 kandidatai į valdybos narius išrinkus į valdybą bus laikomi nepriklausomais valdybos nariais.</p>
<p>3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Priimdami sprendimą dėl pelno paskirstymo eiliniame akcininkų susirinkime akcininkai nustato atlygį (tantjemas) valdybos nariams už darbą valdyboje. Nuo 2016 m. tantjemos mokamos tik 2 nepriklausomiems valdybos nariams už darbą valdyboje.</p>

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, sąžiningumo, protingumo principais, laikydamiesi konfidencialumo ir turto atskyrimo pareigų, tuo būdu stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</p>
<p>3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie valdybos ir komitetų veiklą yra pateikta 2023 m. Bendrovės metiniame pranešime. Valdyba taip atliko savo veiklos įvertinimą.</p>

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

4 principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.	Taip	Bendrovė valdyba atstovauja Bendrovės akcininkų interesams, atsako už strateginį vadovavimą Bendrovei, prižiūri ir kontroliuoja Bendrovės vadovo veiklą, reguliariai rengia valdybos posėdžius, kurių metu vadovų komanda reguliariai informuoja valdybą apie įmonės veiklą.
4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį.	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiai vyksta pagal iš anksto suderintą ir valdybos patvirtintą grafiką. Kiekvieną ketvirtį vyksta bent vienas posėdis, o neeiliniai posėdžiai gali būti šaukiami esant poreikiui.
4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokia darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Pagal valdybos reglamentą, valdybos nariai informaciją apie šaukiamą posėdį, posėdžio darbotvarkę ir visą, su posėdyje numatytais svarstyti klausimais susijusią, medžiagą gauna ne vėliau kaip prieš 7 dienas. Darbotvarkė posėdžio metu nekeičiama, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi valdybos nariai arba kai nedalyvaujantys nariai praneša, kad sutinka su darbotvarkės pakeitimu.
4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.	Neaktualu	Bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, tačiau valdybos posėdžių datos ir darbotvarkė yra derinama su Bendrovės vadovu ir Bendrovės vadovas bei kiti vadovų komandos nariai, jei yra poreikis, dalyvauja valdybos posėdžiuose.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

5 principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai

5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas

Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai.

Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma – valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus.	Taip	Iš Bendrovės valdybos narių sudaromi Audito ir Atlygio komitetai. Skyrimo komitetas Bendrovėje nesudaromas, nes jo funkcijas atlieka Atlygio komitetas. Kiekvieną komitetą turi sudaryti 3 valdybos nariai.
5.1.2. Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.		
5.1.3. Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	Neaktualu	
5.1.4. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	Taip	Kiekvieną komitetą turi sudaryti 3 valdybos nariai. Iki vieno nepriklausomo valdybos nario atsistatydinimo 2022 m. gruodį, du nepriklausomi valdybos nariai buvo Audito komiteto nariai. Visi trys Audito komiteto nariai turėjo finansų išsilavinimą. Vienas nepriklausomas valdybos narys yra ir Atlygio komiteto narys. Visi trys Atlygio komiteto nariai turi vadovavimo patirties. Valdybos pirmininkas nedalyvauja nė vieno komiteto darbe.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>5.1.5. Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Komitetų įgaliojimus ir darbo tvarką tvirtina Bendrovės valdyba. 2019 m. abiejų komitetų darbo reglamentai buvo peržiūrėti ir atnaujinti.</p> <p>Komitetų sudėtis viešai skelbiama periodinėse Bendrovės ataskaitose ir tinklalapyje internete.</p> <p>Informacija apie komitetų veiklą ir komiteto posėdžių lankomumą yra pateikta 2023 m. metiniame pranešime.</p>
<p>5.1.6. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p>Taip</p>	<p>Komitetų posėdžiuose dalyvauja Bendrovės darbuotojai, atsakingi už komitete svarstomas veiklos sritis, bei išoriniai partneriai, tokie kaip auditoriai, ir teikia visą būtiną informaciją.</p>

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

5 principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai

5.2. Skyrimo komitetas

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką;</p> <p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovėje Skyrimų komiteto funkcijas atlieka Atlygio komitetas.</p>
<p>5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	<p>Taip</p>	

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

5 principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai

5.3. Atlygio komitetas

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>5.3.1. Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą;</p> <p>3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie Atlygio komitetą veiklą yra pateikta 2023 m. metiniame pranešime.</p>

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

5 principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai

5.4. Audito komitetas

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą.	Taip	
5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.	Taip	
5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.	Taip	
5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.	Taip	Vidaus ir išorės auditoriai reguliariai Audito komitetui pristato savo veiklos planus ir ataskaitas.
5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.	Taip	Bendrovės Valdymo, rizikos, etikos ir atitikties posėdžių ataskaitos Audito komitetui pateikiamos reguliariai.
5.4.6. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	Taip	Audito komiteto ataskaitos reguliariai pristatomos per valdybos posėdžius.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

6 principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

7 principas: Bendrovės atlygio politika

Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.	Taip	Akcininkų susirinkimas patvirtinto Bendrovės vadovo ir valdybos narių atlygio politiką, kuri yra viešai skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje.
7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.	Taip	
7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.	Taip	Tik du nepriklausomi valdybos nariai acininkų sprendimu gauna atlygį (tantjemas) už darbo valdyboje. Už darbą valdyboje 2022 m. dviem valdybos nariams skirtų tantjėmų bendra suma sudarė 25 tūkst. eurų.
7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išaitinių išmokų politiką. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Bendrovės vadovo ir valdybos narių atlygio politika numato, kad nutraukus darbo sutartį, Bendrovės vadovas turi teisę gauti Lietuvos Respublikos darbo kodekse arba kituose įstatymuose nustatytą privalomą išaitinę išmoką, jeigu šalys darbo sutartyje nesusitaria dėl kitokios išaitinės išmokos.
7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.	Neaktualu	Bendrovėje nėra darbuotojų skatinimo ar atlygio Bendrovės akcijomis sistemos.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinę vertę turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė parengė Atlygio ataskaitą apie Bendrovės vadovo ir valdybos narių atlygio politikos įgyvendinimą. Ataskaitoje pateikta informacija apie Bendrovės vadovo ir valdybos narių atlygį. Atlygio ataskaita viešai skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje.</p>
<p>7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo reikalavimais, eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas tvirtina Bendrovės vadovo ir valdybos narių atlygio politiką bei kasmetines Atlygio ataskaitas. Bendrovė netaiko schemų, pagal kurias atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.</p>

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

8 principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje

Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.	Taip	Valdybos patvirtintas Atsakingo verslo kodeksas yra skelbiamas Bendrovės interneto tinklalapyje.
8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.	Taip	Bendrovė ir darbuotojams atstovaujančios profesinės sąjungos yra pasirašiusios Kolektyvinę sutartį. 1999 m. vykdant Bendrovės privatizavimo programą apie 5 proc. Bendrovės akcijų buvo parduota įmonės darbuotojams. Esami ir buvę Bendrovės darbuotojai dalyvauja akcininkų susirinkimuose, domisi įmonės veikla. Bendrovė kasmet moka dividendus. Bendrovė turi patvirtintus paramos ir kitų lengvatų teikimo principus, kuriais grindžiamas bendravimas su visuomene ir vietos bendruomenėmis.
8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Bendrovė rengia Tvaraus verslo ataskaitas, kuriose detalai aptariami bendravimo su investuotojais, darbuotojais, klientais ir vietos bendruomenėmis principai ir praktika.
8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.	Taip	„Telia Company“ įmonių grupėje veikia „Skaidrumo linija“ .

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

9 principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:		
9.1.1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;	Taip	Kas ketvirtį Bendrovė informuoja apie veiklos ir finansų rezultatus.
9.1.2. bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;	Taip	Kas ketvirtį Bendrovė informuoja apie veiklos ir finansų rezultatus.
9.1.3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;	Taip	Informacija teikiama Bendrovės interneto tinklalapyje bei tarpinėse ir metinėse ataskaitose.
9.1.4. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;	Taip	Informacija teikiama Bendrovės interneto tinklalapyje bei tarpinėse ir metinėse ataskaitose.
9.1.5. esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;	Taip	Informacija apie komitetų sudėtį, posėdžių skaičių ir jų lankomumą teikiama tarpinėse ir metinėse ataskaitose.
9.1.6. galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;	Taip	Informacija teikiama tarpinėse ir metinėse ataskaitose.
9.1.7. bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;	Taip	Informacija teikiama Bendrovės interneto tinklalapyje bei tarpinėse ir metinėse ataskaitose.
9.1.8. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	Taip	Informacija teikiama tarpinėse ir metinėse ataskaitose.
9.1.9. bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;	Taip	Informacija teikiama Bendrovės interneto tinklalapyje bei tarpinėse ir metinėse ataskaitose.

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
<p>9.1.10. socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie investicinius projektus teikiama tarpinėse ir metinėse ataskaitose. Informacija apie socialiai atsakingo verslo politiką ir kovą su korupcija yra teikiama Bendrovės interneto tinklalapyje ir Tvaraus verslo ataskaitose.</p>
<p>9.2. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Iki 2021 m. Bendrovė rengė konsoliduotas tarpines ir metines ataskaitas. Nuo 2020 m. liepos 1 d. Bendrovė neturi konsoliduojamų dukterinių įmonių, todėl nuo 2021 m. finansinės ataskaitos yra savarankiškos įmonės ataskaitos.</p>
<p>9.3. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie Bendrovės vadovo ir valdybos narių atlygį teikiama Atlygio ataskaitoje.</p>
<p>9.4. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informaciją akcininkams, investuotojams ir vertybinių popierių biržoms Bendrovė ta pačia apimtimi ir vienu metu pateikia lietuvių ir anglų kalbomis bei viešai skelbia interneto tinklalapyje.</p>

Bendrovės valdysenos ataskaitos forma

už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

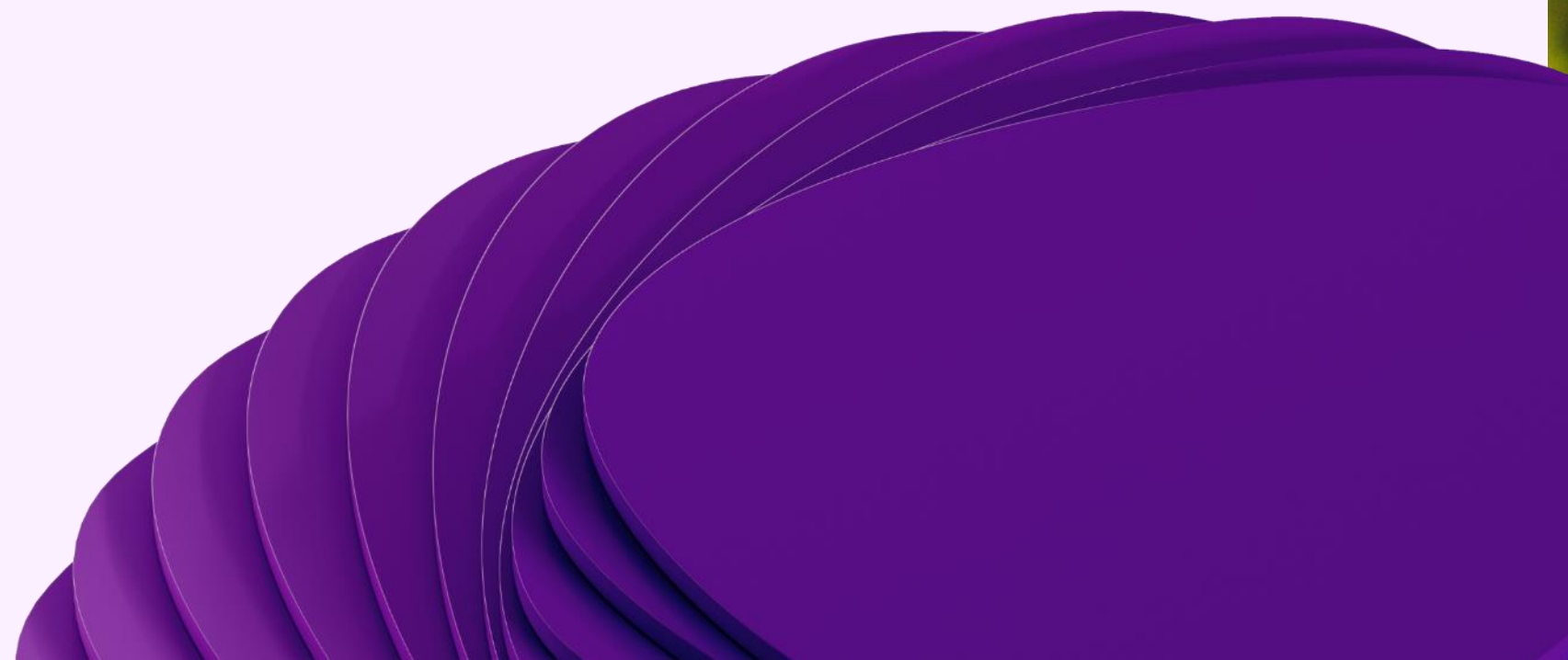
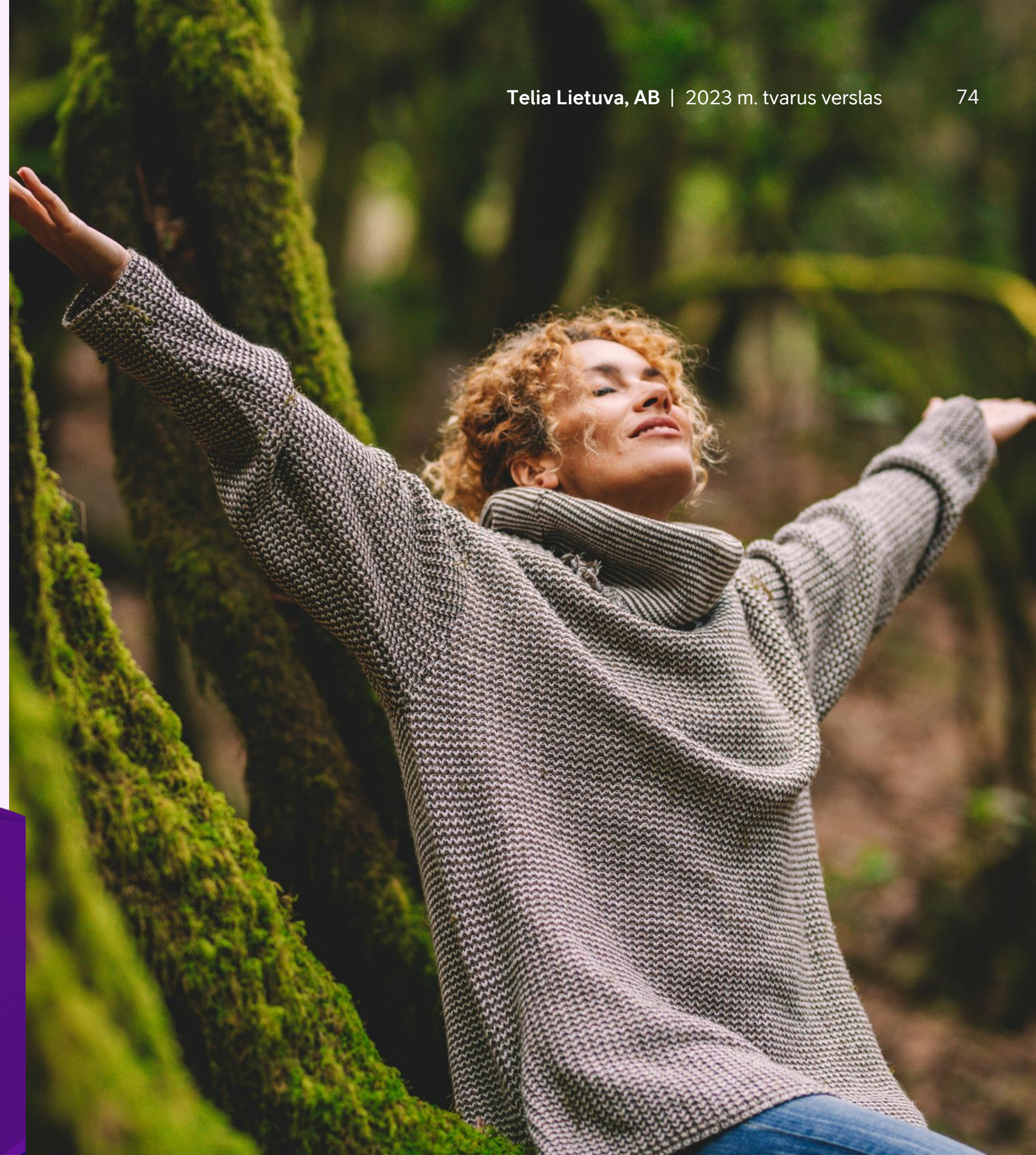
10 principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

Principai / rekomendacijos	Taip/ ne/ neaktualu	Komentaras
10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Audito įmonė atlieka metinės finansinės atskaitomybės auditą pagal TFAS priimtus ES. Nepriklausoma audito įmonė taip pat įvertina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.
10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba.	Taip	Audito įmonės kandidatūrą dvejims metams visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.
10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Informacija apie audito įmonės Bendrovei suteiktas ne audito paslaugas (jei tokių buvo) yra pateikiama Bendrovės metiniame pranešime.

Tvaraus verslo ataskaita

Tvarumo apžvalga

Tvarumas „Telia Lietuvoje“

Kaip minėjome šios ataskaitos pradžioje, tvarumas yra neatskiriama mūsų verslo strategijos dalis (14 puslapis). Skatindama tvarumą, „Telia“ jungia visuomenę ir gerina savo klientų gyvenimo kokybę.

2023 m. atlikome pirmąjį dvejojo požiūrio į reikšmingumą vertinimą, kuris patvirtino šias pagrindines poveikio sritis:

- **Klimatas ir žiedinė ekonomika**
- **Skaitmeninė įtrauktis**
- **Privatumas ir saugumas**

Be abejo, ir likusios poveikio sritys yra neatsiejamoms nuo atsakingo verslo. Visos poveikio sritys yra mūsų strategijos dalis.

Tvari veikla yra neįmanoma be aiškaus **tvarumo valdymo proceso**:

- Galutinė atsakomybė už tvarumo priežiūrą tenka įmonės vadovui, kuris taip pat sprendžia dėl bendros tvarumo krypties ir įsipareigojimų. Vadovas gauna naujausią informaciją apie tvarumo veiklos rezultatus kas ketvirtį, o prireikus - ir dažniau, kaip dalį kas mėnesinių pranešimų.
- Valdyba taip pat dalyvauja ir formuoja tvarumo kryptį reguliarių diskusijų metu.
- Vadovų komandos susitikimai yra platforma, kurioje priimami su tvarumu susiję sprendimai.
- Tvarumo projektų vadovas yra tiesiogiai pavaldus prekės ženklo ir komunikacijos vadovui ir yra atsakingas už strateginio turinio, tikslų ir reikalingų veiksmų siūlymą bei tolesnę veiklą, kuri buvo integruota visoje organizacijoje.
- Vietinis tvarumo valdymo modelis yra „Telia Company“ tvarumo valdymo dalis.

Prioritetinės kryptys:

Kitos reikšmingos sritys:

- Žmogaus teisės
- Vaikų teisės
- Saviraiškos laisvė ir valstybės stebėsena
- Įvairovė, teisingumas ir įtrauktis bei darbuotojų gerovė
- Atsakingas tiekimas
- Kova su kyšininkavimu ir korupcija

Pasiruošimas įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvai

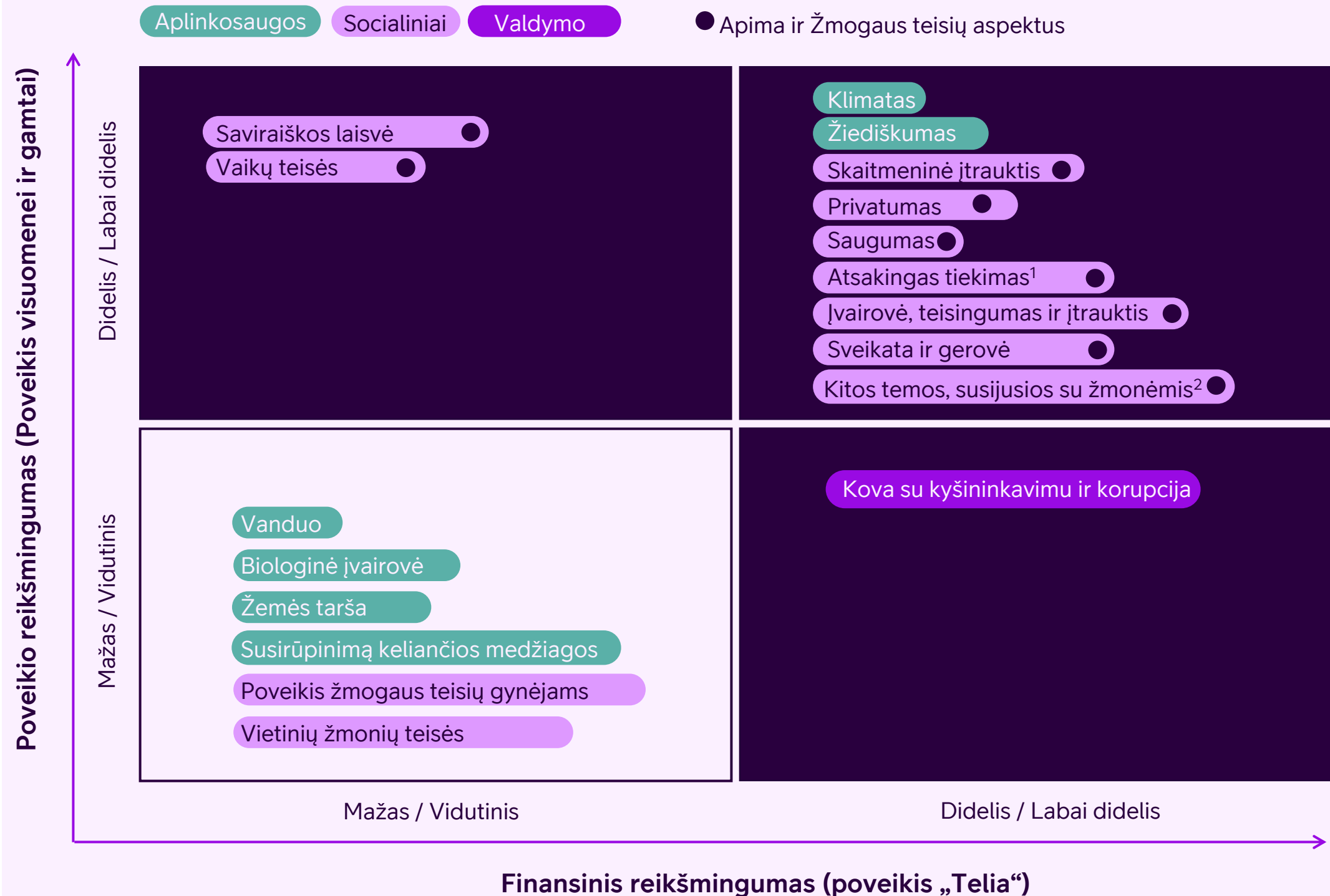
Metų bėgyje „Telia“ ruošėsi įmonių informacijos apie tvarumą direktyvos (angl. *Corporate Sustainability Reporting Directive*) bei su ja susijusių Europinių tvarumo atskaitomybės standartų įgyvendinimui, kurie taikomi nuo 2024 m.

2023 m. „Telia“ atliko pirmąjį dvejopo požiūrio į reikšmingumą vertinimą – rezultatus galite matyti lentelėje dešinėje. Šio vertinimo metu kiekviena tema buvo vertinama pagal jos poveikį, riziką ir galimybes, naudojant du pagrindinius kriterijus: tikimybę ir poveikio lygį. Įvertinimas buvo atliktas atsižvelgiant į būdingą perspektyvą (angl. *inherent perspective*), o tai reiškia, kad jis buvo pagrįstas tikimybe tiek iš industrijos, tiek iš geografinio požiūrio. Tuo pačiu nebuvo vertinami esami rizikos valdymo veiksniai bei kontrolės mechanizmai. Dvejopo požiūrio į reikšmingumą vertinimo metu buvo išanalizuotos visos temos pagal tai, kokį poveikį įmonė daro išoriniam pasauliui (visuomenei ir aplinkai) bei kokį finansinį poveikį įmonei daro ją supantis pasaulis.

„Telia“ vertino galimus poveikius, rizikas ir galimybes 1–3 metų perspektyvoje (2024–2026 m.), kuri apima būsimą įmonės strategijos laikotarpį. Kalbant apie klimatą, buvo vertintas ilgesnis laikotarpis iki 2030 m.

„Telia“ priėmė sprendimą, kad temos, kurios turi „didelį“ arba „labai didelį“ poveikio ar finansinį reikšmingumą, bus laikomos reikšmingomis ir kitais metais šios temos bus akcentuojamos bendrovės ataskaitoje, parengtoje pagal įmonių informacijos apie tvarumą direktyvos reikalavimus. Apskritai, 2023 m. atliktas vertinimas patvirtino esamas „Telia“ fokuso sritis bei prioritetus.

Dvejopo požiūrio į reikšmingumą vertinimas

¹ Vaikai ir priverstinis darbas; sveikata ir saugumas; darbo valandos; asociacijų laisvė.

² Asociacijų laisvė; mokymai ir įgūdžių ugdymas; tinkamas atlyginimas

2023 m. reikšmingumo vertinimo apžvalga

Poveikio sritis	Poveikio reikšmingumas (Poveikis visuomenei ir gamtai)	Finansinis reikšmingumas (Poveikis „Telia“)	Pagrindiniai poveikiai, rizikos ir galimybės	Vieta vertės grandinėje	Tendencijos	Suinteresuotųjų šalių grupės
Klimatas	●●●●	●●●○	<p>I(-): Šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas „Telia“ vertės grandinėje, ypač tiekimo grandinėje.</p> <p>I(+): Tinklo, ryšio ir daiktų interneto sprendimai leidžia klientams ir visuomenei sumažinti anglies dioksido kiekį.</p> <p>R: Nesugebėjimas patenkinti suinteresuotųjų šalių lūkesčių dėl mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių, energiją taupančių ir žiedinių produktų ir paslaugų.</p> <p>R: Rizika, kad „Telia“ nebus pasirengusi ekstremaliems oro reiškiniams, tokiems kaip audros, smarkus lietus, potvyniai ir karščio bangos.</p> <p>O: Galimybė išplėsti daiktų interneto sprendimus, kurie padėtų klientams ir visuomenei dekarbonizuotis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Galutinė grandis* Sava veikla Pradinė grandis* 	<ul style="list-style-type: none"> Būsiami ES reglamentai dėl aplinkosauginių teiginių ir tam tikrų gaminių energijos vartojimo efektyvumo. Bendras vartotojų ir verslo klientų lūkesčių padidėjimas, įskaitant duomenų, patvirtinančių našumą ir naudą, poreikį. Didėjantys produktų ir paslaugų, leidžiančių klientams sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir energijos suvartojimą, poreikis. Didesni investuotojų lūkesčiai dėl grynojo nulio tikslų pasiekimo ir informacijos apie tai, kaip įmonės planuoja pereiti prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios technologijų ekonomikos. Didėjanti ekstremalių oro reiškinų tikimybė, nes nėra ryšio tarp klimato veiksnių tempo ir faktinio išmetamųjų teršalų mažinimo (tiek pasaulyje, tiek „Telia“ veiklos rinkose). 	<ul style="list-style-type: none"> Verslo klientai Vartotojai Investuotojai Politikos formuotojai Tiekėjai
Žiediškumas	●●●●	●●●○	<p>I(-): Turimų pasiūlymų asortimentui, tinklo įrangai, tinklo vystymui ir priežiūrai bei pakavimui naudojamų išteklių išsekimas.</p> <p>I(+): Mažiau išteklių išsekvojama naudojant įrenginį kaip paslaugą bei kitus uždaro ciklo įrenginius.</p> <p>R: Rizika, kad įmonės išteklių bus naudojami neefektyviai; taip pat įmonės produktai gali būti trumpo gyvavimo ciklo arba sudėtingi taisyti, atnaujinti ar perdirbti.</p> <p>O: „Telia“ asortimento lizingo ir nuomos galimybės augimas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Galutinė grandis Sava veikla Pradinė grandis 	<ul style="list-style-type: none"> Būsiami ES reglamentai dėl eko-dizaino, aplinkosaugos teiginių ir tam tikrų gaminių žiediškumo. Bendras verslo klientų lūkesčių padidėjimas, įskaitant duomenų poreikį. 	<ul style="list-style-type: none"> Verslo klientai Vartotojai Investuotojai Politikos formuotojai Tiekėjai
Privatumas	●●●●	●●●○	<p>I(-): Kibernetinės atakos, techninės ir žmogiškosios klaidos padidina vartotojų duomenų pažeidimų įvykių tikimybę, kurie gali pakenkti paveiktai suinteresuotai šaliai.</p> <p>I(+): Įdiegtos priemonės „Telia“ sistemoms ir vartotojų duomenims apsaugoti.</p> <p>R: Kliento privatumo reikalavimų ir lūkesčių nesilaikymas gali lemti nepalankių suvokimų, kaip Telia tvarko šiuos reikalus. Įstatymo nesilaikymas gali užtraukti finansines nuobaudas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sava veikla Pradinė grandis 	<ul style="list-style-type: none"> Padidėjusi kibernetinių atakų rizika dėl Rusijos invazijos į Ukrainą. Būsimas ES Dirbtinio intelekto reglamentavimas formuoja lūkesčius, susijusius su kaip įmonės dirbs su dirbtiniu intelektu ir etika. 	<ul style="list-style-type: none"> Verslo klientai Vartotojai Investuotojai Politikos formuotojai Tiekėjai

Poveikio sritis	Poveikio reikšmingumas (Poveikis visuomenei ir gamtai)	Finansinis reikšmingumas (Poveikis „Telia“)	Pagrindiniai poveikiai, rizikos ir galimybės	Vieta vertės grandinėje	Tendencijos	Suinteresuotųjų šalių grupės
Saugumas	●●●○	●●●●	<p>I(-): Nutrūkus paslaugai (dėl ryšio paslaugų praradimo), klientams ir visuomenei gali kilti neigiamų pasekmių (pavyzdžiui, sveikatos pramonėje).</p> <p>R: Rizika, kad kibernetiniai incidentai, kylantys dėl išorinių grėsmių, gali sutrikdyti „Telia“ paslaugas arba sukelti duomenų pažeidimus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Sava veikla — Pradinė grandis 	<ul style="list-style-type: none"> — Padidėję verslo klientų keliami saugumo reikalavimai, būsimas ES reglamentavimas; taip pat numatomas Švedijos priėmimas į NATO. — Padidėjusi terorizmo grėsmė Švedijoje. 	<ul style="list-style-type: none"> Verslo klientai Vartotojai Darbuotojai Investuotojai Politikos formuotojai
Skaitmeninė įtrauktis	●●●○	●●●○	<p>I(-): Paslaugų kokybės skirtumai miesto ir kaimo vietovėse gali sudaryti sąlygas netolygiai skaitmeninei įtraukčiai ir formuoti neigiamą požiūrį į skaitmeninimą.</p> <p>I(+): Prieiga prie patikimo ryšio milijonams klientų ir skaitmeninių įgūdžių ugdymo programos, siekiant integruoti tuos, kuriems gresia skaitmeninė atskirtis.</p> <p>R: Paslaugų kokybės skirtumai ir paslaugų neįperkamumas gali sukelti klientų nepasitenkinimą.</p> <p>O: Skaitmeninės įtraukties projektai, ugdantys skaitmeninius įgūdžius, užtikrina didesnį klientų aktyvumą internete ir mažesnį skambučių skaičių į klientų aptarnavimo centrus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Sava veikla — Pradinė grandis 	<ul style="list-style-type: none"> — Visuomenei tampant vis labiau skaitmenine, o taip pat ir skaitmenizuojant gyvybiškai svarbias paslaugas, kokybiškas ryšys ir atitinkami skaitmeniniai įgūdžiai tampa vis svarbesni. — Aukšta infliacija ir ekonomikos nuosmukis kelia susirūpinimą dėl įperkamumo, o tai gali turėti įtakos ekonomiškai pažeidžiamų grupių prieigai prie paslaugų. 	<ul style="list-style-type: none"> Vartotojai Investuotojai Politikos formuotojai
Žmogaus teisės	Įtraukta kitose poveikio srityse	Įtraukta kitose poveikio srityse	<p>Mūsų teikiamos paslaugos ir veikla daro įtaką teisėms ir gerovei maždaug 19 000 darbuotojų, milijonams klientų ir tūkstančiams darbuotojų, esančių „Telia“ tiekimo grandinėje. „Telia“ paslaugos taip pat leidžia įgyvendinti žmogaus teises. Žmogaus teisių pažeidimai „Telia“ vertės grandinėje daro įtaką pasitikėjimui „Telia“ ir „Telia“ gebėjimu išlaikyti ir pritraukti darbuotojus, klientus ir kapitalą. Poveikis, rizika ir galimybės, susiję su žmogaus teisių aspektais, yra aprašyti kitose šios lentelės konkrečioms poveikio sritims skirtose eilutėse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Galutinė grandis — Sava veikla — Pradinė grandis 	<ul style="list-style-type: none"> — Žmogaus teisėms skiriamas didesnis dėmesys priimanant teisės aktus (ES įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo direktyva bei vietiniai teisės aktai). — Papildomi įrodymai, kaip skaitmeninimas gali padidinti prieigą prie visuomeninių paslaugų, pvz., sveikatos priežiūros. Taip pat užtikrinti saugesnes darbo vietas automatizuojant pavojingas užduotis. Tuo pačiu metu skaitmeninimas pertvarko darbo rinką, nes didėja poreikis tobulinti įgūdžius ir perkvalifikuoti asmenis. — Klimato kaita turi didėjančią neigiamą poveikį žmogaus teisėms. 	<ul style="list-style-type: none"> Verslo klientai Darbuotojai Investuotojai Politikos formuotojai Visuomenė Tiekėjai
Vaikų teisės	●●●●	●○○○	<p>I(-): Tobulėjant technologijoms ir vaikams gaunant daugiau galimybių jomis naudotis, jie gali patirti patyčias, tapti viliojimo taikiniu ar susidurti su smurtiniu turiniu internete. Šis turinys gali būti pasiekiamas ir per „Telia“ tinklus.</p> <p>I(+): Aktyvių vidinių priemonių taikymas bei partnerystės, kuriomis siekiama blokuoti ir kovoti su seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga (angl. CSAM).</p> <p>R: Nepakankami techniniai sprendimai blokuoti seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą savo tinkluose.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Sava veikla — Pradinė grandis 	<ul style="list-style-type: none"> — Nuolatiniai pranešimai apie vaikų pažeidžiamumą internetiniame pasaulyje, įskaitant seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos plitimą, patyčias internete, dezinformaciją ir neapykantą kurstančią kalbą. — Būsiami teisės aktai, kurie šiuo metu yra teisėkūros procese, numatys privalomus seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos pašalinimo ir blokavimo reikalavimus. 	<ul style="list-style-type: none"> Vartotojai (taip pat ir vaikai) Investuotojai Politikos formuotojai

Poveikio sritis	Poveikio reikšmingumas (Poveikis visuomenei ir gamtai)	Finansinis reikšmingumas (Poveikis „Telia“)	Pagrindiniai poveikiai, rizikos ir galimybės	Vieta vertės grandinėje	Tendencijos	Suinteresuotųjų šalių grupės
Saviraiškos laisvė ir valstybės stebėseną	●●●●	●●○○	<p>I(-): Turinio blokavimas riboja vartotojų saviraiškos laisvę.</p> <p>I(+): „Telia“, suteikdama infrastruktūrą internetui bei laisvai žiniasklaidai, taip pat užtikrina ir klientų teisę į saviraiškos laisvę.</p> <p>R: Vyriausybės gali įpareigoti riboti saviraiškos laisvę, tačiau tai gali turėti įtakos „Telia“ reputacijai ir vartotojų pasitikėjimui įmone.</p>	— Pradinė grandis	<ul style="list-style-type: none"> — Precedento neturinčios ES sankcijos, skirtos apriboti dezinformacijos sklaidą iš Rusijos televizijos kanalų ir susijusių svetainių. — ES priėmė reglamentą dėl teroristinio turinio platinimo internete; taip pat pasiūlė reglamentą, kuriuo būtų nustatytos vaikų seksualinės prievartos prevencijos ir kovos su ja taisyklės (daugiau skaityti čia). 	Vartotojai (taip pat ir vaikai) Investuotojai Politikos formuotojai
Įvairovė, teisingumas ir įtrauktis	●●●○	●●●○	<p>I(+): Mokymai apie įtraukią įdarbinimo praktiką, taip pat žmogiškųjų išteklių procesų tobulinimas, prisideda užtikrinant didesnę darbuotojų įvairovę.</p> <p>R: Įvairovės trūkumas gali trukdyti „Telia“ gebėjimui diegti naujoves (naujus produktus, paslaugas, darbo būdus, verslo modelius) ir aptarnauti įvairią klientų bazę.</p> <p>R: Padidėjusi darbuotojų kaita dėl nevienodo darbo užmokesčio.</p>	— Sava veikla	— Sutelkti dėmesį į darbo užmokesčio skirtumo ir skirtingų darbo pozicijų atlyginimų diapazonų atskleidimą, taikant būsimą ES darbo užmokesčio skaidrumo aktą.	Darbuotojai Investuotojai Politikos formuotojai
Sveikata ir gerovė	●●●○	●●●○	<p>I(-): Nekontriuojamas didelis darbuotojų darbo krūvis gali sukelti perdegimą.</p> <p>I(+): Priemonės, padedančios suderinti darbą ir asmeninį gyvenimą, pavyzdžiui, lankstus darbo laikas ir darbas namuose.</p> <p>R: Nesąžiningos darbo sąlygos, pavyzdžiui, per ilgą darbo valandą.</p> <p>R: Negebėjimas užtikrinti saugios ir sveikos darbo aplinkos gali tapti darbuotojų nelaimingų atsitikimų darbe ar ligų priežastimi.</p>	— Sava veikla	— Hibridinis darbo modelis atkreipia daugiau dėmesio į naujas temas, susijusias su sveikata ir gerove.	Darbuotojai Investuotojai Politikos formuotojai
Atsakingas tiekimas	●●●○	●●●○	<p>I(-): Dėl nereguliuojamų tiekėjų darbuotojų darbo valandų ir viršvalandžių sumažėja darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą bei padidėja traumų rizika.</p> <p>I(-): Nesaugios darbo sąlygos kenkia darbuotojų psichinei ir fizinei sveikatai.</p> <p>I(-): Produktai, kuriuose yra mineralų, tiekiamų iš konfliktų paveiktų ir didelės rizikos vietovių, gali būti vaikų darbo bei priverstinio darbo priežastimi.</p> <p>R: Rizika, kad įmonės tiekėjai gali neužtikrinti saugios ir sveikos darbo aplinkos bei imtis nesąžiningos darbo praktikos (pavyzdžiui, per ilgą darbo valandą), dėl kurių darbuotojams gali būti sudarytos nesaugios darbo sąlygos.</p> <p>R: Rizika, kad įmonės tiekėjai gali nepaisyti žmogaus teisių ir leisti vaikų darbą ir (arba) priverstinį darbą savo ar kitų tiekėjų veikloje.</p>	— Galutinė grandis	<ul style="list-style-type: none"> — Būsiami tvarumo išsamaus patikrinimo teisės aktai (daugiau skaityti čia). — Besitęsianti klimato kaitos poveikio, pandemijos ir geopolitinės situacijos sukelta tiekimo grandinės sutrikimų rizika. 	Verslo klientai Investuotojai Politikos formuotojai Tiekėjai
Kova su kyšininkavimu ir korupcija	●○○○	●●●●	<p>I(-): Korupcijos atveju būtų sukeltas neigiamas poveikis teisėtoms investicijoms ar išlaidoms.</p> <p>R: Kyšininkavimo ar korupcijos pavojus dėl nepakankamų mokymų ar prevencijos pastangų.</p>	— Sava veikla	<ul style="list-style-type: none"> — Makroekonominis nuosmukis didina kyšininkavimo ir korupcijos riziką. — Apskritai teisės aktuose laikomasi griežtesnio požiūrio į kovą su kyšininkavimu ir korupcija. 	Verslo klientai Vartotojai Darbuotojai Investuotojai

2023 m. reikšmingumo vertinimo proceso apžvalga

Kai kurios papildomos temos, turinčios įtakos „Telia“ atstovaujamai industrijai - darbo teisė, konfliktų mineralai bei dirbtinio intelekto etika - yra įtrauktos į ankstesniuose puslapiuose išvardytas bendras tvarumo poveikio sritis. Tam tikros temos, kurių svarba auga, bet šiai dienai „Telia“ nelaiko didelio reikšmingumo, kaip kad biologinė įvairovė ir vanduo, yra aptariamose šios ataskaitos aplinkosaugos dalyje.

2023 m. reikšmingumo vertinimo proceso apžvalga:

1. „Telia“ reikšmingos temos buvo identifikuotos remiantis įvairiais tarptautiniais standartais (Europos tvarumo ataskaitų teikimo standartai (angl. ESRS) ir Tvarumo apskaitos standartų valdybos standartais (angl. SASB), aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (angl. ESG) reitingais („EcoVadis“, „MSCI“, „ISS ESG“, „Sustainalytics“ ir „FTSE4Good“). Taip pat atsižvelgta į anksčiau atliktą „Telia“ reikšmingumo analizę bei į specifinę industrijos apžvalgą (GSMA metrika telekomunikacijų sektoriui). Naudojantis šiais įvairiais šaltiniais identifikuotas ilgas temų sąrašas.
2. Buvo sukurtas vidinis vadovas, skirtas įvertinti finansinį reikšmingumą ir poveikio reikšmingumą. Jame buvo nustatyti vertinimo pagrindai, taip pat ir skirtingų poveikio lygių (mažo, vidutinio, didelio ir labai didelio) ir tikimybės apibrėžimai. Finansinio reikšmingumo vadovas buvo pagrįstas egzistuojančia „Telia“ įmonių rizikos valdymo (angl. *Enterprise Risk Management*) sistema. Pagal ją įvertinama, kokia būtų rizika ir jos poveikis „Telia“, atsižvelgiant į finansinį poveikį, strategiją, reputaciją, klientų patirtį ir reglamentavimą. Įmonių rizikos valdymo modelis buvo pritaikytas dviejopo reikšmingumo vertinimo procesui siekiant taip pat įvertinti ir galimybes panašiai kaip rizikas. Poveikio reikšmingumo vadovas buvo pagrįstas Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais (angl. *UN Guiding Principles on Business and Human Rights*), siekiant įvertinti „Telia“ daromą poveikį visuomenei ar aplinkai. Vertinimas atliktas pagal poveikio dydį: įvertinant mastą, apimtį ir nepataisomumą (angl. *scale, scope, irremediability*).
3. Siekiant lengviau įvertinti kiekvieną potemę iš "Telia"

sudaryto temų sąrašo, buvo nurodytas galimas ar faktinis poveikis, rizikos ir galimybės. Vertinimo metu naudojantis vidiniu vadovu siekta nustatyti kiekvieno poveikio, rizikos ir galimybių teiginio balą. Balas buvo skiriamas pagal du veiksniai: a) poveikį („Telia“ arba aplinkai / visuomenei) ir b) jo atsiradimo tikimybę. Įvertinimą atliko „Telia“ vidiniai ekspertai, remdamiesi parengtu sąrašu pagal pirmame punkte minėtus pagrindinius reikšmingumo nustatymo šaltinius bei įtraukiant suinteresuotųjų šalių atstovus.

4. Siekiant užtikrinti visų temų nuoseklų atspindėjimą, buvo surengti susitikimai su ekspertais.
5. Reikšmingumo riba buvo nustatyta temoms, kurių įvertinimo rezultatas buvo „didelis“ arba „labai didelis“. Tai reiškia, kad temos, kurios įvertintos kaip turinčios „didelę arba „labai didelę“ riziką arba galimybę, laikomos reikšmingomis finansiniu požiūriu. Temos, gavusios „didelį“ arba „labai didelį“ poveikio įvertinimą, laikomos reikšmingomis poveikio požiūriu. Atsižvelgiant į Europos tvarumo ataskaitų teikimo standartų dviejopo požiūrio į reikšmingumą vertinimo reikalavimus, buvo sudarytas trumpas reikšmingo poveikio sričių sąrašas, pagrįstas tomis temomis, kurios finansiniu arba poveikio požiūriu turėjo „didelį“ arba „labai didelį“ įvertinimą.
6. Sudarius galutinį temų sąrašą, jis buvo suderintas su „Telia Company“ valdyba, kitose „Telia“ rinkose esančių „Telia“ įmonių tvarumo atstovais ir išplėstinėmis komandomis.

Naudoti šaltiniai reikšmingumui nustatyti:

- 2020 m. „Telia“ atliktas reikšmingumo vertinimas, pagrįstas išorinių šaltinių analize, kuri 2021 m. ir 2022 m. buvo patvirtinta vidinių ir išorinių suinteresuotųjų šalių dialogais.
- GSMA asociacijos projektas (įtraukiant suinteresuotąsias šalis), parengtas bendradarbiaujant su Jeilio universitetu, apie telekomunikacijų pramonės duomenis.
- 2022 m. atlikta ekspertinė analizė apie esmines klimato tendencijas, turinčias poveikį suinteresuotoms šalims ir verslui. Skirtas dėmesys įvertinti poveikiui, kuris gali kilti „Telia“ trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.

Analizuotos esminės perėjimo rizikos ir galimybės 2025–2027 metams.

- 2022 m. kartu su organizacija „BSR“ atnaujinti žmogaus teisių rizikos žemėlapis ir reikšmingumo analizė.
- 2023 m. „SB Insight“ atlikti vartotojų tendencijų tyrimai, kuriuose identifikuotos „Telia“ rinkose esančių vartotojų nuomone telekomunikacijų industrijai aktualios temos.
- Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (angl. ESG) reitingų vertinamos temos bei jų svarba.
- Bendradarbiavimas su partneriais siekiant geriau suprasti konkrečių temų poveikį ir jų ribas.
- Suinteresuotųjų šalių žiniasklaidoje ir „Telia“ skaidrumo linijoje iškelti susirūpinimą keliantys klausimai.
- Nuolatinis įstatymų leidybos ir žiniasklaidos stebėjimas.
- Įmonės rizikų valdymo metinis rizikų vertinimas.
- Tiekėjų auditai.

Suinteresuotosios šalys paprastai atrenkamos dėl to, kad atstovauja suinteresuotųjų šalių nuomonę (pavyzdžiui, profesinės sąjungos), arba todėl, kad „Telia“ nuomone yra savo sričių ekspertai (pavyzdžiui, žmogaus teisių organizacijos arba vaikų patariamąsios grupės).

Svarbiausi žmogaus teisių klausimai

Svarbiausios žmogaus teisių problemos apibrėžiamos pagal JT Pagrindinius ataskaitų teikimo principus: „Tai klausimas / tema, kuriai kyla didžiausia rizika būti paveiktai neigiamai dėl įmonės veiklos ir verslo santykių.“

Identifikuojant svarbiausias problemines temas daugiausia dėmesio skiriama žmonėms kylančioms rizikoms, atsižvelgiant į tikimybę ir sunkumą. Sunkumas apibrėžiamas:

- Mastas (poveikio žmogaus teisėms sunkumas);
- Apimtis (žmonių, kurie buvo (arba gali būti) paveikti, skaičius);
- Pataisomumas (ar poveikis gali būti ištaisytas, ar ne).

Svarbiausios žmogaus teisių temos peržiūrėtos „Telia Company“ reikšmingumo nustatymo proceso metu; taip pat tęstinę analizę įgyvendina bendrovės žmogaus teisių komanda, kurią sudaro įvairių žmogaus teisių sričių vidaus ekspertai. Šie ekspertai reguliariai konsultuojasi su išoriniais partneriais bei dalinasi aktualia informacija žmogaus teisių tema skirtinguose formatuose.

Pavyzdžiui:

- Vaikų teisių organizacijos, pavyzdžiui, „Pasaulio vaikystės fondas“ (angl. *World Childhood Foundation*), su kuriomis aptariame temas, susijusias su vaikų teisėmis, įskaitant vaikų seksualinės prievartos medžiagos platinimą.
- Pasaulinio tinklo iniciatyva (angl. *Global Network Initiative*) - dėl saviraiškos laisvės ir privatumo.
- Profesinių sąjungų atstovai (dėl darbo teisių, įskaitant diskriminacijos riziką).
- Audito rezultatai (angl. „*Joint Audit Cooperation*“) - dėl darbo teisių tiekimo grandinėje, įskaitant priverstinį ir vaikų darbą.
- Nuolatinis bendradarbiavimas su kitais ekspertais, įskaitant institucijas (pavyzdžiui, vietines duomenų apsaugos tarybas privatumo klausimais).
- Pasaulinė ne pelno organizacija „BSR“, teikianti konsultacijas įvairiomis tvarumo temomis.

Prieiga prie gynimo priemonių

Informacija apie riziką ar žalą žmogaus teisėms „Telia“ gali pasiekti per [Skaidrumo liniją](#), taip pat kitus kanalus, pavyzdžiui, klientų aptarnavimą, tiekimo padalinio atliekamus auditus, darbuotojų skundų procesus ir kt.

„Telia“ Skaidrumo linija naudojama tiek vidaus, tiek išorės suinteresuotųjų šalių skundams pateikti.

Mūsų įsipareigojimai

„Telia“ yra įsipareigojusi laikytis daugelio tarptautinių rekomendacijų ir iniciatyvų, kurių turinys turi įtakos mūsų prioritetams ir mūsų įgyvendinamoms programoms. Svarbiausios iš jų yra:

- JT Visuotinė žmogaus teisių deklaracija;
- pagrindinės Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijos;
- EBPO rekomendacijos daugiašalėms įmonėms;
- JT Pasaulinis susitarimas ir JT Darnaus vystymosi tikslai;
- JT pagrindiniai principai dėl verslo ir žmogaus teisių;
- Vaikų teisės ir verslo principai.

Šioje lentelėje apžvelgiami pagrindiniai „Telia Company“ pasiekimai per praėjusius metus ir kaip esminės poveikio sritys prisideda prie JT Darnaus vystymosi tikslų (angl. *Sustainable development goals*).

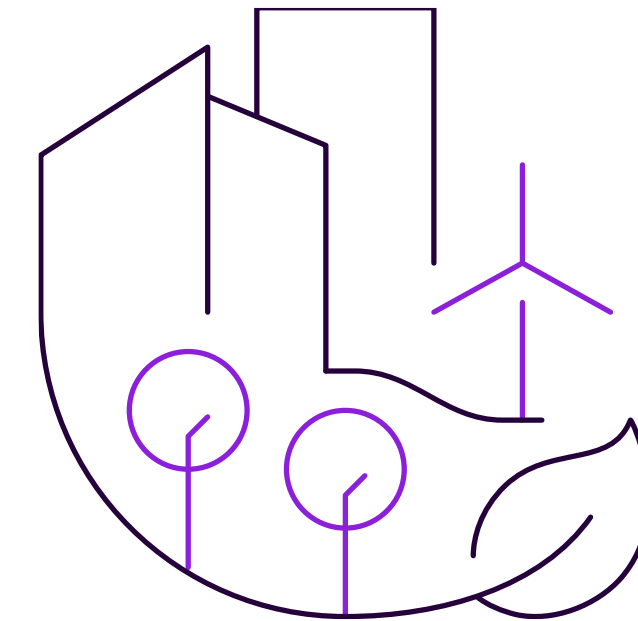
Ką 2023 m. nuveikė visa „Telia Company“ grupė?

Strateginė kryptis	Poveikio sritis	DVT		2023 m. pasiekimai („Telia Company“ mastu)
		Tiesioginis poveikis	Netiesioginis poveikis	
Įkvėpti klientus	Klimato kaita ir žiedinė ekonomika	7	9, 11, 12, 13	– Savo veikloje 87 proc. sumažinome išmetamų CO2 emisijų kiekį (palyginti su 2018 m.). – Tiekėjai, kurių emisijos sudaro 52 proc. visų tiekimo grandinės emisijų, kylančių iš įsigytų prekių, paslaugų ir ilgalaikio turto investicijų, išsikėlė mokslu pagrįstus aplinkosaugos tikslus. – Pakartotinai panaudojame arba perdirbame 72 proc. savo ir tinklo veiklos atliekų.
Sujungti visus	Skaitmeninė įtrauktis	5, 9	10	– Skaitmeninių įgūdžių ugdymo iniciatyvos, skirtos senjorams, vaikams, smulkiąjam ir vidutiniam verslui ir kt., apėmė daugiau nei 1 363 000 individų (Lietuvoje – apie 32 000).
Skaitmenizuoti	Privatumas ir saugumas	16		– 3 iš 6 rinkų, kuriose veikia „Telia“, pasiekėme aukščiausią (pirmą arba antrą) privatumo lygio poziciją, remiantis „Telia“ vartotojų tyrimu.
Veikti tvariai	Žmogaus teisės	3-5, 8, 10-12, 16		– Atnaujinta „Telia“ žmogaus teisių svarbos analizė.
	Vaikų teisės		4,16	– Užėmė 1 vietą tarp technologijų ir telekomunikacijų sektoriaus įmonių bei 2 vietą tarp visų įmonių pasauliniu mastu Vaikų teisių lyginamajame indekse, parengtame „Global Child Forum“.
	Saviraiškos laisvė ir valstybės stebėseną	16		– Ėmėmės priemonių užtikrinti vartotojų teises, susijusias su didelės rizikos užklausomis iš vyriausybių ar vietos valdžios institucijų.
	Darbuotojų įvairovė, sveikata ir gerovė		5, 8, 10	– 41 proc. „Telia Company“ išplėstinės vadovų komandos narių (iš viso apie 150 aukščiausių vadovų) yra moterys. – 79 proc. darbuotojų teigia, kad jie gali sėkmingai derinti darbą ir asmeninį gyvenimą.
	Atsakingas tiekimas	8, 12	16	– Įsigilinome į darbo teisių rizikas, susijusias su lauko paslaugomis ir transportu visose rinkose.
	Kova su kyšininkavimu ir korupcija	16		– Visose „Telia“ rinkose atlikti kovos su kyšininkavimu ir korupcijos rizikos bei brandos vertinimai.

Tvarumo reitingai ir pasiekimai

Tvarumo reitingai mūsų suinteresuotosioms šalims suteikia informacijos apie bendrą mūsų darbo efektyvumą ir brandą bei padeda nustatyti, kur dar galima tobulėti. Pateikiame keletą „Telia Company“ 2023 m. vertinimo rezultatų:

Platininis medalis

„EcoVadis“ įvertinimas, kad „Telia“ yra tarp 1 proc. geriausių įmonių

AAA reitingas

pagal MSCI ESG (aplinkosaugos, socialinių ir valdymo kriterijų) vertinimą

„FTSE4Good“

„Telia“ įtraukta į šį indeksą

A-

pagal CDP klimato kaitos vertinimą

B-

pagal ISS ESG (aplinkosaugos, socialinių ir valdymo kriterijų) vertinimą

Narystė organizacijose

Investuotojų forumo asociacija

Iniciatyva „Baltoji banga“

Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai

Švedijos prekybos rūmai
Lietuvoje

Lietuvos atsakingo
verslo asociacija

Personalo valdymo profesionalų
asociacija

Asociacija „Baltic Institute of
Corporation Governance“

Lietuvos duomenų apsaugos
pareigūnų asociacija

Šiaulių prekybos, pramonės
ir amatų rūmai

Asociacija „Infobalt“

Mažeikių verslininkų
asociacija

Kauno pramonės ir darbdavių
rūmai

GSM Association

Lietuvos dirbtinio intelekto
asociacija (2023 m. prisijungė)

Taksonomijos reguliavimas

Taksonomijos ataskaitos

Taksonomijos reguliavimas

Europos sąjungos taksonomijos, kaip Europos žaliojo kurso dalies, tikslas yra nukreipti finansinius srautus į tvarią ekonominę veiklą, suteikiant bendrą klasifikavimo sistemą, kuri laikoma tvaria. 2023 m. „Telia“ ne tik toliau teikia ataskaitas apie tas pačias veiklas pagal klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie aplinkosaugos tikslų, bet ir pirmą kartą praneša apie veiklos tinkamumą pagal likusius aplinkosauginius aspektus.

ES taksonomija vis dar kuriama. Kaip iliustruota toliau, „Telia Company“ ataskaitoje pateikia ribotą taksonomijos reikalavimus atitinkančių tinkamų ir suderintų veiklų procentą, nes telekomunikacijų tinklai neįtraukti (žr. pagrindinius finansinius veiklos rodiklius 88-90 psl.). Kartu su kitomis telekomunikacijų sektoriaus įmonėmis atkreipėme Europos Komisijos dėmesį į šią problemą ir akcentavome, kad ateityje mobilieji tinklai turėtų būti įtraukti į būsimus Taksonomijos deleguotus teisės aktus su specialiais, paskirtį atitinkančiais kriterijais.

Išsamūs „Telia“ aplinkosaugos duomenys yra pateikti šios ataskaitos aplinkosaugos skyriuje, įskaitant bendrą mūsų verslo CO₂ ir energijos pėdsaką, naudojamus energijos šaltinius ir žiedinės ekonomikos iniciatyvas.

Tinkamumo vertinimas (angl. *Assessment of eligibility*)

„Telia Company“ savarankiškai įvertino visą įmonių grupės ūkinę veiklą, kad nustatytų, kokia veikla turėtų būti tinkama ir įtraukta pagal taksonomijos apibrėžimus. 2023 m. ši „Telia Lietuva“ veikla pripažinta tinkama:

Pagal klimato kaitos švelninimo aplinkosaugos tikslą:

8.1 Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla: „Telia“ teikia informaciją apie duomenų centrus – infrastruktūrą, kuri skirta centralizuotai saugoti, tvarkyti ar apdoroti duomenis su visa tam reikalinga infrastruktūra ir įranga. Šie duomenų centrai aptarnauja tiek išorinius klientus, tiek vidinius „Telia“ poreikius. Ataskaitų teikimo tikslais „Telia“ sutelkė dėmesį į duomenų centrus, atitinkančius tam tikrą energijos suvartojimo ribą, būtiną pagrindinio tinklo veiklai konkrečiose rinkose arba visose bendrovės veiklos srityse. Ateityje „Telia“ ketina taikyti ne mažesnę kaip 500 kW galios energijos poreikio ribą įdiegtoms informacinėms technologijoms, numatytą neseniai priimtoje Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje. Dėl to bendrovė nenumato didelių duomenų centrų, apie kuriuos praneša, sąrašo pokyčių.

8.2 Duomenimis grindžiami sprendimai ŠESD emisijos apimtims mažinti: Skirtingai nuo kitų „Telia Company“ grupės įmonių, „Telia Lietuva“ tokių sprendimų neteikia, todėl ataskaitoje informacijos apie šią veiklą nėra.

Pagal perėjimo prie žiedinės ekonomikos aplinkosaugos tikslą:

4.1 IT/OT duomenimis pagrįstų sprendimų teikimas: Skirtingai nuo kitų „Telia Company“ grupės įmonių, „Telia Lietuva“ tokių sprendimų neteikia, todėl ataskaitoje informacijos apie šią veiklą nėra.

5.1 Remontas, atnaujinimas ir perdarymas: Pagal šią veiklą įmonė teikia mobiliųjų telefonų ir klientų patalpose naudojamos įrangos remonto paslaugas, teikiamas individualiems klientams ar verslams pačių arba per remonto partnerius.

5.4 Naudotų prekių pardavimas: Pagal šią veiklą „Telia“ atskleidžia informaciją apie naudotų ir atnaujintų mobiliųjų telefonų, planšetinių kompiuterių ir mobiliųjų modemų pardavimą..

5.5 Produktas kaip paslauga, kiti žiedinio naudojimo bei į rezultatą orientuoti paslaugų modeliai: Pagal šią veiklą įmonė teikia mobiliuosius telefonus ir biuro įrangą verslo klientams naudodama paslaugą „Įrenginys kaip paslauga“.

Su televizija ir žiniasklaida susijusios veiklos (8.3 ir 13.3 pagal prisitaikymo prie klimato kaitos tikslus) svarba iki šiol laikoma nereikšminga, nes galima pranešti tik apie CAPEX ir OPEX, kurie yra susiję su įgyvendintais prisitaikymo sprendimais. Nepaisant Europos Komisijos nurodymų, kyla neaiškumo dėl ataskaitų teikimo pagal prisitaikymo prie klimato kaitos aplinkos tikslą.

Taip pat įvertinome keletą papildomų ūkinių veiklų, kurios sudaro įsigijimą produkcijos, kuri yra suderinta su taksonomija pagal klimato kaitos švelninimo aplinkosaugos tikslą, būtent:

4.1 Elektros gamyba naudojant saulės fotovoltinę technologiją;

4.3 Elektros gamyba iš vėjo energijos;

4.11 Šiluminės energijos kaupimas;

6.5 Vežimas motociklais, lengvaisiais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis.

Šios veiklos apyvartos negalime raportuoti, o susiję finansiniai pagrindiniai veiklos rodikliai (angl. KPI) sudarytų OPEX pagal taksonomijos apibrėžimus nėra reikšmingi „Telia“ verslo modeliui. Todėl šios ekonominės veiklos nebuvo įtrauktos į ataskaitų teikimo sritį.

„Telia“ ir toliau stebės besiformuojančias ateities gaires ir atitinkamai koreguos savo ataskaitas, atsižvelgdama į atsirandančią geriausią praktiką.

Suderinamumo vertinimas (angl. *Assessment of alignment*)

Veiklai, apie kurią pranešta pagal perėjimo prie žiedinės ekonomikos aplinkosaugos tikslą (5.1, 5.4 ir 5.5), 2023 m. reikia atlikti tik tinkamumo vertinimą. Šios veiklos suderinamumo vertinimas nebuvo atliktas šioms veikloms. Finansinėse KPI lentelėse veiklos nurodytos kaip tinkamos, bet nesuderintos. Atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus, „Telia“ ketina atlikti reikiamus vertinimus kitame ataskaitų teikimo cikle.

8.1 Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla

Tam, kad veikla atitiktų taksonomijos reikalavimus pagal 8.1 papunktį, reikia, kad ji atitiktų tris techninės patikros kriterijus:

- ES Elgesio kodekso dėl duomenų centrų energijos vartojimo efektyvumo įgyvendinimas, kurį patvirtina nepriklausoma trečioji šalis, o auditas atliekamas ne rečiau kaip kas trejus metus,
- jei konkreti ES Elgesio kodekse nustatyta praktika nėra svarbi, pateikiamas paaiškinimas, įskaitant alternatyvių geriausių praktikų taikymą,
- aušinimo sistemoje naudojamos šaldymo medžiagos visuotinio atšilimo potencialas neviršija 675.

Nė vienas duomenų centras, apie kurį pranešta pagal 8.1 punktą, nėra laikomas suderinamu, nes nebuvo įgyvendintas ES Elgesio kodeksas, o naudojamos aušinimo medžiagos viršija kriterijuose nurodytą ribą.

Taksonomijos ataskaitos

Principas „reikšmingos žalos nedarymas“

Veiklai, apie kurią pranešta pagal perėjimo prie žiedinės ekonomikos aplinkosaugos tikslą (5.1, 5.4 ir 5.5), 2023 m. reikia atlikti tik tinkamumo patikrą. Per metus šios veiklos vertinimas principui „reikšmingos žalos nedarymas“ nebuvo atliktas. Finansinėse KPI lentelėse veiklos nurodytos kaip tinkamos, bet nesuderintos. Atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus, reikiamą vertinimą „Telia“ ketina atlikti kitame ataskaitų teikimo cikle.

Vertinimas vadovaujantis principu „reikšmingos žalos nedarymas“ atliktas įvertinti atitiktį nurodytai veiklai 8.1.

Prisitaikymo prie klimato kaitos vertinimą sudarė „Telia Company“ fizinės klimato rizikos analizė įmonės lygiu, kuri išsamiai aprašyta „Telia Company“ pereinamojo laikotarpio plane ir Klimato kaitos atskleidimo darbo grupės (angl. *Task Force on Climate-Related Financial Disclosures* arba TCFD) ataskaitose. 8.1 veiklai įmonė 2023 m. atliko pagilintas konkrečių lokacijų analizes.

Buvo atliktas vertinimas, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi „vandens“ tikslo reikalavimų. „Telia“ savo veikloje nėra iš esmės priklausoma nuo vandens. Jeigu duomenų centruose naudojamas aušinimas vandens pagrindu, jis yra pernaudojamas uždaroje sistemoje. Visi „Telia“ objektai, įskaitant duomenų centrus, yra vietovėse, kuriose yra jungtis prie savivaldybės vandens infrastruktūros. Planuodama savo duomenų centrus, bendrovė laikosi visų atitinkamų įstatymų ir teisės aktų, įskaitant susijusius su poveikio aplinkai vertinimu ir su poveikio vandeniui vertinimu susijusiais reikalavimais.

Buvo atliktas papildomi vertinimai, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi „žiedinės ekonomikos“ reikalavimų:

– „Telia“ negamina serverių ar duomenų saugojimo įrangos, o perka ją iš tiekėjų, veikiančių Europos Sąjungoje. Šie tiekėjai savo gaminius pažymi „CE“ ženklu, kaip reikalaujama pagal Direktyvą 2009/125/EB. Atitiktis taip pat užtikrinama reikalavimais, keliamais tiekėjams „Tiekėjų elgesio kodekse“.

– „Telia“ savo tiekėjams taiko konkrečius reikalavimus dėl ribojamų ir uždraustų medžiagų, kurioms taikomos ES direktyvos dėl tam tikrų pavojingų medžiagų ir elektros bei elektroninės įrangos atliekų naudojimo apribojimo.

– „Telia“ laikosi vietinių atliekų tvarkymo taisyklių ir reikalavimų, taip pat ES elektros bei elektroninės įrangos atliekų teisės aktų. Be to, įmonė atliekų tvarkymo paslaugas perka iš tiekėjų, turinčių reikalingas licencijas. Visos elektroninės atliekos yra atskiriamos ir naudojamos pakartotinai arba perdirbamos (daugiau informacijos rasite skyriuje Aplinkosauga).

Principas „minimalios socialinės garantijos“

Minimalių socialinių garantijų priemonės taikomos įgyvendinant su žmogaus teisėmis, kova su kyšininkavimu ir korupcija, mokesčiais bei sąžininga konkurencija susijusias politikas bei tvarkas, kuriose taip pat laikomasi tarptautinių standartų ir rekomendacijų (žr. 112 psl.). Be to, šios sritys visapusiškai atsispindi „Telia“ rizikos valdymo procese, kuris yra neatskiriama verslo planavimo proceso ir verslo veiklos stebėjimo dalis. Daugiau informacijos apie rizikos valdymo praktiką ir pagrindines rizikos sritis galima rasti puslapyje [Įmonių rizikos valdymas](#) ir atitikties sistema. „Telia“ nuostata įvertinti bet kurios mūsų politikos ir instrukcijos nesilaikymą įgyvendinama taikant nuolatinius išsamius patikrinimus bei įvairias paskesnių veiksmų taikymo procedūras, įskaitant skundų pateikimo mechanizmus, auditus ir tiekėjų ginčus.

Atskleidimas apie veiklą, susijusią su branduolinėmis ir iškastinėmis dujomis

Su branduoline veikla susijusi veikla

1.	Įmonė finansuoja naujoviškų elektros energijos gamybos įrenginių, gaminančių energiją iš branduolinių procesų su minimaliomis kuro ciklo atliekomis, mokslinius tyrimus, plėtrą, demonstravimą ir diegimą.	Ne
2.	Įmonė vykdo, finansuoja arba susiduria su naujų branduolinių įrenginių statyba ir saugiu eksploatavimu, siekdama gaminti elektrą arba perdirbti šilumą, įskaitant centralizuoto šildymo ar pramoninių procesų, pavyzdžiui, vandenilio gamybos, tikslais; taip pat jų saugumo atnaujinimais naudojant geriausias turimas technologijas.	Ne
3.	Įmonė vykdo, finansuoja arba susiduria su saugia esamų branduolinių įrenginių, gaminančių elektrą arba apdorojančių šilumą, veikla, įskaitant centralizuoto šildymo ar pramoninių procesų, pavyzdžiui, vandenilio gamybos iš branduolinės energijos, tikslais, taip pat jų saugumo atnaujinimais ..	Ne

Su iškastinėmis dujomis susijusi veikla

4.	Įmonė vykdo, finansuoja arba susiduria su elektros energijos gamybos įrenginių, gaminančių elektros energiją naudojant iškastinį dujinį kurą, statyba ar eksploatavimu.	Ne
5.	Įmonė vykdo, finansuoja arba susiduria su kombinuotų šilumos/vėsinimo ir elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių iškastinį dujinį kurą, statyba, atnaujinimu ir eksploatavimu.	Ne
6.	Įmonė vykdo, finansuoja arba susiduria su šilumos gamybos įrenginių, gaminančių šilumą/vėsinimą naudojant iškastinį dujinį kurą, statyba, atnaujinimu ir eksploatavimu.	Ne

Taksonomijos ataskaitos

Apskaitos principai

Taksonomijos pagrindiniai efektyvumo rodikliai ir apibrėžimai – apyvarta, veiklos sąnaudos (OPEX) ir ilgalaikės investicijos (CAPEX) – nėra visiškai suderinti su panašiais rodikliais, kuriuos „Telia“ teikia finansinėse ataskaitose. Todėl taksonomijos ataskaitų teikimo tikslu pakoreguoti „Telia“ finansiniai rodikliai. „Telia“ taksonomijos ataskaitoms teikti naudojami pagrindinių efektyvumo rodiklių (angl. KPI, Key performance indicator) apibrėžimai pagrįsti gairėmis, numatytais taksonomijos aiškinamuosiuose leidiniuose, FAR (Švedijos apskaitos specialistų profesijos instituto – DUK apie ES taksonomiją) gairėse ir konsultacijomis su išoriniais tvarumo specialistais. Interpretacijos ir apibrėžimai ateityje gali pasikeisti, nes bus paaiškintos taksonomijos ataskaitų teikimo gairės ir (arba) bus plėtojama ataskaitų teikimo praktika. Norint visiškai suderinti su Taksonomijos ataskaitų teikimo reikalavimais, reikės toliau tobulinti vidines ataskaitų teikimo sistemas ir procesus. 2023 m. „Telia“ ėmėsi papildomų veiksmų siekdama išplėsti atskaitomybės padalinių gaires ir padidinti duomenų kontrolės patikras.

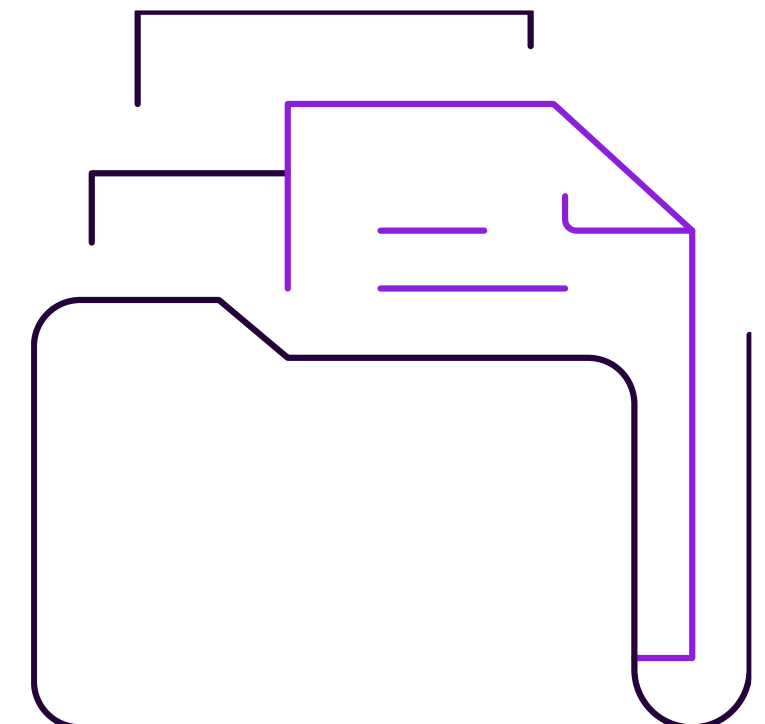
2023 m. nustatė tokias tris taksonomijos pagrindinius veiksmingumo rodiklius:

- **Apyvarta (angl. turnover)** – išorės pajamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (angl. International Financial Reporting Standards, IFRS), kurios atitinka išorinius grynuosius pardavimus „Telia Company“ bendrųjų pajamų ataskaitose. Pavyzdžiui., įskaitant tik tęsiamas operacijas.
- **Ilgalaikės investicijos (CAPEX)** - apibrėžiamos kaip ilgalaikio materialiojo turto, nematerialiojo turto ir naudojimo teisės turto vertės padidėjimas prieš nusidėvėjimą, amortizaciją ir turto vertės sumažėjimą per praėjusius finansinius metus. Į CAPEX neįtraukiamas prestižo padidėjimas ir teisės į filmus bei programas.

Padidėjimas – tai investicijos per finansinius metus (atėmus visas gautas valstybės dotacijas), kurios taip pat apima ir padidėjimus, susijusius su verslo jungimu, bei bendrą prievolių, susijusių su turto nurašymu (ARO), padidėjimą (išmontavimo ir atkūrimo išlaidos). Į „Telia Company“ ilgalaikių investicijų sumą, kuri pateikiama konsoliduotose finansinėse ataskaitose, neįtraukiamas padidėjimas dėl verslo jungimo ir su turto nurašymu susijusios prievolės, tačiau įtraukiami avansai ir išankstiniai mokėjimai.

- **Veiklos sąnaudos (OPEX)** – tiesioginės nekapitalizuotos sąnaudos, susijusios su moksliniais tyrimais ir plėtra, pastatų atnaujinimo priemonėmis, trumpalaikėmis nuomos sutartimis, technine priežiūra ir remontu bei bet kokiomis kitomis tiesioginėmis išlaidomis, susijusiomis su kasdiene nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų priežiūra, kurią vykdo įmonė arba trečioji šalis, iš kurios perkamos paslaugos, ir kuri būtina siekiant užtikrinti nepertraukiamą ir veiksmingą tokio turto funkcionavimą. Taksonomijos OPEX priemonė apima tik tęsiamas operacijas. „Telia Company“ konsoliduotose bendrųjų pajamų ataskaitose su moksliniais tyrimais ir plėtra susijusios tiesioginės nekapitalizuotos išlaidos atitinka moksliniams tyrimams ir plėtrai skirtų išlaidų sumą, neskaitant amortizacijos, nusidėvėjimo ir išlaidų dėl vertės sumažėjimo toje veikloje. „Telia Company“ priėmė griežtą kasdinių aptarnavimo išlaidų aiškinimą ir išlaidas įtraukia tik tada, jei jos reikalingos aptarnaujamo objekto ilgalaikio turto priežiūrai.

Kadangi „Telia“ ataskaitų teikimo struktūros ir sistemos dar nėra visiškai pritaikytos atspindėti taksonomijos ekonominės veiklos apibrėžimus, buvo padarytos tam tikros prielaidos, siekiant nustatyti tam tikrų pagrindinių efektyvumo rodiklių (KPI) dalių skaitiklį. Kai kurioms duomenų centro veikloms buvo atlikti apytikriai įvertinimai, siekiant apskaičiuoti OPEX ir CAPEX dalis, susijusias su išorės klientais – šie skaičiai ir buvo pateikti ataskaitoje. Apskritai „Telia“ taikė konservatyvų požiūrį tiek nustatydamą tinkamas (angl. eligible) veiklas, tiek vertindama CAPEX ir OPEX dalis, susijusias su tokiomis veiklomis.

OPEX	2023			Esminio įnašo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijus						Suderintos su taksonomijos reglamentu veiklos OPEX proporcija, 2022 m. (18)	Kategorija įgalinanti veikla (19)	Kategorija pereinamoji veikla (20)	
	Kodas (-ai) (2)	OPEX (3)	OPEX dalis 2023 m. (4)	Klimato kaitos švelninimas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelninimas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)				Minimalios socialinės garantijos (17)
Ekonominės veiklos (1)		MEUR	Procentai	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Procentai	E	T
A. VEIKLOS, TINKAMOS PAGAL TAKSONOMIJOS REGLAMENTĄ																			
A.1 Aplinkosaugai tvarios veiklos (suderintos su taksonomijos reglamentu)																			
Aplinkosaugai tvarios veiklos OPEX (suderintos su taksonomijos reglamentu (A.1))		0	0%	0%													0%		
A.2 Tinkamos pagal taksonomijos reglamentą, bet ne aplinkosaugai tvarios, veiklos (nesuderintos su taksonomijos reglamentu veiklos)				EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL										
5.1. Remontas, atnaujinimas ir perdarymas	CE	0	0,19%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0		
5.4. Naudotų prekių pardavimas	CE	0	0,32%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0		
5.5. Produktas kaip paslauga, kiti žiedinio naudojimo bei į rezultatą orientuoti paslaugų modeliai	CE	6,8	5,58%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0		
8.1 Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla - duomenų centrai	CCM	0	0,02%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								6,38%		
Tinkamos pagal taksonomijos reglamentą, bet ne aplinkosaugai tvarios, veiklos OPEX (nesuderintos su taksonomijos reglamentu veiklos) (A.2)		7,5	6,11%	0,02%				6,08%									6,38%		
Suma (A.1 + A.2) (A)		7,5	6,11%	0%				6%									6,38%		

B. VEIKLOS, NETINKAMOS PAGAL TAKSONOMIJOS REGLAMENTĄ		
Veiklų, netinkamų pagal taksonomijos reglamentą, OPEX (B)	115,1	93,89%
Suma (A + B)	122,6	100,00%

OpEx dalis / Bendras OpEx		
	Taksonomija suderinta pagal tikslą	Taksonomija tinkama pagal tikslą
CCM	0,00%	0,02%
CCA	N/A	N/A
WTR	N/A	N/A
CE	0,00%	6,08%
PPC	N/A	N/A
BIO	N/A	N/A

Santrumpos:

- CCM – klimato kaitos švelninimas;
- CCA – prisitaikymas prie klimato kaitos
- WTR – vanduo ir jūros išteklių;
- CE – žiedinė ekonomika;
- PPC – taršos prevencija ir kontrolė;
- BIO – Biologinė įvairovė ir ekosistemos;
- T – Taip, taksonomijos reikalavimus atitinkanti ir su taksonomija suderinta veikla su atitinkamu aplinkosaugos tikslu
- N – Ne, atitinka taksonomiją, bet ne su taksonomija suderinta veikla su atitinkamu aplinkosaugos tikslu
- EL – atitinkamam tikslui tinkama taksonomijos veikla
- N/EL – atitinkamam tikslui netinkama taksonomijos veikla

CAPEX

Ekonominės veiklos (1)	2023			Esminio įnašo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijus						Suderintos su taksonomijos reglamentu veiklos CAPEX proporcija, 2022 m. (18)	Kategorija įgalinanti veikla (19)	Kategorija pereinamoji veikla (20)	
	Kodas (-ai) (2)	CAPEX (3)	CAPEX dalis 2023 m. (4)	Klimato kaitos švelninimas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelninimas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)				Minimalios socialinės garantijos (17)
		MEUR	Procentai	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y; N; N/EL	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Procentai	E	T
A. VEIKLOS, TINKAMOS PAGAL TAKSONOMIJOS REGLAMENTĄ																			
A.1 Aplinkosaugai tvarios veiklos (suderintos su taksonomijos reglamentu)																			
Aplinkosaugai tvarios veiklos CAPEX (suderintos su taksonomijos reglamentu (A.1))		0	0%	0%													0%		
A.2 Tinkamos pagal taksonomijos reglamentą, bet ne aplinkosaugai tvarios, veiklos (nesuderintos su taksonomijos reglamentu veiklos)				EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL										
5.1. Remontas, atnaujinimas ir perdarymas	CE	0	0%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL										
5.4. Naudotų prekių pardavimas	CE	0	0%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL										
5.5. Produktas kaip paslauga, kiti žiedinio naudojimo bei į rezultatą orientuoti paslaugų modeliai	CE	5,5	9,06%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL										
8.1 Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla - duomenų centrai	CCM	2,6	4,31%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL										
Tinkamos pagal taksonomijos reglamentą, bet ne aplinkosaugai tvarios, veiklos CAPEX (nesuderintos su taksonomijos reglamentu veiklos) (A.2)		8,1	13,37%	4,31%				9,06%											
Suma (A.1 + A.2) (A)		8,1	13,37%	4,31%				9%											

B. VEIKLOS, NETINKAMOS PAGAL TAKSONOMIJOS REGLAMENTĄ

Veiklų, netinkamų pagal taksonomijos reglamentą, CAPEX (B)	52,5	86,63%
Suma (A + B)	60,6	100,00%

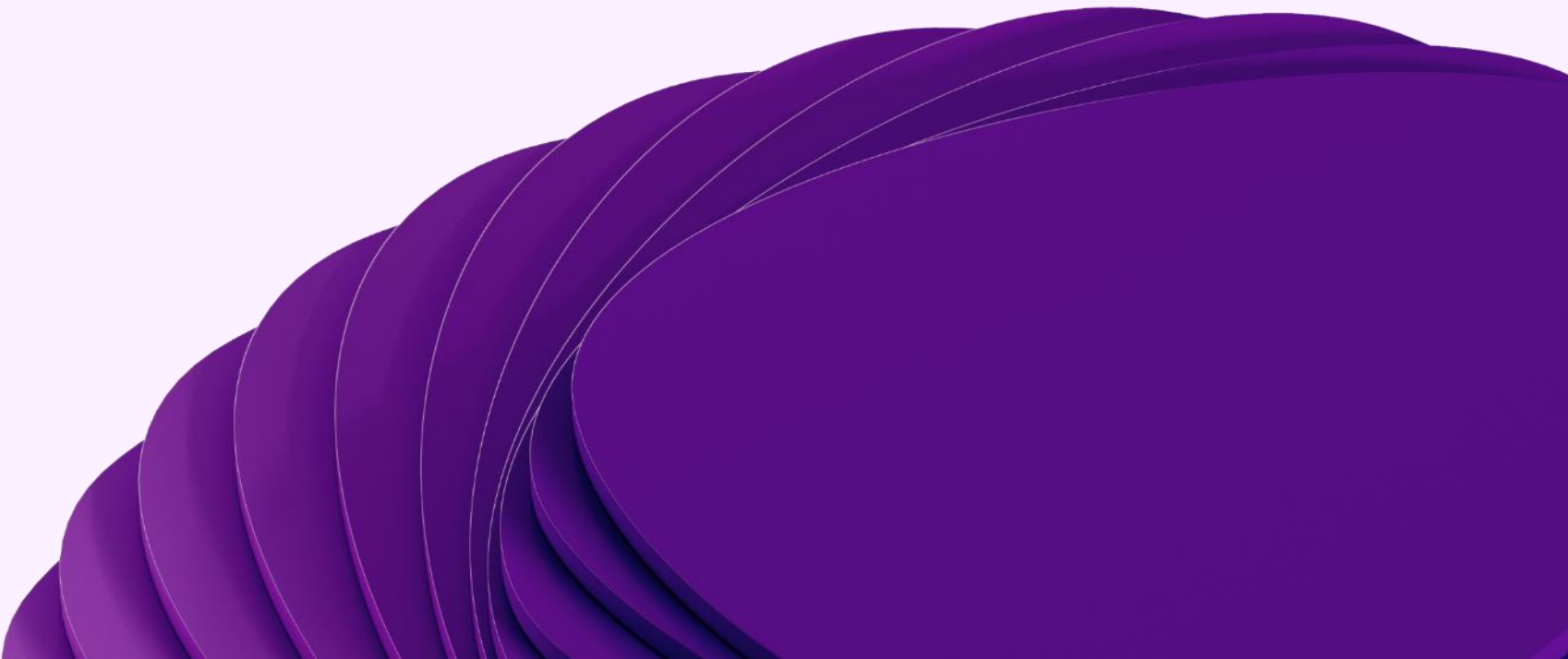
CapEx dalis / Bendras CapEx

	Taksonomija suderinta pagal tikslą	Taksonomija tinkama pagal tikslą
CCM	0,00%	4,31%
CCA	N/A	N/A
WTR	N/A	N/A
CE	0,00%	9,06%
PPC	N/A	N/A
BIO	N/A	N/A

Santrumpos:

- CCM – klimato kaitos švelninimas;
- CCA – prisitaikymas prie klimato kaitos
- WTR – vanduo ir jūros išteklių;
- CE – žiedinė ekonomika;
- PPC – taršos prevencija ir kontrolė;
- BIO – Biologinė įvairovė ir ekosistemos;
- T – Taip, taksonomijos reikalavimus atitinkanti ir su taksonomija suderinta veikla su atitinkamu aplinkosaugos tikslu
- N – Ne, atitinka taksonomiją, bet ne su taksonomija suderinta veikla su atitinkamu aplinkosaugos tikslu
- EL – atitinkamam tikslui tinkama taksonomijos veikla
- N/EL – atitinkamam tikslui netinkama taksonomijos veikla

Aplinkosauga

Aplinkosauga

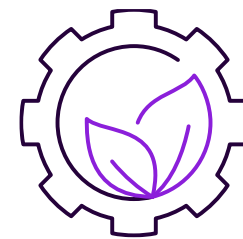
[JT Meteorologijos tarnybos duomenimis](#), 2023 m. vėl sumušė rekordus, tačiau ne gerąja prasme. Vidutinė metinė pasaulio temperatūra dar labiau priartėjo prie kritinės 1,5 °C atšilimo ribos lyginant su ikipramoniniu laikotarpiu ir taip pasiekė karščiausią vidutinę metinę temperatūrą. Taip pat, Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenimis, praėję 2023-ieji metai buvo treči karščiausi metai Lietuvoje nuo 1961-ųjų.

Pasak pasaulio grėsmių ataskaitos, visuotinis atšilimas išlieka viena rimčiausių problemų, su kurios padariniais turėsime susidurti per ateinantį dešimtmetį.

„Telia“ yra įsipareigojusi spręsti klimato krizę ir netvarų gamtos išteklių naudojimą. Todėl, atsižvelgdama į savo tikslus ir įsipareigojimus, 2023 m. „Telia“ dar daugiau dėmesio skyrė elektromobilių parko plėtrai bei atliekų rūšiavimo kompetencijų auginimui. To siekėme per vidinius procesus, švietimo iniciatyvas ir nuolatinį bendradarbiavimą su mūsų rangovais.

„Telia“ aplinkosaugos tikslai

Nuo 2019 m. siekiame ambicingų aplinkosaugos tikslų, kuriuos galime suskirstyti į **tris grupes**:

tikslai, susiję su mūsų pačių veikla

tikslai, įtraukiantys klientus

tikslai, susiję su tiekimo grandine

Nustatytus tikslus ir jų įgyvendinimą stebime kas ketvirtį.

Vidaus aplinkos apsaugos taisyklės

„Telia“ įtaką aplinkai apibrėžia šie pagrindiniai dokumentai:

- [Aplinkosaugos politika](#) (atnaujinta ir papildyta atsižvelgiant į „Telia“ ambicingus aplinkosaugos tikslus iki 2030 m.);
- [Aplinkosaugos instrukcija](#);
- **Atsakingo verslo kodeksas**, kuriame yra išskirtos atskiros „Aplinkos“ ir „Aplinkosaugos politikos“ dalys;
- **Įmonių grupės automobilių naudojimo gairės** (daugiausia dėmesio skiriama tvaraus automobilių parko išlaikymui);
- **ISO 14001 aplinkosaugos vadybos standartas**.

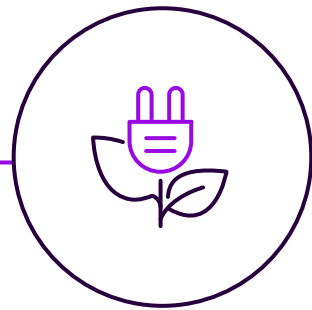
Be to, atliekame projektų vertinimą aplinkosaugos aspektu, taip užtikrindami, kad mūsų vykdomi projektai ar diegiamos naujovės padėtų sustiprinti teigiamą ir sušvelninti neigiamą poveikį aplinkai.

Reikšmingi aplinkosaugos aspektai, dėl kurių siekiame teigiamų pokyčių:

- Energijos naudojimas
- Elektros ir elektroninės įrangos atliekos
- Automobilių degalų naudojimas
- Vidaus degimo variklių išmetamosios dujos

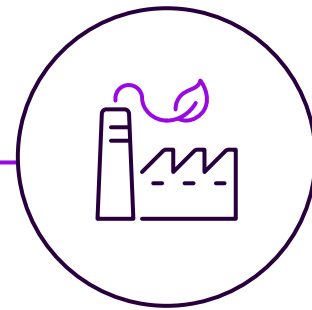
Pagrindiniai pasiekimai ir ateities tikslai:

2023 m.

- Nuo 2018¹ m. CO2 emisijų mūsų veikloje sumažėjo **47 %**.
- Suvartojamos energijos, kuri mūsų veiklos grandinėje tenka vienam klientui, kiekis sumažintas **1 %** (metinis tikslas 5 %).
- Nuo 2019 m. naudojame tik **atsinaujinančią elektros energiją**.
- Tiekėjai, kurių CO2 emisijos sudaro **52 %** bendros „Telia“ tiekimo grandinės emisijų nuo įsigytų prekių ir paslaugų bei gamybos priemonių, išsikėlė mokslu pagrįstus aplinkosaugos tikslus (2022: 35 %).
- Visą infrastruktūros tinklą, kurį išmontuojame, **panaudojame pakartotinai arba parduodame**.
- Prie mobiliųjų bazių įrengta **20 papildomų saulės kolektorių**, taip pat nustatytos galimybės juos naudoti ir ant kitų pastatų.
- Atsirado galimybė užsisakant FIX įrangą (išsimokėtinai) **sudaryti sutartį internetu** „Telia“ elektroninėje parduotuvėje.
- Pastatyta daugiau kaip **100 įkrovimo stotelių** ir gauta **115 elektromobilių**.
- Duomenų centrų šildymo ir vėsinimo sistemos atnaujintos į **efektyvesnes sistemas**.
- Išaugo **atnaujintos įrangos** (mobiliųjų telefonų ir planšetinių kompiuterių) pardavimai.
- Pakartotinai panaudota klientų galinės įrangos dalis sudarė daugiau nei **20 %** visos nuomojamos ir parduodamos įrangos.
- **34 %** visų „Telia Play“ naujų naudotojų paslauga naudojasi be priedėlio.
- Popieriaus naudojimas biuruose sumažintas **10 %**.
- Klientų galinės įrangos gabenimui privatiems klientams panaudota daugiau nei **16,000** pakartotinai naudotinių pakuočių.

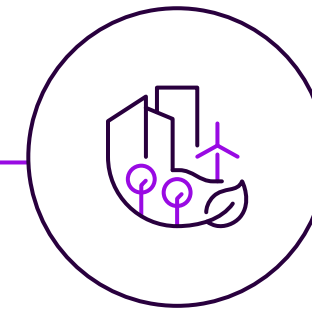
2025 m.

Mokslu pagrįsti tikslai (išskelti: 2018 m.):

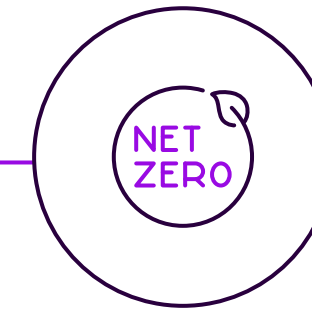
- **Perpus sumažinti** emisijų išmetimą, atsirandantį dėl mūsų veiklos.²
- **Tiekimo grandinė, pradinė grandis**³: Kartu su tiekėjais užtikrinti, kad tiekėjai, kurių CO2 emisijų išmetimas sudaro **72 %** visų emisijų apimties nuo įsigytų prekių, paslaugų ir ilgalaikio turto investicijų, išsikeltų mokslu pagrįstus aplinkosaugos tikslus.
- **Vartotojų naudojimo fazė, galutinė grandis**: **29 %** sumažinti emisijų išmetimą, susijusį su parduotų ir nuomojamų produktų naudojimu.
- Užtikrinti, kad **84 %** mūsų pačių ir tinklo operacijose nebenaudojamų medžiagų būtų pakartotinai panaudojamos arba perdirbtos.

2030 m.

- Iki 2030 m. išmetamų teršalų kiekį sumažinti bent **perpus**. (Baziniai metai: 2018)
- Sumažinti CO2 išmetimą mūsų veikloje (1 ir 2 taikymo sritys) **90 %**
- Užtikrinti, jog **100 %** mūsų pačių ir tinklo operacijose nebenaudojamų medžiagų būtų pakartotinai panaudojamos arba perdirbtos.

2040 m.

- **Grynojo nulio (angl. Net Zero) iki 2040 m.** tikslo pasiekimas, suderintas su Mokslu pagrįstų tikslų iniciatyvos (SBTi) naujais grynojo nulio standarto reikalavimais (**Tikslas SBTi patvirtintas 2023 m. rugpjūtį**).

¹ Patvirtinta Mokslu pagrįstų tikslų iniciatyva (SBTi)

² 1 ir 2 taikymo sritys (rinkos pagrindu).

³ 3 taikymo sritys, 1, 2 kategorijos.

⁴ 3 taikymo sritys 11, 13 kategorijos.

Rizikų nustatymas ir jų valdymas

Labai svarbu įvertinti pasaulines tendencijas ir rizikas, kurios gali paveikti tiek mūsų verslą, tiek ir galimybes pasiekti tvarumo tikslus. Todėl atidžiai sekame geopolitinę situaciją ir jos poveikį tam tikriems aspektams, kurie gali turėti strateginio pobūdžio padarinių, pavyzdžiui, energetiniams ištekliams. Be viso to, viena svarbiausių sričių, kuriai skiriame itin didelį dėmesį, yra aplinkos padėtis klimato kaitos aspektu.

Reaguodami į su energetika susijusią situaciją ir mūsų aplinkosaugos tikslus, didelį dėmesį skyrėme ilgalaikėms sutartims dėl žaliosios elektros energijos tiekimo su organizacijomis, kurios gamina 100 proc. atsinaujinančių išteklių energiją.

Vienas iš būdų iki minimumo sumažinti neigiamą poveikį yra energijos vartojimo valdymas nutraukiant pasenusių tinklų eksploatavimą ir modernizuojant stotis.

Deja, Lietuvos atliekų tvarkymo rinkoje trūksta technologijų, leidžiančių perdirbti šviesolaidinius kabelius, statybines atliekas, tam tikrus plastikus ir elektronikos dalis. Todėl šią sritį reikia plėtoti nacionaliniu lygmeniu. Tuo tarpu mes ir toliau ieškosime alternatyvių būdų tokiai rizikai sumažinti.

Be viso to, nustatėme aplinkosaugines rizikas, kurios gali kilti dėl liūčių, pūgų, aukštos temperatūros ar ilgiau užtrukusių karščio bangų, bei parengėme planus kaip pasirengti tokiems įvykiams ir kaip į juos reaguoti, jei jie įvyktų.

Pagrindinis dėmesys – klimato kaitai

Jau nuo 2018 m. stebime ir skaičiuojame savo paliekamą CO₂ pėdsaką.

„Telia Lietuva“ CO₂ pėdsakas:

	Tiesioginės įmonės emisijos (1 apimtis ¹) – tCO ₂ e	Netiesioginės įmonės emisijos rinkos pagrindu (2 apimtis ¹) – tCO ₂ e	Netiesioginės įmonės emisijos lokacijos pagrindu – tCO ₂ e	Netiesioginės įmonės emisijos (3 apimtis ¹) – tCO ₂ e
2020 m.	0	0	12 200	70 000
2021 m.	0	0	5 200	88 000
2022 m.	0	0	13 000	94 000 ²
2023 m.	0	0	10 667	71 000
2030 m.	0	0	0	0

2020 m. pradėjome kompensuoti likusias emisijas, kurios susidaro mūsų veiklos ir verslo kelionių metu, įsigydami anglies dvideginio kreditus.

¹ apimtis: tiesioginės emisijos, kylančios iš šaltinių, kurie priklauso arba yra kontroliuojami „Telia Lietuvos“.

² apimtis: netiesioginės emisijos, kylančios, pavyzdžiui, iš mūsų perkamos energijos gamybos (centrinis šildymas).

³ apimtis: netiesioginės emisijos, apimančios visą vertės grandinę

² Padidėjimą lėmė išplėsta matavimo apimtis (įtraukiant daugiau rangovų bei partnerių duomenų), atnaujinti išmetamųjų teršalų faktoriai 3-ioje taikymo apimtyje, taip pat įgyvendintas mūsų galinės įrangos atnaujinimo projektas

Kas sudaro mūsų CO₂ emisijas¹

Didžioji dauguma „Telia“ vertės grandinės išmetamo CO₂ kiekio susidaro **tiekimo grandinėje**, tik 3 % dėl pačios „Telia“ veiklos.

Pagrindinės „Telia“ tiekėjų grupės ŠESD emisijų požiūriu pavaizduotos diagramoje. 2023 m. „Telia“ ne tik siekė mokliškai pagrįstų tikslų, bet ir pradėjo rengti išsamesnes strategijas, susijusias su tinklo įranga, mobiliaisiais telefonais ir klientų patalpose esančia įranga, pavyzdžiui, maršrutizatoriais ir TV priedėliais. Šios strategijos apima žiediško iniciatyvas, susijusias tiek su tiekėju, tiek su pačios „Telia“ pasiūlymais ir praktika. Be to, „Telia“ identifikavo savo svarbiausius produktus ir paslaugas, į kuriuos artimiausiais metais reikėtų sutelkti dėmesį perėjimo prie klimato kaitos požiūriu. Šis darbas bus tęsiamas 2024 m., kai „Telia“ toliau plėtos savo perėjimo prie klimato kaitos planą.

2022 m. „Telia“ ir „Accenture“ atliko emisijų modeliavimą iš 2030 ir 2040 m. perspektyvos. Atliekant šį modeliavimą buvo atsižvelgta į tokius veiksnius kaip dabartiniai „Telia“ tikslai, planuojami veiksmai ir numatomas išorės veiksnių, tokių kaip politikos pokyčiai, energetikos pertvarkos tempas, elektrifikacija ir skaitmeninimas, poveikis. Modeliavimo rezultatai parodė, kad „Telia“ tiekimo grandinėje reikia spartesnio emisijų mažinimo tempo, taip pat perėjimo prie žiedinės ekonomikos modelio įmonėje, telekomunikacijų industrijoje ir visuomenėje.

Įvairios susijusios politikos priemonės, tokios kaip Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyva (CSRD) ir Europos žaliasis kursas, taip pat veiksmingi anglies dioksido kainodaros mechanizmai yra labai svarbūs, kad „Telia“ ir kitos įmonės pasiektų savo grynojo nulio tikslus. Todėl „Telia“ vykdo tikslinį bendradarbiavimą tiek vietiniame kontekste, tiek globaliniame kontekste, pavyzdžiui, COP28.

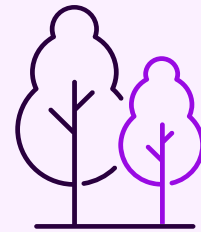
¹ Proporcijos suskaičiuotos remiantis „Telia Lietuva“ 2023 m. emisijų skaičiavimu

Nuo atsinaujinančios energijos iki išmaniųjų sprendimų

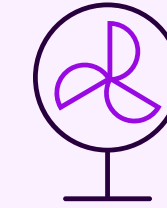
Naudojame 100 proc. žalią elektrą:

- Taip pat daug dėmesio skiriame elektros energijos taupymui ir efektyviam naudojimui.

Automobilių parko elektrifikacija – kas trečias automobilis - elektromobilis

- 2023 m. mūsų parkas pasipildė **115 elektromobilių**. Tai turi didžiulį poveikį mūsų išmetamųjų teršalų kiekio mažinimui. Mūsų automobilių parko elektrifikaciją planuojame tęsti ir 2024 metais.

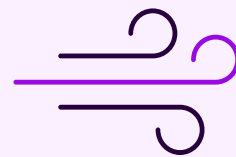
Taikome aušinimo lauko oru sprendimus „Telia“ techninėse patalpose:

- tai leidžia sutaupyti iki 45 proc. kompresorių suvartojamos elektros energijos.

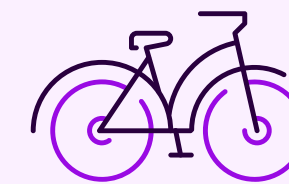
Energijos valdymas skaitmenizuojant visuomenę

- Energijos vartojimo efektyvumo didinimas naudojant naują tinklo įrangą ir energijos taupymo funkcijas.
- Naudojame išmaniąją stočių „užmigdyimo“ technologiją: mažos apkrovos metu „Telia“ bazinėse stotyse dalis dažnių išjungiami, o tai leidžia sutaupyti iki 10 proc. elektros energijos.

„Telia“ duomenų centruose vėsinti naudojama inovatyvi technologija:

- Šildymo ir vėsinimo sistemos mūsų duomenų centruose atnaujintos į tris kartus efektyvesnes.

Darbuotojus skatiname naudotis automobilių dalijimosi paslaugomis (nemaža jų dalis yra elektromobiliai).

- Šiltuoju metų laiku – dviračiais, paspirtukais

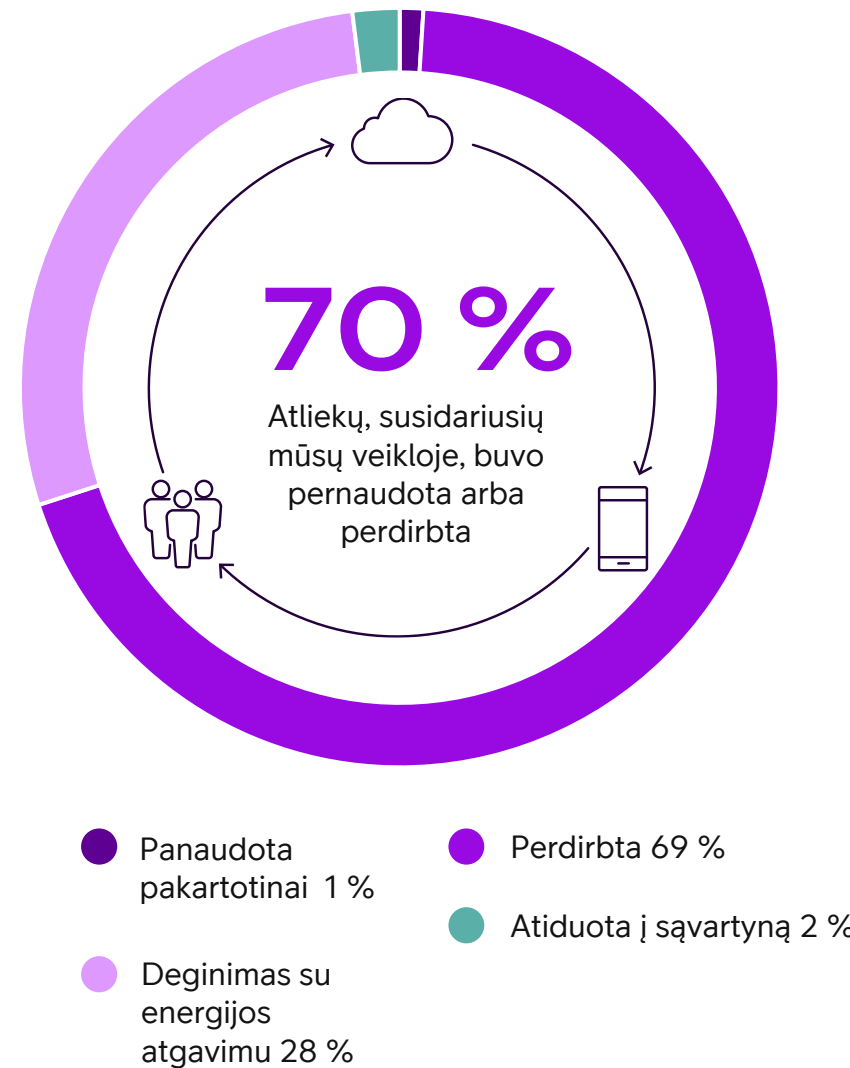
Žiedinė ekonomika

Mums svarbu žinoti, kiek „Telia“ ir jos rangovų veikloje susidaro atliekų, todėl stebime, renkame ir analizuojame ne tik savo, bet ir mūsų partnerių duomenis. Nuolat stengiamės gerinti duomenų rinkimą ir kokybę. Šiuo metu rangovai ir atliekų tvarkymo paslaugos tiekėjai pateikia „Telia“ duomenis remdamiesi savo geriausiais turimais duomenimis. Visgi, jie keičiasi siekdami turėti „Telia“ reikalingus specifinius duomenis per ateinančius metus.

Telia veikloje susidarantis atliekų kiekis:

Metai	Kiekis (tonomis)
2019 m.	674
2020 m.	630
2021 m.	988 ¹
2022 m.	699
2023 m.	712
2030 m.	0

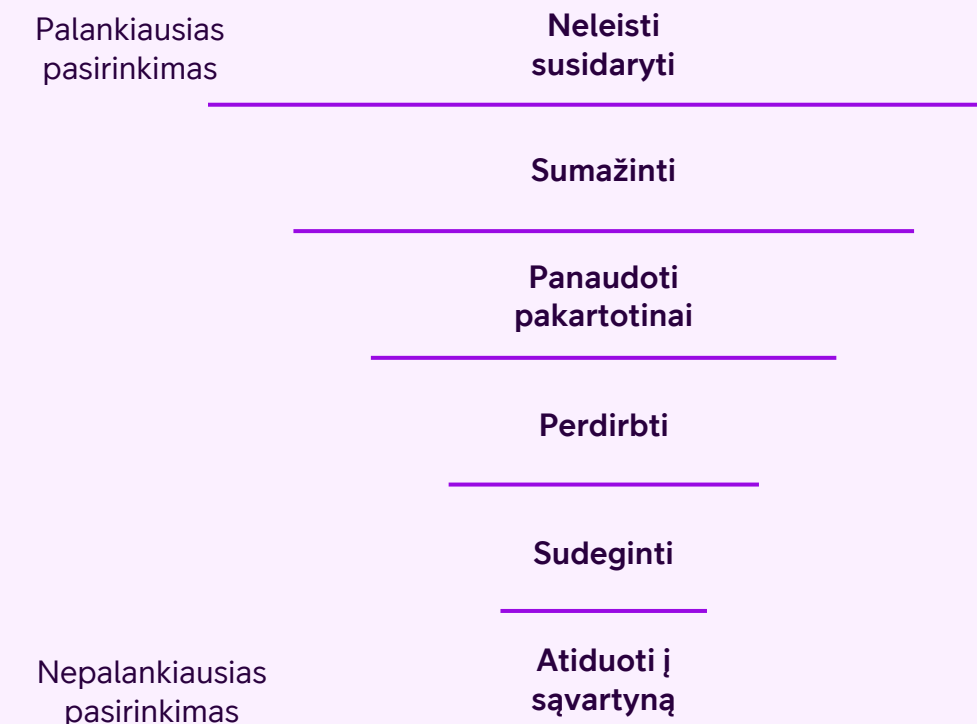
¹ Nuo 2021 m. pradėjome gauti išsamią informaciją iš rangovų apie tai, kiek pas juos susidaro atliekų vykdant su „Telia“ susijusius darbus. Dėl šio duomenų rinkimo, atliekų kiekis 2021 m., lyginant su 2020 m., padidėjo.

Žiedinės ekonomikos modelio taikymas

Visada ieškome efektyviausių žiedinės ekonomikos modelio taikymo būdų, kurie padėtų pasiekti apčiuopiamų rezultatų ir sukurti realią vertę tiek mūsų klientams, tiek ir rinkai. „Telia“ skatina atliekų hierarchiją, kad būtų sumažintas neigiamas atliekų susidarymo ir tvarkymo poveikis ir taip pat būtų skiriama daugiau dėmesio pakartotiniam naudojimui ir rūšiavimui. Tačiau taip pat svarbu paminėti, kad deginimas atgaunant energiją vis dar yra įprasta praktika Lietuvoje.

Atliekų hierarchija

Atnaujinta ir pernaudota įranga

„Telia“ pirmoji Lietuvoje pristatė atnaujintus telefonus. Tai – anksčiau naudoti įrenginiai, kuriuos „Telia“ ekspertai nuodugniai patikrina, atnaujina ir paruošia vėl naudoti. Atnaujinti telefonai yra tvaresnė ir piniginei draugiška naujų telefonų alternatyva. Pasirinkus šį įrenginį, galima sumažinti aplinkos taršą ~55 kg CO₂, kurie būtų išskirti gaminant naują telefoną.

Parduodama arba išnuojama atnaujinta bei pernaudota įranga:

- „Telia“ siūlo įsigyti **atnaujintus telefonus ir planšetinius kompiuterius** (nuo 2022 m.) su net 24 mėnesių garantija tiek privatiems, tiek verslo klientams.
- **Klientų galinė įranga.**
- **Maršrutizatoriai.**
- Darbuotojų naudojama **darbo įranga** taip pat naudojama pakartotinai.

2023 m. pakartotinai panaudodami ir perdirbdami mūsų ir mūsų klientų mobiliojo ryšio įrenginius, nešiojamus kompiuterius, buitinę elektroniką pasiekėme, kad į aplinką nebūtų išmesta ne mažiau kaip 127 t CO₂ emisijų.

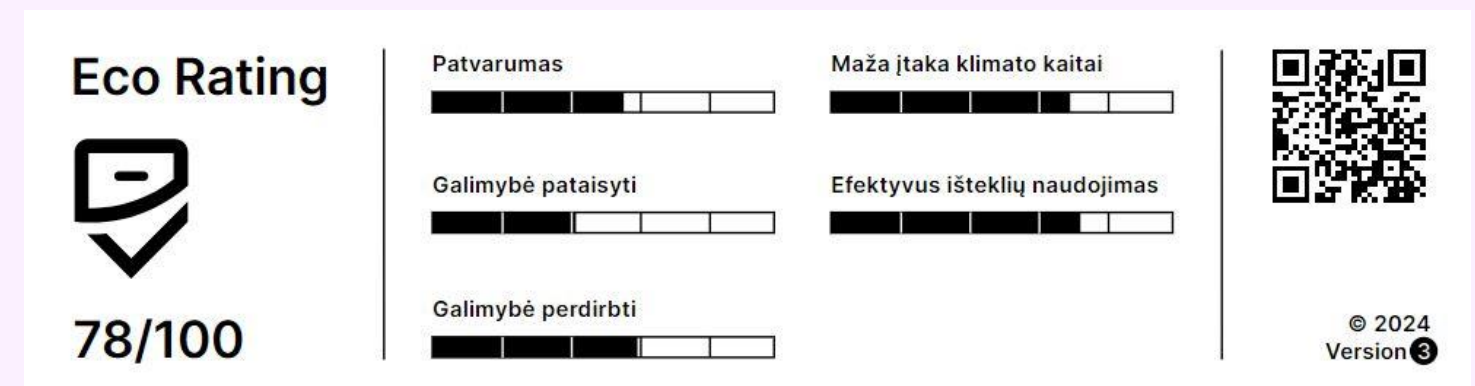
Ekoreitingas

2021 m. birželį „Telia“ kartu su „Deutsche Telekom“, „Orange“, „Telefónica“ (su prekių ženklais O2 ir „Movistar“) bei „Vodafone“ pristatė unikalų sprendimą rinkoje – telefonų draugiškumo aplinkai vertinimą, kuris pavadintas „**Ekoreitingu**“. Jis vartotojams suteikia išsamią informaciją apie mygtukinių bei išmaniųjų telefonų poveikį aplinkai. Inicijavos pradžioje, joje dalyvavo 16 tiekėjų. Iki 2023 m. pabaigos dalyvaujančių tiekėjų skaičius viršijo 20, kurie atstovauja didžiąją Europos išmaniųjų telefonų rinkos dalį pagal pardavimų kiekį. Svarbu paminėti, kad visi dalyvaujantys tiekėjai dalyvauja „Ekoreitingo“ iniciatyvoje savanoriškai.

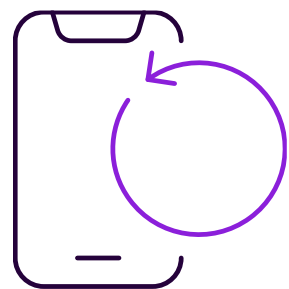
Vienas iš pagrindinių iniciatyvos tikslų – skleisti informaciją ir didinti skaidrumą, sukuriant nuoseklų būdą vartotojams atpažinti ir palyginti tvaresnius mobiliuosius telefonus. Be to, šia iniciatyva siekiama skatinti tiekėjus mažinti savo gaminamos įrangos poveikį aplinkai.

Nustatant konkretaus telefono reitingą (balą), taikoma bendroji metodika ir vertinami net 19 skirtingų kriterijų (pagal gamintojų pateiktą informaciją). Objektiviai nustatytas įvertis (maksimalus – 100 balų) parodo įrenginio draugiškumą aplinkai per visą jo gyvavimo ciklą.

Iki 2023 m. pabaigos buvo įvertinti daugiau nei **500** įrenginių.

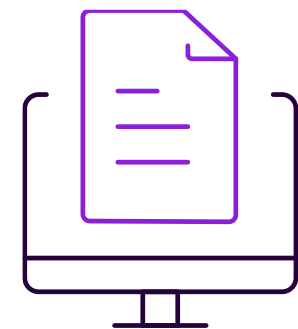

Kiti žiedinės ekonomikos modelio pavyzdžiai

Surenkame ir rūšiuojame seną klientų įrangą:

- Klientai gali atnešti savo senus įrenginius į „Telia“ salonus. 2023 m., pernaudojome daugiau nei 34 tūkst. vienetų įrangos, įskaitant maršrutizatorius ir priedėlius.
- Savo asortimente jau turime mobiliųjų telefonų dėklų, kurie pagaminti iš skaidžių medžiagų, t. y. ne iš plastiko..
- „Telia“ centrinėje būstinėje (kur dirba 61 proc. „Telia“ darbuotojų) pradėjome rinkti ir maisto atliekas.

Atsisakome popieriaus:

- Panaudojome daugiau kaip 16 tūkst. pakartotinio naudojimo pakuočių pristatydami klientų galinę įrangą. Šis skaičius 2022 m. rezultata viršijo daugiau nei dvigubai.
- Toliau mažiname popieriaus vartojimą biure. Popieriaus naudojimą sumažinome 10 proc., lyginant su 2022 metais.
- Popierinių sąskaitų faktūrų sumažėjo 9 273 vnt. – tai sąskaitos klientams, kurie gaudavo informaciją apie sąskaitas skirtingais būdais vienu metu.

Vanduo ir biologinė įvairovė

Mūsų veikloje

Vanduo nėra laikomas esminiu aplinkosaugos aspektu „Telia“ veikloje, remiantis bendrovės atliktu dvejojo požiūriu į reikšmingumą vertinimu ir susijusiu reikšmingumo slenksčiu. Kai kuriuose duomenų centrų įrenginiuose yra naudojamas aušinimas vandeniu, tačiau vanduo yra pernaudojamas uždaroje sistemoje. Be uždaro ciklo aušinimo vandeniu, yra keletas vėsinimo vietų, kuriose vanduo purškiamas ant lauko aušintuvo elementų (ir išgarinamas) esant didžiausiai temperatūrai, taip padidinant aušinimo našumą, bet nedidinant energijos sąnaudų. Kadangi šis sprendimas kasmet naudojamas tik keletą valandų, poveikis bendram vandens kiekiui vartojimui yra nedidelis (<10 proc.). Biuruose ir kitose vietose vartojamas vanduo naudojamas tik sanitariniams tikslams ir virtuvės / valgyklos veiklai. Visi „Telia“ įrenginiai, įskaitant duomenų centrus, yra teritorijose, kurios turi jungtis prie savivaldybės vandens infrastruktūros.

„Telia“ daro poveikį biologinei įvairovei, tačiau, remiantis bendrovės atliktu dvejojo požiūriu į reikšmingumą vertinimu ir susijusiu reikšmingumo slenksčiu, tai nėra laikoma reikšmingu aplinkosauginiu aspektu „Telia“ veikloje. Teikdama reikšmingą tinklo infrastruktūrą šalyse, kuriose „Telia“ veikia, būdinga rizika yra sumažinta atsižvelgiant į vietinius aplinkosaugos teisės aktus, taikomus statant ir prižiūrint infrastruktūros lokacijas. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad minėta veikla įgyvendinama aplinkoje, kuri jau yra apstatyta pastatais arba gyvenama žmonių. Siekiant suvaldyti rizikas taip pat vengiama statyti neužstatytoje žemėje ir ribojant paveiktą žemės plotą. Jautriose gamtos zonose imamas atsargumo priemonių, dažnai ir įstatymų nustatytų. Riziką biologinei įvairovei taip pat mažina „Telia“ tikslas siekti nulio atliekų, kuris reiškia, kad nuo 2030 m. įmonė siekia nebesiūsti atliekų į deginimo įrenginius ar sąvartynus.

Vertės grandinėje

Vandens ir biologinės įvairovės aspektai yra svarbūs kai kuriose „Telia“ tiekimo grandinės dalyse. Pavyzdžiui, tam tikruose elektronikos gamybos procesuose ir mineralų gavybos veikloje. Tiekėjai privalo nustatyti ir valdyti visus reikšmingus aplinkosaugos aspektus, susijusius su jų veikla, taikyti atsargumo principą ir taikyti tokius pačius reikalavimus savo subrangovams. Šie reikalavimai, kai aktualūs, taip pat yra taikomi ir vandeniu bei biologinei įvairovei. Taip pat svarbu pažymėti, kad „Telia“ žiedinės ekonomikos modelio taikymas yra dar vienas būdas apriboti neigiamą poveikį ekosistemoms tiekimo grandinėje. Pavyzdžiui, taikant žiedinius verslo modelius pailginant techninės įrangos naudojimo laiką ir taip mažinant naujų naudingųjų iškasenų gavybą.

„Ekoreitingo“ įvertinimas, kuris skatinantis išmaniuosiuose telefonuose naudojamų medžiagų patvarumą, taisomumą ir perdirbamumą, yra dar vienas iš iniciatyvų pavyzdžių, kuriais siekiama apriboti neigiamą poveikį aplinkai, įskaitant ir vandenį bei biologinę įvairovę. Taip pat platesnė „Telia“ klimato kaitos programa netiesiogiai riboja neigiamas rizikas, kurios kyla biologinei įvairovei. Vienas iš pavyzdžių būtų transporto sukeliama tarša.

Biologinė įvairovė yra viena iš sričių, kurias „Telia“ stebi, ir kuriai kylančius padarinius sieksime geriau suprasti ateinančiais metais. 2023 m. pramonės asociacija GSMA sudarė bendrą darbo grupę būtent šiuo tikslu. „Telia“ yra šios darbo grupės narė.

Aplinkosaugos ambasadoriai – mūsų darbuotojai

Esame didelė, daugiau kaip 2000 žmonių vienijanti organizacija. Jie – didžiausi mūsų veiklos ambasadoriai, todėl su jais nuolat kalbame apie aplinkosaugą, tvarumą ir atsakingą elgesį, suteikiame jiems naudingos informacijos, įtraukiame į įvairias veiklas ir iniciatyvas.

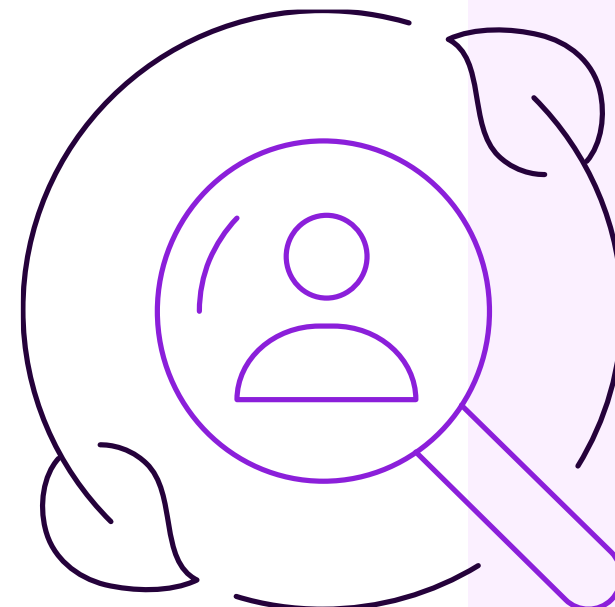
Kaip tai darome?

- Nauji „Telia“ darbuotojai vos įsidarbinę supažindinami su mūsų **verslo strategija**, veikla ir pasiektais rezultatais.
- Visi naujokai su mūsų tvarumo sritimi supažindinami per **naujokų dieną**.
- Visi darbuotojai supažindinami su **vidinėmis įmonės politikomis ir instrukcijomis**, kurios susijusios su tvaria veikla ir ypač – su aplinkosauga.
- Darbuotojams rengiame **e. mokymus** apie aplinkosaugą bei ekodizainą. Aplinkosaugos mokymai yra priskirti privalomų mokymų kategorijai.
- Bendrovės **intranete** turime aplinkosaugai ir tvarumui skirtą informacinę rubriką, nurodome atsakingų žmonių kontaktinius duomenis, kad visi žinotų, į ką galima kreiptis kilus klausimams arba turint pasiūlymų ar idėjų.

2023 m. įvedėme naujus **privalomus nano-mokymus** apie atliekų srautus, kuriuos sudaro 5 moduliai. Kiekviename modulyje dėmesys skiriamas skirtingiems atliekų srautams ir pateikiami patarimai dėl tinkamo jų rūšiavimo. Iki 2023 m. pabaigos šį kursą išklausė **47 proc.** darbuotojų.

Papildomi mokymai ir renginiai:

- Balandžio mėnesį „Telia“ salonų darbuotojai susitiko su mūsų partneriu elektronikos atliekų tvarkymo srityje UAB „Atliekų tvarkymo centru“ – vyko mokymai apie elektronikos atliekas ir atliekų apskaitos teisinį reguliavimą.
- Lapkričio mėnesį visi „Telia“ darbuotojai buvo pakviesti į edukacinį renginį „Atliekų rūšiavimo mitų griovimas“, kurio metu „Žaliojo taško“ specialistai priminė pagrindines atliekų rūšiavimo taisykles. „Telia“ darbuotojai tai pat turėjo galimybę praktiškai patobulinti savo rūšiavimo įgūdžius ir gauti atsakymus į jiems rūpimus klausimus. Renginio pabaigoje savo sukauptas žinias darbuotojai patikrino viktorinoje „Rūšiuokime teisingai“, o geriausiai atsakiusieji buvo apdovanoti simboliniais prizais.

Bendros pastangos žalesniam rytojui: tiekėjai

Į aplinkosaugą įtraukiame ir tiekėjus

Apskaičiavome, kad net 90 proc. mūsų vertės grandinei tenkančių emisijų yra mūsų tiekimo grandinėje. Todėl siekdami užsibrėžtų mūsų tikslų, glaudžiai bendradarbiavome su tiekėjais.

Dirbdama su partneriais ir tiekėjais, „Telia“ remiasi trimis svarbiausiais aspektais:

- Poveikis, kurį galime daryti tiesiogiai: dirbame su partneriais ir įmonėmis iš kitų sektorių siekdami, kad mažėtų tiek gamybos, tiek ir kitų veiklų į aplinką išskiriamas anglies dioksido kiekis.
- Mokslu pagrįsti tikslai (angl. SBTi): raginame savo tiekėjus nustatyti mokslu pagrįstus aplinkosaugos tikslus ir imtis visų priemonių, kad iki 2030 m. jų absoliutus šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas sumažėtų bent 50 proc.
- Įtraukimas ir parama: bendradarbiaujame su tiekėjais, dalinamės informacija ir gerosiomis praktikomis, kad paskatintume juos toliau plėtoti aplinkosaugos planus ir visi kartu galėtume užtikrinti, jog iki 2030 m. vertės grandinė būtų klimatui neutrali, tuo tikslu bent perpus sumažinant išmetamų teršalų kiekį ir taikant kompensavimo mechanizmus likusiai emisijų daliai.

2023 m. pasiekimai ir esminės kryptys:

2023 m. pabaigoje „Telia“ tiekimo grandinės partneriai, kurių emisijos sudaro **52 proc.** (lyginant su 35 proc. praėjusiais metais) visų emisijų apimtį nuo įsigytų prekių, paslaugų ir ilgalaikio turto investicijų, išsikėlė **mokslu pagrįstus aplinkosaugos tikslus**.

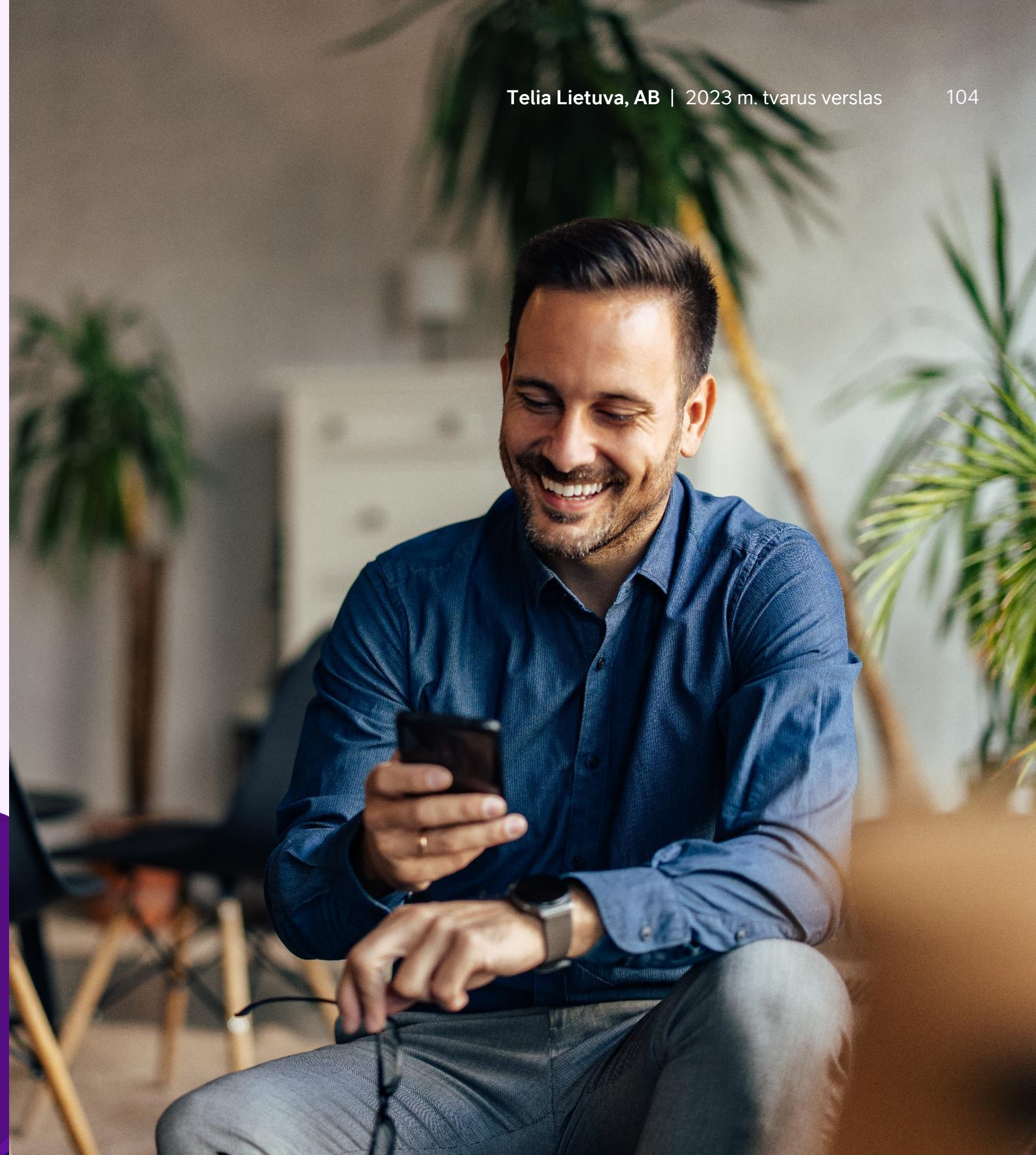
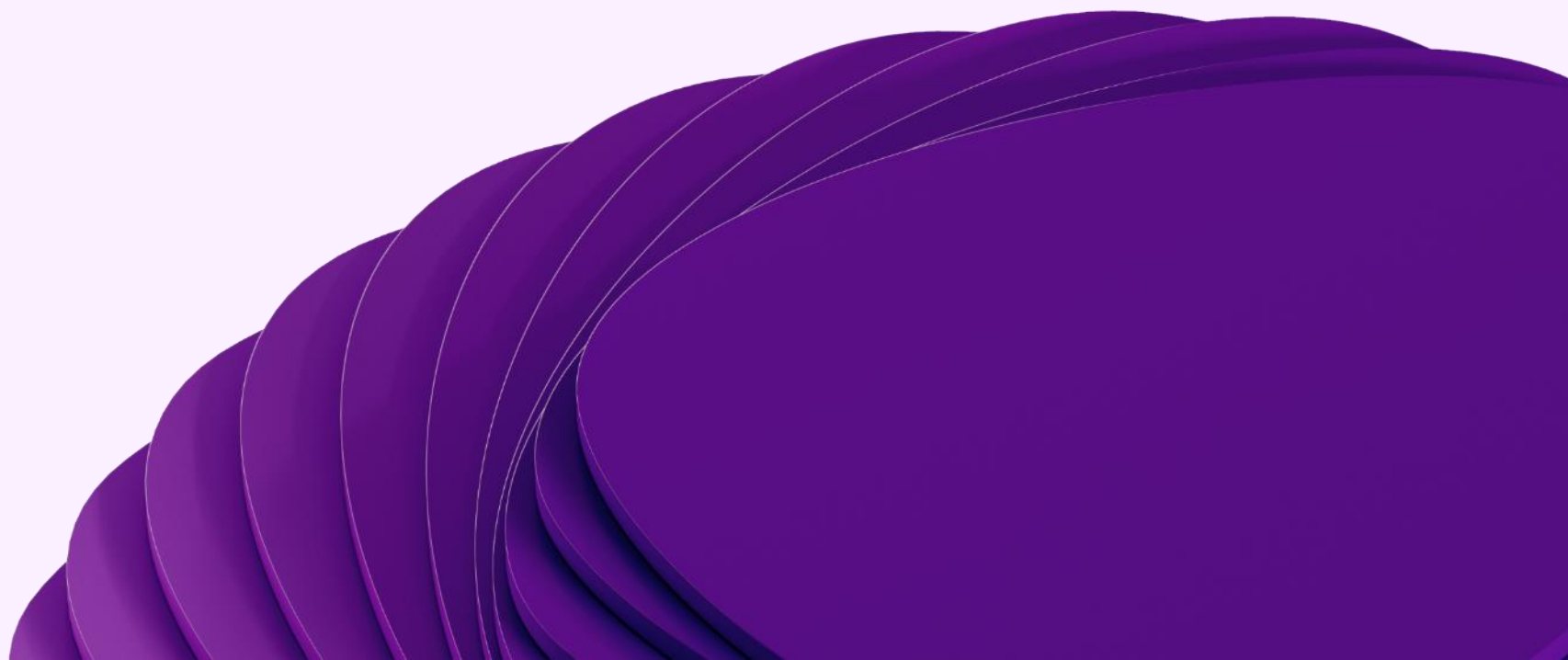
2023 m. kovą mūsų nekilnojamojo turto komanda diskutavo su statybinių atliekų tvarkytoja **UAB „Ekobaze“**. Statybinių atliekų situacija Lietuvoje buvo aptarta ieškant naujų idėjų ir galimų sprendimų, padėsiančių pagerinti mūsų statybinių atliekų perdirbimo ar pakartotinio naudojimo rodiklius.

Pradėtos konsultacijos su dizaineriais ieškant žiedinių sprendimų naujų salonų įrengimui.

Taikomos praktikos, leidžiančios pasiekti proveržį:

- Visi tiekėjai, dirbantys su „Telia“, pasirašo [Tiekėjų elgesio kodeksą](#), kuriame nurodyti konkretūs aplinkosaugos reikalavimai, pavyzdžiui, medžiagos, kurių tiekėjas turi vengti arba visai nenaudoti mums tiekiamuose produktuose.
- Tiekėjų elgesio kodekse nustatyti **išsamesni aplinkosaugos reikalavimai**, įskaitant bendruosius aplinkosaugos reikalavimus, klimato kaitos švelninimą, žiedinę ekonomiką ir atliekų valdymą, taip pat specifinius aplinkosaugos reikalavimus.
- Dalis naujų tiekėjų pildo **Aplinkosaugos klausimyną**, kuriame įtraukti ir su CO₂ emisijomis susiję klausimai, vertinantys dabartinį tiekėjų CO₂ emisijos poveikį aplinkai, taip pat nurodo sąrašą priemonių, kurių ketinama imtis siekiant šį poveikį sumažinti. Šis klausimynas naudojamas kaip vienas iš tiekėjų atrankos kriterijų.
- Mes prašome tiekėjų atsakingai vadovautis „Telia“ keliamais reikalavimais ir periodiškai vykdome su tuo susijusius **patikrinimus**, kurių metu konsultuojame ir patariame organizacijoms, kaip jos galėtų tobulėti.
- Parengėme specialią **Aplinkosaugos ir darbuotojų saugos bei sveikatos atmintinę**, kuria dalinamės su visais mūsų rangovais.
- Prašome rangovų teikti informaciją apie **atliekų kiekius**, susidariusius vykdant „Telia“ užsakytus darbus bei tų atliekų sutvarkymo būdus.
- Vykdydami **viešųjų pirkimų procedūras**, nustatome aiškius aplinkosaugos reikalavimus, kuriuos atitikti turi paslaugų teikėjai ir jų siūlomi produktai.

Skaitmeninė įtrauktis

Skaitmeninė įtrauktis

Šiandien ryšys yra neabejotina kasdienio gyvenimo dalis. Internetas iš esmės pakeitė tai, kaip žmonės bendrauja, naudojami savo saviraiškos ir informacijos laisve ir puoselėja pagrindines teises. Skaitmenizacija formuoja šiuolaikinę visuomenę ir atneša ne tik naujų galimybių, bet ir pavojų. Todėl esame įsipareigoję teikti geriausias ryšio paslaugas, kad padėtume visuomenei visapusiškai naudotis savo kultūrinėmis, pilietinėmis ir politinėmis teisėmis.

Iki 2023 m. pabaigos „Telia Lietuva“:

„Telia“ 4G tinklas aprėpė **95-97 %** teritorijos*

„Telia“ 5G tinklas aprėpė **93-95 %** teritorijos*

2023 m. investicijos mobiliajame tinkle siekė **7,8 milijonų eurų**

2023 m. „Telia“ nutiesė **852 km** optinio skaidulinio interneto kabelio. Bendras jo ilgis Lietuvoje jau siekia **36 862 km**.

„Telia Lietuva“ mobilusis internetas yra greičiausias Lietuvoje ir siekia **202,1 Mb/s** (palyginti su to 159,9 Mb/s prieš metus)*

Mūsų tikslai

Šiandien prieiga prie patikimo ryšio ir skaitmeninių įgūdžių turėjimas yra būtini kiekvienam iš mūsų, nepriklausomai nuo amžiaus, išsilavinimo, gyvenamosios vietos, veiklos ar kitų aplinkybių.

„Telia“ skaitmeninės įtraukties strategija grindžiama dviem pagrindiniais siekiais:

- 1) Patikimos prieigos prie ryšio užtikrinimas
- 2) Skaitmeninių įgūdžių ugdymas.

Dėl to 2021 m., atsižvelgę į vietinių poreikių analizės rezultatus, įmonių grupės mastu pradėjome įgyvendinti skaitmeninių įgūdžių stiprinimo programą. Iškėlėme sau tikslą iki 2025 m. tokiomis skaitmeninių įgūdžių iniciatyvomis pasiekti vieną milijoną žmonių. Šį tikslą pasiekėme trejais metais anksčiau, nei tikėjomės (2021 m. pasiekėme virš milijono individų). Tad pagal naują tikslą, kurį nustatėme 2023 m. pradžioje, sieksime pridėti dar vieną milijoną ir iki 2025 m. visose „Telia“ rinkose įvairiomis skaitmeninės įtraukties iniciatyvomis aprėpti 2 mln. žmonių.

2023 m. „Telia Lietuva“ per įvairias skaitmeninės įtraukties iniciatyvas pasiekė** daugiau nei **32 000** asmenų, o bendras skaičius nuo 2022 m. išaugo iki 53 000 asmenų.

Skaitmeninės įtraukties indeksas

Pasaulio lyginamų tyrimų aliansas (angl. *The World Benchmarking Alliance*) parengė transformacinius lyginamuosius indeksus (angl. *Transformative benchmarks*), kuriais būtų galima įvertinti įmonių veiklos rezultatus siekiant JT darnaus vystymosi tikslų. 2023 m. 200 didžiausių įtaką turinčių skaitmeninių įmonių buvo lyginamos keturiose srityse: prieigos, įgūdžių, naudojimo ir inovacijų.

Pasaulyje skaitmeninės įtraukties indekse, kuris apima 200 tarptautinių kompanijų, „Telia“ užima 12 vietą ir 4 vietą tarp Europos įmonių.

„Telia“ skaitmeninės įtraukties projekto prioritetinės grupės

Mūsų tikslai

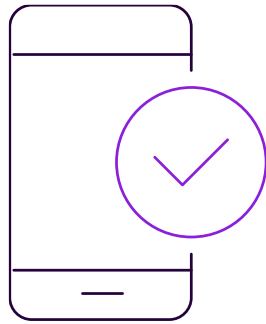
	2023 m. progresas	2025 m. tikslai
„Telia Company“	1,36 mln. žmonių	2 mln. žmonių
„Telia Lietuva“	53 tūkst. žmonių	75 tūkst. žmonių

* Ryšių reguliavimo tarnybos duomenys

** Pasiekiamumas - asmenys, kuriuos "Telia" pasiekė per savo skaitmeninės įtraukties iniciatyvas. Šiai grupei priklauso pažeidžiamoje padėtyje atsidūrę asmenys, kuriems gresia skaitmeninė atskirtis. Naudojami ir fiziniai, ir skaitmeniniai kanalai. Formatai ir kanalai formuojami atsižvelgiant į tikslinių grupių poreikius ir jų teikiamas galimybes pasiekti konkrečias asmenų grupes. Skaitmeninės įtraukties iniciatyvų pasiekiamumas apima tiesioginį pasiekiamumą (tiesioginių mokymo programų, seminarų, praktinių užsiėmimų ar kitų skaitmeninių įgūdžių ugdymo renginių dalyvių skaičius) ir netiesioginį pasiekiamumą (konkrečių interneto svetainių su skaitmeninių įgūdžių ugdymo vadovų medžiaga unikalių žiūrovų skaičius, mokomųjų programėlių atsisiuntimų skaičius, spausdintų skaitmeninių įgūdžių vadovų medžiagos gavėjų skaičius, internetinių seminarų dalyvių skaičius ir t. t.).

Prieinamumas visiems

„Telia“ siekia užtikrinti prieinamumą visiems, palengvindama sklandų naudojimąsi savo paslaugomis asmenims su negalia. Bendrovė atnaujino savo globalaus dizaino sistemą, kad ji atitiktų Europos prieinamumo aktą (EAA direktyva 2019/882) ir laikytųsi žiniatinklio turinio prieinamumo gairių standarto (bent jau WCAG 2.1 AA). Tai apima spalvų kontrasto, skaitomumo ir ekrano skaitytuvo suderinamumo aspektus. „Telia“ inicijavo bendradarbiavimo procesą, siekdama skleisti pritaikymo neįgaliesiems patirtį visoje organizacijoje, bei užtikrindama atitiktį EAA direktyvai.

Prieinamumas mūsų salonuose ir biuruose

2023 m. „Telia Lietuva“ bendradarbiavo su prieinamumo ekspertais ir atliko išsamų prieinamumo auditą tiek fiziniuose, tiek internetiniuose parduotuvėse, ypatingą dėmesį skirdama regėjimo negaliai.

Norėdami paminėti Pasaulinę baltosios lazdelės dieną ir skleisti informaciją apie regėjimo negalią, „Telia“ darbuotojai paeiliui vaikščiojo po „Telia“ parduotuves užrištomis akimis arba vedami kolegą uždengtomis akimis. Iniciatyvos metu, du svečiai, turintys fizinę ir regos negalią, vedė užsiėmimą, kuris pritraukė daugiau nei **100 dalyvių**. Be to, daugiau nei **300 darbuotojų** dalyvavo privalomuose elektroniniuose mokymuose, kuriuose gilino žinias apie žmonių su negalia aptarnavimą ir pagalbą jiems. Šis kursas yra privalomas visiems „Telia“ salonų darbuotojams.

Formuojame skaitmeninį imunitetą

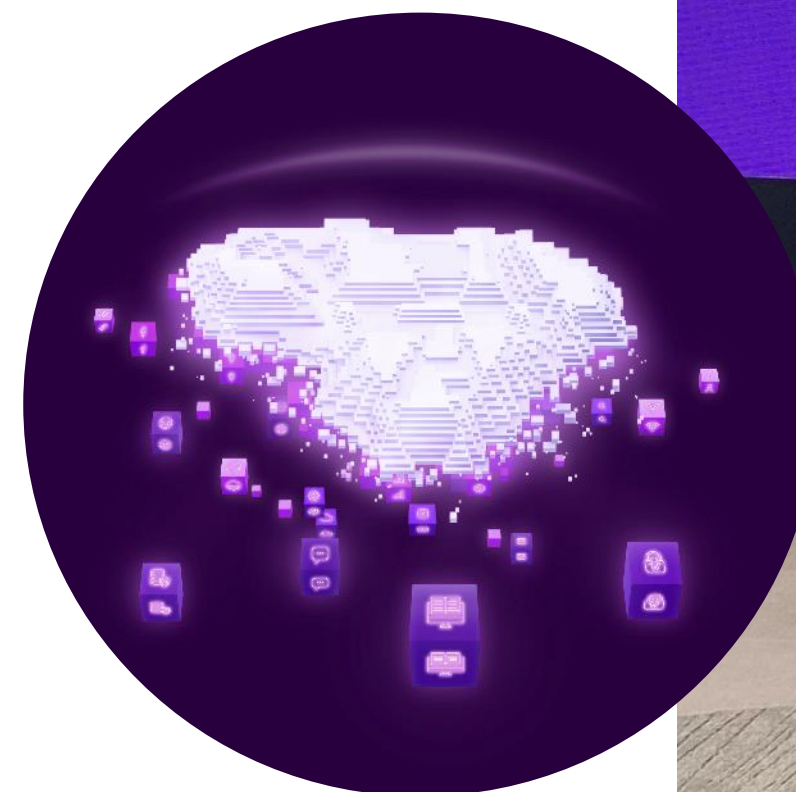
Skaitmeninės pažangos centras

2023 m. „Telia“ pristatė naują informacijos ir ekspertinių žinių platformą, vadinamą „Telia skaitmeninės pažangos centru“. Šios platformos tikslas – ugdyti Lietuvos skaitmeninį imunitetą, stiprinant gebėjimą atpažinti skaitmenines grėsmes ir ugdant inovatyvius skaitmeninius įgūdžius ateities technologijų naudojimui.

Siekiame stiprinti Lietuvos skaitmeninį imunitetą, didinti asmenų ir įmonių atsparumą skaitmeninėms grėsmėms ir taip sudaryti sąlygas visuomenei naudotis technologijomis. Todėl „Telia“ skaitmeninės pažangos centre renkasi aukšto lygio ekspertą, kurių siekis – identifikuoti skaitmeninius iššūkius Lietuvoje, patarti, kaip juos paversti galimybėmis, analizuoti, kokias skaitmenines perspektyvas visuomenė nepakankamai išnaudoja, ir įspėti apie grėsmes bei pavojus, kylančius dėl netinkamo ar neatsargaus technologijų naudojimo.

„Telia“ skaitmeninės pažangos centras apima šias kategorijas: **skaitmeninė įtrauktis, duomenų apsauga ir privatumas, vaikų saugumas internete, kibernetinis saugumas ir dirbtinis intelektas.**

2023 m. parengėme 30 straipsnių, informuojančių visuomenę ir verslą apie sukčiavimo metodus, interneto rizikas, kibernetinio saugumo reglamentus, dirbtinio intelekto galimybes ir naujausias technologines tendencijas.

Įtrauktis ir visuomenės edukacija

Iniciatyva „Augu internete“

„Augu internete“ – tai svarbi „Telia“ pradėta iniciatyva, kurią įgyvendina bendrovės darbuotojai, dalį savo laiko skiriantys susitikimams su vaikais ir jaunimu mokyklose. Susitikimai organizuojami tiek gyvai, tiek ir nuotoliniu būdu. Per aštuonerius šios iniciatyvos gyvavimo metus saugaus interneto tema neprarado savo aktualumo. Ypač dabar, kadangi naudotis internetu pradeda vis jaunesnio amžiaus vaikai.

2023 m. „Telia Company“, bendradarbiaudama su Malmės universiteto ir Jonkėpingo universiteto ekspertais, sėkmingai užbaigė projektą ir sukūrė metodiką, skirtą įvertinti „Telia“ skaitmeninės įtraukties iniciatyvų poveikį. Įgyvendinant šią iniciatyvą, 2023 m. pabaigoje buvo atliktas „Augu internete“ poveikio vertinimas. Išvados atskleidė, kad tiesioginis bendravimas su moksleiviais šia tema yra ne tik aktualus, bet ir vis svarbesnis. Tai ypač svarbu, nes panaši informacija nėra įtraukta į mokyklų programas, o tėvai gali patys dar neturėti pakankamai informacijos. Atsižvelgiant į tai, kad vaikai vis jaunesniame amžiuje gauna prieigą prie išmaniųjų įrenginių ir interneto, programa parodė teigiamą poveikį tiek dalyvaujantiems vaikams, tiek jų tėvams, taip pat mokytojams.

2023 m. „Augu internete“ pasiekimai:

pamokos apie saugų internetą surengtos
22 Lietuvos mokyklose

šiose pamokose susitikome su daugiau kaip **1 100 vaikų**

Kibernetinio saugumo žaidimas „Spoofy“

Vaikų skaitmeninis raštingumas – labai svarbi mūsų tvarumo kelionės dalis. Siekiame šviesti ir ugdyti kūrybingus, atsakingus bei saugius jaunosius interneto vartotojus, tad 2022 m. kartu su partneriais CGI pristatėme nemokamą kibernetinio saugumo žaidimą lietuvių kalba vaikams „Spoofy“. Žaidimas skirtas ne tik 5–10 m. vaikams, bet ir jų tėvams, globėjams ar mokytojams, **kuriame smagiai susipažinsite su:**

- privatumo apsaugos ir slaptažodžių svarba;
- atsakingu elgesiu socialiniuose tinkluose;
- pavojais, tykančiais internete, kaip jų išvengti ar kaip elgtis su jais susidūrus.

2023 m. buvo išleistas žaidimas "Spoofy" su **ukrainiečių kalbos įgarsinimu**, taip didinant jo prieinamumą ukrainiečių pabėgėliams Lietuvoje ir kitose šalyse, įskaitant Estiją.

Kiti projektai

„Vaikų kampelis“

Jau ne vienerius metus vystome specialiai vaikams sukurtą saugią aplinką „Telia“ televizijoje. „Vaikų kampelio“ nustatymus reguliuoja patys tėvai, o siūlomas turinys yra pritaikytas ir specialiai atrinktas būtent vaikams. Platformoje įdiegta turinio filtravimo galimybė, laiko ribojimas, todėl tėvai gali jaustis ramūs.

„Gudrutis“

Tėvai patys sprendžia, kada ir kaip vaikus supažindinti su technologijomis. Tačiau vaikams pradėjus eiti į darželį ar mokyklą, tėvams svarbu žinoti, kur yra vaikas, ir reikia galimybės su juo susisiekti. Tam praverčia vaikiškas laikrodis su GPS vietos nustatymu.

2023 m. šį laikrodį savo vaikams nupirko daugiau kaip 2 000 tėvų.

„Sidabrinė linija“

Prie vyresnio amžiaus žmonių socialinės ir skaitmeninės atskirties mažinimo prisidedame bendradarbiaudami su projektu „Sidabrinė linija“. Tai nemokama draugystės, bendravimo ir emocinės pagalbos linija vyresnio amžiaus žmonėms, veikianti visoje Lietuvoje. Mūsų draugystė užsimezgė dar 2019 m., o „Telia“ indėlis – skleisti žinių apie „Sidabrinės linijos“ veiklą, skatinti ją naudoti vienišus, atokiau gyvenančius senjorus. Dalindami „Sidabrinės linijos“ lankstinukus, „Telia“ inžinieriai kviečia naudotis projekto teikiamomis galimybėmis.

Internetiniai seminarai verslo klientams

Mažos ir vidutinio dydžio įmonės (toliau – MVĮ) sudaro didžiąją dalį verslo Lietuvoje ir Europoje. MVĮ siūlo inovatyvius sprendimus įvairiems iššūkiams įveikti, pavyzdžiui, švelninti klimato kaitą, efektyviau naudoti išteklius, stiprinti socialinę sanglaudą, ir padeda skleisti šias inovacijas visuose Europos regionuose. Tačiau daugelis tų įmonių ar šeimos valdomų verslų stokoja skaitmeninių įgūdžių ir žinių apie tai, kaip iš tų priemonių gauti didžiausią naudą. 2023 m. „Telia“ tęsė internetinių seminarų ciklą, kurio tikslas – padėti įmonėms, įskaitant MVĮ, susipažinti su skaitmeninėmis priemonėmis, iššūkiams, tokiais kaip kibernetinio saugumo grėsmės, ir geriau pasiręgti savo skaitmeninio kelionei.

Šiais metais „Telia Lietuva“ pasiūlė

11 Internetinių seminarų specialiai MVĮ

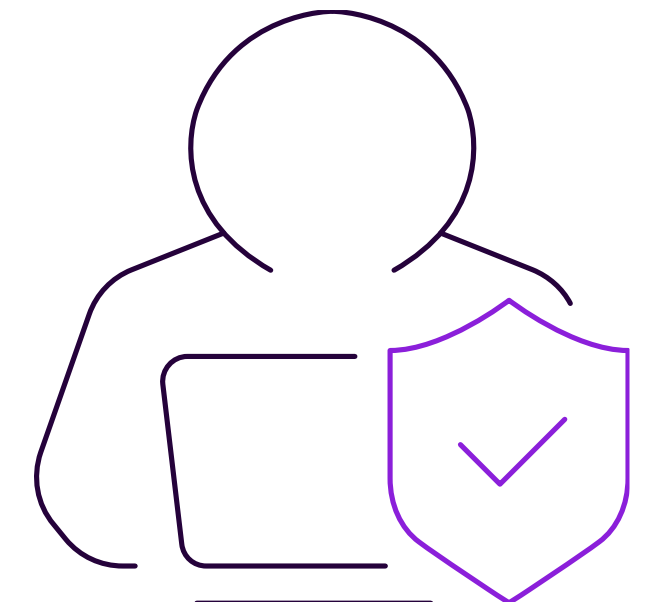
9 IT internetinius seminarus verslo klientams

Mokomoji medžiaga tėvams ir globėjams

Pirmosios vaikų patirtys su internetiniu pasauliu ir išmaniaisiais įrenginiais paprastai prasideda dar vaikystėje. Asmenys, geriausiai galintys juos išmokyti apie saugų elgesį internete, yra jų artimiausi šeimos nariai arba globėjai. Matydami poreikį padėti jiems naršyti vis sudėtingesniame ir tobulėjančiame internetiniame pasaulyje, parengėme trumpą mokomąją medžiagą, apimančią tokias temas kaip:

- Ekranų laikas;
- Tėvų kontrolės nustatymai;
- Socialiniai tinklai;
- Šeimos susitarimas ir kita.

Ši medžiaga yra lengvai prieinama mūsų svetainėje ir skanuojant QR kodus „Telia Lietuva“ salonuose. Esame pasiryžę padėti ir patarti, kaip padrąsinti ir apsaugoti vaikus internete.

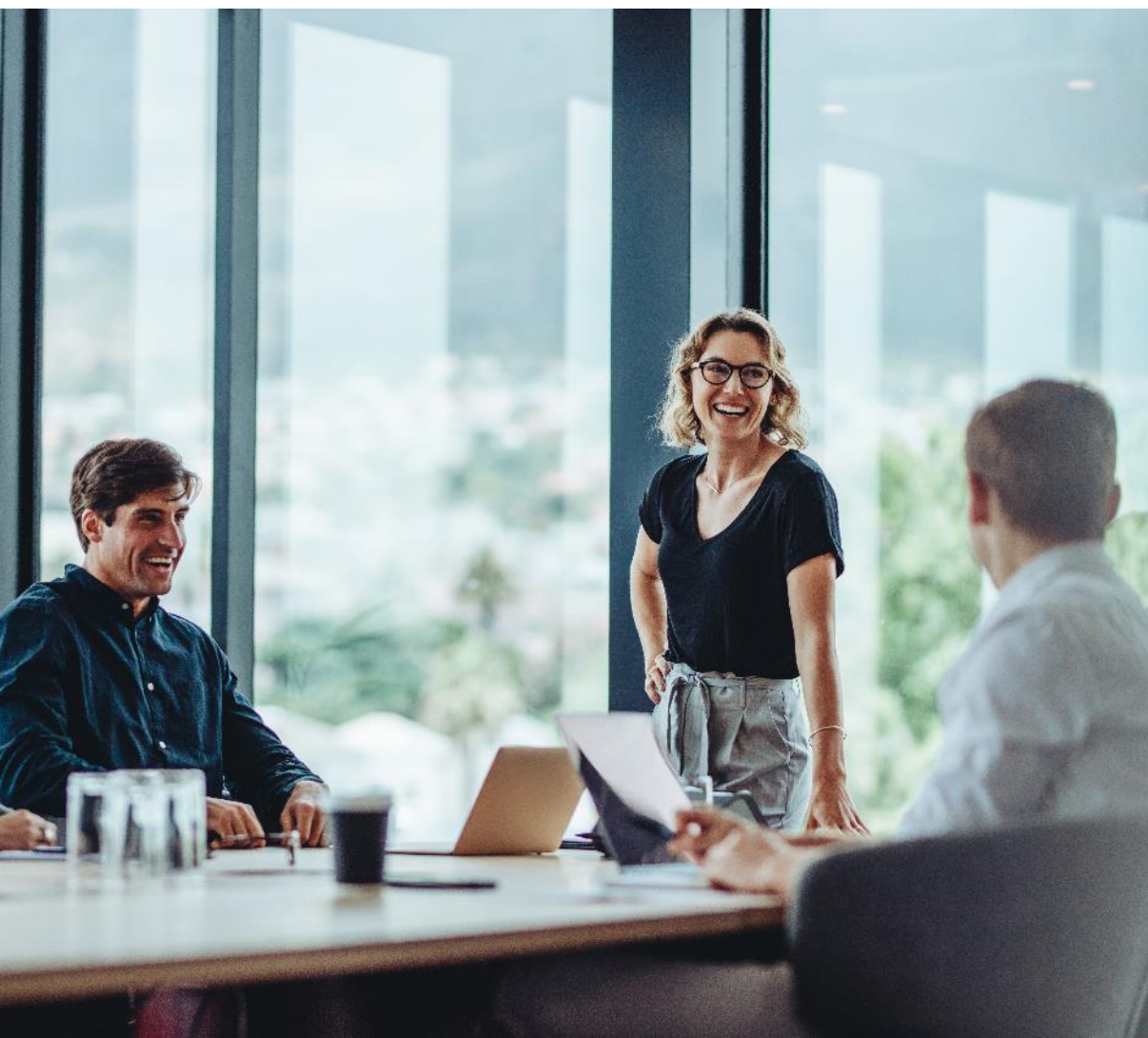
Atsakingas verslas

Atsakingas verslas „Telia“

Atsakingas verslas mums reiškia veiksmingą rizikos valdymą, nepageidaujamo mūsų veiklos poveikio sumažinimą iki minimumo bei etišką ir atsakingą elgesį su mūsų darbuotojais, rinka bei visuomene. Šie įsipareigojimai taikomi visoje „Telia“ vertės grandinėje.

Mes nustatėme aiškius tvarios veiklos prioritetus: privatumo ir saugumo, žmogaus teisių, skaidrumo ir kovos su korupcija, saviraiškos laisvės, darbuotojų saugos, įvairovės ir įtraukties bei atsakingų pirkimų srityse. Siekdami reikšmingų pastebimų pokyčių, didžiausią dėmesį skyrėme būtent šioms sritims.

Atsakingo verslo principai

Kiekvienas darbuotojas laikosi [„Telia“ elgesio kodekso](#). Šis kodeksas – tai lyg etikos kompasas, kuris ne tik padeda suprasti aiškius verslo standartus ir lūkesčius, bet ir nurodo, kad sąžiningas verslas – tai mūsų bendra atsakomybė. Kodeksas apima daugelį su darbo praktika susijusių sričių: dovanas ir verslo svetingumą, ryšius su valstybės tarnautojais, asmens duomenų apsaugą, atsakingų viešųjų pirkimų procedūras ir daugelį kitų svarbių dalykų.

Turime ne tik vidinius įsipareigojimus – „Telia“ yra ir Lietuvos atsakingo verslo asociacijos (LAVA) narė. Ši narystė mus papildomai įpareigoja gerbti atsakingo ir etiško verslo principus bei jų laikytis.

Kiti mūsų bendrovės atsakingą veiklą apibrėžiantys ir įprasminantys dokumentai:

- [Antikorupcijos politika](#) (atnaujinta 2023 m.);
- [Saviraiškos laisvės politika](#) (atnaujinta 2023 m.);
- **Privatumo pranešimas;**
- [Darbuotojų saugos ir sveikatos tvarka;](#)
- [Tiekėjų elgesio kodeksas;](#)
- [Aplinkosauginė politika](#) (atnaujinta 2023 m.).

Žmogaus teisės

„Telia“ taip pat laikosi daugumos tarptautinių gairių, reglamentuojančių žmogaus teisių, darbo teisių, kovos su korupcija ir atsakomybės už aplinkos apsaugą klausimus, įskaitant:

- **JT Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją;**
- **Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindines konvencijas;**
- **EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms;**
- **EBPO gairės daugiašalėms įmonėms JT Pasaulinį susitarimą;**
- **JT pagrindinius principus dėl verslo ir žmogaus teisių;**
- **JT Vaiko teisių konvenciją.**

Be to, kadangi priklausome „Telia Company“ įmonių grupei, laikomės „Telia Company“ [Žmogaus teisių politikos](#), kuri apima ir mūsų įsipareigojimus gerbti bei remti žmogaus teises ir nustato pagrindinius principus, kuriuos įsipareigojome įgyvendinti savo veikloje.

Žmogaus teisės yra visuotinės, nedalomos ir viena nuo kitos priklausomos. Todėl žmogaus teisių riziką sunku įvertinti ir palyginti. Vis dėlto „Telia“ svarbu nustatyti konkrečias žmogaus teises, kurios yra svarbiausios jos rinkose ir vertės grandinėje. 2023 m. „Telia“ šį darbą įtraukė į savo dvejetainio reikšmingumo vertinimą, pateiktą 80 puslapyje.

Daugiau informacijos apie mūsų politikas ir jų įgyvendinimą rasite mūsų politikų skiltyje.

Vaikų teisės

Vaikai ir jaunimas yra aktyvūs „Telia“ paslaugų vartotojai. Bendrovė tiki, kad interneto prieiga praturtina vaikų gyvenimą ir suteikia jiems galimybių bendrauti, žaisti ir mokytis. Vis dėlto vaikai yra ypač lengvai pažeidžiami internetinių pavojų, tokių kaip patyčios kibernetinėje erdvėje, prievarta internete ir netinkamas turinys.

2022 m. „Telia“ atliko holistinį savo verslo poveikio vaiko teisėms vertinimą, remdamasi UNICEF (Mo-CRIA) įsivertinimo sistema (daugiau informacijos galima rasti Telia Company svetainėje). Atliktas vertinimas atskleidė, kad vaiko teisės buvo plačiai integruotos į „Telia“ verslą ir veiklą. Per 2023 metus bendrovė toliau šalino nustatytas spragas. Pavyzdžiui, vaikų teisių aiškesnis įtraukimas į „Telia“ elgesio kodeksą, kuris buvo atnaujintas 2023 metais. Vaikų teisių aspektai taip pat įtraukti į privalomus elgesio kodekso mokymus ir „Telia“ skaidrumo liniją.

„Telia“ naudoja bendradarbiaujant su „BSR“ organizacija sukurtą įrankį, pagrįstą JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais, kad įvertintų faktinį ir galimą poveikį vaikų teisėms produkto kūrimo proceso metu. 2023 m. įrankis nebuvo naudojamas, nes neatsirado naujų paslaugų vaikams. Šis įrankis anksčiau buvo naudojamas vertinant išmaniuosius laikrodžius vaikams, sprendžiant tokias problemas kaip privatumas ir saugumas. Įrankis išlieka prieinamas ateities projektams.

Taip pat turime atskirą mokymo programą mūsų darbuotojams, orientuotą į vaikų teises mūsų kasdieniame darbe.

Atsakingas tiekimas

Reikalavimai tiekėjams

Renkamės tiekėjus ir partnerius, kurių požiūris į tvarų ir atsakingą verslą atitinka mūsų požiūrį ir vertybes. Šiuo tikslu vadovaujamės „**Telia**“ **Tiekėjų elgesio kodeksu**. Šiame dokumente aiškiai apibrėžiamos nuostatos ir veiklos principai, kurių turi laikytis mūsų partneriai ir tiekėjai. Tiekėjų elgesio kodeksas apima daug sričių, įskaitant žmogaus teises plačiąja prasme, darbuotojų teises, kovos su korupcija nuostatas, sąžiningą konkurenciją, aplinkosaugos aspektus.

Mūsų tiekėjų tvarumo rezultatams įvertinti taikomas specialus **išsamaus patikrinimo procesas**. Atsakingo tiekimo funkcija yra atsakinga už tiekėjų tvarumo rizikos vertinimą, įskaitant išsamų patikrinimą ir auditą.

Vykdydama tiekėjų valdymo procesą, „Telia“ nuolat palaiko dialogą su tiekėjais, kad jie geriau suprastų jos lūkesčius. Bet kokie neatitikimai šalinami taikant taisomųjų veiksmų planus ir imantis tolesnių veiksmų, kad būtų įvertintas jų veiksmingumas.

Kitos „Telia“ procedūros ir politikos, pavyzdžiui, Antikorupcijos politika, nustato tiekėjų atrankos procesą ir privalomą Tiekėjų elgesio kodeksą visiems „Telia“ tiekėjams.

Skaidrumas ir kova su korupcija

Atlikus skaidrumo tyrimą, kuris vyksta kas dvejus metus ir kuriame dalyvauja 40 didžiausių šalies įmonių (paskutinį tyrimą 2021 m. atliko „Transparency International“ Lietuvos filialas), „Telia“ gavo maksimalų įvertinimą – 100 balų. Vertinimo rezultatas rodo, kad mes atvirai bendraujame su savo klientais, partneriais ir tiekėjais, ragindami ir juos laikytis tų principų, kuriuos patys taikome savo veikloje.

Mes propaguojame skaidrias bei sąžiningas praktikas ir netoleruojame jokios formos kyšininkavimo ir korupcijos. Mums svarbu, kad būtų laikomasi laisvos bei sąžiningos prekybos principų ir kad konkurencija vyktų laikantis atvirų sąlygų, kurios skatina etiškai vykdyti ūkinę veiklą.

Mes visada laikomės Lietuvos įstatymų ir kitų teisės aktų. Be to, turime vidinius įsipareigojimus, kurių irgi laikomės, įskaitant mūsų Antikorupcijos politiką ir Antikorupcijos taisykles. Mes nuolat aptariame šiuos klausimus su savo darbuotojais ir rengiame įvairius mokymus šiomis temomis.

Be to, tikimės, kad skaidrumą užtikrins ir mūsų partneriai bei tiekėjai. Atviras ir sąžiningas bendradarbiavimas gali suformuoti socialiai atsakingos veiklos grandinę. Tuo tikslu naudojame pažangią išsamaus patikrinimo (angl. *Due Dilligence*) platformą, kuri mums padeda ne tik įvertinti, bet ir palaikyti skaidrius ryšius su partneriais.

Užtikrinant skaidrumą, svarbią reikšmę turi atvira ir grįžtamoji ryšiu grindžiama vidinė organizacijos kultūra. Ją puoselėdami, kuriame tokią darbo kultūrą ir aplinką, kurioje darbuotojai gali atvirai užduoti klausimus, dalintis idėjomis, jungtis prie diskusijų ir spręsti problemas kartu su savo vadovais bei kitomis komandomis. Be to, daugelį metų „Telia“ palaikė socialinį dialogą ir partnerystę su darbuotojų atstovais – profesinėmis sąjungomis.

Be viso to, „Telia“ dar turi [Skaidrumo liniją](#), kuri suteikia galimybę darbuotojams, klientams, verslo partneriams ir tiekėjams anonimiškai arba asmeniškai pranešti apie bet kokias problemas, nusižengimus ar kitus įvykius. 2023 m. gauti 2 pranešimai, kurių tyrimą atliko atsakingi etikos ir atitikties bei personalo specialistai. Visi pranešimai buvo sėkmingai išnagrinėti.

2019 m. „Telia“ priėmė brandos vertinimo metodiką, kuri leidžia visapusiškai ir patikimai įvertinti pagrindines rizikas bei imtis veiksmų. Nuo to laiko metodika panaudota vertinant kovos su kyšininkavimu ir korupcija (angl. *Antibribery and corruption*) (toliau – ABC) programos brandą visoje „Telia Company“ įmonių grupėje ir visose rinkose. 2023 m. rezultatai rodo gerą brandos laipsnį. Pastebėta, kad patobulėjo vidaus kontrolė ir trečiųjų šalių valdymas. Per metus visose „Telia Company“ rinkose atlikti ABC rizikos vertinimai. Gautas „Telia Lietuva“ ABC programos bendras vertinimo balas (3,9 balo iš 5 galimų) viršijo 2023 m. nustatytą tikslą. Tai – nuolatinės priežiūros ir nuolatinių „Telia Lietuva“ kovos su korupcija pastangų gerinimo rezultatas. 2022 m. atlikta išsami paramų tvarkos analizė.

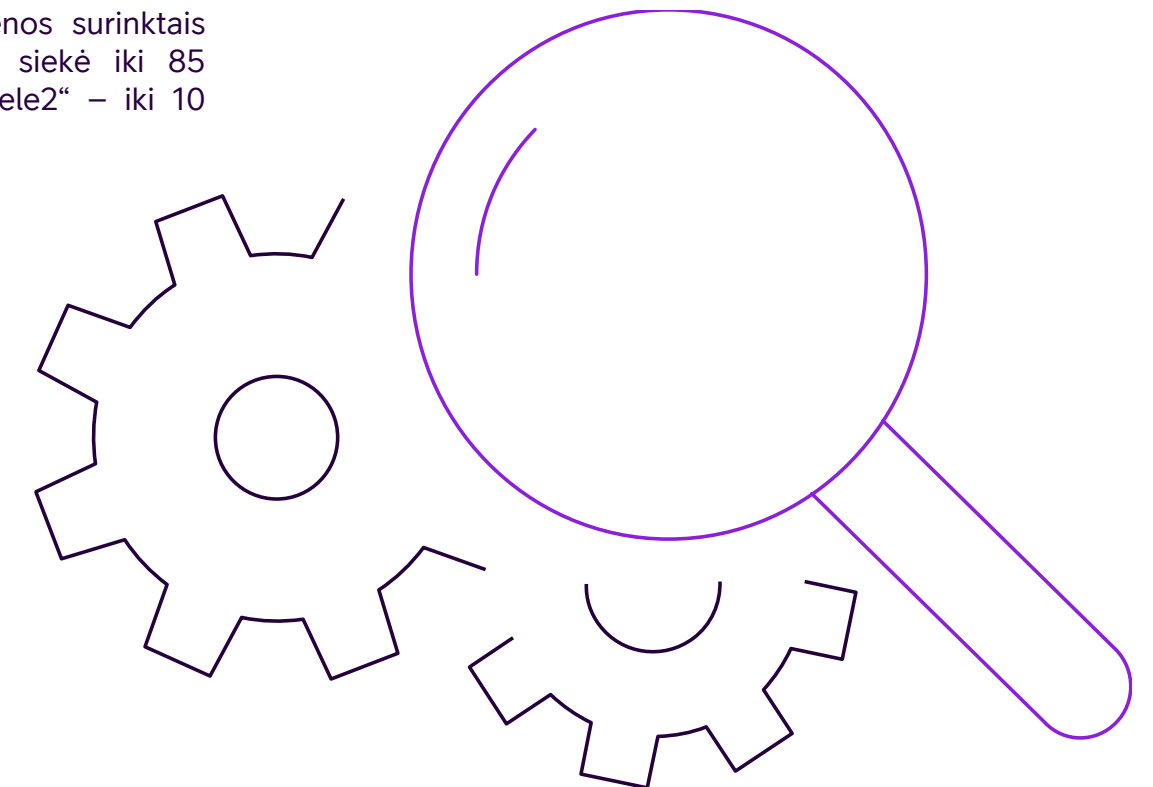
Be to, bendradarbiaujame su Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT). 2023 m. buvome pakviesti dalyvauti STT Skaidrumo akademijos renginyje, skirtame praktiniam dovanų politikos taikymui organizacijose, kuriame pasidalinome mintimis apie „Telia“ patirtimis ir taisyklėmis gaunant ir priimant dovanas.

Taip pat „Telia“ yra viena iš verslo skaidrumo iniciatyvos „Baltoji banga“ steigėjų ir narių.

2023 m. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau - VVTAT) išnagrinėjo septynis vartotojų skundus, kuriuose teigiama, kad „Telia“ reklama gali būti klaidinanti, ir kompanijai pateikė keturias rekomendacijas.

2023 m. sausį konkurentės „Bitė“ ir „Tele2“ pateikė skundus VVTAT, teigdamos, kad „Telia“ rinkodaros kampanija „5x didesnis 5G tinklas“ yra klaidinanti. Operatoriai teigė, kad reguliuotojas nepateikė objektyvių matavimų duomenų, o „Telia“ negali palyginti 5G tinklų aprėpties tarp operatorių, remdamasi tik kiekvieno operatoriaus vartotojams viešai pateikta informacija.

Tuo metu „Telia“ 5G tinklas apėmė 75 proc. Lietuvos teritorijos. 2023 m. balandį VVTAT rekomendavo „Telia“ persvarstyti savo rinkodaros ataskaitas. Netrukus po to, 2023 m. birželio mėn., reguliatorius paskelbė 5G tinklo aprėpties skaičiavimus. Šie skaičiavimai atskleidė, kad, remiantis iki 2023 metų gegužės 3 dienos surinktais duomenimis, „Telia“ 5G tinklo aprėptis siekė iki 85 procentų, „Bitės“ – iki 5 procentų, o „Tele2“ – iki 10 procentų Lietuvos teritorijos.

Privatumas ir saugumas

Privatumas

Asmens duomenų apsauga yra šiuolaikinio atsakingo verslo pagrindas. Ji neatsiejama susijusi su pasitikėjimu, atsakomybe, kokybiška veikla ir visos įmonės reputacija.

Savo veikloje taikome aukščiausius privatumo apsaugos principus, kurie padeda užtikrinti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) laikymąsi ir skaidrų duomenų tvarkymą pateikiant rinkai naujus produktus ir paslaugas.

Išorinės apklausos pagalba, bendrovė nuolat stebi, kaip vartotojai vertina „Telia“ privatumo pastangas, palyginti su konkurentais. Metų pabaigoje „Telia“ grupės įmonės trijose iš šešių rinkų užėmė pirmąją arba antrąją vietą. Lietuvoje „Telia“ užėmė pirmą vietą.

Kaip tai užtikriname?

Duomenų apsaugos aspektus integruojame į kiekvieną mūsų veiklos operacijų etapą – tiek į produktų vystymą, procesus bei IT sistemas, tiek ir į paslaugų techninę priežiūrą ir palaikymą visą jų gyvavimo ciklą

Mes įvertiname ir analizuojame duomenų apsaugą nuo pat projektų pradžios ar jų planavimo etapo.

Prieš pradėdami tvarkyti duomenis (jei duomenų tvarkymas gali kelti reikšmingą pavojų asmenų teisėms ir laisvėms), atliekame **poveikio privatumo apsaugai vertinimą** ir, jei būtina, poveikio duomenų apsaugai vertinimą.

Privatumo pasiekimai 2023 m. :

1. Peržiūrėtos ir atnaujintos įmonės **instrukcijos ir politikos**:
 - Privatumo ir duomenų apsaugos politika;
 - Darbuotojų asmens duomenų tvarkymo instrukcija;
 - Įrašų tvarkymo instrukcija.
2. Vyko tiksliniai **mokymai**:

20+

IT specialistų, apmokytų privatumo duomenų žemėlapių sudarymo ir valdymo srityje

260+

apmokytų klientų aptarnavimo specialistų asmens duomenų saugumo pažeidimų tvarkymo srityje

3. Trečius metus iš eilės „Telia“ dalyvavo Nacionalinio kibernetinio saugumo centro organizuojamuose nacionaliniuose kibernetinio saugumo pratybų mokymuose – „Kibernetinis skydas 2023“.

2023 m. duomenų subjektai Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai (VDAI) pateikė 13 skundų dėl „Telia“ asmens duomenų tvarkymo praktikos. Iš 13 skundų 5 pateikė vienas asmuo. Kol kas institucija nustatė, kad vienas skundas yra iš dalies pagrįstas, ir pateikė rekomendaciją įtraukti daugiau informacijos į privatumo pranešimą, kad būtų padidintas skaidrumas, kurį „Telia“ operatyviai įgyvendino.

"Telia" Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai pateikė 3 pranešimus apie asmens duomenų saugumo pažeidimus, kaip reikalaujama pagal BDAR 33 straipsnį. Visais atvejais institucija padarė išvadą, kad "Telia" ėmėsi visų tinkamų veiksmų.

2023 m. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija patikrino interneto svetainę telia.lt, vykdydama suplanuotą slapukų atitikties stebėsenos akciją. Buvo nustatyta tam tikrų trūkumų, kuriuos „Telia“ operatyviai pašalino. Siekdama dar labiau padidinti slapukų atitiktį, „Telia“ pritaikė pažangesnius slapukų valdymo įrankius ir atnaujino slapukų reklaminius skydelius visose savo pagrindinėse interneto svetainėse - telia.lt, ezys.lt ir play.telia.lt. Naujajame slapukų reklaminiame skydelyje laikomasi geriausios praktikos, nes svetainės lankytojams suteikiama galimybė iš pradžių pasirinkti, ar jie nori priimti tik būtinus slapukus, ar visus slapukus. Šis slapukų reklaminis skydelis taip pat buvo naudojamas kaip geriausias pavyzdys Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2023 m. lapkričio mėn. surengtuose mokymuose duomenų apsaugos pareigūnams.

Privatumas ir saugumas

Saugumas

Besikeičiančioje grėsmių aplinkoje vis svarbesnis vaidmuo tenka saugumui. Būdama pirmaujanti IT ir technologijų bendrovė, „Telia“ deda daug pastangų, kad užtikrintų paslaugų tęstinumą ir apsaugotų savo sistemas nuo kibernetinių atakų. Be to, turime daug patirties šioje srityje ir šiomis žiniomis dalinamės su savo klientais ir platesne visuomene per įvairias platformas, pavyzdžiui, Skaitmeninės pažangos centrą, konferencijas ir ekspertų lygio susitikimus.

„Telia“ ISO 27001 sertifikatas atlieka svarbų vaidmenį nuolat stiprinant bendrovės praktiką ir gebėjimą patenkinti klientų poreikius.

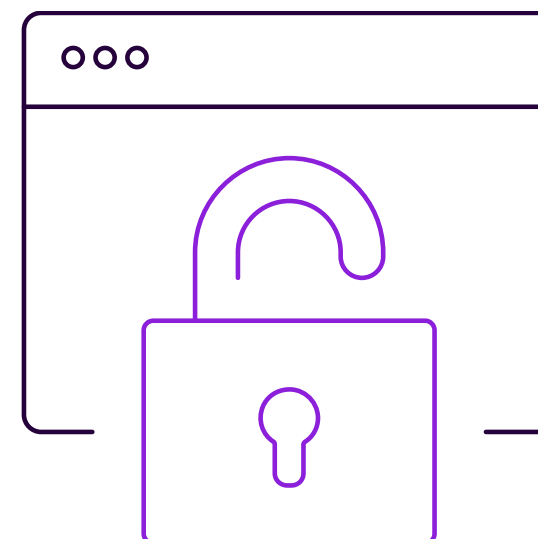
Darbas siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą

„Telia“ užtikrina, kad būtų parengti veiklos tęstinumo ir atkūrimo planai, skirti atsparumui didinti ir netikėtiems trikdžiams neutralizuoti. Svarbiausioms paslaugoms, funkcijoms, procesams ir ištekliams taikoma „Telia“ veiklos tęstinumo valdymo (angl. *Business Continuity Management*) sistema. Pagal ją nustatomos svarbios priklausomybės ir rizikos bei užtikrinamas veiksmingas reagavimas į trikdžius. Ji taip pat skatina tęstinumo priemonių ir sprendimų įgyvendinimą.

Siekiant palaikyti darbuotojų informuotumą saugumo klausimais, visiems darbuotojams privalomas nuolatinis nano-mokymosi kursas. Iki metų pabaigos mokymus baigė **63 proc.** darbuotojų.

Saugumo pasiekimai 2023 m.:

- Dėl savo stiprių saugumo pajėgumų ir patikimumo „Telia Lietuva“ buvo pasirinkta vieninteliu IT ir ryšio paslaugų teikėju Vilniuje vykusiame NATO viršūnių susitikime.
- Mūsų verslo segmentas atliko esamų paslaugų paketų analizę. Jos metu buvo išskirta 17 esminių paslaugų, susijusių su saugumu ir tenkinančių pagrindinius kibernetinio saugumo poreikius, su kuriais susiduria mūsų klientai.
- Buvo pradėta rengtis NIS2 direktyvos atitikčiai. Darbai bus tęsiami 2024 m.
- „Telia Lietuva“ dalyvavo Nacionalinio kibernetinio saugumo centro organizuotuose kibernetinio saugumo mokymuose ir sukčiavimo imitavimo pratybose „Phishex 2023“.

Saviraiškos laisvė ir valstybės stebėseną

Gerbiame kiekvieno asmens saviraiškos laisvę ir vartotojų privatumo teises, atsižvelgdami į teisės aktų reikalavimus ir jų laikydamiesi. Savo veikloje vadovaujamės **saviraiškos laisvės politika, kurios pagrindiniai tikslai yra šie:**

- mažinti riziką žmogaus teisėms;
- užtikrinti klientus, jog gavusi valstybės institucijų prašymus ar paraiškas dėl ryšių priežiūros ir stebėjimo, „Telia“ kiek įmanoma gins ir gerbs jų saviraiškos laisvę.

Siekdami apsaugoti tam tikras žmogaus teises, visada atidžiai apsvaistome, ar ginant tam tikras žmogaus teises nebus pažeistos kitos žmogaus teisės ir laisvės, ir tam tikslui panaudojame visas priemones ir procedūras, kad užtikrintume, jog atitinkama informacija kontroliuojantiems subjektams būtų teikiama tik esant atitinkamam teisiniam pagrindui, pavyzdžiui, teismo įsakymui. 2023 m. gavome 91 valstybės institucijų prašymą blokuoti interneto svetaines ar atskirus veiksmus internete.

Manome, kad institucijų veiksmų, kuriais siekiama stebėti ar riboti žmonių saviraiškos laisvę, skaidrumas yra svarbus ginant vartotojų teises. Tokios informacijos prieinamumas užtikrina, kad grupės, kurių teisėms gali kilti pavojus, įskaitant pilietinės visuomenės grupes, būtų gerai informuotos. Šiuo tikslu skelbiame [Teisėsaugos institucijų informacijos atskleidimo ataskaitas](#), kuriose nurodomas bendras gautų prašymų skaičius.

Įvairovė, teisingumas ir įtrauktis

Kiekvieną dieną kuriame ir puoselėjame tokią aplinką, kurioje „Telia“ darbuotojai gali jaustis patogiai ir pasitikėti savimi, išlikdami ištikimi sau. Manome, kad tokia aplinka mums leidžia atskleisti savo geriausias savybes, įgūdžius ir gebėjimus, realizuoti save ir įkvėpti kitus.

„Telia“ atliktoje dvejojo reikšmingumo analizėje dvi žmogaus teisių sritys, susijusios su jos darbuotojais, buvo nustatytos kaip svarbios, kurias reikia plėtoti:

- **Įvairovė, teisingumas ir įtrauktis** – užtikrinti teisę į vienodą teisingumą ir nediskriminavimą
- **Sveikata ir gerovė** – užtikrinti teisę į sveikatą.

Vienas iš svarbių dokumentų, kuriais vadovaujamės, yra „Telia“ **Lygių galimybių politika**. Ja skatinama įvairovės ir lygių galimybių kultūra, apimanti geriausias darbo sąlygas visiems, teisingą darbo užmokestį ir diskriminacijos bei priekabiavimo prevenciją. Ši politika integruota į mūsų Personalo, Atlygio politikas (abi skelbiamos viešai), taip pat numatyta Etikos ir elgesio kodekse ir kituose bendrovės dokumentuose.

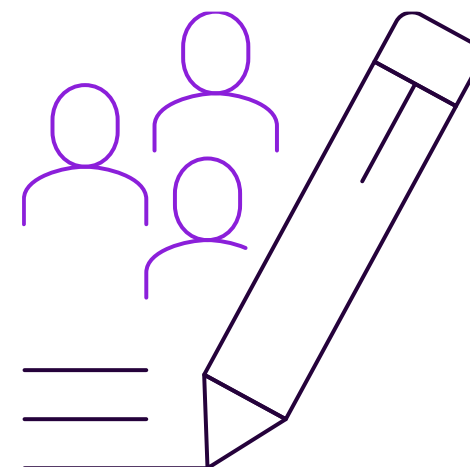
Įmonėje įsteigta įvairovės, teisingumo ir įtraukties koordinatoriaus pareigybė, kurios pagrindinės pareigos yra šios:

- informuoti apie įvairovę ir įtrauktį organizuojant mokymus;
- kurti įvairovės ir įtraukties požiūriu palankią aplinką visuose vidiniuose procesuose, pavyzdžiui, darbuotojų atrankoje, atlyginimų peržiūroje.
- Skatinti įvairių grupių dalyvavimą pasitelkiant partnerystę, vidaus ir išorės iniciatyvas.

Siekdami užtikrinti teisingumo ir nediskriminavimo principų laikymąsi, kartą per metus įvertiname savo darbuotojų darbo rezultatus, atsižvelgdami į jų bendrą indėlį į bendrovės veiklą. Tokiame vertinime atsispindi ir pasiekti rezultatai, ir kaip tie rezultatai buvo pasiekti, nubrėžiamos aiškios sąsajos ne tik su atlyginimo už darbą didinimu, bet ir su profesinio tobulėjimo ir paaukštinimo galimybėmis.

Sprendimai dėl atlyginimo už darbą priimami tik remiantis mūsų Lygių galimybių politikoje ir gairėse išdėstytomis rekomendacijomis. Jokiomis aplinkybėmis neleidžiama diskriminuoti dėl rasės, lyties, amžiaus, seksualinės orientacijos, religijos ar priklausymo etninei grupei.

Esame įsipareigoję užtikrinti įvairovę ir lygias galimybes visiems darbuotojams. Šiuo tikslu pakeitėme įdarbinimo procesus ir vidines procedūras bendrovėje, įdiegėme specialias programas ir iniciatyvas, kurios padeda didinti darbuotojų įvairovę ir ilgalaikį įsitraukimą.

„Telia“ lygių galimybių prioritetai:

100 %

lygios galimybės visiems;

50/50

lyčių pusiausvyra visose pozicijose;

0 %

jokio atlygio atotrūkio tarp lyčių, diskriminacijos ar priekabiavimo atvejų.

Metai	Tikslas	2023 m. progresas
2025 m.	50/50 lyčių pusiausvyra tarp išplėstinės vadovų komandos*	64 % moterų, 36 % vyrų (2022 m.: 67 % / 33 %)
2024 m.	Visi vadovai turi baigti mokymus įtraukties įdarbinimo praktikos tema	87 % vadovų baigė mokymus (2022 m.: 65 %)
Kasmet	Didinti įvairovę "Telia" technologijų padaliniuose per nuolatinę partnerystę, orientuotą į skaitmeninį ir technologinį perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą.	Reguliariai bendrauti su įvairių bendruomenių nariais ir pristatyti darbo galimybes be siūlyti stažuotes technologijų srityje.

*Išplėstinė vadovų komanda - tai 11 aukščiausių bendrovės vadovų (grupės vykdomosios vadovybės nariai, jų tiesioginiai pavaldiniai ir tam tikri papildomi vietinės ir (arba) funkcinės vadovų grupės nariai, jei jie atlieka ypač svarbius strateginius vaidmenis.)

Įvairovė, teisingumas ir įtrauktis: mokymai

2023 m. vykdėme darbuotojų apklausą, siekdami išsiaiškinti jų informuotumą negalios tema.

2023 m. įvykę mokymai:

- **87 proc.** vadovų buvo apmokyti apie nesąmoningą šališkumą ir įtraukią įdarbinimo praktiką.
- **65 proc.** mūsų darbuotojų, dirbančių su klientais, dalyvavo neįgaliųjų etiketo mokymuose (nauji mokymai pradėti rengti 2023 m.)
- **10 proc.** darbuotojų dalyvavo mokymuose apie prieinamumo programas.
- **Visi** įdarbinimo specialistai buvo apmokyti įtraukiosios įdarbinimo praktikos, kuri padeda užtikrinti nešališką reklamą, nešališką įdarbinimą.

„Telia“ taip pat skatino neįgaliųjų įtrauktį didindama informuotumą papildomų mokymų ir internetinių seminarų pagalba:

- „Susipažinkite su disleksija“, seminaras organizuotas kartu su Lietuvos disleksijos centru (81 peržiūra);
- Užsiėmimas, skirtas amžizmo problemoms spręsti;
- „Atidesnis žvilgsnis į negalią. Ką daryti ir ko nedaryti“, seminaras apie bendravimą su regos ir fizinę negalią turinčiais žmonėmis (140 peržiūrų).

Kasmetinio darbuotojų **įsitraukimo tyrimo** rezultatai rodo, kad mūsų pastangos davė vaisių

92 %

tyrime dalyvavusių „Telia“ darbuotojų sutinka, su jais elgiamasi pagarbiai ir nežeminant jų orumo;

88 %

tyrime dalyvavusių „Telia“ darbuotojų didžiuojasi įmonės indėliu į tvarią visuomenę .

- Peržiūrime mūsų parduotuvėse esančius žymėjimus ir kainas, kad pagerintume įskaitomumą žmonėms su regos negalia.
- Didžiosios „Telia“ parduotuvės jau yra pilnai prieinamos žmonėms su negalia.
- Išbandėme telia.lt ir „Telia Play“ puslapius ir mobiliąsias aplikacijas, kad išsiaiškintume prieinamumo trūkumus ir būtinus patobulinimus.

Pripažinimas

„Telia Lietuva“ sulaukė pripažinimo iš:

- Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės už žmonių su negalia bendruomenės palaikymą

Kiti įvairovę skatinantys projektai

Birželį minėjome „Pride“ mėnesį, ofise įkurdinę vaivorykštinį pianiną. Kolegos ne tik turėjo galimybę patys pagroti pianinu, bet ir pasimėgauti specialiu kvietinio pianisto Dariaus Mažinto pasirodymu. Be to, liepą kartu su „Telia“ kolegomis dalyvavome eitynėse „Vilnius Pride 2023“, kuriose palaikėme lygias teises.

Trečius metus iš eilės, bendradarbiaudami su savo įvairovės partneriu SOPA (Socialinio įdarbinimo agentūra), sėkmingai įgyvendiname iniciatyvą DUOday. Šio renginio metu žmonės su negalia buvo pakviesti susipažinti su **13 skirtingų darbo vietų** - nuo parduotuvės konsultanto iki mobiliųjų paslaugų duomenų migracijos vadybininko. Iš viso 18 „Telia“ darbuotojų savanoriavo kaip mentoriai, teikdami vertingas konsultacijas dalyviams ir supažindindami su įvairiomis pareigybėmis „Telia“. Konsultacijos vyko įvairiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose ir Marijampolėje.

Bendradarbiauome su SOPA ir rengėme mokymus žmonėms su negalia ne iš mūsų organizacijos. Šių mokymų metu 12 dalyvių mokėsi dirbti su Excel programa, prezentacijų rengimo, saugaus naudojimosi internetu ir įvairių kitų aktualių kompiuterinių įgūdžių.

Dalyvaudami iniciatyvoje „Telia Goes Red for Dyslexia“, dalyvavome pasaulinėje kampanijoje „Go Red for Dyslexia“. Šia kampanija siekiama pakeisti vyraujantį požiūrį į disleksiją ir raštingumą, taip pat išryškinti mokymosi sutrikimą turinčių asmenų potencialą. Naudodamiesi savo kanalais skleidėme šią žinią, taip pat kvietėme kolegas apsirengti raudonai, kad padidintume ir savo darbuotojų sąmoningumą.

Tęsiame ilgalaikę draugystę su iniciatyva „Women Go Tech“. Tai pirmoji ir vienintelė moterims skirta mentorystės programa, skatinanti jas susipažinti su karjeros galimybėmis technologijų srityje. Kaip ir kasmet, savo indėliu prisidėjo ir „Telia“ mentoriai. Mes dalyvaujame rengiant programą ir organizuojame specialius renginius „Women Go Tech“ dalyvėms.

Dėmesys prieinamumui

2023 m. Kalėdų kampanijos metu, nepamiršdami savo pažado „Įdomiau tik gyvenimas. Visiems“, ypatingą dėmesį skyrėme žmonėms su regėjimo negalia.

Ilgus metus „Telia“ ieškojo būdo, kuriuo galėtų ne tik išsiskirti kaip prekės ženklas, bet ir veiksmingai spręsti svarbias visuomenės problemas. Žmonėms su regėjimo negalia technologijos yra ypač svarbios, daugelis jų teigia, kad telefonas jiems yra toks pat nepakeičiamas kaip ir rankos. Būtent todėl, 2023 m. kalėdine kampanija siekėme atskleisti šią tematiką.

Mūsų įgyvendintos veiklos:

- Pakvietėme savanorius prisidėti prie iniciatyvos „Be my eyes“, po mūsų kampanijos **savanorių paraiškų padaugėjo tris kartus.**
- Įrašėme **10 vaikiškų knygų** audiosensorinei bibliotekai
- Užtikrinome prieinamumą įrašydami **visų Hario Poterio filmų garsinius aprašymus**, kuriuos dabar galima rasti „Telia Play“ platformoje. (Garso aprašymas - tai technologija, kuri papildo turinį trumpais ir tiksliais garsiniais komentarais apie rodomą vaizdą, todėl asmenys gali sekti filmą jo nematydami).
- Įrašėme **kalėdinių eglučių garso aprašymus** 5 didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Šiauliuose).
- Parėmė **ELVIS autobusą** - mobilią garsinių knygų biblioteką, kuri keliauja po Lietuvos miestus ir atokius kaimus ir aptarnauja vyresnio amžiaus asmenis, susiduriančius su skaitymo sunkumais. Specialistų komanda pristato garsines knygas, instruktuoja, kaip naudotis grotuvu leidiniams klausyti, ir grąžina skaitymo džiaugsmą.

Dėmesys darbuotojams: fizinė ir emocinė gerovė

Sveikata ir saugumas

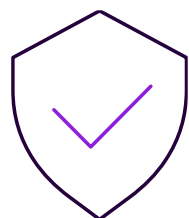
Mūsų darbuotojų sveikata ir gerovė yra mūsų atsakomybė, todėl laikomės tarptautinio Saugos ir sveikatos vadybos standarto ISO 45001, Darbuotojų saugos ir sveikatos tvarkos bei kitų vidinių taisyklių.

2023 m. užregistravome:

- 1 nelaimingą atsitikimą darbe (darbo metu);
- 7 nelaimingus atsitikimus, susijusius su darbu;
- 4 incidentus, kurių metu nebuvo prarastas darbingumas.

Kaip ir ankstesniais metais, mes toliau vykdėme ligų prevencijos programą, „Telia“ biuruose organizavome periodinius sveikatos patikrinimus, kuriuos praėjo **daugiau kaip 1 113** mūsų darbuotojų. Be to, bendrovė finansavo darbuotojų vakcinaciją nuo gripo ir erkinio encefalito.

Liepos mėnesį kartu su partneriais organizavome darbuotojų sveikatingumo dienas. Šių dienų metu visi darbuotojai ir jų šeimos nariai turėjo galimybę pasinaudoti išskirtinomis nuolaidomis įvairioms sveikatos tikrinimo programoms. Iš viso **189** darbuotojai „Telia Lietuva“ padaliniuose pasinaudojo šia galimybe papildomai profilaktiškai patikrinti sveikatą.

2023 m. **222** darbuotojai buvo paskiepyti nuo erkinio encefalito ir **408** – nuo gripo

Saugumo mokymai

Žinios ir įgūdžiai, kaip elgtis pavojingose situacijose, gali būti labai svarbūs ir padėti išvengti nelaimių. Todėl periodiškai rengiame įvairius teorinius ir praktinius mokymus, susijusius su mūsų darbuotojų darbo sauga.

2023 m. atnaujino savo vidaus mokymų programą, įskaitant:

- inžinierių sveikatos ir saugos mokymus;
- darbuotojų, dirbančių su krovniais, mokymo programą;
- darbuotojų, dirbančių su aukščiu, mokymo programą;
- darbuotojų saugos, sveikatos ir priešgaisrinės saugos mokymus.

Siekdami pagerinti savo darbuotojų saugos ir sveikatos įgūdžius, taip pat organizavome mokymus evakuacijos vadybininkams salonuose.

Darbas su tiekėjais

Atlikome keturis darbuotojų saugos ir sveikatos auditus rangovų darbo vietose. Apie pastebėjimus buvo pranešta atitinkamiems rangovų atsakingiems asmenims ir gautas grįžtamasis ryšys apie įgyvendintus tobulinimo veiksmus.

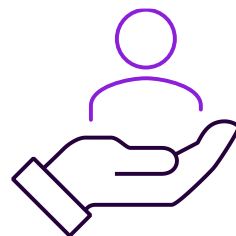
Dėmesys darbuotojams: asmeninis ir profesinis tobulėjimas

Asmeninis ir profesinis tobulėjimas

Nuolatinis tobulėjimas ir augimas, savirealizacija, asmeninių bei profesinių horizontų plėtimas – viena iš Telia prioritetinių sričių. Būdamas nuolat besimokančia ir visuomet į priekį žvelgiančia organizacija „Telia“ deda daug pastangų, kad kiekvienas mūsų darbuotojas turėtų kuo geresnes asmeninio ir profesinio tobulėjimo galimybes, atitinkančias jo individualius poreikius. Dėl to kiekvienam darbuotojui padedame sudaryti personalizuotą profesinio tobulėjimo planą, kuris atitiktų asmeninius žmogaus tikslus, lūkesčius ir poreikius. Ir, žinoma, suteikiame reikiamą pagalbą jį įgyvendinant.

Mentorystės programa

Asmeninio ir profesinio augimo kelyje visuomet pravartu turėti patyrusį partnerį, todėl Telia mentorių bendruomenę nuolat papildome naujais, skirtingų patirčių turinčiais mentoriais. Tai ilgalaikė profesinė partnerystė, kurioje mentorius dalinasi savo patirtimi, o ugdytinis naudojasi ja siekdamas tobulėti ir plėtoti savo kompetencijas.

Šiuo metu turime **38** aktyvius mentorius, o per 2023 m. užmegzta **24** naujos mentorystės partnerystės.

Mokymas ir saviugda darbe

Mėgstantiems mokytis savo tempu sau patogioje vietoje siūlome didžiausią e. mokymų platformą „LinkedIn Learning“. Joje gausu turinio verslo, technologijų, kūrybiškumo ir kitomis temomis. Įprastai ketvirtadalis Telia darbuotojų yra aktyvūs šio e.mokymų įrankio naudotojai.

IT įgūdžiams lavinti pasitelkėme „Pluralsight“ bei „Cloud Guru“ e.mokymų platformas. Taip pat šioje srityje ženklų pokytį lavinant debesijos technologijų žinias davė ir vykusio Telia Cloud Academy.

Be to, augimo potencialo turintys darbuotojai gauna visišką arba dalinį finansavimą studijoms universitetuose (2023 m. - **8 darbuotojai**).

Kiti 2023 m. įvykę gyvi mokymai:

Mokymų programa	Dalyvių skaičius
4 komandų stiprybių sesijos	40
Asmeninio atsparumo ir efektyvaus prioritetų valdymo dirbant VUCA aplinkoje mokymai	18
MS Excel pagrindų mokymai	65
MS PowerPoint mokymai	45
„Projektų valdymo pagrindų“ mokymai	20
„Kas yra Agile ir Scrum? Pažintis su kitokiu požiūriu į darbų organizavimą“ mokymai	29

Kasdieninės mokymosi kultūros kūrimas

Kasmet organizuojame renginių ciklą „Growth Week“, kurį sudaro internetiniai seminarai, praktiniai seminarai, karjeros mugės ir diskusijos. Per savaitę siūlome net 15 skirtingų nuotolinių seminarų ir tiesioginių mokymų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama mokymams ir vidiniam karjeros vystymui. Šiuose renginiuose gali dalyvauti bet kuris „Telia“ darbuotojas.

2023 m. „**Growth Week**“ metu kiekvienoje sesijoje dalyvavo nuo 150 iki 300 kolegų, iš viso per visas sesijas - maždaug 2305 dalyviai.

Temos:

- ADKAR: jūsų kompasas, padedantis orientuotis pokyčiuose darbe (191 dalyvis).
- Amžizmas ir asmeninis augimas – kaip pataikyti į dešimtuką? (~ 186 dalyviai).
- Networking'o galia. Kaip sukurti savo tvarų ryšių tinklą? (~300 dalyvių).
- Gyvenimo ir darbo balansas karjeros kelyje – misija įmanoma! (~198 dalyviai).
- Asmeninio įvaizdžio pagrindai LinkedIn (~150 dalyvių).
- Koučingas: mąstymo partnerystė profesiniam augimui (~127 dalyviai).
- „Telia Lietuva“ kolegų karjeros istorijos. Panelinė diskusija (~181 dalyvis).
- Karjeros mugė: Vidinio augimo galimybės „Telia Lietuva“ (~307 dalyviai).
- Nuo svajonių iki realybės: efektyvus tobulėjimo planas (~135 dalyviai).
- Vidinė atranka: patarimai ir įžvalgos, kaip sėkmingai kandidatuoti (~132 dalyviai).
- Mentorystės dirbtuvės
- Svarbiausi finansinės gerovės principai su „Swedbank“ (~163 dalyviai).
- Naudojimosi ChatGBT patarimai (~231 dalyvis)

Dėmesys darbuotojams: lyderystės ugdymas

Lyderystės ugdymas

Ypač daug dėmesio skiriame vadovų lyderystės ugdymui, todėl investuojame į įvairių lygių vadovų programas:

„**Future Telia Leaders**“ - tai visapusiška būsimų vadovų mokymo iniciatyva, skirta ugdyti bazinius lyderystės įgūdžius ir suteikianti techninių žinių, reikalingų dirbant technologijų organizacijoje. Programa apima keletą laisvai pasirenkamų mokymosi formų – e. mokymus, mentorystę, šešėliavimą – ir suteikia efektyvaus vadovavimo žinių bei kompetencijų būsimiems vadovams.

„**Vadovų vitaminai**“ (angl. „Vitamin Series“) – bazinius vadovavimo įrankius suteikianti programa, kuri apima 7 temas (po 20 dalyvių kiekvienoje): strategija, duomenys ir analitika, finansai ne finansų vadovams, skaidrių ir prezentacijų kūrimas, darbo teisė, komandos valdymas ir darbuotojų atranka.

„**Spark**“ – tęstinė lyderystės kompetencijų ugdymo programa, paremta Telia lyderystės lūkesčiais: numatyti, įsitraukti, įgalinti, įgyvendinti. Šioje programoje dalyvauja neseniai vadovais tapę kolegos (31 dalyvis).

„**Ignite**“ – programa jau patyrusiems vadovams (13 dalyvių), užtikrinanti tolimesnį augimą dirbant su sudėtingesniais klausimais ir iššūkiams. Šie mokymai padeda stiprinti strateginius įgūdžius ir pasiruošti ateities pozicijoms.

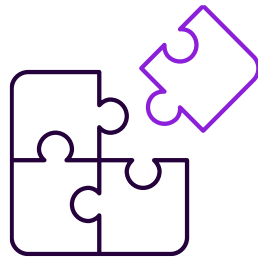

Dėmesys darbuotojams: emocinė gerovė

„Telia“ yra įsipareigojusi visiems savo darbuotojams užtikrinti saugią darbo aplinką. Šis siekis neapsiriboja vien tik sveikatos draudimu, kuris kompensuoja psichoterapijos seansus, bet apima darbuotojų ugdymą rengiant įvairius mokymus gerovės temomis.

Dar vienas žengtas žingsnis siekiant dar labiau įsiklausyti į darbuotojų emocinę savijautą – **emocinės gerovės projektas**, kuriuo siekėme apmokyti dalį kolegų gebėti suteikti pirmąją emocinę pagalbą bei plėtoti gerovės temą ir iniciatyvas organizacijoje.

Emocinės gerovės ambasadoriams suteiktos bazinės psichologinio konsultavimo žinios, kaip pravesti pokalbį ir suteikti pagalbą, o esant sudėtingesnėms situacijoms, kaip nukreipti pas specialistus.

2023 m. **18 kolegų** kreipėsi asmeninės konsultacijos, susidūrus su emociniais sunkumais.

Emocinės gerovės ambasadorių veikla neapsiriboja tik individualiais pokalbiais su kolegomis. Greta to šie kolegos plėtoja gerovės temas komandose ir padalinių susitikimuose (10 sesijų), ruošia gerovės naujienlaiškius, kurių tikslas dalintis patarimais ir aktualia informacija, susijusia su emocine gerove, tinklalaidžių ir knygų rekomendacijomis ir t.t.

2023 m. rengėme seminarus įvairiomis gerovės temomis:

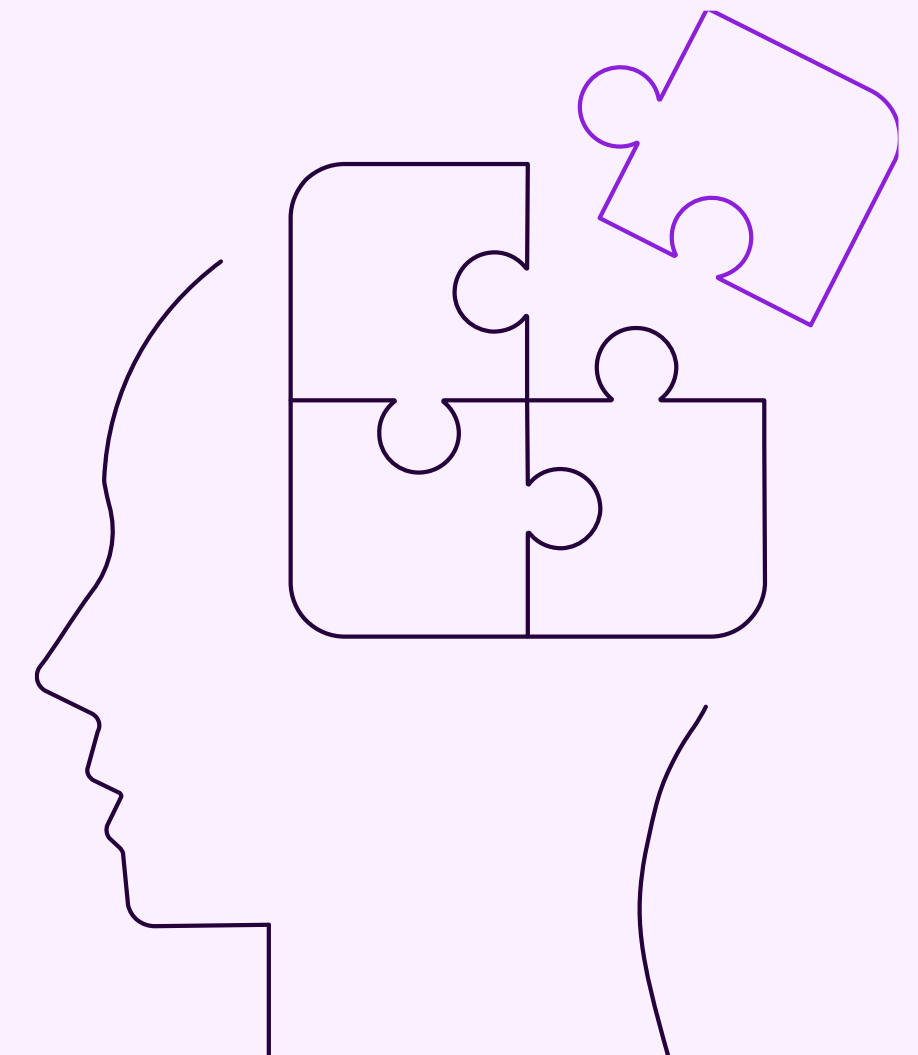
„Streso valdymas pasitelkiant sąmoningumo ugdymą“

285 prisijungusių

“Pirmoji psichologinė pagalba ir kiti gerovės jums būdai”

~70 personalo vadovų

Siekiant užtikrinti darbuotojų gerovę bendradarbiaujame su Krizių įveikimo centru, padedančiu suteikti profesionalią psichologinę pagalbą krizių metu. Ištikus krizinei situacijai KĮC teikia individualias pavienes ar tęstines konsultacijas, arba skubią mobiliosios krizių įveikimo komandos pagalbą įvykio vietoje. 2023 metais turėjome 4 kritinius atvejus, kai organizavome skubią centro pagalbą.

Dėmesys darbuotojams: dalinimasis žiniomis

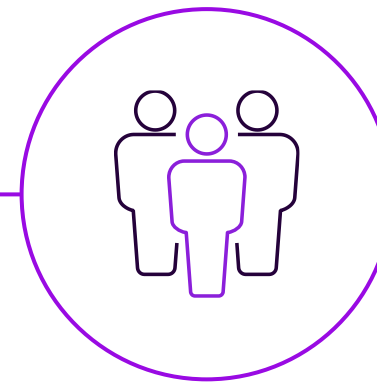
Studentai ir praktikos

2023 m. priėmėme 33 praktikantus atlikti privalomąją ir savanorišką praktiką.

Taip pat suteikėme specialiąsias stipendijas ir patirties įgijimo galimybes:

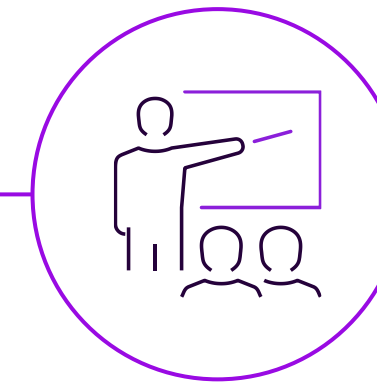
- Šiaulių valstybinė kolegija – vienkartinė stipendija geriausiajam IT ir inžinerijos studentui po vienerių studijų metų.
- Vilniaus universiteto Šiaulių akademija – vienkartinė stipendija geriausiems IT studentams po vienerių studijų metų (gavo 16 IT studentų).
- Klaipėdos verslo mokykla – speciali „Telia“ programa būsimiems inžinieriams rengti.
- Partnerystė su ISM Darbo ir studijų programa.
- Turing koledže – partnerystė dėl duomenų analitikos studentų įdarbinimo.

2022 m. siekdami pritraukti naujų talentingų darbuotojų, „Telia“ talentingų darbuotojų paieškos komandos ir IT vadovai dalyvavo **13** karjeros renginių ir įvairaus masto projektuose.

Mes esame sudarę partnerystes su:

- MIDI Vilniuje.
- „Tech Fair“, 2 kartus: pavasarį ir rudenį Vilniuje.
- „KTU Wanted“ karjeros dienos Kaune.
- Renginys „Karjera ir studijos Lietuvoje“ Lietuvos parodų ir kongresų centre „Litexpo“.
- Vilniaus universiteto mugė.
- „Women Go Tech“ (mentorystės programa).
- Karjeros dienos Šiauliuose.

Mūsų ekspertai dalijosi žiniomis įvairiose paskaitose:

- „Big data Vilnius“.
- Karjeros dienose Vilniaus Antakalnio gimnazijoje.
- Karjeros dienose Vilniaus licėjuje.
- Turing koledže – DI ir Analitikos dienos metu.
- Turing koledže „Hiring stand-up“
- KTU dirbtuvėse.

Dėmesys darbuotojams: papildomos vertės

Kolektyvinė sutartis

Jau daugiau kaip du dešimtmečius „Telia“ turi kolektyvinę sutartį. Paskutinė kolektyvinė sutartis, pasirašyta 2020 m. sausį, nuo tų metų vasario galioja visiems bendrovės darbuotojams. Kolektyvinėje sutartyje darbuotojams numatyti tokie pagrindiniai privalumai:

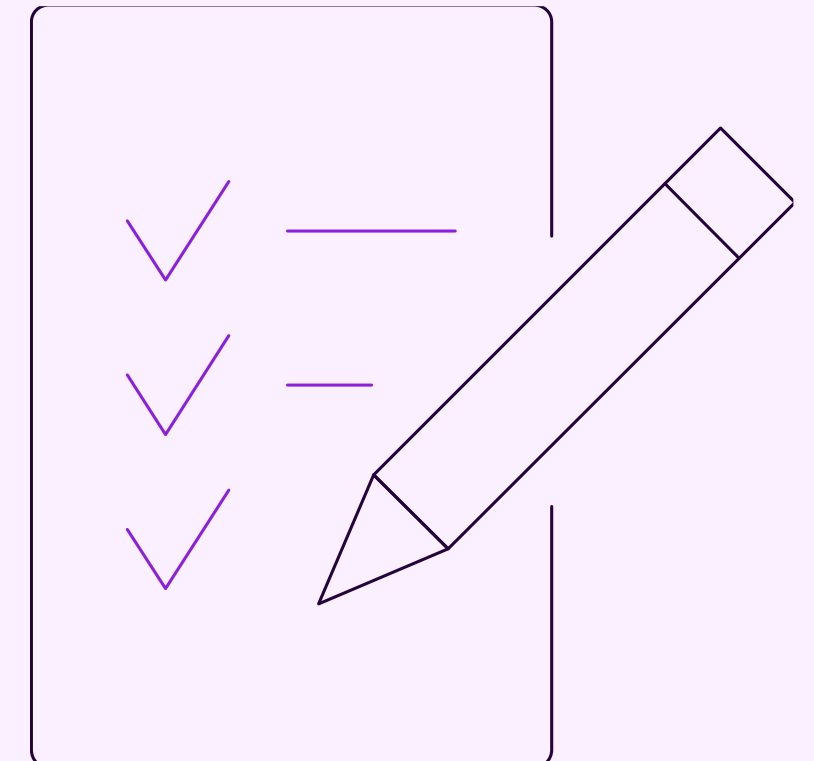
- Darbuotojų teisės ir pasirinkimo galimybė
- Profesinio tobulėjimo palaikymas ir rėmimas
- Darbuotojų vertinimas ir įvertinimas
- Lankstumas bei darbo ir asmeninio laiko balansas
- Darbuotojų sveikatingumo skatinimas

Ši kolektyvinė sutartis įregistruota [Kolektyvinių sutarčių registre](#) ir yra viešai prieinama.

Papildomos vertės ir garantijos

„Telia“ siekia finansinėmis ir nefinansinėmis priemonėmis prisidėti prie savo darbuotojų ir jų šeimų gerovės. Mes suteikiame tokias **papildomas socialines garantijas**:

- ✓ Papildomos iki 5 darbo dienų atostogos, priklausomai nuo darbo stažo „Telia“.
- ✓ Darbuotojui dėl prastos savijautos / ligos leidžiama neatvykti į darbą 2 darbo dienas per kalendorinius metus be nedarbingumo pažymėjimo bei už šias dienas paliekant darbuotojui jo darbo užmokestį.
- ✓ Už 2 pirmas kalendorines laikino nedarbingumo dienas dėl ligos, sutampančias su darbuotojo darbo grafiku, darbdavys moka 70 proc. darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio.
- ✓ Darbuotojo vestuvių proga darbuotojui suteikiamos 3 kalendorinių dienų mokamos atostogos.
- ✓ Mirus darbuotojo tėvui, motinai, sutuoktiniui, vaikui (įvaikiui), broliui, seseriai, darbuotojui suteikiamos 3 kalendorinių dienų mokamos atostogos.
- ✓ Mirus darbuotojo senelei (-iui), darbuotojo sutuoktinio tėvui, motinai, broliui, seseriai, darbuotojui suteikiamos vienos kalendorinės dienos nemokamos atostogos.
- ✓ Apmokamos mokymosi atostogos.
- ✓ Socialinių reikmių fondas remia darbuotojus ir jų gerovę.

Dėmesys darbuotojams: papildomos vertės

Pensijų kaupimas

Nuo 2015 m. „Telia“ prisideda prie savo darbuotojų pensijų kaupimo III pakopos pensijų fonduose. Visi „Telia Lietuva“ darbuotojai, išdirbę bendrovėje vienerius metus arba ilgiau, gali dalyvauti programoje „Kaupk su „Telia““. Jei darbuotojai prisideda prie kaupimo pensijai ir savo sąskaita, į jų pensijų fondą „Telia“ sumoka papildomą įmoką, atitinkančią darbuotojo sumokėtą atlyginimo dalį.

Tiems, kurie nusprendžia papildomai prisidėti prie pensijų kaupimo iš savo oficialaus atlyginimo, „Telia“ sumoka papildomą įmoką iš bendrovės lėšų į darbuotojų pensijų fondą.

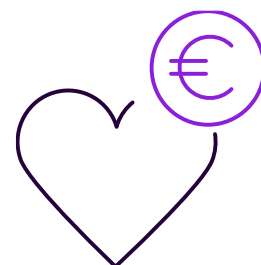

2023 m. **737*** darbuotojai dalyvavo programoje „Kaupk su Telia“

*Skaičius apima darbuotojus, kurie per 2023 metus bent vieną mėnesį kaupė su „Telia“.

Socialinių reikmių fondas

Bendrovėje veikia Socialinių reikmių fondas, kurio paskirtis – prisidėti prie darbuotojų socialinių poreikių ir idėjų įgyvendinimo.

2023 m. „Telia“ darbuotojų poreikiams patenkinti iš Socialinių reikmių fondo išmokėtas **64 251 euras**.

Lėšos iš Socialinių reikmių fondo išmokėtos tokiais tikslais:

- premijoms už 20, 30 ir 40 metų nepertraukiamojo darbo stažo „Telia“;
- sporto ir kultūros renginiams remti;
- iniciatyvoms, skirtoms darbuotojų vaikams remti;
- išmokoms mirus darbuotojo artimajam ar darbuotojui;
- pašalpoms dėl susidariusios sunkios darbuotojo ar jo šeimos finansinės padėties ar patirtų didelių materialinių nuostolių.

Darbo ir šeimyninio gyvenimo derinimas

Mums svarbu, kad „Telia“ darbuotojai turėtų tinkamą darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Tuo tikslu savo darbuotojams pasiūlėme tam tikrus šios srities privalumus, kurie rinkoje iš tiesų yra unikalūs.

Mokinių atostogų metu rengiame dienos stovyklas „Telia“ darbuotojų vaikams. 2023 m. vasarą surengėme stovyklas mūsų didžiuosiuose biuruose Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose. Vyko 7 skirtingos stovyklų programos, kuriose dalyvavo 192 vaikai.

Į bendrovės renginius kviečiami ir motinystės arba tėvystės atostogose esantys darbuotojai, o jų vaikai irgi gauna kalėdines dovanėles. Taip pat skatiname tėvystės ar motinystės atostogose esančius darbuotojus tobulinti savo įgūdžius. Tuo tikslu motinystės ar tėvystės atostogų laikotarpiu jie irgi gali naudotis „LinkedIn“ mokymo platforma.

2023 m. motinystės arba tėvystės atostogose buvo **106*** darbuotojai.

*Į šį skaičių įtraukti visi darbuotojai, kurie 2023 m. motinystės ar tėvystės atostogose buvo bent vieną dieną.

Dėmesys darbuotojams: papildomas sveikatos draudimas

Papildomas sveikatos draudimas

Visi mūsų bendrovės darbuotojai nuo pat pirmos jų darbo dienos yra apdrausti nelaimingų atsitikimų draudimu. Toks draudimas galioja ne tik darbo valandomis, bet visą parą Lietuvoje ir užsienyje, todėl netgi atostogaudami mūsų darbuotojai jaučiasi saugūs.

2023 m. atnaujinome savo sveikatos draudimo planus, padidindami ambulatorinio ir stacionarinio gydymo limitus. Išlieka galimybė apmokėti motinystės priežiūros paslaugas, prireikus atlikti COVID-19 ar kitus tyrimus.

Be to, yra galimybė įsigyti papildomą sveikatos draudimą palankiomis sąlygomis savo artimiesiems, sutuoktiniams ir gyvenimo partneriams (su kuriais darbuotojai nebūtinai turi būti susiję giminystės saitais ar santuoka) bei vaikams iki 26 metų amžiaus.

Taip pat rūpinamės savo darbuotojais, esančiais motinystės arba tėvystės atostogose, suteikdami jiems papildomą sveikatos draudimą, kol kūdikiui sueis vieneri metai.

2023 m. papildomu sveikatos draudimu pasinaudojo **1 872** darbuotojai

Dėmesys darbuotojams: „darbostogos“

Savo veiklą vykdomė itin konkurencingoje rinkoje, todėl daug dėmesio skiriame esamų darbuotojų motyvacijai bei jų augimui ir rodome jiems savo dėkingumą. Siekdami pritraukti naujų specialistų, investuojame, kuriame įvairias ugdymo programas, siūlome konkurencingą skatinimo paketą, nuolat palaikome ryšį su mūsų darbuotojais, rinkos ekspertais, studentais, verslo bendruomene ir kt.

Nuotolinis darbas

2023 m. nuotoliniu būdu dirbo

1 216

„Telia“ darbuotojai

Nuotoliniu būdu mūsų darbuotojai iš viso dirbo

59 804

darbo dienas

2021 m. mes pirmieji Lietuvoje įteisino darbastogą. Dabar mūsų darbuotojai gali vieną mėnesį per metus dirbti bet kurioje Europos Sąjungos (ES) valstybėje. Tokia galimybė labai naudinga, nes darbuotojai gali geriau derinti darbą su šeiminiu gyvenimu ir būtinybe pailsėti. 2023 m. galimybė dirbti užsienyje pasinaudojo 73 darbuotojai.

Be to, savo komandoms leidžiame priderinti savo darbo valandas. Darbuotojai gali pradėti ir baigti darbą anksčiau arba vėliau, t. y. gali pradėti dirbti bet kuriuo metu nuo 7.00 iki 11.00 val. ryto ir atitinkamai baigti darbo dieną keliomis valandomis anksčiau arba vėliau. Toks variantas ypač patrauklus iš motinystės ar tėvystės atostogų grįžtantiems darbuotojams, nes dažnai bent tam tikrą laiką jie dirba ne visą darbo dieną.

Taip pat įdiegėme nuotolinio darbo sutartį, kuri leidžia darbuotojams dirbti tik iš namų ir gauti piniginę kompensaciją už stalą, kėdę ir šviestuvą. 2023 m. su nuotoline darbo sutartimi įvairiuose Lietuvos miestuose dirbo 3 inžinieriai ir 25 skambučių centro specialistai

Nuotolinis darbas, kurį „Telia“ pradėjo taikyti prieš 8 metus (2015 m.), jau tapo įprasta praktika. Mes turime aiškiai apibrėžtą **Nuotolinio darbo tvarką**, saugius prisijungimo prie tinklo būdus, nuotoliniam darbui reikalingą įrangą ir įprotį itin efektyviai dirbti nuotoliniu būdu.

Be abejo, ne visi darbuotojai, ypač tie, kurie neseniai įsidarbino bendrovėje „Telia“, namuose turi įrangą, reikalingą nuotoliniam darbui. Kaip ir anksčiau, parūpiname tokią įrangą: nešiojamuosius kompiuterius, stacionarių kompiuterių ekranus, kokybiškas ausines ir kt. bei pristatome ją tiesiai į mūsų darbuotojų namus.

Dėmesys darbuotojams: kitos veiklos

Kiti darbuotojams skirti renginiai

„Telia“ propaguoja aktyvios gyvensenos kultūrą, todėl kviečiame darbuotojus tapti įvairių bendruomenių nariais. Tokią bendruomenių sąjungą vadiname „**Culture HUB**“.

„Culture HUB“ jungia įvairias mūsų darbuotojų bendruomenes ir suburia juos drauge pagal jų pomėgius ar svajones išbandyti ką nors naujo. Jis veikia kaip atskira organizacija, apimanti daug mažų organizacijų, kurių kiekviena užsiima kokia nors specifine veikla. Kokia yra tų organizacijų veikla, rodo jų pavadinimai: Sporto, Muzikos, Įvairovės ir Įtraukties, Mokymosi, Kompiuterinių žaidimų mėgėjų bendruomenės.

2023 m. „Culture HUB“ organizavo šiuos renginius:

- susitikimas su tėvais — „Telia“ darbuotojų tėvai ir seneliai buvo pakviesti apsilankyti „Telia“ būstinėje ir susipažinti su savo vaikų darbovieta (60 dalyvių);
- muzikinis protmūšis;
- „Culture HUB Goes Kaunas“ protmūšis;
- pyragų diena — darbuotojai organizacijai „Pirmas blynas“ paaukojo 1100 eurų;
- šeimos diena — biure apsilankė apie 300 jaunųjų svečių, kurie turėjo galimybę ne tik smagiai praleisti laiką, bet ir pamatyti, kur darbo dienomis laiką leidžia jų šeimos nariai, dirbantys „Telia“;
- muzikinė popietė („Pride“ mėnuo);
- vasarinis „Culture HUB“ renginys.

Pripažinimas

„**People of Telia**“ apdovanojimai — tai kasmetinis renginys, skirtas įvertinti tuos, kurie prisidėjo prie kompanijos sėkmės ir kasdien stengiasi atrasti naujų būdų, kaip tobulėti - dėl kolegų, klientų, savęs ir aplinkos.

Kviečiame kolegas nominuoti kitus kolegas, komandas ir projektus už praėjusių metų pasiekimus, atspindinčius mūsų vertybes. Komisija, sudaryta iš įvairių skyrių ir organizacijų atstovų, išrenka 8 kolegas, 8 komandas ir 4 projektus, kurie labiausiai stengėsi dėl „Telia“ sėkmės. Sulaukėme rekordinio skaičiaus nominacijų už 2023 m. pasiekimus - nominuota 19 proc. daugiau kolegų, komandų ir projektų nei ankstesniais metais. Iš viso gavome 337 nominacijas.

„Pebble Move“

Ši iniciatyva sukurta siekiant skatinti sporto bendruomenes burtis ir populiarinti „Telia“ vardą įvairiose sporto varžybose. Bendrovė teikia finansinę paramą sporto, sveikatingumo ir grupiniams užsiėmimams.

2023 m. „Telia“ finansavo 8 komandų sportinę veiklą Vilniuje, Kaune, Panevėžyje ir Šiauliuose.

Parama

Paramos

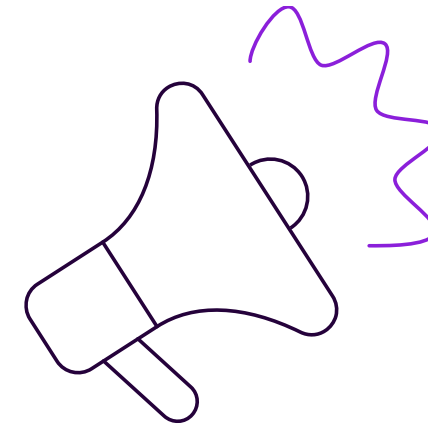
Siekiame užtikrinti, kad parama ir dovanojimas būtų vykdomi etiškai ir laikantis reikalavimų, todėl juos reglamentuoja „Telia“ grupės instrukcija: Rėmimas ir dovanojimas.

Bendrasis principas - remti organizacijas arba bendradarbiauti su jomis, kad būtų palaikoma ilgalaikė veikla, susijusi su skaitmeninimu ir pagrindinėmis „Telia“ tvarumo sritimis.

Parama Ukrainai

2023 m. „Telia“ tęsė paramą Ukrainai ir į Lietuvą atvykstantiems pabėgėliams:

- Užsienio naujienų ir informaciniai kanalai per „Telia TV“ mūsų klientams yra nemokami.
- Siekiant užtikrinti ryšį su artimaisiais, skambučiams iš Ukrainos ir į Ukrainą „Telia“ klientams taikomas sumažintas tarifas.
- Išankstinio apmokėjimo SIM kortelės pabėgėliams Lietuvoje išduotos nemokamai. Per 2023 m. išdaliname daugiau kaip **6 tūkst. SIM kortelių**. Iki 2023 m. pabaigos iš viso išdaliname 40 tūkst. kortelių.

Kita parama

2023 m. suteikėme 100 proc. nuolaidą šių akcijų trumpiesiems numeriams:

- Projektas „Išsipildymo akcija“
- Labdaros fondas „Maisto bankas“
- Labdaros ir paramos fondas „Maistas Ukrainai“
- Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija
- LIONS klubų asociacija
- Ukrainos ambasada Lietuvoje
- Lietuvos šaulių sąjunga
- Visuomeninė organizacija „Gelbėkit vaikus“
- VšĮ „Media LAB“
- UAB All Media Lithuania
- VšĮ „Mėlyna ir geltona“
- VšĮ „Stiprūs Kartu“
- VšĮ Visuomeninių iniciatyvų paramos fondas

2023 m. suteikėme finansinę paramą šioms organizacijoms:

- VšĮ „Talentai technologijoms“
- VšĮ „Mėlyna ir geltona“
- INFOBALT asociacija
- VšĮ „Maži bet stiprūs“
- Lietuvos nacionalinis dailės muziejus
- Šiaulių valstybinė kolegija
- Vilniaus universiteto Šiaulių akademija
- Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka
- Lietuvos audiosensorinė biblioteka
- LGL asociacija
- VšĮ „Autorių fondas“
- M. Čiuželio labdaros ir paramos fondas

2023 m. suteikėme paramą iranga:

- Vilniaus muziejus
- VšĮ „Art Central“
- Nemenčinės neįgaliųjų dienos užimtumo centras

2023 m. paramai „Telia Lietuva“ skyrė daugiau kaip **87 000 Eur**

Taksofonų projektas

2023 m. vasarą „Telia“ inicijavo kūrybinių idėjų konkursą „Telefonų būdelės grįžta“ - atvirą kvietimą bendruomenėms ir ne pelno siekiančioms organizacijoms. Kvietėme jas teikti paraiškas su idėjomis, kaip iš naujo panaudoti ir atgaivinti senas taksofono būdeles (15 vnt.).

Vasarą sulaukėme
daugiau nei **130 idėjų**.

Speciali komisija, kurią sudarė kelionių žurnalistas Orijus Gasanovas, kultūros istorikė Sonata Šulcė, mokslininkas, architektūros ir kultūros paveldo puoselėtojas, „Lego“ modelių kūrėjas Rokas Mikšiūnas ir „Telia“ atstovas, atrinko 15 geriausių projektų, kurie bus įgyvendinti.

Įgyvendinti projektai

Vilniaus centre esančioje taksofono būdelėje įrengta bene mažiausia šokių aikštelė Lietuvoje, o Antakalnio rajone - Tech Parke - dar viena taksofono būdelė tapo patogia darbo vieta.

Naujosios Vilnios gyventojai ir lankytojai kviečiami apžiūrėti mini galeriją taksofono būdelėje, kurioje eksponuojamos menininkų parodos.

Šalia Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro įrengtas taksofonas kvietė visus „paskambinti“ tam, su kuriuo praleido progą laiku pasikalbėti. Visų autentiškų istorijų garso įrašai tapo operos libreto pagrindu.

Kauno bendruomenės centras „KINAS Panemunė“, Panemunės pušyno pakraštyje, taip pat įgyvendino originalią idėją ir taksofono būdelėje įrengė jaukų kino teatrą dviem.

Tuo tarpu Vilniaus Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje taksofono būdelė tapo ypatinga pokalbių telefonu erdve.

Taksofono būdelę galima rasti net Labanoro regioninio parko miškuose, kur ji paversta autobusų stotele.

Riešės gimnazija taksofono būdelę pertvarkė į lauko biblioteką, o Panevėžio lopšelis-darželis „Jūratė“ joje sukūrė ramią erdvę vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimų. Kita ugdymo įstaiga lauko edukaciniams žaidimams pritaikė taksofono būdelę.

Atsakingų asmenų patvirtinimas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, Telia Lietuva, AB vadovė Giedrė Kaminskaitė-Salters ir Telia Lietuva, AB Finansų vadovė Daina Večkytė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, anksčiau pateiktame 2023 m. Telia Lietuva, AB metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, Bendrovės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Giedrė Kaminskaitė-Salters
Vadovė

Daina Večkytė
Finansų vadovę

Finansinės ataskaitos

Pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita

	Pastabos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
		2023 m.	2022 m.
Pajamos	5	476 578	444 623
Prekių ir paslaugų savikaina	6	(186 404)	(174 991)
Su darbuotojais susijusios išlaidos		(64 369)	(58 385)
Kitos veiklos sąnaudos	7	(61 338)	(64 804)
Kitos veiklos (pelnas) nuostoliai, grynąja verte	8	715	1 094
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas ir turtas, skirtas parduoti	13	(85 546)	(84 083)
Pagrindinės veiklos pelnas		79 636	63 454
Finansinės pajamos		1 216	1 263
Finansinės veiklos sąnaudos		(8 989)	(3 898)
Finansinės ir investicinės veiklos grynosios pajamos	9	(7 773)	(2 635)
Pelnas prieš apmokestinimą		71 863	60 819
Pelno mokestis	10	(8 269)	(4 421)
Ataskaitinių metų pelnas		63 594	56 398
Kitos bendrosios pajamos:			
Kitos bendrosios pajamos už metus		-	-
Iš viso bendrųjų pajamų už metus		63 594	56 398
Grynasis pelnas ir kitos bendrosios pajamos, priskirtini:			
Patronuojančios įmonės akcininkams		63 594	56 398
Vienai akcijai tenkantis paprastasis ir sumažintas pelnas už Bendrovės akcininkams priskirtiną pelną (Eur vienai akcijai)	11	0,109	0,097

Finansinės būklės ataskaita

	Pastabos	Gruodžio 31 d.	
		2023 m.	2022 m.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	13	253 738	269 653
Prestižas	14	26 769	26 769
Nematerialusis turtas	14	141 742	142 650
Naudojimo teise valdomas turtas	15	45 134	44 995
Sutarties gavimo sąnaudos	28	5 477	5 498
Sutarties turtas	29	718	537
Prekybos ir kitos gautinos sumos	18	18 855	17 440
Finansinės nuomos gautinos sumos	18	5 982	4 027
		498 415	511 569
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	16	12 617	14 461
Sutarties turtas	29	1 012	1 266
Prekybos ir kitos gautinos sumos	18	75 900	69 929
Pelno mokesčio turtas		249	-
Finansinės nuomos gautinos sumos	18	5 852	6 129
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	19	20 604	7 099
		116 234	98 884
Turtas, skirtas parduoti		1 472	594
Iš viso turto		616 121	611 047

	Pastabos	Gruodžio 31 d.	
		2023 m.	2022 m.
NUOSAVAS KAPITALAS			
Kapitalas ir rezervai, priskirtini Bendrovės akcininkams			
Įstatinis kapitalas	20	168 958	168 958
Privalomasis rezervas	21	16 896	16 896
Nepaskirstytasis pelnas		170 974	142 337
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams		356 828	328 191
Nekontroliuojama dalis		-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		356 828	328 191
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos	23	-	30 000
Nuomos įsipareigojimai	23	42 495	42 121
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	24	16 965	17 874
Ateinančių laikotarpių pajamos ir sukaupti įsipareigojimai	22	19 036	20 261
Sutarties įsipareigojimai	29	-	-
Atidėjiniai	25	13 039	13 179
		91 535	123 435
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Prekybos, kitos mokėtinos sumos ir sukaupti įsipareigojimai	22	58 576	59 600
Mokėtinas pelno mokestis		-	261
Paskolos	23	91 782	83 548
Sutarties įsipareigojimai	29	2 895	2 389
Nuomos įsipareigojimai	23	14 505	13 623
Atidėjiniai	25	-	-
		167 758	159 421
Iš viso įsipareigojimų		259 293	282 856
Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų		616 121	611 047

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso nuosavo kapitalo
Likutis 2022 m. sausio 1 d.		168 958	16 896	144 200	330 054
Ataskaitinių metų pelnas		-	-	56 398	56 398
Kitos bendrosios pajamos per metus po apmokestinimo		-	-	-	-
Iš viso bendrųjų pajamų už metus		-	-	56 398	56 398
Išmokėti dividendai už 2021 m.	12	-	-	(58 261)	(58 261)
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.		168 958	16,896	142 337	328 191
Likutis 2023 m. sausio 1 d.		168 958	16 896	142 337	328 191
Ataskaitinių metų pelnas		-	-	63 594	63 594
Kitos bendrosios pajamos per metus po apmokestinimo		-	-	-	-
Iš viso bendrųjų pajamų už metus		-	-	63 594	63 594
Išmokėti dividendai už 2022 m.	12	-	-	(34 957)	(34 957)
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.		168 958	16 896	170 974	356 828

Pinigų srautų ataskaita

	Pastabos	Gruodžio 31 d.	
		2023 m.	2022 m.
Pagrindinė veikla			
Ataskaitinių metų pelnas		63 594	56 398
Nepiniginių straipsnių atstatymas:			
Pelno mokesčio sąnaudos pripažintos pelne arba nuotoliuose	10	8 269	4 421
Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	7, 13	87 538	85 847
Kitos veiklos (pelnas) nuostoliai, grynąja verte	8	(1 212)	(1 267)
Palūkanų pajamos	9	(1 216)	(1 263)
Palūkanų sąnaudos	9	8 933	3 824
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas (išskyrus patronuojamųjų įmonių įsigijimo ir pardavimo efektą):			
Atsargų / turto, skirto parduoti sumažėjimas / (padidėjimas)		1 093	(1 935)
Prekybos ir kitų gautinų sumų sumažėjimas / (padidėjimas)		(7 716)	(194)
Sutarties turto sumažėjimas / (padidėjimas)	29	73	(5)
Sutarties sudarymo išlaidų sumažėjimas / (padidėjimas)	28	21	(661)
Prekybos, kitų mokėtinų sumų ir sukauptų įsipareigojimų, atidėtųjų mokesčių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)		20 419	3 611
Sutarties įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)	29	506	335
Ateinančių laikotarpių pajamų ir sukauptų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(1 225)	(577)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)	25	(72)	(28)
Pagrindinės veiklos pinigų srautai		179 005	148 506
Sumokėtos palūkanos		(8 422)	(3 512)
Gautos palūkanos		281	238
Sumokėtas pelno mokestis		(9 690)	(4 427)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		161 174	140 805

	Pastabos	Gruodžio 31 d.	
		2023 m.	2022 m.
Investicinė veikla			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(83 099)	(111 982)
Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimo		2 319	5 814
Pajamos iš / mokėjimai už finansinę subnuomą		(743)	3 475
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(81 523)	(102 693)
Finansinė veikla			
Grąžintos paskolos	23	(189 967)	(150 500)
Gautos paskolos	23	168 201	128 994
Nuomos įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)		(9 423)	(13 015)
Bendrovės akcininkams išmokėti dividendai	12	(34 957)	(58 261)
Grynieji pinigų srautai, panaudoti finansinėje veikloje		(66 146)	(92 782)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		13 505	(54 670)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimas			
Finansinių metų pradžioje		7 099	61 769
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		13 505	(54 670)
Finansinių metų pabaigoje	19	20 604	7 099

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

Telia Lietuva, AB (toliau – Bendrovė) yra akcinė bendrovė įregistruota 1992 m. vasario 6 d. Bendrovė yra įsikūrusi Lietuvos Respublikos sostinėje – Vilniuje. Bendrovės buveinės adresas yra Saltoniškių g. 7A, LT-03501, Vilnius, Lietuva.

Nuo 2000 m. birželio 16 d. Bendrovės akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“. Vertybinių popierių birža „Nasdaq Vilnius“ yra pagrindinė vietinė prekybos Bendrovės akcijomis rinka. Nuo 2011 m. sausio Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Berlyno, Frankfurto, Miuncheno ir Štutgarto vertybinių popierių biržų prekybos sąrašus.

Iki 2023 m. lapkričio mėn. Bendrovė turėjo Lietuvos banko išduotą ribotą elektroninių pinigų įstaigos licenciją. Licencija suteikia teisę išleisti elektroninius pinigus ir teikti mokėjimo paslaugas, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 5 straipsnyje.

2023 m. pabaigoje Bendrovėje visu etatu dirbančių darbuotojų skaičius buvo 1 829 (2022 m. – 1 925).

Bendrovės akcininkų struktūra:

	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Akcijų skaičius	Proc.	Akcijų skaičius	Proc.
„Telia Company AB (publ)“, Švedija	513 594 774	88,15	513 594 774	88,15
Kiti akcininkai	69 018 364	11,85	69 018 364	11,85
	582 613 138	100,00	582 613 138	100,00

Pagrindinė Bendrovės veikla apima telekomunikacijų, televizijos ir IT paslaugų teikimą verslo ir privatiems klientams Lietuvos Respublikoje.

Bendrovė kartu su susijusiais juridiniais asmenimis Lietuvos ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) yra pripažinta didelę įtaką turinčiu operatoriumi 5-iose telekomunikacijų rinkose. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo nuostatomis, įmonė privalo suteikti prieigą kitoms įmonėms, vadovautis nediskriminavimo, skaidrumo, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos, apskaitos atskyrimo įsipareigojimais. Taip pat skelbti viešą pasiūlymą dėl prieigos.

Toliau nurodytos investicijos, įtrauktos į Bendrovės finansines ataskaitas:

Asocijuotosios įmonės	Registravimo šalis	Nuosavybės dalis, proc.		Veiklos pobūdis
		2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	
VšĮ „Numerio Perkėlimas“	Lietuva	50 proc.	50 proc.	Ne pelno organizacija, kurią įkūrė Lietuvos telekomunikacijų operatoriai administruoja centrinę telefonų numerių duomenų bazę

2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo investicijų į patronuojamąsias įmones.

Už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., buvo rengiamos atskiros finansinės ataskaitos pagal 27-ojo TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ nuostatas.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

2 Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Toliau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis buvo parengtos šios finansinės ataskaitos. Šie apskaitos principai nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

2.1 Parengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS), patvirtintais taikyti ES. Jos parengtos, remiantis istorinės įsigijimo savikainos samprata.

Finansinių ataskaitų parengimas pagal TFAS reikalauja atlikti tam tikrus svarbius apskaitinius vertinimus. Vadovybei taip pat tenka priimti sprendimus, susijusius su Bendrovės apskaitos principų taikymu. Sritys, kuriose tenka priimti reikšmingus ir sudėtingus sprendimus, arba sritys, kuriose daromos prielaidos ir taikomi apskaitiniai vertinimai turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, aprašytos 4-oje pastaboje.

Finansinės ataskaitos parengtos veiklos tęstinumo principu. Istorine savikaina yra iš esmės pagrįsta atlygio, sumokėto už prekes ar paslaugas, tikrąja verte.

Esamų standartų pakeitimų, galiojančių einamuoju atskaitiniu laikotarpiu, taikymas pirmą kartą

Šiais metais Įmonė taikė keletą pakeitimų, susijusių su Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TAST) išleistais TFAS, kurie buvo privalomai įsigalioję nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šių pakeitimų įgyvendinimas neturėjo jokio reikšmingo poveikio atskleidimams arba finansinių ataskaitų pateiktoms sumoms:

Standartas	Pavadinimas
17-asis TFAS	Naujas standartas 17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ įskaitant 2020 m. birželio ir 2021 m. gruodžio mėn. 4-ąjį TFAS pataisą
1-ojo TAS pataisos	Apskaitos politikos atskleidimas
8-ojo TAS pataisos	Apskaitinių įvertinimų keitimas
12-ojo TAS pataisos	Atidėtas mokestis, susijęs su turto ir įsipareigojimais, kurie atsiranda įvykus vieninteliui sandoriui
12-ojo TAS pataisos	Tarptautinė mokesčių reforma – „Pillar Two“ direktyvos taisyklės*

* išimtis, nurodyta 12-ojo TAS pataisose (kad įmonė neatskirtų ir neatskleistų informacijos apie atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimus, susijusius su EBPO „pillar two“ pelno mokesčiais), taikoma nedelsiant po pakeitimų išleidimo ir retrospektyviai, vadovaujantis 8-uoju TAS. Likę atskleidimo reikalavimai taikomi metiniams laikotarpiams prasidedantiems nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau.

Nauji ir peržiūrėti TFAS standartai, išleisti, bet kurių ES dar nepriėmė

Šiuo metu ES priimti TFAS reikšmingai nesiskiria nuo nuostatų, kurias patvirtino Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV), išskyrus toliau pateikiamus standartus ir esamų standartų pataisas, kurių taikymui ES dar nepritarė finansinių ataskaitų paskelbimo datai:

Standartas	Pavadinimas	ES įgyvendinimo statusas
7-ojo TAS pataisos ir 7-asis TFAS	Tiekėjų finansavimo susitarimai (TAST įsigaliojimo data: 2024 m. sausio 1 d.)	ES dar nepriėmė
21-ojo TAS pataisos	Valiutos nekeitamumo trūkumas (TAST įsigaliojimo data: 2025 m. sausio 1 d.)	ES dar nepriėmė
14-asis TFAS	Ateinančių laikotarpių likučiai, susiję su reguliuojamais tarifais (TAST įsigaliojimo data: 2026 m. sausio 1 d.)	Europos Komisija nusprendė nepradėti šio laikinojo standarti patvirtinimo proceso ir palaukti galutinio standarto
10-ojo TFAS pataisos ir 28-asis TAS	Turto pardavimas ar turtinis įnašas tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendros įmonės (TAST neribotam laikui atidėjo pakeitimų įsigaliojimo datą, tačiau leido juos taikyti anksčiau)	Patvirtinimo procesas atidėtas neribotam laikui, kol bus baigtas nuosavybės metodo tyrimo projektas

Bendrovė mano, kad šių naujų standartų ir galiojančių standartų pataisos neturės reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms atskaitoms jų pradinio taikymo laikotarpiu.

Finansinio turto ir įsipareigojimų, kurių principų nepriėmė ES, portfelio apsidraudimo sandorių apskaita tebėra neregamentuojama. Įmonės vertinimu, taikant finansinio turto ir įsipareigojimų portfelio apsidraudimo sandorių apskaitą, vadovaujantis 39-uoju TAS „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir vertinimas“ nereikšmingai paveiktų finansines ataskaitas, jei būtų pritaikytas balanso sudarymo dienai.

2.2 Užsienio valiutos perskaičiavimas

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Sumos finansinėse ataskaitose pateiktos eurais (Eur), t. y. Bendrovės funkcinė valiuta.

Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal valiutų keitimo kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną arba vertinimo (jeigu straipsniai iš naujo vertinami) dieną. Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi pelno ar nuostolių ataskaitoje.

Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, susiję su paskolomis ir pinigų ekvivalentais, apskaitomi pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos „Finansinės veiklos pajamų“ arba „Finansinės veiklos sąnaudų“ straipsnyje. Visas kitas valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai apskaitomi pelno ar nuostolių ataskaitos „Kitos veiklos pelnas (nuostoliai), grynąja verte“ straipsnyje.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

2.3 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas istorine įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo nuostolių suma. Istorinė įsigijimo savikaina apima išlaidas, tiesiogiai priskiriamas turto įsigijimui.

Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba, atitinkamai, pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Pakeistos turto dalies apskaitinės vertės pripažinimas nutraukiamas. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno ar nuostolių ataskaitoje tame finansiniame laikotarpyje, kuriame jos buvo patirtos.

Žemė nenudevima. Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę iki likvidacinės vertės per šiuos įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	10 – 50 metų
Kanalai ir telekomunikacinė įranga	3 – 30 metų
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	2 – 10 metų

Įvertintas turto naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo skaičiavimo metodai peržiūrimi ir, prireikus, koreguojami kiekvieną ataskaitinį laikotarpį.

Jeigu turto apskaitinė vertė viršija jo nustatytą atsiperkamąją vertę, apskaitinė vertė nedelsiant sumažinama iki turto atsiperkamosios vertės.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai tik ji užbaigiama ir pastatytas turtas parengtas jo numatytam naudojimui.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, arba kai nesitikima gauti ekonominės naudos iš jo ateityje, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno ar nuostolių ataskaitos „Kitos veiklos pelnas (nuostoliai), grynąja verte“ straipsnyje.

2.4 Nematerialusis turtas

Prestižas

Prestižas atsiranda verslo įsigijimo metu ir parodo, kiek Bendrovės įsigytos patronuojamosios / asocijuotosios įmonės grynojo identifikuojamojo turto dalies įsigijimo savikaina viršija jo tikrąją vertę įsigijimo dieną. Prestižas, atsiradęs įsigyjant dukterines įmones, apskaitomas „Nematerialusis turtas“ straipsnyje. Prestižas, atsiradęs dėl asocijuotosios įmonės įsigijimo, apskaitomas „Investicijų į asocijuotąsias ir patronuojamąsias įmones“ straipsnyje. Kiekvienais metais atskirai pripažintas prestižas peržiūrimas, siekiant nustatyti, ar nesumažėjusi jo vertė, ir apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptu vertės sumažėjimo nuostoliu. Prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai neatstatomi. Pelnas ar nuostolis, atsiradę dėl įmonės pardavimo, apima prestižo, susijusio su parduota įmone, apskaitinę vertę.

Prestižas priskiriamas pinigų srautus kuriantiems vienetams, siekiant atlikti jo vertės sumažėjimo testą. Priskiriama tiems pinigų srautus sukuriantiems vienetams ar pinigų srautus sukuriančių vienetų grupėms, kurie tikimasi, kad gaus naudos iš verslo jungimo, kurio metu atsirado prestižas.

Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, turi ribotą naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolių suma.

Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per tokius įvertintus ekonominės naudos gavimo laikotarpius:

Licencijos ir programinė įranga	3 – 20 metų
Klientų bazė	15 metų
Prekių ženklai	5 metus
Kitas nematerialusis turtas	5 metus

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos metodai peržiūrimi ir, jei reikia, pakoreguojami.

Atskirai įsigytos licencijos apskaitomos įsigijimo savikaina. Licencijos, įsigytos verslo sujungimo metu, pripažįstamos tikrąja verte įsigijimo dieną.

Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos, remiantis patirtomis išlaidomis, susijusiomis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui.

Su kompiuterių programinės įrangos priežiūra susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuomet, kai yra patiriamos.

Sąnaudos, tiesiogiai susijusios su Bedrovės kontroliuojamų identifikuojamų ir unikalių programinės įrangos produktų kūrimu ir testavimu, pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jeigu tenkinami šie kriterijai:

- techniškai įmanoma užbaigti programinės įrangos produktą ir parengti jį naudojimui;
- vadovybė ketina užbaigti programinės įrangos produktą ir jį naudoti arba parduoti;
- yra galimybė panaudoti arba parduoti programinės įrangos produktą;
- galima pademonstruoti, kaip programinės įrangos produktas atneš tikėtinos ekonominės naudos ateityje;
- yra pakankamai techninių, finansinių ir kitokių išteklių, reikalingų užbaigti kurti ir panaudoti arba parduoti programinės įrangos produktą; ir
- išlaidos, priskiriamos programinės įrangos produktui per visą jo kūrimo procesą, gali būti patikimai įvertintos.

Tiesiogiai priskiriamos išlaidos, kurios kapitalizuojamos kaip dalis programinės įrangos produkto, apima su darbuotojais susijusias sąnaudas, patirtas kuriant programinę įrangą, taip pat atitinkamą pridėtinių išlaidų dalį. Kitos su produkto kūrimu susijusios išlaidos, kurios netenkina minėtų kriterijų, pripažįstamos sąnaudomis tuomet, kai yra patiriamos. Produkto kūrimo išlaidos, anksčiau pripažintos sąnaudomis, nepripažįstamos turtu vėlesniu laikotarpiu.

Nematerialus turtas yra nurašomas, kai nebesitikima ekonominės naudos iš naudojimo ar perleidimo. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys nutraukus nematerialiojo turto pripažinimą, vertinamas kaip skirtumas tarp grynosios realizavimo sumos ir turto apskaitinės vertės, ir yra įskaitomas pelno ar nuostolių ataskaitos „Kitos veiklos pelnas (nuostoliai), grynąja verte“ straipsnyje.

2.5 Investicinis turtas

Turtas, kuris laikomas nenustatyta paskirčiai ir kurio Bendrovė nenaudoja, klasifikuojamas kaip investicinis turtas. Investicinis turtas apima nebaigtą statybą.

Investicinis turtas pripažįstamas tik tuomet, jei tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio investicinio turto gaus ekonominės naudos ir jo savikaina gali būti patikimai įvertinta. Vėliau patiriamos išlaidos kapitalizuojamos (pridedamos prie turto apskaitinės vertės) tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno ar nuostolių ataskaitoje per tą finansinį laikotarpį, kuomet jos buvo patirtos.

Bendrovės investicinis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Su sandoriu susijusios išlaidos pridedamos, kuomet atliekamas pirminis vertinimas.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

2.6 Materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, vertės sumažėjimas

Kiekvieną ataskaitinį laikotarpį Bendrovė peržiūri materialiojo ir nematerialiojo turto balansines vertes, kad nustatytų ar yra vertės sumažėjimo požymių. Jeigu tokie požymiai egzistuoja, įvertinama turto atsiperkamoji vertė, su tikslu nustatyti vertės sumažėjimo nuostolių dydį (jei toks yra). Jeigu turtas nesukuria pinigų srautų kaip atskiras vienetas, Bendrovė įvertina pinigus kuriančio turto, kuriam turtas yra priskiriamas, atsiperkamąją vertę. Jeigu pagrįstas ir nuoseklus priskyrimo pagrindas gali būti identifikuojamas, turtas priskiriamas atskiram pinigų kuriančiam vienetai, kitu atveju, turtas priskiriamas mažiausiai pinigų kuriančio turto grupei pagal nustatytą pagrįstą ir nuoseklų priskyrimo pagrindą.

Nematerialusis turtas su neapibrėžtu naudingo tarnavimo laiku peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo bent kartą per metus arba tada, kai yra požymių dėl vertės sumažėjimo.

Atsiperkamoji vertė yra lygi turto tikrajai vertei, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertei, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra didesnė. Įvertinant naudojimo vertę, būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant diskonto normą prieš apmokestinimą, atspindinčią dabartinės rinkos vertinimus dėl pinigų laiko vertės ir turtui būdingos rizikos, pagal kurią būsimų pinigų srautų skaičiavimai nebuvo pakoreguoti.

Jei turto (pinigus kuriančio vieneto) atsiperkamoji vertė yra nustatoma mažesnė už balansinę vertę, turto (pinigų srautus kuriančio vieneto) balansinė vertė yra sumažinama iki jo atsiperkamosios vertės. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra nedelsiant pripažįstami pelnu ar nuostoliais, nebent atitinkamas turtas yra apskaitomas perkainota suma. Tokiu atveju sumažėjimo nuostoliai yra laikomi perkainojimo sumažėjimu.

Kai vertės sumažėjimo nuostoliai vėliau pasikeičia, turto (ar pinigus kuriančio vieneto) apskaitinė vertė yra padidinama iki perskaičiuotos atsiperkamosios vertės, tačiau tik iki apskaitinės vertės, kuri neviršija balansinės vertės nustatytos iki vertės sumažėjimo pripažinimo turtui (pinigų srautus kuriančiam vienetai) ankstesniais metais. Vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas yra iš karto pripažįstamas pelnu ar nuostoliais, nebent atitinkamas turtas yra apskaitomas perkainota suma. Tokiu atveju sumažėjimo nuostolių atstatymas yra laikomas perkainojimo padidėjimu.

2.7 Prestižas

Prestižas iš pradžių pripažįstamas ir vertinamas kaip nurodyta aukščiau.

Prestižas nėra amortizuojamas, bet peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo bent kartą per metus. Vertinant vertės sumažėjimą, prestižas yra priskiriamas kiekvienam Bendrovės pinigų kuriančiam vienetai (ar tokių vienetų grupei), kuris, tikimasi, gaus naudos iš jungimo sinergijos. Pinigus kuriantys vienetai, kuriems priskiriamas prestižas, kasmet tikrinami dėl vertės sumažėjimo arba dažniau, kai esama požymių, kad vieneto vertė gali būti sumažėjusi. Jei pinigų kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė yra mažesnė už vieneto balansinę vertę, vertės sumažėjimo nuostoliai pirmiausiai pripažįstami siekiant sumažinti vienetai priskirto prestižo balansinę vertę, o po to skiriami į kitus turto vienetų pro-rata pagrindu, remiantis kiekvieno turto vieneto apskaitine verte. Per kitą laikotarpį prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai neatstatomi.

Perleidus pinigų kuriantį vienetai, priskirtina prestižo suma yra įtraukiama į pelno ar nuostolių nustatymą perleidimo metu.

2.8 Finansinis turtas

Visi įprastiniai finansinio turto pirkimai ar pardavimai yra pripažįstami ir jų pripažinimas yra nutraukiamas pagal prekybos datą. Įprastinis turto pirkimas ar pardavimas yra finansinio turto pirkimas ar pardavimas pagal sutartį pristatant turtą per tam tikrą laiką, nustatytą pagal atitinkamos rinkos taisyklę ar susitarimą.

Visas pripažintas finansinis turtas vėliau įvertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte, priklausomai nuo finansinio turto klasifikacijos.

2.8.1 Finansinio turto klasifikavimas

Vėliau amortizuota savikaina įvertinamos skolos priemonės, atitinkančios šias sąlygas:

- finansinis turtas yra laikomas verslo modelyje, kurio tikslas yra laikyti finansinį turtą, kad būtų surinkti sutartiniai pinigų srautai; ir
- finansinio turto sutartinėmis sąlygomis konkrečiomis dienomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai už pagrindinę mokėtiną sumą.

Skolos priemonės, kurios atitinka šias sąlygas, yra pripažįstamos vėliau tikrąja verte kitose bendrose pajamose:

- finansinis turtas yra laikomas verslo modelyje, kurio tikslas yra laikyti finansinį turtą, kad būtų surinkti sutartiniai pinigų srautai ir parduoti finansinį turtą; ir
- finansinio turto sutartinėmis sąlygomis konkrečiomis dienomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai už pagrindinę mokėtiną sumą.

Pagal nutylėjimą, visas kitas finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte pelne arba nuostoliuose.

Amortizuota savikaina ir faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas yra skolos priemonės amortizuotos savikainos ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas.

Finansinio turto, išskyrus įsigytą ar dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinį turtą (t. y. turtą, kurio vertė yra sumažėjusi dėl paskolos pradinio pripažinimo metu), efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri tiksliai diskontuoja numatomas būsimas pinigų įplaukas (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie sudaro neatsiejamą faktinės palūkanų normos dalį, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas), išskyrus tikėtinus kredito nuostolius per numatomą skolos priemonės galiojimo laikotarpį arba, kai tinkama, trumpesnį laikotarpį iki skolos priemonės bendrosios apskaitinės vertės esant pradiniam pripažinimui. Įsigyto ar dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto dėl kredito pakoreguota faktinių palūkanų norma apskaičiuojama diskontuojant numatomus būsimus pinigų srautus, įskaitant tikėtinus kredito nuostolius, iki skolos priemonės amortizuotos savikainos pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinis turtas yra įvertinamas pirminio pripažinimo metu, atėmus pagrindinės sumos grąžinimo mokėjimus, pridėjus sukauptą pradinės ir galutinės sumų skirtumo amortizaciją, naudojant faktinių palūkanų metodą, pakoreguota dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams padengti. Bendroji finansinio turto balansinė vertė yra finansinio turto amortizuota savikaina prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams padengti.

Prekybos gautinos sumos priskiriamos prie trumpalaikio turto, jeigu sumas tikimasi gauti per metus ar trumpesnį laiką. Jeigu ne, jos priskiriamos prie ilgalaikio turto.

Iš to paties operatoriaus už tinklų sujungimo paslaugas gautinos ir jam mokėtinos sumos yra pateiktos grynąja verte, jeigu yra teisinė galimybė užskaityti pripažintas sumas ir yra ketinama atsiskaityti grynąja verte.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Palūkanų pajamos pripažįstamos taikant faktinių palūkanų metodą skolos priemonėms, kurios po pirminio pripažinimo įvertinamos amortizuota savikaina. Finansinio turto, kuris vėliau dėl kredito rizikos nuvertėjo, palūkanų pajamos yra pripažįstamos taikant faktinių palūkanų normą finansinio turto amortizuotai savikainai. Jei vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais finansinės priemonės kredito rizikos pobūdis pagerėja taip, kad finansinis turtas nebėra nuvertėjęs dėl kredito rizikos, palūkanų pajamos pripažįstamos taikant faktinių palūkanų normą finansinio turto bendrajai balansinei vertei.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos pelne arba nuostoliuose ir yra įtraukiamos į eilutę „Finansinės pajamos – palūkanų pajamos“ (9 pastaba).

2.8.2 Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas

Bendrovė pripažįsta atidėjinius nuostoliams padengti dėl tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su investicijomis į skolos priemones, kurios yra vertinamos amortizuota savikaina arba tikrąja verte kitose bendrose pajamose, nuomos gautinose sumose, prekybos gautinose sumose ir pajamose iš sutarčių, taip pat finansinių garantijų sutartyse. Tikėtinų kredito nuostolių suma atnaujinama kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną, kad atspindėtų kredito rizikos pokyčius nuo pradinio atitinkamos finansinės priemonės pripažinimo.

Bendrovė visada pripažįsta tikėtinius galiojimo laikotarpio kredito nuostolius prekybos gautinoms sumoms, pajamoms iš sutarčių ir nuomos gautinoms sumoms. Tikėtini šio finansinio turto kredito nuostoliai apskaičiuojami naudojant atidėjinių matricą, remiantis Bendrovės istorine kredito nuostolių patirtimi, pakoreguotą pagal skolininkams būdingus veiksnius, bendrąsias ekonomines sąlygas ir esamos bei prognozuojamos sąlygų krypties įvertinimą ataskaitos sudarymo dieną, įskaitant pinigų laiko vertę, jei tinkama.

Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas ir pripažinimas

Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas priklauso nuo

įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės, nuostolio, atsiradusio dėl įsipareigojimų neįvykdymo (t. y. nuostolių dydžio, esant įsipareigojimų neįvykdymui), ir nuo įsipareigojimų neįvykdymo rizikos. Įsipareigojimų neįvykdymo galimybės ir nuostolio, atsiradusio dėl įsipareigojimų neįvykdymo, įvertinimas yra grindžiamas ankstesniais duomenimis, patikslintais aukščiau aprašyta perspektyvine informacija.

Kalbant apie įsipareigojimų neįvykdymą finansinio turto atveju, tai parodoma turto balansine verte ataskaitos sudarymo dieną; finansinių garantijų sutarčių atveju, į neapsaugojimo sąvoką įeina suma, kuri buvo grąžinta ataskaitos sudarymo dieną kartu su bet kokiomis papildomomis sumomis, kurios, tikimasi, bus grąžintos ateityje numatytą datą, remiantis istorine tendencija, Bendrovės supratimu apie konkrečius skolininkų būsimus finansavimo poreikius ir kitą atitinkamą perspektyvinę informaciją.

Finansinio turto atveju, tikėtinas kredito nuostolis yra apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp visų sutartinių pinigų srautų, kurie Bendrovei turi būti mokami pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė tikisi gauti diskontuodama pradine faktine palūkanų norma. Už nuomą gautinų sumų atveju, pinigų srautai, naudojami apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, atitinka pinigų srautus, naudojamus apskaičiuojant už nuomą gautinas sumas pagal 16-ąjį TFAS „Nuoma“.

2.8.3 Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą tik, kai baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas arba kai Bendrovė perleidžia finansinį turtą ir iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą kitam ūkio subjektui. Jei Bendrovė neperleidžia ir neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir toliau kontroliuoja perleistą finansinį turtą, Bendrovė pripažįsta savo likutinę turto dalį ir susijusius įsipareigojimus sumomis, kurias gali tekti sumokėti. Jei Bendrovė iš esmės išlaiko visas su finansinio

turto nuosavybe susijusias rizikas ir naudas, Bendrovė toliau pripažįsta finansinį turtą ir taip pat pripažįsta užstatu užtikrintą skolinimąsi už gautas pajamas.

Esant finansinio turto, įvertinto amortizuota savikaina, pripažinimo nutraukimui, skirtumas tarp turto balansinės vertės ir gauto bei gautino atlygio sumos yra pripažįstamas pelne arba nuostoliuose.

2.9 Finansiniai įsipareigojimai

Vėlesniais laikotarpiais visi finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant faktinių palūkanų metodą, arba tikrąja verte pelne arba nuostoliuose. Tačiau finansiniai įsipareigojimai, atsirandantys tada, kai finansinio turto perleidimui nėra taikomas pripažinimo nutraukimas arba kai yra taikomas išlaikyto ryšio metodas, o Bendrovės išleistos finansinių garantijų sutartys yra vertinamos pagal konkrečius toliau išdėstytas apskaitos taisykles.

2.9.1 Finansiniai įsipareigojimai, vėliau vertinami amortizuota savikaina

Finansiniai įsipareigojimai, kurie nėra i) neapibrėžtieji įsigyjančio ūkio subjekto mokėjimai sujungiant verslą, ii) laikomi pardavimui arba iii) priskiriami vertinamiems tikrąja verte pelne ar nuostoliuose, vėliau apskaitomi amortizuota verte, taikant faktinių palūkanų metodą.

Faktinių palūkanų metodas yra finansinio įsipareigojimo amortizuotos savikainos apskaičiavimo ir palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Faktinių palūkanų norma yra norma, tiksliai diskontuojanti numatomus būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius ir kitas sumas, sudarančius neatskiriamą faktinės palūkanų normos dalį, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas) per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kai tinkama, trumpesnį laikotarpį su finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina.

2.9.2 Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Bendrovės finansinių įsipareigojimų pripažinimas yra nutraukiamas tik kai, jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Skirtumas tarp finansinių įsipareigojimų, kurių pripažinimas yra nutrauktas, balansinės vertės ir sumokėto ir mokėtino atlygio yra pripažįstamas pelno ar nuostolių ataskaitoje.

Kai Bendrovė vieną esamą finansinį įsipareigojamą pakeičia kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, toks pakeitimas apskaitomas kaip pirminio finansinio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo pripažinimu. Panašiai, Bendrovė apskaito esminius esamų įsipareigojimų ar jų dalies sąlygų pakeitimus kaip pirminio finansinio įsipareigojimo nutraukimą ir naujo įsipareigojimo pripažinimą. Daroma prielaida, kad sąlygos laikomos iš esmės skirtingomis, jei diskontuota dabartinė pinigų srautų vertė pagal naująsias sąlygas, įskaitant bet kokius gautus ar sumokėtus atlygius, diskontuotus taikant pirminę faktinių palūkanų normą, bent 10 proc. skiriasi nuo pirminio finansinio įsipareigojimo likusių pinigų srautų diskontuotos dabartinės vertės. Jei pakeitimas nėra esminis, skirtumas tarp: 1) balansinės įsipareigojimo vertės prieš pakeitimą; ir 2) dabartinės pinigų srautų vertės po pakeitimo turėtų būti pripažįstamas pelno ar nuostolių ataskaitoje kaip pelno arba nuostolių pakeitimas kitame pelne ir nuostoliuose.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

2.10 Investicijos į patronuojamąsias ir asocijuotąsias įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į patronuojamąsias įmones, kurios yra įtrauktos į atskiras Bendrovės finansines ataskaitas, apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Investicijos į asocijuotąsias įmones, kurios yra įtrauktos į Bendrovės finansines ataskaitas, apskaitomos naudojant nuosavybės metodą. Remiantis nuosavybės metodu, pradžioje investicijos pripažįstamos savikaina, o po to apskaitinė vertė padidinama ar sumažinama, kad būtų galima pripažinti po įsigijimo datos iš ūkio subjekto, į kurį investuojama, susidariusią investuotojui priklausančią pelno ar nuostolių dalį iš investicijos. Gauti ar gautini dividendai iš asocijuotųjų įmonių yra pripažįstami kaip investicijų balansinės vertės sumažėjimas. Bendrovės investicijos į asocijuotąsias įmones apima prestižą, pripažintą įsigijimo dieną.

Kai Bendrovės apskaitoma investicijų nuosavybės nuostolių dalis lygi nuosavo kapitalo daliai ar ją viršija, Bendrovė nepripažįsta papildomų nuostolių.

2.11 Atsargos

Atsargos pateikiamos žemesniąja iš dviejų verčių: savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte. Savikaina apskaičiuojama svertinio vidurkio metodu. Atsargų savikainą sudaro pirkimo kaina, mokesčiai (kurių Bendrovė vėliau neatgauna iš mokesčių institucijų), transportavimo, saugojimo bei kitos sąnaudos, tiesiogiai priskirtinos atsargų įsigijimui. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina įprastinėmis verslo sąlygomis, atėmus susijusias pardavimo sąnaudas. Visos Bendrovės turimos atsargos priskiriamos medžiagų ir prekių, skirtų perparduoti, kategorijoms.

2.12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes trijų mėnesių ar trumpesnio termino labai likvidžias investicijas.

2.13 Turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas ir perleidžiamo turto grupės yra pripažįstami turtu, skirtu parduoti, jeigu jo balansinę vertę iš esmės padengs pardavimo sandorio suma, o ne tolesnis jo naudojimas. Turtas, skirtas parduoti, yra vertinamas ankstesne balansine verte ir tikrąja verte, atėmus pardavimo išlaidas, atsižvelgiant į tai, kuri yra mažesnė. Viena iš sąlygų, kuri turi būti įgyvendinta, kad turtas būtų klasifikuojamas kaip turtas, skirtas parduoti, yra tai, kad turi būti labai tikėtina galimybė greitai parduoti turtą (ar perleidžiamo turto grupę) esant dabartinei jo būklei. Vienas iš kriterijų, pagal kurį pardavimą galima laikyti labai tikėtinu, yra atitinkamo lygio vadovybės įsipareigojimas parduoti turtą ar perleidžiamo turto grupę, esant dabartinei jo būklei. Telekomunikacijų pramonėje įsigijimams dažnai reikia priežiūros institucijų leidimo. Jei pirkėjas yra telekomunikacijų operatorius, veikiantis toje pačioje rinkoje, šalys dažnai turi susitarti dėl įvairių sąlygų, kad tokį leidimą gautų. Jeigu tikimasi, kad pirkėjas bus toje pačioje rinkoje veikiantis telekomunikacijų operatorius ir kad bus imtasi reikšmingų teisinių priemonių, pardavimas dažniausiai nėra laikomas labai tikėtinu, todėl toks turtas Bendrovėje nėra klasifikuojamas kaip turtas, skirtas parduoti, kol teisinės priemonės nėra suderintos ir patvirtintos vadovybės. Nustatant, ar ir kada ilgalaikis turtas ar perleidžiamo turto grupės turi būti klasifikuojamas kaip turtas, skirtas parduoti, reikalaujama vadovybės vertinimų, atsižvelgiant į visus faktus ir aplinkybes, susijusias su sandoriu, todėl šalys ir rinkos bei ūkio subjektai gali padaryti skirtingas išvadas pagal TFAS.

2.14 Įstatinis kapitalas

Paprastosios akcijos apskaitomos nuosavybės dalyje. Įstatiniu kapitalu yra laikomas tik pagal įstatymą registruotas kapitalas. Visos išleistos akcijos buvo visiškai apmokėtos ir suteikė lygias balsavimo bei dalyvavimo Bendrovės turto valdyme teises.

2.15 Prekybos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos – tai įsipareigojimas sumokėti už prekes ar paslaugas, įgytas vykdant įprastinę veiklą. Prekybos mokėtinos sumos priskiriamos prie trumpalaikių įsipareigojimų, jeigu mokėjimas turi būti įvykdytas per metus ar trumpesnį laiką. Priešingu atveju, jos priskiriamos prie ilgalaikių įsipareigojimų.

Prekybos skolos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

2.16 Paskolos

Paskolos iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, atėmus sandorio sąnaudas. Vėlesniais laikotarpiais paskolos apskaitomos amortizuota savikaina; bet koks įplaukų (atėmus sandorio sąnaudas) ir išpirkimo vertės skirtumas pripažįstamas pelno ar nuostolių ataskaitoje įsiskolinimo laikotarpiu, taikant faktinių palūkanų metodą. Visos skolinimosi išlaidos yra pripažįstamos pelno ar nuostolių ataskaitoje tuo laikotarpiu, kuriuo yra patiriamos.

Paskolos priskiriamos prie trumpalaikių įsipareigojimų, nebent Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti atsiskaitymo už įsipareigojimą įvykdymą ne mažiau kaip 12 mėnesių po balanso parengimo datos.

Tiekėjų finansavimo susitarimai

Ūkio subjektas gali sudaryti sutartis, pagal kurias „faktorius“ (paprastai finansų įstaiga) savo vardu moka tiekėjui, o ūkio subjektas (t.y. pirkėjas) kompensuoja faktoriui. Tokios sutartys gali būti vadinamos, pavyzdžiui „tiekėjų finansavimas“, „atvirkštinis faktoringas“ arba „struktūriniai mokėjimo susitarimai“.

Informacija apie paskolas yra atskleista 23 pastaboje.

2.17 Nuoma – Bendrovė yra nuomininkė

Bendrovė pripažįsta naudojimo teise valdomo turto ir nuomos įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitose, kai nuomojamas turtas yra perduodamas Bendrovei, t. y. nuomos pradžios datą. Bendrovė taiko praktines priemones pripažindama mokėjimus, susijusius su trumpalaikę ir mažaverčio turto nuoma, sąnaudomis pelne arba nuostoliuose. Bendrovė netaiko 16-ojo TFAS nuostatų nematerialiajam turtui.

Pirminio pripažinimo metu nuomos įsipareigojimai vertinami nuomos įmokų, mokėtinų per numatomą nuomos terminą ir nesumokėtų nuomos pradžioje, dabartine verte. Į nuomos įsipareigojimų vertinimą įtraukiami nuomos mokesčiai apima fiksuotus mokesčius, įskaitant prilygintus fiksuotiesiems mokesčiams, kurie priklauso nuo indekso ar normos, sumas, kurios turėtų būti sumokėtos pagal likutinės vertės garantiją ir sumas, susijusias su pasirinkimo teise, jei Bendrovė pagrįstai žino, kad pasinaudos tokia teise. Visų rūšių mokesčiai, susiję su ne nuomos komponentais, parodomi atskirai nuo nuomos komponentų ir sąnaudų tą laikotarpį, kurį jos yra patiriamos.

Įvertintas nuomos laikotarpis apima neatšaukiamą nuomos laikotarpį, kurį sudaro laikotarpiai, kuriems taikoma pasirinkimo teisė pratęsti nuomą (jei Bendrovė pagrįstai žino, kad pasinaudos tokia pasirinkimo teise), ir laikotarpiai, kuriems taikoma pasirinkimo teisė nutraukti nuomą (jei Bendrovė pagrįstai žino, kad pasinaudos tokia pasirinkimo teise).

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Nuomos įsipareigojimas įvertinamas pakartotinai, jeigu, palyginti su pradinėmis sutarties sąlygomis, pasikeičia nuomos sutartis arba pinigų srautai. Pinigų srautai, palyginti su pradinėmis sutarties sąlygomis, pasikeičia, kai Bendrovė pakeičia pradinį įvertinimą dėl to, ar bus pasinaudota sutarties pratęsimo ir (arba) nutraukimo teise, pasikeičia ankstesni įvertinimai dėl pasirinkimo pirkti teisės, pasikeičia nuomos mokesčiai dėl indekso arba normos, arba pasikeičia įvertinimai, susiję su sumomis, kurios turėtų būti mokamos pagal likutinės vertės garantijas.

Nuomos mokesčiai diskontuojami naudojant nuomos mokesčio palūkanų normą arba, jei tokios normos negalima lengvai nustatyti, Bendrovės priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą. Daugeliui nuomos sutarčių Bendrovė taiko priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nes nuomos sutartyse numatytos palūkanų normos paprastai negalima lengvai nustatyti.

Naudojimo teise valdomas turtas iš pradžių vertinamas įsigijimo savikaina, kuri apima nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo sumą, bet kokius nuomos mokesčius pradžios datą arba iki jos bei patirtas tiesiogines sąnaudas, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas.

Vėliau naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą nuo pradžios datos iki ankstesnės iš šių datų: naudojimo teise valdomo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos arba nuomos laikotarpio pabaigos. Daugeliu atveju atlikus pakartotiną nuomos įsipareigojimų vertinimą atitinkamai koreguojamas ir naudojimo teise valdomas turtas. Jeigu naudojimo teise valdomo turto apskaitinė vertė jau buvo sumažinta iki nulio, likusi pakartotinio vertinimo suma pripažįstama pelne arba nuostoliuose. Naudojimo teise valdomas turtas tikrinamas dėl vertės sumažėjimo kaskart, kai tik atsiranda turto vertės sumažėjimo požymių arba pasikeitusios aplinkybės rodo, kad balansinė vertė gali būti neatgauta.

Finansinės būklės ataskaitoje naudojimo teise valdomas turtas parodomas atskiroje eilutėje, o nuomos įsipareigojimai – kaip ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo sąnaudos parodomas pelno ar nuostolių ataskaitoje parodomi skirtinguose straipsniuose priklausomai nuo nuomojamo turto rūšies. Su nuomos įsipareigojimais susijusios palūkanų sąnaudos parodomas finansinės veiklos sąnaudų straipsnyje. Su mažaverčio turto ar trumpalaikės nuoma susiję nuomos mokesčiai pateikiami atskiruose straipsniuose priklausomai nuo nuomojamo turto rūšies.

Sumokėti nuomos mokesčiai parodomi kaip finansinės veiklos pinigų srautai. Sumokėtos palūkanos, kaip ir sumokėti trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos mokesčiai, parodomi kaip pagrindinės veiklos pinigų srautai.

2.18 Nuoma – Bendrovė yra nuomotoja

Sandoriuose, kuriuose Bendrovė yra nuomotoja, vertinimas, ar sudaryta sutartis yra finansinė ar veiklos nuoma, atliekamas nuomos pradžios datą. Siekiant nustatyti, kokiai rūšiai priskirti nuomą, bendrai įvertinama, ar pagal nuomą iš esmės perduodama visa su nuomojamo turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda. Jeigu perduodama iš esmės visa nuomojamo turto nuosavybei būdinga rizika ir nauda, tokia nuoma laikoma finansine nuoma. Priešingu atveju – veiklos nuoma. Jei sutartis apima nuomos ir ne nuomos komponentus, Bendrovė priskiria atlygį nuomos komponentams remdamasi santykinę atskira nuomos komponento kaina (žr. 2.21 skyrių „Pajamų pripažinimas“).

Sandoriuose, kuriuose Bendrovė veikia kaip tarpinis nuomotojas, subnuoma klasifikuojama remiantis naudojimo teise valdomu turtu, nurodytu pagrindinėje sutartyje.

Bendrovė yra finansinės nuomos davėja

Bendrovė valdo turtą, kuris išnuomotas klientams pagal finansinės nuomos sutartį. Finansinės nuomos gavėjų mokėtinos sumos pripažįstamos kaip gautinos sumos, lygios grynųjų investicijų į nuomą sumai, kuri, savo ruožtu, lygi grynajai dabartinei vertei. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios įtraukiamos į pirminį gautinų finansinės nuomos

mokesčių vertinimą, atimamos iš pajamų, kurios pripažįstamos per nuomos laikotarpį. Palūkanų pajamos pripažįstamos per nuomos laikotarpį anuiteto būdu.

Bendrovė yra veiklos nuomos davėja

Veiklos nuomos pajamos pripažįstamos tiesiniu-linijiniu metodu per visą atitinkamos nuomos laikotarpį. Pirminės tiesioginės išlaidos, patirtos derantis dėl veiklos nuomos sutarties sąlygų ir sudarant veiklos nuomos sutartis, pridedamos prie išnuomoto turto balansinės vertės ir pripažįstamos per nuomos laikotarpį tuo pačiu pagrindu kaip ir nuomos pajamos.

2.19 Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tada, kai dėl įvykio praeityje Bendrovė turį dabartinį (teisinį arba konstruktyvų) įsipareigojimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti Bendrovė reikės ekonominę naudą teikiančių išteklių, be to, tokių įsipareigojimų suma gali būti patikimai įvertinta.

Suma pripažinta atidėjiniu yra geriausias atlygio, kurį reikės sumokėti, kad būtų padengtas dabartinis įsipareigojimas, vertinimas finansinių ataskaitų datą, atsižvelgiant į riziką ir neapibrėžtumus, kylančius dėl šio įsipareigojimo. Kai atidėjinys vertinamas naudojant numatomus pinigų srautus įsipareigojimui padengti, jo apskaitinė vertė yra dabartinė šių pinigų srautų vertė (kai pinigų laiko vertės pokytis yra reikšmingas).

Kai yra tikimasi, kad dalis ar visa ekonominė nauda reikalinga padengti atidėjinį bus atgauta iš trečiosios šalies, gautina suma yra pripažįstama turtu, jei yra tikrai aišku, kad kompensacija bus gauta ir kad gautina suma gali būti patikimai įvertinta.

Restruktūrizavimo išlaidos

Atidėjinys restruktūrizavimo išlaidoms pripažįstamas, kai Bendrovė parengia oficialųjį detalųjį restruktūrizavimo planą ir pagrįstai įtikina suinteresuotas šalis (pradėdama įgyvendinti restruktūrizavimo planą arba paskelbdama pagrindinius jo bruožus), kad ji vykdys restruktūrizavimą.

Atidėjinio restruktūrizavimo išlaidoms vertinimas apima tik tiesiogines su restruktūrizavimu susijusias išlaidas, t. y. sumas, kurios neišvengiamai patiriamos atliekant restruktūrizavimą ir yra nesusijusios su tebevykdoma įmonės veikla.

Atstatymo išlaidos

Atidėjiniai išnuomotos įrangos pirminės būklės atkūrimui, kaip to reikalaujama nuomos sąlygose, pripažįstami tada, kai atsiranda įsipareigojimas – būklės atkūrimo dieną, arba dėl to, kad nuomojamas turtas buvo naudojamas tam tikrą nuomos laikotarpį. Šie atidėjiniai pripažįstami suma, kuri atspindi geriausią vadovybės padarytą išlaidą, kurių reikėtų turtui atkurti, įvertinimą. Įvertinimai nuolat peržiūrimi ir, prireikus, koreguojami atsižvelgiant į naujas aplinkybes.

2.20 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos už laikotarpį apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokestį ir atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis pripažįstamas pelno ar nuostolių ataskaitoje, išskyrus tą jo dalį, kuri susijusi su straipsniais, pripažintais kitose bendrose pajamose ar tiesiogiai nuosavybės dalyje. Tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas atitinkamai kitose bendrose pajamose arba tiesiogiai nuosavybės dalyje.

Atidėtasis mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose. Tačiau atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra nepripažįstami, jeigu jie susidaro dėl pirminio prestižo pripažinimo; atidėtasis mokestis nėra pripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo, kuris sandorio metu neturėjo jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostolui. Atidėtasis mokestis apskaičiuojamas taikant paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

numatoma taikyti tuomet, kai bus realizuojamas susijęs atidėtojo mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas

Atidėtasis mokesčio turtas yra pripažįstamas tokia apimtimi, kokia yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

2023 m. pelnas buvo apmokestinamas 15 proc. (2022 m. – 15 proc.) pelno mokesčio tarifu pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos ir sukauptos finansinėse ataskaitose remiantis finansinės atskaitomybės sudarymo metu turima informacija.

Bendrovė turi teisę reikalauti specialių mokesčių lengvatų investicijoms į reikalavimus atitinkantį turtą. Bendrovė tokias lengvatas apskaito kaip mokestinius kreditus, o tai reiškia, kad lengvatos sumažina mokėtinų mokesčių sumas ir einamųjų metų mokesčio sąnaudas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, mokestiniai nuostoliai, sukaupti 2023 m. gruodžio 31 d., yra perkeliama neribotą laiką, išskyrus mokesčių nuostolius, atsirandančius dėl vertybinių popierių perleidimo.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tik tuomet, kai egzistuoja įstatymų numatyta teisė sudengti ataskaitinio laikotarpio mokestinį turtą su ataskaitinio laikotarpio mokestiniais įsipareigojimais ir tik jeigu atidėtojo mokesčio turtas bei atidėtojo mokesčio įsipareigojimai toje pačioje įmonėje susiję su pelno mokesčiais, kuriais apmokestina ta pati mokesčių institucija. Einamųjų metų mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami, kai ta pati įmonė turi įstatymų numatytą teisę sudengti, ir ketina atsiskaityti grynąja verte arba tuo pačiu metu realizuoti turtą ir įvykdyti įsipareigojimą.

2.21 Pajamų pripažinimas

Pardavimo pajamos susidaro iš duomenų srauto mokesčių, įskaitant abonentinių mokesčių, sujungimo ir tarptinklinio

ryšio, fiksuoto ryšio paslaugų, įskaitant telefoniją plačiauostį ryšį, televiziją, diegimo mokesčių ir verslo sprendimų pajamas, taip pat pajamos iš įrangos pardavimo ir nuomos. Pajamos yra uždirbamos tiek iš atskirai parduodamų prekių ir paslaugų, tiek iš parduodamų prekių ir paslaugų paketų.

Pajamos yra pripažįstamos pagal vieningą principą, kuris grindžiamas penkių žingsniu modeliu, taikomu visus sutartims su klientais (15-asis TFAS). Pajamos skirstomos kiekvienam veiklos įsipareigojimui (įrangai ir paslaugoms) proporcingai priskiriant pagal atskiras atskirų vienetų pardavimo kainas. Pajamos pripažįstamos tada (tam tikru momentu arba per tam tikrą laikotarpį), kai visiškai įvykdyti veiklos įsipareigojimai, perduodant kontrolę klientui. Pajamos yra vertinamos pagal atlygį, nurodytą sutartyje su klientu, ir neapima trečiųjų šalių vardu surenkamų sumų. Sutartyje su klientu sudarytas atlygis gali apimti fiksuotas sumas, kintamas sumas arba abi sumas. Kintamam atlygiui apskaičiuoti ir numatyti naudojama sukaupta patirtis, o pajamos pripažįstamos ta apimtimi, kiek yra labai tikėtina, jog reikšmingai nesumažės.

Pajamos yra pripažįstamos per laikotarpį, kai paslauga yra vykdoma remiantis faktiniu srautu arba sutarties galiojimo terminu. Pajamos iš balso ir duomenų perdavimo paslaugų yra pripažįstamos, kai klientas naudojasi paslaugomis. Abonentiniai mokesčiai yra pripažįstami pajamomis per abonentinių sutarčių galiojimo laikotarpį. Su išankstinio apmokėjimo kortelėmis, daugiausia mobiliojo ryšio, susijusios pardavimo pajamos vertė pripažįstama ateinančių laikotarpių pajamomis. Pajamos iš tarpusavyje sujungto srauto su kitais telekomunikacijų operatoriais pripažįstamos tranzito per Bendrovės tinklą metu.

Abonentiniai mokesčiai yra pripažįstami pajamomis per abonentinių sutarčių galiojimo laikotarpį. Parduotų, bet nepanaudotų išankstinio apmokėjimo kortelių, daugiausia mobiliojo ryšio, vertė pripažįstama ateinančių laikotarpių pajamomis remiantis faktiniu kortelių panaudojimu.

Pajamos iš įrangos pardavimo pripažįstamos, kai su įrangos nuosavybe susijusi reikšminga rizikos ir naudos dalis

perduodama pirkėjui, paprastai pristačius ir priėmus klientui. Jei klientas turi teisę grąžinti įrangą, pripažintų pajamų suma koreguojama pagal tikėtiną grąžą, apskaičiuotą remiantis istoriniais duomenimis.

Paslaugų ir prekių paketai

Bendrovė gali susieti paslaugas ir prekes į vieną pasiūlymą klientui. Pasiūlymai gali būti susiję su kelių produktų, paslaugų ar teisių į naudojimąsi turtu pristatymu arba vykdymu (keli rezultatai). Bendrovė apskaito kiekvieną prekę ir paslaugas atskirai, jei jie yra atskiriami, t. y. prekę ar paslauga atskirai identifikuojama nuo kitų neatsiejamų paslaugų paketo, ir jei klientas gali iš to gauti naudos. Kai sandorio kaina yra nustatyta neatsiejamų paslaugų paketams, kurie apima paslaugas (pvz., mobilaus ryšio abonentas), laikoma, kad tai minimali neatšaukiama sutarties sąlyga. Prireikus, sandorio kaina koreguojama pagal finansavimo komponentus ir tikėtiną grąžą. Paprastai sandorio kainoje nėra kitų ar kintamų komponentų arba tokių komponentų nedaug. Sandorio kaina priskiriama kiekvienai įrangai ir paslaugai, apskaitoje atskirai registruojant veiklos įsipareigojimus, remiantis jų santykine atskira kaina. Daugumos vykdomų veiklos įsipareigojimų atskiros pardavimo kainos yra tiesiogiai stebimos. Jei atskiros pardavimo kainos nėra tiesiogiai stebimos, jos apskaičiuojamos remiantis tikėtinomis sąnaudomis ir pridant maržą. Kai kuriais atvejais pasiūlymai apima negrąžinamus išankstinius mokesčius, pavyzdžiui, aktyvavimo mokesčius. Mokėjimai už šiuos mokesčius įtraukti į sandorio kainą ir, jei jie nėra susiję su įvykdomu veiklos įsipareigojimu, priskiriami kitiems sutartyje nurodytiems veiklos įvykdymo įsipareigojimams.

Kai kurie paketų pasiūlymai apima nuomos komponentus, t. y. TV priedėlius, bei komponentus, nepriskiriamus nuomai, pavyzdžiui, abonento mokesčius. Šiose sutartyse, sandorio kaina priskiriama kaip atskiri veiklos vykdymo įsipareigojimai tiek nuomos komponentui, tiek ne nuomos komponentui. Tuomet nuomos komponentai apskaitomi kaip veiklos nuoma arba finansinė nuoma, priklausomai nuo

nuomos klasifikavimo. Pajamos iš ne nuomos komponentų, pripažįstamos tada, kai įvykdomi įsipareigojimai. Įranga, kuri gali būti naudojama tik su Bendrovės teikiamomis paslaugomis ir kuri neturi kitos svarbios funkcijos klientui nei teikiant paslaugą, pavyzdžiui, maršrutizatoriai, nėra apskaitomi kaip atskiri veiklos vykdymo įsipareigojimai. Tokiais atvejais sandorio kaina yra priskiriama nustatytam veiklos įsipareigojimui, t. y. įrangai sandorio kaina nepriskiriama. Bet koks iš anksto gautas atlygis, kai įranga pristatoma, yra pripažįstamas kaip sutartinis įsipareigojimas ir pajamos pripažįstamos tuomet, kai įvykdomi nustatyti įsipareigojimai.

Bendrovė veikia savo sąskaita ar kaip agentas

Kartais trečioji šalis dalyvauja teikiant prekes ar paslaugas Bendrovei, pvz., Bendrovė teikia klientams kelias pridėtinės vertės paslaugas (PVS) kaip paketą.

Sandoriuose, kuriuose Bendrovė veikia savo sąskaita, pajamos pripažįstamos bendraja verte. Sandoriuose, kuriuose Bendrovė veikia kaip agentas ir paskiria kitą šalį tiekti prekes arba paslaugas, pajamos pripažįstamos tokia suma, kuri lieka Bendrovei po tokiai kitai šaliai išmokėtos sumos už prekių ar paslaugų tiekimą. Išrašant sąskaitas faktūras galutiniams vartotojams už trečiosios šalies suteiktas paslaugas, sumos, kurios surenkamos savo sąskaita veikiančio ūkio subjekto vardu, yra atimamos iš pajamų sumos.

2.22 Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, atsižvelgiant į taikomą pagrindinę ir faktinę palūkanų normą, t. y. normą, kuria tiksliai diskontuojamos numatomos būsimos įplaukos per tikėtiną finansinio turto galiojimo laikotarpį iki to turto grynosios apskaitinės vertės pirminio pripažinimo metu.

Palūkanų pajamos už investicijas, laikomas iki išpirkimo, ir suteiktas paskolas apskaitomos straipsnyje „Kitos pajamos“, o palūkanų pajamos už pinigus ir pinigų ekvivalentus apskaitomos straipsnyje „Finansinės veiklos pajamos“.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

2.23 Dividendų pajamos

Dividendų pajamos, gautos iš investicijų, pripažįstamos tuomet, kai įgyjama teisė gauti jų mokėjimą.

2.24 Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo mokestis

Bendrovė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaudamasi vietos teisės aktų reikalavimais. Nustatytą įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais.

Išaitinės išmokos

Išaitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus abipusiu susitarimu arba darbdavio pageidavimu. Bendrovė pripažįsta išaitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą abipusiu susitarimu. Jei išaitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių po ataskaitinio laikotarpio, jos turi būti diskontuojamos iki dabartinės vertės.

Atlyginimo priedai

Bendrovė pripažįsta įsipareigojimus ir sąnaudas atlyginimo priedams remiantis iš anksto apibrėžtais tikslais. Bendrovė pripažįsta susijusį įsipareigojimą, kuomet yra įsipareigojusi pagal sutartį arba kuomet praeityje buvo vykdoma tokia praktika, kuri sukūrė konstruktyvų įsipareigojimą.

Papildomas sveikatos draudimas

Bendrovė už savo darbuotojus draudimo įmonei moka papildomo sveikatos draudimo įmokas. Papildomas sveikatos draudimas suteikia darbuotojams galimybę gauti sveikatos priežiūros ir gydymo paslaugas pasirinktoje gydymo įstaigoje. Papildomo sveikatos draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis, kai jos yra patiriamos.

Įmokos į pensijų fondą

Bendrovė prisideda prie III pakopos pensijų fondų jos darbuotojų, kurie nusprendė dalyvauti Bendrovės ir „SEB investicijų valdymas“ pasiūlytoje pensijų fondų programoje, vardu. Šios įmokos pripažįstamos sąnaudomis, kai jos yra patiriamos.

2.25 Dividendų paskirstymas

Bendrovės akcininkams išmokami dividendai apskaitomi kaip įsipareigojimas Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuriuo dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

Juridiniams asmenims išmokėtiems dividendams taikomas 15 proc. (2022 m. – 15 proc.) mokestis prie pajamų šaltinio. Pagal šalies įstatymus gali būti taikoma išimtis t. y. dividendams netaikomas mokestis prie pajamų šaltinio, kai akcininkui priklauso daugiau nei 10 proc. akcinio kapitalo ir šią dalį jis turi daugiau negu vienerius metus. Be to, yra numatyta mokesčių prie pajamų šaltinio išimtis dividendams, mokamiems į pensijų ar investicinius fondus.

2.26 Informacija apie segmentus

Verslo klientų segmentas (angl. B2B) yra atsakingas už klientų aptarnavimą ir paslaugų, skirtų didelio, vidutinio ir smulkaus verslo klientams ir operatoriams, pardavimą, įskaitant mažmenines ir didmenines telekomunikacijų ir IT paslaugas.

Privačių klientų segmentas (angl. B2C) yra atsakingas už klientų aptarnavimą ir paslaugų teikimą privatiems klientams.

Kitas segmentas apima technologijų padalinio ir aptarnavimo vienetų finansinius rezultatus.

Bendrovės 2023 m. pateikiami segmentai:

	2023 m. sausio – gruodžio mėn.			Iš viso
	B2B	B2C	Kitas	
Pajamos iš išorės klientų	172 394	299 116	5 068	476 578
Prekių ir paslaugų savikaina, su darbuotojais susijusios sąnaudos, kitos veiklos sąnaudos	(92 023)	(105 815)	(114 273)	(312 111)
Veiklos rezultatas	80 371	193 301	(109 205)	164 467
Kitos pajamos				-
Kitos veiklos (pelnas) nuostoliai, grynąja verte				715
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas ir turtas, skirtas parduoti				(85 546)
Pagrindinės veiklos pelnas				79 636

Bendrovės 2022 m. pateikiami segmentai:

	2022 m. sausio – gruodžio mėn.			Iš viso
	B2B	B2C	Kitas	
Pajamos iš išorės klientų	157 327	282 362	4 934	444 623
Prekių ir paslaugų savikaina, su darbuotojais susijusios sąnaudos, kitos veiklos sąnaudos	(80 111)	(111 031)	(107 038)	(298 180)
Veiklos rezultatas	77 216	171 331	(102 104)	146 443
Kitos pajamos				-
Kitos veiklos (pelnas) nuostoliai, grynąja verte				1 094
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas ir turtas, skirtas parduoti				(84 083)
Pagrindinės veiklos pelnas				63 454

Vadovybė vertina segmentų veiklą, remiantis pajamų ir veiklos pelno rodikliais ir naudojant tą pačią apskaitos politiką kaip ir rengiant šias finansines ataskaitas.

Segmentų pajamos priskiriamos prie iš išorės pirkėjų gautų pajamų. Vadovybė įvertina segmento veiklos pelną pagal savo atsakomybę, apibrėžtą segmento biudžetu. Pardavimai ir sąnaudos tarp segmentų nėra įtraukiami į segmento veiklos vertinimą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

3. Finansinės rizikos valdymas

3.1 Finansinės rizikos valdymas

Vykdydama veiklą, Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos kursų svyravimo riziką ir palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Bendrovės išdo valdymo politika pagrindinį dėmesį skiria finansinės rizikos valdymui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

Bendrovės finansinės rizikos valdymą atlieka Finansų padalinio darbuotojai pagal „Telia Company“ įmonių grupės politikas glaudžiai bendradarbiaujant su „Telia Company“ įmonių grupe.

Rinkos rizika

Užsienio valiutų kursų svyravimo rizika

Bendrovė veikia euro zonoje, kur pagrindinis pajamų ir mokėjimų srautas yra atliekamas eurais, todėl rizika dėl valiutos kurso pasikeitimo yra nereikšminga. Tam tikra rizika dėl valiutos pasikeitimo galima dėl Bendrovės tarptautinės veiklos, susijusios su užsienio telekomunikacijų operatoriais ir tiekėjais, veikiančiais už euro zonos ribų, ir pirmiausia yra susijusi su mokėjimais, vykdomais JAV doleriais (USD). Iš esmės, visos Bendrovės prekybos mokėtinos ir gautinos sumos užsienio valiuta yra trumpalaikės ir nereikšmingos, palyginti su bendru grynųjų pinigų srautus eurais. Kadangi rizika, susijusi su valiutos svyravimu nereikšminga, jautrumo analizė dėl valiutos svyravimo rizikos nebuvo atskleista. Bendrovė valdo valiutų svyravimų riziką sumažindama operacijų, vykdomų užsienio valiuta, skaičių iki minimumo. Detaliau rizika dėl valiutos kurso svyravimo yra atskleista 18, 19, 22 ir 23 pastabose.

Pinigų srautų ir palūkanų normos rizika

Bendrovė susiduria su palūkanų normos rizika vykdydama finansavimo ir pinigų valdymo veiklas.

Finansinių ataskaitų dieną Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, susiję su palūkanų norma:

	2023 m.	2022 m.
Finansinis turtas		
Gautinos sumos su skirtingais apmokėjimais	35 314	39 220
Finansiniai įsipareigojimai		
Paskolos su kintama palūkanų norma	30 000	30 000
Atidėjiny su nuomojamos žemės ir turto atstatymui	13 039	13 179
Sukaupimai pensijoms	459	468
Mokėtinos sumos su skirtingais apmokėjimais	20 390	21 565

Finansinių ataskaitų dieną palūkanų normos pasikeitimas padidino (sumažino) turtą ar įsipareigojimus ir nuosavą kapitalą toliau pateiktomis sumomis. Ši analizė atlikta, darant prielaidą, kad visi kintamieji išlieka pastovūs.

	Taikoma palūkanų norma	Palūkanų normos pokytis (-100 bazinių punktų)	Palūkanų normos pokytis (+100 bazinių punktų)	Įtaka, tūkst. Eur
Finansinis turtas				
Gautinos sumos su skirtingais apmokėjimais	5,21%	35 673	34 955	359
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos su kintama palūkanų norma	5,12%	30 900	30 069	900 / 69
Atidėjiny su nuomojamos žemės ir turto atstatymui	4,90%	13 572	13 056	533 / 17
Sukaupimai pensijoms	2,88%	485	436	26 / (23)
Mokėtinos sumos su skirtingais apmokėjimais	2,21%	5 798	5 340	235 / (222)
	3,41%	16 114	13 685	1 287 / (1 142)

Kredito rizika

Finansinis turtas, kuriam kyla kredito rizika, apima indėlius ir prekybos gautinas sumas.

Bendrovė atlieka visų naujų klientų (įmonių fizinių asmenų) kreditingumo vertinimą prieš pasirašydama bet kokios rūšies naujas sutartis, išskyrus mažos vertės sutartis, pvz., sutartis dėl papildomų TV kanalų paketo ar kitas pridėtinės vertės paslaugas (PVS). Klientų sąskaitų apmokėjimo kontrolė susideda iš įvairių priminimų, pradedant nuo įspėjimų apie artėjantį apmokėjimo terminą ir vėliau siunčiant papildomus priminimus praėjus sąskaitų apmokėjimo terminui. Paslaugos apribojamos, kai vėluojama susimokėti 20 dienų, sutartys nutraukiamos ir skiriamos baudos, kai vėluojama sumokėti daugiau kaip 50 dienų. Išsiuntus papildomus priminimo laiškus ir negavus apmokėjimo, privačių klientų beviltiškos skolos perduodamos išorėms skolų išieškojimo agentūroms, kurios rūpinasi skolų atgavimu.

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaičiuojamas kiekvieną mėnesį, vadovaujantis Bendrovės vidaus politika, taikoma prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimui. Vertės sumažėjimas įvertinamas, atsižvelgiant į prekybos gautinų sumų klasifikaciją į grupes ir kiekvienai grupei taikomomis tam tikromis vertės sumažėjimo normomis. Vertės sumažėjimo normos Bendrovės vidaus politika, taikoma prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimui, peržiūrimos kasmet.

Sumažėjęs likvidumas gali paveikti Bendrovės skolininkų padėtį, o tai atitinkamai paveiktų jų galimybes padengti įsiskolinimus. Blogėjančios skolininkų veiklos sąlygos taip pat gali paveikti vadovybės pinigų srautų prognozes ir finansinio ir nefinansinio turto vertės sumažėjimo įvertinimą. Remdamasi turima informacija, vadovybė tinkamai atskleidė patikslintus tikėtinų pinigų srautų įvertinimus, nustačiusi jų vertės sumažėjimą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra susijusi su rizika, kad Bendrovė negalės įvykdyti finansinių įsipareigojimų, susijusių su grynaisiais pinigais ar kitu finansiniu turtu.

Likvidumo rizika yra susijusi su pakankamo lėšų kiekio užtikrinimu skoloms padengti, kapitalinėms investicijoms vykdyti, reikalingam apyvartiniam kapitalui palaikyti ar dividendams išmokėti. Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio užtikrinimą. Atitinkamai Bendrovės vadovybė įdiegė formalias procedūras likvidumo rizikos valdymui, kurios numato, kad minimalus reikalaujamas likvidumo rodiklis (apskaičiuojamas prie pinigų ir pinigų ekvivalentų pridėdant nepanaudotas sutartas kredito priemones) bet kuriuo metu turėtų būti didesnis negu 2 proc. planuojamų metinių pajamų.

Bendrovė turi vidinės kontrolės procesus ir likvidumo rizikos valdymo planus. Trumpalaikis ir vidutinės trukmės likvidumo valdymas atsižvelgia į finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų terminus ir įvertina veiklos pinigų srautus.

Bendrovės paskolų nediskontuotų pinigų srautų analizė, suskirstant juos į atitinkamas terminų grupes pagal laikotarpį, likusius nuo balanso datos iki sutartimi nustatyto termino pabaigos, pateikta 23 pastaboje.

Veiklos sandorio jautrumo rizika

Bendrovės klientams sąskaitos pagrinde išrašomos vietine valiuta. Gautinos sumos ir mokėtinos sumos kitiems operatoriams už tarptautinį fiksuotą srautą ir tarptinklinį ryšį paprastai apmokamos per atsiskaitymų institucijas (angl. clearing-houses).

Jautrumo analizė grindžiama prielaida, kad veiklos sandoriai 2023 m. neatskleidė jokių reikšmingų palūkanų normų ar valiutos pasikeitimo rizikų, todėl jokios apsidraudimo priemonės nebuvo taikomos.

Tikrosios vertės nustatymas

13-ajame TFAS nustatyta vertinimo metodikų hierarchija, pagrįsta tuo ar duomenys pagal šią vertinimo metodiką yra stebimi ar ne. Stebimi duomenys atspindi rinkos informaciją iš nepriklausomų šaltinių; nestebimi duomenys atspindi Bendrovės rinkos prielaidas. Hierarchija reikalauja naudoti stebimus rinkos duomenis kai įmanoma.

Tikrosios vertės nustatymo tikslas, net ir neaktyviose rinkose, yra nustatyti kainą, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių.

Finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymui yra naudojami skirtingi metodai: remiamasi kaina, vertinimo metodikomis, apimančiomis stebimus duomenis, ir vertinimo metodikomis, pagrįstomis vidiniais modeliais. Tikrosios vertės vertinimo metodai yra skirstomi į 1 lygio, 2 lygio ir 3 lygio.

Tikrosios vertės hierarchijos lygis, pagal kurį finansinės priemonės tikroji vertė klasifikuojama, priskiriamas kaip žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi visam vertinimui.

Finansinių priemonių klasifikavimas tikrosios vertės hierarchijoje yra dviejų etapų procesas:

- 1) Klasifikuoti duomenis nustatant tikrąją vertę į vieną iš trijų lygių.
- 2) Klasifikuoti visą finansinę priemonę remiantis žemiausio lygio duomenimis, kurie yra reikšmingi visam vertinimui.

Kotiruojama kaina aktyvioje rinkoje – 1 lygio duomenys

1 lygio duomenys yra tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose, kai kotiruojamos kainos yra lengvai prieinamos, ir kainos atspindi faktinius, reguliarius rinkos sandorius, sudarytus rinkos sąlygomis.

Vertinimo metodikos, naudojant stebimus duomenis – 2 lygio duomenys

2 lygio duomenys yra kiti tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi duomenys apie turtą arba įsipareigojimą, išskyrus kotiruojamas kainas, kurios priskiriamos 1 lygiui, ir yra turto vienetų arba įsipareigojimų tiesiogiai (t. y. kaina) arba netiesiogiai (t. y. iš kainų) stebimi duomenys.

Vertinimo metodikos, naudojant nestebimus duomenis – 3 lygio duomenys

Vertinimo metodika, kurioje naudojami svarbūs duomenys, kurie nėra stebimi rinkos duomenys (nestebimi duomenys), priskiriama 3 hierarchijos lygiui. Nestebimi duomenys yra tie, kurie nėra lengvai prieinami aktyvioje rinkoje dėl rinkos likvidumo ar produkto sudėtingumo. 3 lygio duomenys paprastai nustatomi remiantis panašaus pobūdžio stebimais duomenimis, istoriniais duomenų stebėjimais ar analitiniais vertinimo metodais.

Turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra atskleista

Likvidžių ir trumpalaikių finansinių priemonių (kurių terminas yra trumpesnis nei 3 mėnesiai), pavyzdžiui, pinigai ir pinigų ekvivalentai, trumpalaikiai indėliai, trumpalaikės mokėtinos sumos ir gautinos sumos, trumpalaikės banko paskolos, balansinė vertė atitinka jos tikrąją vertę.

3.2 Kapitalo valdymas

Bendrovės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti Bendrovės veiklos tęstinumą, grąžą akcininkams ir naudą kitoms suinteresuotosioms šalims, taip pat palaikyti optimalią kapitalo sudėtį, siekiant sumažinti kapitalo sąnaudas.

Siekdama palaikyti arba pakoreguoti kapitalo sudėtį, Bendrovė gali pakoreguoti akcininkams mokamų dividendų sumą, grąžinti kapitalą akcininkams ir išleisti naujas akcijas.

Bendrovė apibrėžia kapitalą kaip „Nuosavas kapitalas“, kaip parodyta finansinės būklės ataskaitoje.

Vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis akcinis kapitalas neturi būti mažesnis negu 40 000 Eur, o akcininkų nuosavybė neturi būti mažesnė negu 50 proc. įmonės įstatinio kapitalo. 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė laikėsi šių reikalavimų.

Bendrovės veikla finansuojama iš išorės šalių bei naudojant akcininkų kapitalą. 2023 m. pabaigoje Bendrovė turėjo finansinio lizingo ir tiekėjų finansavimo įsipareigojimų bei paskolas iš Lietuvos ir užsienio bankų, kurių suma buvo 30 mln. Eur. Išsamesnė su paskolomis susijusi informacija pateikta 23 pastaboje.

Bendrovei netaikomi jokie išoriškai nustatyti kapitalo reikalavimai.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

3.3 Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita

Finansinis turtas

Užskaitomas finansinis turtas, atitinkantis užskaitos kriterijus, nurodytus 2.8 pastaboje:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
<i>Prekybos ir kitos gautinos sumos</i>		
Pripažinto finansinio turto bendroji vertė	100 296	99 295
Pripažintų finansinių įsipareigojimų, užskaitytų finansinės būklės ataskaitoje, bendroji vertė	3 506	(4 355)
Finansinės būklės ataskaitoje pateikto finansinio turto grynoji vertė	103 802	94 940
Finansinės būklės ataskaitoje neužskaitytos susijusios sumos	-	-
Grynoji vertė	103 802	94 940

Finansiniai įsipareigojimai

Užskaitomi finansiniai įsipareigojimai, atitinkantys užskaitos kriterijus, nurodytus 2.9 pastaboje:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
<i>Prekybos mokėtinos sumos</i>		
Pripažintų finansinių įsipareigojimų bendroji vertė	127 738	163 390
Pripažinto finansinio turto, užskaityto finansinės būklės ataskaitoje, bendroji vertė	3 506	(4 355)
Finansinės būklės ataskaitoje pateiktų finansinių įsipareigojimų grynoji vertė	131 244	159 035
Finansinės būklės ataskaitoje neužskaitytos susijusios sumos	-	-
Grynoji vertė	131 244	159 035

4 Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir pagrindiniai neapibrėžtumai

Taikydami Bendrovės apskaitos politikas, aprašytas 3 pastaboje, vadovai privalo priimti sprendimus (nesusijusius su vertinimais), kurie turi reikšmingą įtaką pripažintoms sumoms ir daryti įvertinimus bei prielaidas apie turto ir įsipareigojimų balansines vertes, kurios nėra aiškiai matomos iš kitų šaltinių. Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie laikomi svarbiais. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių vertinimų.

Įvertinimai ir juos pagrindžiančios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Apskaitinių vertinimų patikslinimai yra pripažįstami tuo laikotarpiu, kada vertinimas yra peržiūrimas, jeigu patikslinimai turi įtakos tik tam periodui, arba peržiūrėjimo periodu ir būsimais periodais tuo atveju, kai patikslinimai įtakoja tiek dabartinį, tiek būsimus periodus.

Prestižo vertės sumažėjimo vertinimas

Vadovaudamasi 2.6 ir 2.7 pastabose aprašytais apskaitos principais, Bendrovė kasmet vertina, ar prestižo vertė nėra sumažėjusi. Pinigus kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė nustatoma remiantis naudojimo vertės skaičiavimais. Šiems apskaičiavimams atlikti būtina atlikti vertinimus (14 pastaba).

Vertės sumažėjimo testavimo tikslas yra užtikrinti, kad turtas būtų apskaitomas ne didesne nei atsiperkamąja verte. Atsiperkamoji vertė (tai yra didesnė iš naudojimo vertės ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas) įprastai nustatoma remiantis naudojimo verte ir pritaikius diskontuotus pinigų srautų skaičiavimus. Atsiperkamosios vertės apskaičiavimams vadovybė naudoja prielaidas, kurios jos manymu yra pagrįstos geriausia prieinama informacija.

Pagrindinės prielaidos naudojimo vertės apskaičiavimams buvo pardavimų augimas, EBITDA maržos raida, vidutinė svertinė turto grąža (WARA), „CAPEX-to-sales“ santykis ir galutinis laisvų pinigų srauto augimo tempas.

Naudojimo vertės apskaičiavimai yra pagrįsti vadovybės patvirtintomis prognozėmis, kurios, vadovybės įsitikinimu, atspindi ankstesnę patirtį, prognozes pramonės šakos ataskaitose ir kitą prieinamą išorės informaciją. Prognozuojami pinigų srautai buvo diskontuoti pagal vidutinę svertinę turto grąžą (WARA). Jis atspindi įmonės vidutinės kapitalo kainos apskaičiavimo metodą, kai kiekviena kapitalo kategorija yra apskaičiuojama pagal tos konkrečios kapitalo kategorijos dalį bendrame bendrovės finansavime. WARA atspindi vidinę grąžos normą (IRR), kuri yra tikėtinas pirkimo kainos paskirstymo rezultatas (PPA). Vidutiniai svertiniai kapitalo kaštai (WACC) yra mažesni už vidinę grąžos normą (IRR), kadangi racionalus ir turintis žinių rinkos investuotojas neinvestuoja į projektus, kurių pelningumas mažesnis nei vidutiniai svertiniai kapitalo kaštai (WACC). Todėl WACC įprastai yra mažesnis už WARA ir IRR.

2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. prestižas buvo vertintas dėl vertės sumažėjimo. Skaičiavimai buvo atlikti naudojant pinigų srautų prognozes prieš apmokestinimą, pagrįstą vadovybės patvirtintais penkerių metų finansiniais biudžetais. Vadovybė planuotą pelną po mokesčių apskaičiavo remdamasi ankstesnės veiklos rezultatais, pasirašytais sutartimis ir savo lūkesčiais dėl rinkos plėtros. Daugiau informacijos apie vertės sumažėjimo vertinime naudotas prielaidas pateikta 14 pastaboje. Remiantis atlikta analize, vadovybė nustatė, kad nebuvo vertės sumažėjimo nuostolių.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Nematerialusis turtas

Nematerialaus turto naudingo tarnavimo laikotarpio paaiškinimai yra pateikti pirmiau čia atskleistoje informacijoje, o metų amortizacijos mokestis yra nurodytas 14 pastaboje. Nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis ir amortizacijos metodas yra peržiūrėti kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, o bet kokių pokyčių įtaka yra apskaitoma perspektyviai. Įvertinimai yra atlikti atsižvelgiant į Bendrovės istorinę patirtį, kuri atitiktų didžiausią ir geriausią turto naudojimą ir numatomą turto panaudojimą ateityje. Pripažintas nematerialusis turtas atspindi laikotarpį, per kurį šis turtas teiks naudą veikloje. Klientų duomenų bazės naudingo tarnavimo laiko įvertinimas buvo atliktas remiantis dabartine klientų skaičiaus ir atjungtų klientų skaičiaus per tam tikrą laikotarpį statistika.

Ilgalaikis materialusis turtas

Dėl nuolatinės technologijų pažangos atliekami įvertinimai, susiję su ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiku: naudingo tarnavimo laikotarpiai atskleisti pirmiau čia atskleistoje informacijoje, o nusidėvėjimo sąnaudos už metus atskleistos 13 pastaboje. Padidinus turto numatomą naudingo tarnavimo laiką ar jo likvidacinę vertę, sumažėtų nusidėvėjimo sąnaudos. Vadovybė nustato ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką jo įsigijimo metu, o vėliau kasmet jį peržiūri. Naudingo tarnavimo laikas nustatomas remiantis panašaus turto istorine patirtimi bei numatomais įvykiais ateityje, kurie gali turėti įtakos naudingo tarnavimo laikui, pavyzdžiui, technologijų pasikeitimai. Be to, tinklo infrastruktūra negali būti nudėvima per laikotarpį, kuris tęsiasi ilgiau negu atitinkamos licencijos, kuria remiantis teikiamos paslaugos, galiojimo laikotarpis.

Atidėjiniai turto pirminės būklės atkūrimui

Atidėjiniai turto pirminei būklei atkurti atspindi Bendrovės geriausią būsimų pavojingų atliekų, pvz., susidėvėjusių telefono stulpų, imprognuotų krezotų ar arsenu, tvarkymo ir mobiliojo, fiksuotojo ryšio tinklo vietų demontavimo bei atstatymo išlaidų vertinimą. Atidėjinių įvertinimas reikalauja reikšmingų sprendimų dėl būsimų išmontavimo ir atkūrimo išlaidų įvertinimo, taip pat apie sutarties vykdymo laiką. Demontavimo ir atkūrimo sąnaudoms įtakos turi neapibrėžtumas, susijęs su būsimu kainų kaita ir su tuo, kaip bus atliekami demontavimo ir atkūrimo darbai. Taip pat yra didelis neapibrėžtumas, susijęs su atsiskaitymo laiku, nes tam įtakos turi Bendrovės tinklo strategija ir išmontavimo planai, vietos nuomos sutarčių pratęsimo galimybės, technologijų pokyčiai ir kiti veiksniai.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas

Gautinų sumų vertės sumažėjimas nustatytas remiantis vadovybės atliktais jų atgautinumo ir terminų įvertinimais, susijusiais su sumomis, kurios nebus atgautos pagal pradžioje numatytus terminus. Šiam įvertinimui atlikti reikia priimti svarbius sprendimus. Šie sprendimai remiasi reikšmingais skolininko finansiniais sunkumais, tikimybe, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdyta finansinė reorganizacija, taip pat mokėjimų nevykdymu ar uždelsimu. Dabartiniai Bendrovės įvertinimai galėtų labai pasikeisti dėl pasikeitusios padėties rinkoje ar visoje šalies ekonomikoje. Atsiperkamumo rodiklis taip pat labai priklauso nuo sėkmės rodiklio bei veiksmų, kurių buvo imtasi, siekiant atgauti reikšmingai pradelstas gautinas sumas.

Abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas parodo įvertintus nuostolius, atsirandančius dėl klientų negalėjimo atlikti reikiamus mokėjimus. Vadovybė nustato vertės sumažėjimo dydį, remiantis gautinų sumų susigrąžinimo tikimybe, atsižvelgiant į ankstesnių metų nuostolius ir dabartines sumų surinkimo tendencijas.

Nuoma

Nuomos apibrėžimas

Sutartis yra, arba yra nuomos sutartis, jeigu sutartimi perleidžiama teisė kontroliuoti nustatyto turto naudojimą tam tikrą laikotarpį mainais už atlygį. Nustatant, ar sutartis yra nuomos, ar paslaugų sutartis, reikia reikšmingo vadovybės sprendimo. Siekiant nustatyti, ar sutartis yra nuoma, reikia įvertinti, ar per visą naudojimo laikotarpį klientas turi teisę gauti iš esmės visą ekonominę naudą iš nustatyto turto naudojimo ir teisę vadovauti nustatyto turto naudojimui.

Ypač su tinklu susijusio turto (techninių patalpų ir techninės įrangos) sutarčių atveju, kai sutartis yra susijusi su didesnio turto dalies naudojimu, tokiam vertinimui atlikti reikia reikšmingo sprendimo ir sutarties sąlygų bei faktų ir aplinkybių, pvz., turto technologinių aspektų, analizės.

Nuomos terminas

Nuomos terminui nustatyti reikia vadovybės sprendimo, nes apskaičiuotas nuomos terminas apima neatšaukiamą nuomos laikotarpį kartu su laikotarpiais, kuriems taikomos pratęsimo pasirinkimo galimybės, jei nuomininkas yra pakankamai tikras, kad pasinaudos šia galimybe, ir laikotarpiais, kuriems taikomos nutraukimo galimybės, jei nuomininkas yra pakankamai tikras, kad nepasinaudos šia galimybe.

Laikoma, kad 37-ajame TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ nustatyta riba yra aukštesnė už „labiau tikėtina nei netikėtina“, bet žemesnė už „praktiškai tikėtina“. Keliose Bendrovės nuomos sutartyse yra numatytos pratęsimo ir nutraukimo galimybės. Nustatydamą nuomos terminą, Bendrovė atsižvelgia į visus faktus ir aplinkybes, dėl kurių atsiranda ekonominė paskata pasinaudoti pratęsimo galimybe arba nepasinaudoti sutarties nutraukimo galimybe. Įvertinami tokie veiksniai: strateginiai planai, būsimų technologijų pokyčių įvertinimas, pagrindinio turto svarba Bendrovės veikloje ir (arba) išlaidos, susijusios su nuomos sutarties nepratęsimu arba nenutraukimu.

Diskonto norma

Būsiami nuomos mokėjimai diskontuojami taikant sutartyje numatytą palūkanų normą, jei ją galima lengvai nustatyti, arba nuomininko papildomą skolinimosi normą. Papildoma skolinimosi norma apibrėžiama kaip palūkanų norma, kurią nuomininkas turėtų mokėti, norėdamas per panašų laikotarpį ir su panašia garantija pasiskolinti lėšų, reikalingų panašios vertės turtui, kaip ir naudojimo teisės turtas, įsigyti panašioje ekonominėje aplinkoje. Daugumos sutarčių atveju Bendrovė diskontuoja būsimus nuomos mokėjimus, taikydama papildomą skolinimosi palūkanų normą. Norint nustatyti papildomą skolinimosi normą, vadovybė turi priimti sprendimą. Papildoma skolinimosi palūkanų norma nustatoma remiantis Bendrovės išorinio finansavimo palūkanų norma pagal valiutą ir numatomą nuomos termino trukmę. Ši norma taip pat koreguojama atsižvelgiant į geografinę riziką ir kredito riziką.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

5 Pajamos

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Mobiliojo ryšio paslaugos	165 685	152 125
Įrangos pardavimo pajamos	105 117	99 086
Interneto paslaugos	75 815	70 302
Balso telefonijos paslaugos	38 593	39 164
TV paslaugos	37 473	37 555
IT paslaugos	27 860	21 132
Duomenų perdavimo ir su tinklu susijusios paslaugos	18 063	17 963
Kitos paslaugos	7 972	7 296
Iš viso	476 578	444 623

6 Prekių ir paslaugų savikaina

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Prekių ir paslaugų įsigijimo sąnaudos	132 958	119 762
Tinklų sujungimo sąnaudos	39 575	39 673
Tinklo talpos sąnaudos	13 871	15 556
Iš viso	186 404	174 991

7 Kitos veiklos sąnaudos

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Energijos, patalpų ir transporto sąnaudos	17 910	21 877
Rinkodaros sąnaudos	17 049	16 572
Konsultacijos ir kitos Grupės teikiamos paslaugos	11 277	11 682
Eksploatavimo ir kitų paslaugų sąnaudos	7 296	7 099
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	1 241	1 579
Kitos sąnaudos	6 565	5 995
Iš viso	61 338	64 804

Sutartyje su UAB „Deloitte Lietuva“ numatyta, jog 204 tūkst. eurų suma bus sumokėta už 2023 m. Bendrovės metinių finansinių ataskaitų auditą ir Bendrovės metinio pranešimo įvertinimą.

8 Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo pelnas	1 314	1 456
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo nuostoliai	(102)	(189)
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	(497)	(173)
Iš viso	715	1 094

9 Finansinė ir investicinė veikla

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Gautinų sumų amortizacijos palūkanų pajamos	578	714
Finansinės nuomos palūkanų pajamos	338	302
Pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos	281	238
Kitos finansinės veiklos pajamos	19	9
Finansinės pajamos	1 216	1 263
Nuomos palūkanų sąnaudos	(3 057)	(2 574)
Paskolų palūkanos	(5 876)	(1 250)
Pelnas (nuostolis) dėl valiutų kursų pasikeitimo finansinėje veikloje	(4)	(14)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(52)	(60)
Finansinės veiklos sąnaudos	(8 989)	(3 898)
Finansinės ir investicinės veiklos grynosios pajamos	(7 773)	(2 635)

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

10 Pelno mokestis

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	9 178	6 151
Atidėtasis mokestis (24 pastaba)	(909)	(1 730)
Pelno mokesčio sąnaudos	8 269	4 421

Nuo 2009 m. sausio 1 d. galioja Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai, pagal kuriuos suteikiama mokestinė lengvata investicijoms į naujas technologijas. Tuo remiantis, 2023 m. Bendrovės apskaičiuota pelno mokesčio lengvata sudarė 3,4 mln. Eur (2022 m. – 6,1 mln. Eur). Investicijos į naujas technologijas kapitalizuojamos kaip ilgalaikis materialusis turtas ir jų nusidėvėjimas pripažįstamas leidžiamais atskaitymais mokesčių tikslais, todėl ši mokestinė lengvata nesukuria atidėtojo mokesčio įsipareigojimo.

Mokesčių inspekcija bet kuriuo metu per 3-is iš eilės einančius metus nuo metų, kuriais buvo pateikta mokesčių deklaracija, pabaigos gali patikrinti buhalterines knygas ir apskaitos įrašus, ir apskaičiuoti papildomus mokesčius bei baudas.

Bendrovės vadovybei nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų atsirasti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Pelno mokestis, apskaičiuotas Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų apskaičiuota taikant bazinį pelno mokesčio tarifą, kaip parodyta toliau:

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	71 863	60 819
Mokestis taikant 15 proc. tarifą (2022 m. – 15 proc.)	10 779	9 123
Neapmokestinamos pajamos (-) ir sąnaudos nemažinančios apmokestinamojo pelno (+)	468	1 100
Mokestinė lengvata	(3 411)	(6 101)
Kita	433	299
Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų atskaitoje pripažintos pelno mokesčio sąnaudos	8 269	4 421
Efektyvi palūkanų norma	11,51%	7,27%

11 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant grynąjį laikotarpio pelną (nuostolį) iš per laikotarpį išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. Bendrovė neturi finansinių priemonių, potencialiai konvertuojamų į paprastas akcijas, todėl sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra toks pat kaip ir paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas.

Svertinis akcijų vidurkis ataskaitiniais laikotarpiais sudarė 582 613 tūkst.

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Grynasis pelnas	63 594	56 398
Išleistų akcijų svertinis vidurkis (tūkst.)	582 613	582 613
Paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas (Eur)	0,109	0,097

12 Vienai akcijai tenkantys dividendai

Už 2022 m. ir 2021 m. paskelbti vienai akcijai tenkantys dividendai, kurie buvo sumokėti 2023 m. ir 2022 m., atitinkamai sudarė 0,06 Eur ir 0,10 Eur.

13 Ilgalaikis materialusis turtas

Pelno ar nuostolių ataskaitoje pripažintas nusidėvėjimo, amortizacijos ir vertės sumažėjimo sąnaudas sudaro:

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas (13 pastaba)	48 005	52 382
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas (13 pastaba)	310	475
Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos (14 pastaba)	26 691	20 955
Nematerialiojo turto vertės sumažėjimo sąnaudos (14 pastaba)	-	-
Naudojimo teise valdomo turto amortizacija (15 pastaba)	10 540	10 271
Iš viso	85 546	84 083
Laikomo parduoti turto vertės sumažėjimas	-	-
Iš viso	85 546	84 083

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

	Žemė ir pastatai	Kanalai ir telekomunikacinė įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	8 976	217 180	14 556	26 322	267 034
Įsigijimai	-	588	-	54 467	55 055
Perklasifikavimai	692	(80)	69	169	850
Perleidimai ir nurašymai	(79)	(333)	(17)	-	(429)
Perkelta iš nebaigtos statybos	1 531	52 320	3 516	(57 367)	-
Nusidėvėjimas	(1 272)	(43 929)	(7 181)	-	(52 382)
Vertės sumažėjimas	(72)	(403)	-	-	(475)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	9 776	225 343	10 943	23 591	269 653
2022 m. gruodžio 31 d.					
Savikaina	31 705	797 436	52 867	23 591	905 599
Sukauptas nusidėvėjimas	(21 888)	(570 670)	(41 923)	-	(634 481)
Vertės sumažėjimas	(41)	(1 423)	(1)	-	(1 465)
Likutinė vertė	9 776	225 343	10 943	23 591	269 653
2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	9 776	225 343	10 943	23 591	269 653
Įsigijimai	-	681	-	34 711	35 392
Perklasifikavimai	(1 578)	47	-	92	(1 439)
Perleidimai ir nurašymai	(1)	(1 571)	19	-	(1 553)
Perkelta iš nebaigtos statybos	1 296	36 537	4 865	(42 698)	-
Nusidėvėjimas	(1 244)	(41 878)	(4 883)	-	(48 005)
Vertės sumažėjimas	-	(310)	-	-	(310)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	8 249	218 849	10 944	15 696	253 738
2023 m. gruodžio 31 d.					
Savikaina	27 530	769 166	50 697	15 696	863 089
Sukauptas nusidėvėjimas	(19 240)	(549 341)	(39 752)	-	(608 333)
Vertės sumažėjimas	(41)	(976)	(1)	-	(1 018)
Likutinė vertė	8 249	218 849	10 944	15 696	253 738

2023 m. Bendrovė peržiūrėjo pilnai nudėvėto turto nurašymo principus remiantis ekonominės naudos kriterijumi, kaip atskleista apskaitos politikoje. Pagal naujus kriterijus Bendrovės nurašyto pilnai nudėvėto turto įsigijimo savikainą sudarė 32 497 tūkst. Eur (2022 m. – 32 016 tūkst. Eur).

2023 m. Bendrovė materialiojo turto perklasifikavimo į turtą, skirtą parduoti neturėjo (2022 m. – 191 tūkst. Eur).

2023 m. Bendrovė perklasifikavimo iš turto skirto parduoti neturėjo (per 2022 m. – 880 tūkst. Eur).

Bendrovė taip pat peržiūrėjo apskaitomus projektus ir materialiojo turto perkvalifikavimo į nematerialųjį turtą neturėjo (2022 m. – 7 tūkst. Eur sumai).

Bendrovė vis dar naudoja nuvertėjusį ilgalaikį materialųjį turtą, kurio įsigijimo vertė 2023 m. gruodžio 31 d. siekė 293,156 tūkst. Eur (2022 m. – 314 357 tūkst. Eur), apimant pastatus, kurių įsigijimų savikaina 2023 m. gruodžio 31 d. siekė 7 078 tūkst. Eur (2022 m. – 7 516 tūkst. Eur), mašinas ir įrangą, kurių įsigijimo savikaina yra 261 779 tūkst. Eur (2022 m. – 281 418 tūkst. Eur) ir kitus įrengimus, prietaisus ir įrankius, kurių įsigijimų savikaina yra 24 299 tūkst. Eur (2022 m. – 25 424 tūkst. Eur).

Turto grupė „Kanalai ir telekomunikacinė įranga“ apima galinę įrangą, kurią įmonė nuomoja trečiosioms šalims pagal nuomos sutartis ir kurios apskaitinės vertės yra šios:

	2023 m.	2022 m.
Savikaina	73 657	65 840
Sausio 1 d. sukauptas nusidėvėjimas	(48 549)	(43 317)
Nusidėvėjimas per metus	(6 891)	(6 793)
Perleisto ir nurašyto turto sukauptas nusidėvėjimas	1 716	1 526
Likutinė vertė	19 933	17 256

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

14 Nematerialusis turtas

	Licencijos ir programinė įranga	Prestižas	Kitas nematerialusis turtas*	Kuriamas turtas**	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	57 492	26 769	31 242	25 291	140 794
Įsigijimai	24 242	-	-	25 588	49 830
Perklasifikavimai	24 415	-	-	(24 574)	(159)
Perleidimai ir nurašymai	(91)	-	-	-	(91)
Amortizacijos sąnaudos	(17 518)	-	(3 437)	-	(20 955)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	88 540	26 769	27 805	26 305	169 419
2022 m. gruodžio 31 d.					
Savikaina	167 454	29 408	57 711	26 305	280 878
Sukauptas nusidėvėjimas	(78 914)	-	(26 322)	-	(105 236)
Vertės sumažėjimas	-	(2 639)	(3 584)	-	(6 223)
Likutinė vertė	88 540	26 769	27 805	26 305	169 419
2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	88 540	26 769	27 805	26 305	169 419
Įsigijimai	-	-	-	25 870	25 870
Perklasifikavimai	15 479	-	-	(15 562)	(83)
Perleidimai ir nurašymai	(4)	-	-	-	(4)
Amortizacijos sąnaudos	(23 252)	-	(3 439)	-	(26 691)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	80 763	26 769	24 366	36 613	168 511
2023 m. gruodžio 31 d.					
Savikaina	177 525	29 408	53 125	36 613	296 671
Sukauptas nusidėvėjimas	(96 762)	-	(28 759)	-	(125 521)
Vertės sumažėjimas	-	(2 639)	-	-	(2 639)
Likutinė vertė	80 763	26 769	24 366	36 613	168 511

* Kitą nematerialųjį turtą 2023 m. gruodžio 31 d. sudaro klientų bazė ir prekių ženklas (perimti iš AB „Omnitel“ prijungimo metu), kurių vertė 24 369 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 27 807 tūkst. Eur), o likęs amortizavimo laikotarpis yra 7 metai.

** Kuriamas turtas apima nematerialųjį turtą, skirtą savoms reikmėms, taip pat paslaugų teikimui, kurį yra tikimasi užbaigti per 2024 m.

2023 m. Bendrovė peržiūrėjo visiškai amortizuoto turto nurašymo principus remiantis ekonominės naudos kriterijumi, kaip atskleista apskaitos politikoje. Pagal naujus kriterijus Bendrovės nurašyto visiškai amortizuoto turto įsigijimo savikainą sudarė 11 401 tūkst. Eur (2022 m. – 17 735 tūkst. Eur).

2023 m. Bendrovė peržiūrėjo apskaitomus projektus ir materialiojo turto perkvalifikavimo į nematerialųjį turtą nebuvo (2022 m. – 166 tūkst. Eur).

2023 m. pabaigoje klientų bazės apskaitinė vertė buvo lygi 24,4 mln. Eur, o prestižas – 26,8 mln. Eur. Atsiperkamąsias vertes vadovybė įvertino naudodama diskontuotų pinigų srautų metodą. Vadovybė planuotą pelną po mokesčių apskaičiavo remdamasi ankstesnės veiklos rezultatais, pasirašytais sutartimis ir savo lūkesčiais dėl rinkos plėtros. Prestižo apskaitinė vertė buvo priskirta mobiliųjų paslaugų verslui kaip pinigų kuriančiam vienetui (PKV), apyvartinis kapitalas ir investicijos į ilgalaikį turtą buvo priskirtos PKV kaip pradavimo pajamų dalis. Pinigų srautai tolesniam nei penkerių metų laikotarpiui yra ekstrapoliuojami naudojant šiuos rodiklius: klientų bazei – nuolatinis augimo faktorius: 2,1 proc. (2022 m. – 2,2 proc.), diskonto norma: 4,42 proc. (2022 m. – 4,1 proc.); prestižui: nuolatinis augimo faktorius: 1 proc. (2022 m. – 1 proc.), diskonto norma: 4,42 proc. (2022 m. – 4,1 proc.). Skaičiavimuose buvo taikomos diskonto normos prieš mokesčius ir jos atspindi riziką, būdingą atitinkamam pinigų generuojančiam vienetui. Remiantis atlikta analize, vadovybė nustatė, kad nebuvo vertės sumažėjimo nuostolių. Jeigu diskonto norma padidėtų 10 procentiniais punktais, klientų bazė arba prestižo vertė nesumažėtų.

Lietuvoje fiksuotojo, tarpmiestinio ir tarptautinio ryšio paslaugų, apimančių ir duomenų perdavimą, veikla nelicencijuojama.

2022 m. rugpjūčio pradžioje Bendrovė pasiūlė 7 mln. Eur laimėjo aukcioną dėl 3,5 GHz radijo dažnių licencijos. Bendrovė įsigijo švariausią 100 MHz pločio ruožą 3400–3700 MHz radijo dažnių juostoje.

2022 m. rugpjūčio pabaigoje baigėsi varžytuvės ir dėl trijų 700 MHz radijo dažnių blokų. Už 23 mln. eurų „Telia Lietuva“ įsigijo plačiausią 2x10 MHz radijo dažnių bloką, kuris dengia didžiausią šalies teritoriją 700 MHz radijo dažnių juostoje. Tai leis apjungti ir 4G dažnių spektrą, taip pagerinat ryšio kokybę net ir mažai apgyvendintose vietovėse.

Per 20 metų Bendrovė į Lietuvos valstybės biudžetą iš viso sumokės 30 mln. eurų už abi penktosios kartos mobiliojo ryšio dažnių licencijas. Pradinės 30 proc. įmokos (iš viso 9 mln. eurų) jau sumokėtos.

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės pilnai amortizuotų, tačiau vis dar naudojamų veikloje programinės įrangos ir licencijų įsigijimo savikainą sudarė 20 048 tūkst. Eur (2022 m. – 26 057 tūkst. Eur).

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

15 Naudojimo teise valdomas turtas

	Žemė ir patalpos	Nenaudojamos šviesolaidžio skaidulos	Įrangos nuoma	Kita	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	35 765	9 662	-	697	46 124
Įsigijimai	4 343	-	3 440	533	8 316
Modifikacijos	4 584	(305)	-	(13)	4 266
Perleidimai ir nurašymai	-	-	(3 440)	-	(3 440)
Amortizacijos sąnaudos	(8 674)	(1 223)	-	(374)	(10 271)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	36 018	8 134	-	843	44 995
2022 m. gruodžio 31 d.					
Savikaina	65 592	12 933	-	1 960	80 485
Sukauptas nusidėvėjimas	(29 574)	(4 799)	-	(1 117)	(35 490)
Likutinė vertė	36 018	8 134	-	843	44 995
2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	36 018	8 134	-	843	44 995
Įsigijimai	2 794	2	6 758	512	10 066
Modifikacijos	4 074	1 370	-	1 927	7 371
Perleidimai ir nurašymai	-	-	(6 758)	-	(6 758)
Amortizacijos sąnaudos	(8 893)	(1 093)	-	(554)	(10 540)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	33 993	8 413	-	2 728	45 134
2023 m. gruodžio 31 d.					
Savikaina	72 460	14 305	-	4 400	91 165
Sukauptas nusidėvėjimas	(38 467)	(5 892)	-	(1 672)	(46 031)
Likutinė vertė	33 993	8 413	-	2 728	45 134

16 Atsargos

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	14 035	15 017
Reikmenys ir eksploatacinės medžiagos	40	151
	14 075	15 168
Atėmus: atidėjinys pasenusioms atsargoms	(1 458)	(707)
Iš viso	12 617	14 461

17 Finansinės priemonės pagal kategorijas

Finansinių priemonių apskaitos principai buvo taikomi šiems straipsniams:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas turtas		
<i>Finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina</i>		
Finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas turtas	103 802	94 940
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	20 604	7 099
Iš viso	124 406	102 039

Visi Bendrovės finansiniai įsipareigojimai, lygūs 131 244 tūkst. Eur (2022 m. – 159 421 tūkst. Eur) buvo priskirti kitų finansinių įsipareigojimų grupei ir nebuvo jokių įsipareigojimų, kurių tikrosios vertės pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

18 Prekybos ir kitos gautinos sumos

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Iš įmonių ir gyventojų gautinos sumos	90 946	85 198
Iš kitų operatorių gautinos sumos	2 260	1 813
Iš viso gautinų sumų	93 206	87 011
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimą	(5 400)	(5 324)
Prekybos gautinos sumos, grynąja verte	87 806	81 687
Gautinos sumos iš įmonių, surenkančių mokesčius už telekomunikacines paslaugas	566	668
Iš anksto apmokėtos sąnaudos ir kitos gautinos sumos	3 755	2 588
Finansinės nuomos gautinos sumos	11 834	10 156
Gautinos sumos iš susijusių šalių (27 pastaba)	2 628	2 426
	106 589	97 525
Atimti: ilgalaikę dalį	(24 837)	(21 467)
Trumpalaikė dalis	81 752	76 058

Visos ilgalaikės gautinos sumos turi būti apmokėtos per tris metus nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikrosios vertės yra apytiksliai lygios jų balansinei vertei.

Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų parengimo dieną yra lygi pirmiau minėtų gautinų sumų balansinei vertei. Bendrovė neturi jokių užtikrinimo priemonių kaip garantijų.

Per ataskaitinį laikotarpį nebuvo jokių vertinimo metodų ar reikšmingų prielaidų pasikeitimų.

2023 m. gruodžio 31 d. 93 206 tūkst. Eur (2022 m. – 87 011 tūkst. Eur) Bendrovės prekybos gautinų sumų nebuvo nuvertėjusios, todėl vertės sumažėjimo atidėjinyje joms nebuvo pripažintas. 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės atidėjinio suma buvo 5 400 tūkst. Eur (2022 m. – 5 324 tūkst. Eur). Vertės sumažėjimo atidėjinyje didžiąja dalimi buvo pripažintas remiantis išrašytais sąskaitomis, taikant vadovybės nustatytas vertės sumažėjimo normas.

Pagal 9-ojo TFAS reikalavimus Bendrovė pradėjo apskaityti gautinų sumų tikėtinus kredito nuostolius.

Tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuoti naudojamos šios pagrindinės taisyklės:

- Numatomiems kredito nuostoliams įvertinti naudojami istoriniai duomenys.
- Atidėjinių matrica apibrėžia fiksuotą atidėjinio normą priklausomai nuo gautinos sumos pradelstų dienų skaičiaus.
- Vienoda atidėjinio norma yra taikoma visoms kliento gautinoms sumoms (kurių pradelavimo terminas gali skirtis) pagal vėliausią mokėjimo termino datą. Atidėti mokėjimai dalimis taip pat įtraukiami į tikėtinus kredito nuostolius.
- Skirtingiems klientų segmentams yra taikomos skirtingos atidėjinių normos – Mobilusis B2C; Mobilusis B2B; Plačiauostis B2C; Plačiauostis B2B/B2O, nes istorinė kredito nuostolių patirtis rodo skirtingus modelius šiems segmentams. Tai reiškia, kad jeigu klientas naudojami skirtingų sistemų paslaugomis (pvz. plačiauosto ir mobiliojo ryšio paslaugomis) tam pačiam klientui bus taikomos skirtingos atidėjinio normos.

Lentelėje pateikiama šių gautinų sumų analizė pagal pradelavimo laikotarpius:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Iš pirkėjų gautinos sumos	93 206	87 011
Iš kurių: nepradelstos	72 506	66 821
Pradelstos iki 3 mėnesių	16 688	15 520
Nuo 4 iki 6 mėnesių	847	446
Virš 6 mėnesių	3 165	4 224

Iš pirkėjų gautinų sumų, kurių mokėjimo terminas yra praėjęs ir nėra apskaitytas vertės sumažėjimas nebuvo.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Visiškai ar iš dalies nuvertėjusių gautinų sumų laikotarpiai:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Iš pirkėjų gautinos sumos	93 206	87 011
Iš kurių: nepradelstos	72 506	66 821
Pradelstos iki 3 mėnesių	16 688	15 520
Nuo 4 iki 6 mėnesių	847	446
Virš 6 mėnesių	3 165	4 224

Prekybos ir kitų gautinų sumų apskaitinės vertės denominuotos šiomis valiutomis:

Valiuta	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Eurai	104 380	94 777
Kita valiuta	2 209	2 748
Iš viso	106 589	97 525

Toliau pateikiamas pasikeitimas prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo sąskaitoje:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Metų pradžioje	5 324	4 296
Per metus nurašytos gautinos sumos kaip neatgautinos	(1 014)	(13)
Atidėjinyje gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliams / atstatyta nepanaudota suma (-)	1 090	1 041
Metų pabaigoje	5 400	5 324

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliams atidėjimo pripažinimas ir jo atstatymas pelno ar nuostolių ataskaitoje apskaityti straipsnyje „Kitos veiklos sąnaudos“ (7 pastaba).

19 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Pinigai kasoje ir banke	20 604	7 099
Trumpalaikės investicijos	-	-
Iš viso	20 604	7 099

Pinigų ir pinigų ekvivalentų apskaitinės vertės, denominuotos šiomis valiutomis:

Valiuta	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Eurai	20 560	7 039
USD	44	60
Iš viso	20 604	7 099

Pinigų kasoje ir banke kredito kokybė gali būti įvertinta remiantis „Standard & Poor’s“ ilgalaikio skolinimosi reitingais (arba atitinkamu „Moody’s“ reitingu):

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
A+	19 662	6 456
A-2 (trumpalaikis)	-	-
Baa1 (Moody’s)	774	479
Kita	168	164
Iš viso	20 604	7 099

Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo lygi pinigų ir pinigų ekvivalentų, klasifikuojamų kaip pinigai ir pinigų ekvivalentai, balansinei vertei.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

20 Įstatinis kapitalas

Įstatinį kapitalą sudaro 582 613 138 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 0,29 Eur. Visos akcijos buvo visiškai apmokėtos.

21 Privalomasis rezervas

Privalomąjį rezervą reikalaujama sudaryti pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Kasmetinis pervedimas sudaro 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuoto pagal Lietuvos Respublikoje finansinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, ir yra privalomas kol rezervas, įskaitant akcijų priedus, pasiekia 10 proc. įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas sudaromas sukauptiems nuostoliams padengti. Privalomojo rezervo dalis, viršijanti įstatymų nustatytą privalomojo rezervo sumą, gali būti įtraukiama į nepaskirstytąjį pelną pelno paskirstymo tikslams.

2023 m. ir 2022 m. pabaigoje privalomasis rezervas sudarė 16,9 mln. Eur.

22 Prekybos, kitos mokėtinos sumos ir sukaupti įsipareigojimai

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Prekybos mokėtinos sumos	21 327	28 147
Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	16 582	12 129
Sukaupti įsipareigojimai	5 547	8 023
Sumos mokėtinos susijusioms šalims (27 pastaba)	3 175	3 963
Mokėtinos sumos operatoriams	3 497	1 965
Sukauptos sumos operatoriams	2 747	41
Kitos mokėtinos sumos ir ateinančių laikotarpių pajamos	24 737	25 593
	77 612	79 861
Atimti: ilgalaikę dalį	(19 036)	(20 261)
Trumpalaikė dalis	58 576	59 600

2022 m. rugpjūčio pradžioje Bendrovė pasiūlė 7 mln. Eur laimėjo aukcioną dėl 3,5 GHz radijo dažnių licencijos. Bendrovė įsigijo švariausią 100 MHz pločio ruožą 3400–3700 MHz radijo dažnių juostoje.

2022 m. rugpjūčio pabaigoje baigėsi varžytuvės ir dėl trijų 700 MHz radijo dažnių blokų. Už 23 mln. eurų „Telia Lietuva“ įsigijo plačiausią 2x10 MHz radijo dažnių bloką, kuris dengia didžiausią šalies teritoriją 700 MHz radijo dažnių juostoje. Tai leis apjungti ir 4G dažnių spektrą, taip pagerinat ryšio kokybę net ir mažai apgyvendintose vietovėse.

Per 20 metų Bendrovė į Lietuvos valstybės biudžetą iš viso sumokės 30 mln. eurų už abi penktosios kartos mobiliojo ryšio dažnių licencijas. Pradinės 30 proc. įmokos (iš viso 9 mln. eurų) jau sumokėtos.

Prekybos ir kitų mokėtinų sumų apskaitinės vertės denominuotos šiomis valiutomis:

Valiuta	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Eurai	76 316	75 861
Kita valiuta	1 296	4 000
Iš viso	77 612	79 861

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

23 Paskolos ir nuomos įsipareigojimai

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Trumpalaikės		
Paskolos	55 000	-
Atvirkštinis faktoringas	36 782	83 548
Nuomos įsipareigojimai	14 505	13 623
Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	-	-
	106 287	97 171
Ilgalaikės (nuo 2 iki 5 metų)		
Paskolos	-	30 000
Nuomos įsipareigojimai	42 495	42 121
Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	-	-
	42 495	72 121
Iš viso paskolų ir nuomos įsipareigojimų	148 782	169 292

Visos paskolos yra suteiktos eurais.

2024 m. gruodžio 31 d. likusi neapmokėta suma sindikuotos banko paskolos, kuri turi būti grąžinta 2024 m. gegužės mėn., siekė 30 mln. Eur.

Bendrovė iš „Telia Company“ buvo pasiskolinusi 25 mln. Eur pagal atsinaujinančios paskolos sutartį, pasirašytą 2023 m. sausio mėn.

Atvirkštinis faktoringas arba tiekėjo sąskaitų faktūrų finansavimas (SIF) – tai programa, kuomet trečiosios šalies bankas už sutartą mokestį per 7 dienas apmoka tiekėjo sąskaitas faktūras. Bankas, mokėdamas tiekėjui, veikia kaip tarpininkas. Bendrovė nemoka jokių palūkanų ir nepateikia bankams papildomų užstatų ar garantijų. Bendrovė moka visą sumą maždaug per ne ilgesnį kaip vienerių metų laikotarpį (faktinis terminas priklauso nuo kelių kintamųjų, dėl kurių susitarė visos 3 šalys). 2023 m. SIF programoje dalyvavo 30 tiekėjų (2022 m. – 32), kuriems buvo panaudota 47 mln. Eur (2022 m. buvo panaudota 40 mln. Eur).

Bendrovės minimalūs lizingo mokėjimai pagal finansinės nuomos sutartis ir jų dabartines vertes:

	Gruodžio 31 d.			
	Per 1 metus	Nuo 2 iki 5 metų	Per 5 metų	Iš viso
Minimalūs lizingo mokėjimai 2022 m. gruodžio 31 d.	16 132	35 585	14 903	66 620
Atimti: būsimas palūkanų sąnaudas	(2 509)	(5 792)	(2 575)	(10 876)
Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	13 623	29 793	12 328	55 744
Minimalūs lizingo mokėjimai 2023 m. gruodžio 31 d.	17 416	38 505	12 807	68 728
Atimti: būsimas palūkanų sąnaudas	(2 911)	(6 146)	(2 671)	(11 728)
Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	14 505	32 359	10 136	57 000

24 Atidėtasis mokestis

2017 m. vasario 1 d. AB „Omnitel“ buvo sujungta su Bendrove, todėl 71,2 mln. Eur mokestinis prestižas buvo nustatytas po susijungimo. Taip pat Bendrovė turėjo pripažinti apie 10 mln. Eur atidėtojo mokesčio turto dėl galimos papildomos prestižo amortizacijos, tačiau dėl nepalankaus įpareigojančio VMI nurodymo Bendrovė nepripažino tokio atidėtojo mokesčio turto. Neigiamas privalomasis sprendimas buvo apskųstas Aukščiausiajam administraciniam teismui. 2019 m. lapkričio 6 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė nepalankų sprendimą.

2020 m. Bendrovė vėl pradėjo diskusijas su Valstybine mokesčių inspekcija (VMI) dėl su prestižu susijusio atidėtojo mokesčio turto pripažinimo ir pateikė patikslintą 2017 finansinių metų pelno mokesčio deklaraciją. Pateikdama patikslintą deklaraciją Bendrovė pasinaudojo teise reikalauti prestižo amortizacijos ir paskolos palūkanų sąnaudas, susijusias su 2017 m. susijungimo sandoriu, pripažinti leidžiamais atskaitymais.

VMI atliko Bendrovės 2017 m. mokestinį patikrinimą. 2021 m. spalio 29 d. VMI paskelbė galutinį sprendimą, kuriuo Bendrovei buvo iš dalies suteikta teisė prestižo amortizacijos ir paskolos palūkanų sąnaudas pripažinti 2017 m. leidžiamais atskaitymais. Bendrovė buvo atleista nuo baudų ir delspinigių. Šis sprendimas ir atskaitymas taip pat galioja 2018 – 2021 m. laikotarpiui, prestižo sąnaudos bus toliau apskaitomos kaip leidžiami atskaitymai iki 2032 m.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimų ir turto sąskaitų judėjimai:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai		
Metų pradžioje	17 874	19 604
Įtraukta / (kredituojama) į pelno ar nuostolių ataskaitą (10 pastaba)	(909)	(1 730)
Metų pabaigoje	16 965	17 874

Atidėtojo mokesčio turto ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimų analizė yra tokia:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai		
Atidėtojo mokesčio turtas, kuris bus atgautas/ įsipareigojimai įvykdyti per daugiau nei 12 mėnesių	17 123	17 684
Atidėtojo mokesčio turtas, kuris bus atgautas/ įsipareigojimai įvykdyti (-) per 12 mėnesių	(158)	190
Metų pabaigoje	16 965	17 874

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus Bendrovės investicijos į patrunuojamąsias įmones atitinka dalyvavimo kitose įmonėse sąlygas mokesčiai lengvatai gauti, todėl atidėtojo mokesčio įsipareigojimas nuo į Bendrovę nepervesto patrunuojamųjų įmonių rezultato nustatytas nebuvo.

Toliau pateikiami pasikeitimai per laikotarpį Bendrovės atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų sąskaitoje (prieš likučių sudengimą):

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	Investicijų lengvata ¹	Naudingo tarnavimo laiko skirtumai ²	16-asis TFAS	Kita	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d.	1 225	16 758	9 097	1 857	28 937
Įtraukta / (kredituojama) į pelno ar nuostolių ataskaitą	(158)	(1 135)	730	(95)	(658)
2023 m. gruodžio 31 d.	1 067	15 623	9 827	1 762	28 279

Atidėtojo mokesčio turtas	Mokestiniai nuostoliai	Atidėtinys turto atstatymui	16-asis TFAS	Kita	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d.	-	(1 977)	(8 653)	(433)	(11 063)
Įtraukta / (kredituojama) į pelno ar nuostolių ataskaitą	-	21	(197)	(75)	(251)
2023 m. gruodžio 31 d.	-	(1 956)	(8 850)	(508)	(11 314)

¹ pagal investicijų lengvatą, kuri buvo taikoma iki 2001 m., investuoto turto vertė buvo atimama apmokestinamojo pelno apskaičiavimo tikslams investavimo metais. Šio turto tolesnio nusidėvėjimo sąnaudos nėra traktuojamos kaip apmokestinamąjį pelną mažinančios sąnaudos, todėl buvo suformuotas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas kuris bus visiškai realizuotas per minėto turto naudingo tarnavimo laikotarpius.

² nusidėvėjimas prailgintas apskaitos tikslams, kadangi naudingo tarnavimo laikotarpiai, numatyti mokesčių įstatymuose, yra trumpesni nei įprastinio nusidėvėjimo normos.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tuomet, kai pagal įstatymą egzistuoja įgyvendinama teisė užskaičiuoti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais.

Šios sumos, apskaičiuotos po atitinkamų likučių sudengimo, apskaitytos finansinės būklės ataskaitoje.

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Atidėtojo mokesčio turtas	(11 314)	(11 063)
Sudengtas su atidėtojo mokesčio įsipareigojimais	11 314	11 063
Atidėtojo mokesčio turtas finansinės būklės ataskaitoje	-	-
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	28 279	28 937
Sudengtas su atidėtojo mokesčio turtu	(11 314)	(11 063)
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai finansinės būklės ataskaitoje	16 965	17 874

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

25 Atidėjiniai

Bendrovės atidėjinių judėjimas per 2023 m. sausio – gruodžio mėn.:

	Atidėjinys turto atstatymui
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	12 398
Įsigijimai	588
Panaudota suma	(28)
Diskontavimas	221
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	13 179
Įsigijimai	681
Panaudota suma	(72)
Diskontavimas	379
Koregavimas dėl diskonto normos pasikeitimo, laiko	(1 128)
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.	13 039

Bendrovė nuomojasi žemės sklypus mobiliojo ryšio stotims statyti. Pasibaigus nuomos laikotarpiui, mobilus ryšio stotys turi būti išmontuojamos ir sutvarkoma žemė, kad savininkui būtų gražinta tokios būklės, kokios ji buvo prieš išsinuomojant. Taip pat Bendrovė montuoja telekomunikacinę įrangą iš trečiųjų asmenų nuomojamose patalpose arba ant statinių stogų. Pasibaigus nuomos laikui ši įranga turi būti išmontuojama.

Šioms būsimoms išlaidoms padengti yra sudarytas atidėjinys turto atstatymui. Bendrovė tikisi, kad turto atstatymo įsipareigojimus reikės vykdyti po vienerių metų laikotarpio, todėl visa atidėjinių suma apskaitoma ilgalaikių įsipareigojimų straipsnyje.

26 Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

Garantijos

2023 m. gruodžio 31 d. visa garantijų (įsipareigojimai garantuoti pagal konkursų, sutarčių vykdymo ir išankstinio mokėjimo sąlygas), kurias suteikė AB SEB bankas, AB „Lietuvos draudimas“ ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“ Lietuvos filialas už Bendrovę, suma sudarė 1 022 tūkst. Eur (2022 m. – 1 656 tūkst. Eur).

2023 m. gruodžio 31 d. numatomi konkursų ir veiklos garantijų grąžinimo terminai buvo:

Numatomas grąžinimo terminas tūkst. Eur	2024 m.	2024 m.	2024 m.	2024 m.	2028 m.				Iš viso
	01–03 mėn.	04–06 mėn.	07–09 mėn.	10–12 mėn.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	ir vėliau	
Garantijos	168	-	9	24	305	131	22	363	1 022

Gautinos minimalios įmokos pagal nuomos sutartį

Būsimasis minimalias nuomos įmokas pagal neatšaukiamas veiklos nuomos sutartis sudarė:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Ne vėliau kaip per 1 metus	8 607	9 396
Po 1 metų, bet ne vėliau kaip per 5 metus	30 490	27 195
Iš viso	39 097	36 591

Minimalūs finansinės nuomos mokėjimai, pripažinti pelne ar nuostoliuose ir kitose bendrosiose pajamose 2023 m., sudarė 7 722 tūkst. Eur (2022 m. – 8 807 tūkst. Eur).

Gautinas būsimas minimalias įmokas pagal nuomos sutartį sudaro:

– ne vėliau kaip per 1 metus – 905 tūkst. Eur iš „Telia Assets Finance“ (TAF) sutartys, kurių vertė mažesnė nei 5 000 Eur, ir 7 702 tūkst. Eur kitos įrangos (2022 m. – atitinkamai 2 399 tūkst. Eur ir 6 997 tūkst. Eur);

– vėliau nei po 1 metų, bet ne vėliau nei per 5 metus – 510 tūkst. Eur iš „Telia Assets Finance“ (TAF) sutartys, kurių vertė mažesnė nei 5 000 Eur, ir 29 980 tūkst. Eur kitos įrangos (2022 m. – atitinkamai 1 412 tūkst. Eur ir 25 783 tūkst. Eur).

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

Kapitalinės investicijos, kurių atžvilgiu finansinių ataskaitų datą pasirašytos sutartys, tačiau kurios nebuvo pripažintos finansinėse ataskaitose, yra šios:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Ilgalaikis materialusis turtas	8 796	6 912
Nematerialusis turtas	605	1 258
Iš viso	9 401	8 170

Įsipareigojimai pagal veiklos nuomos sutartis – Bendrovė yra nuomininkė

Bendrovė pagal veiklos nuomos sutartis nuomojasi lengvuosius automobilius, IT įrangą ir patalpas.

Nuomos sąnaudos, apskaitytos pelno ar nuostolių ataskaitoje:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Minimalios įmokos pagal nuomos sutartis	14 121	13 861
Iš viso	14 121	13 861

Bendrą būsimų minimalių nuomos įmokų pagal neatšaukiamas nuomos sutartis sumą sudaro:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Ne vėliau kaip per 1 metus	1 000	970
Po 1 metų, bet ne vėliau kaip per 5 metus	2 039	2 693
Po 5 metų	164	178
Iš viso	3 203	3 841

Bendrovės veiklos nuomos sutartys visų pirma susijusios su biuro ir serverių erdvėmis, pastatais, žeme, transporto priemonėmis, IT įranga ir infrastruktūra. Tam tikros sutartys apima atnaujinimo variantus įvairiems laiko tarpams. Subnuomą daugiausia sudaro biuro ir serverių patalpos.

Tinklo infrastruktūros registravimas

2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujasis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas.

Įstatymas nustato įvairių infrastruktūros objektų (įskaitant elektroninių ryšių tinklų) apsaugos zonų nustatymo ir registravimo tvarką ir reikalavimus, taip pat kompensavimo žemės savininkams dėl su apsaugos zonomis susijusių apribojimų taikymo. Esami tinklai turi būti įregistruoti iki 2025 m. (siūlomas 3 metų pereinamasis laikotarpis):

– iki 2023 m. galima įregistruoti kabelių tinklus be žemės savininko sutikimo;

– nuo 2023 m. būtinas žemės savininko sutikimas.

Nuo 2025 m. ūkinė veikla gali būti vykdoma tik, jeigu tinklas yra nustatytas ir įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

Bendrovė įvertino naujojo įstatymo įtaką ir padarė išvadą, kad 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. atidėjinio nereikia pripažinti. Bendrovė tikisi, kad išlaidos, susijusios su įstatymo nuostatų šiuo metu naudojamai infrastruktūrai taikymu, bus apskaitomos savikainoje.

27 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Bendrovę kontroliuoja „Telia Company AB“ (Švedija), kuriai priklauso 88,15 proc. Bendrovės akcijų bei balsų. Didžiausia „Telia Company AB“ akcininkė yra Švedijos valstybė.

Su susijusiomis šalimis buvo atlikti šie sandoriai:

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Telekomunikacijų ir kitų paslaugų pardavimas:		
„Telia Company AB“ ir jos patronuojamosioms įmonėms	10 589	9 966
Bendrovės patronuojamosios įmonės	-	-
Iš viso telekomunikacinių ir kitų paslaugų pardavimų	10 589	9 966

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	2023 m.	2022 m.
Turto ir paslaugų pirkimas:		
<i>Turto pirkimas iš:</i>		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	1 157	392
	1 157	392
<i>Paslaugų pirkimas iš:</i>		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	19 006	20 459
Bendrovės patrunuojamosios įmonės	-	-
	19 006	20 459
Iš viso turto ir paslaugų pirkimų	20 163	20 851
<i>Likučiai metų pabaigoje susiję su turto / paslaugų pardavimu / pirkimu:</i>		
Gautinos sumos ir sukauptos pajamos iš susijusių šalių:		
	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Gautinos sumos iš susijusių šalių:		
<i>Ilgalaikės gautinos sumos:</i>		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	-	-
	-	-
<i>Trumpalaikės gautinos sumos:</i>		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	2 414	2 036
	2 414	2 036
<i>Sukauptos pajamos iš susijusių šalių:</i>		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	214	390
	214	390
Iš viso gautinų sumų ir sukauptų pajamų	2 628	2 426

Gautinos sumos iš susijusių šalių atsiranda pirmiausia dėl pardavimo sandorių ir turi būti sumokėtos per vieną mėnesį po pardavimo datos. Gautinos sumos nėra apdraudžiamos užtikrinimo priemonėmis ir už jas nemokamos palūkanos. Atidėjiniai gautinoms sumoms iš susijusių šalių nebuvo pripažinti 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d.

Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos susijusioms šalims:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Paskolos:		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	25 000	-
Trumpalaikės paskolos	25 000	-
<i>Mokėtinos sumos susijusioms šalims:</i>		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	3 668	3 957
	3 668	3 957
<i>Sukauptos sąnaudos susijusioms šalims:</i>		
„Telia Company AB“ ir jos patrunuojamosioms įmonėms	170	6
	170	6
Iš viso mokėtinų sumų ir sukauptų sąnaudų	3 838	3 963

2023 m. sausio 10 d. su „Telia Company AB“ pasirašyta atsinaujinančios paskolos sutartis, pagal kurią Bendrovė iš „Telia Company AB“ per 2 darbo dienas gali pasiskolinti bet kokią sumą neviršijant bendro 50 mln. Eur limito 3 ar 6 mėnesiams. Nuo 2023 m. gegužės iki spalio pabaigos skolinimosi limitas laikinai buvo padidintas iki 65 mln. Eur. 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš „Telia Company AB“ buvo pasiskolinusi 25 mln. Eur (2022 m. – nebuvo).

Visi sandoriai su susijusiomis šalimis yra vykdomi remiantis rinkos principais.

2023 m. „Telia Company AB“ išmokėti dividendai sudarė 30 516 tūkst. Eur (2022 m. – 51 359 tūkst. Eur). 2023 m. Bendrovė negavo dividendų iš patrunuojamosios įmonės (2022 m. – negavo dividendų).

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Bendrovės pagrindinių vadovų darbo užmokestis

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Pagrindinių vadovų darbo užmokestis	6 347	6 034
Socialinio draudimo įmokos nuo darbo užmokesčio	115	110
Iš viso atlygio	6 462	6 144

Pagrindiniai vadovai yra Bendrovės vadovas, padalinių, tiesiogiai atskaitingų Bendrovės vadovui, ir pagrindinių Bendrovės padalinių vadovai. 2023 m. gruodžio 31 d. bendras pagrindinių vadovų skaičius buvo 50 (2022 m. gruodžio 31 d. – 52).

Remiantis įstatymais, darbo užmokesčiui Bendrovė taiko 1,77 proc. socialinio draudimo įmokų tarifą.

Per 2023 m. dviem nepriklausomiems Bendrovės valdybos nariams priskaičiuota 25 tūkst. Eur metinių išmokų (tantjėmų) už 2022 m. Visas Bendrovės vadovų darbo užmokestis priskiriamas trumpalaikėms išmokoms darbuotojams.

28 Sutarties gavimo sąnaudos

Sutarties turto sąnaudų likutis perkėlimui:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Sutarties turto sąnaudų likutis metų pradžiai	5 498	4 837
Sutarties turto padidėjimas dėl naujų sutarčių per metus	7 250	7 430
Sutarčių įsigijimo sąnaudų nusidėvėjimo išlaidos	(7 271)	(6 769)
Sutarties turto sąnaudos gruodžio 31 d.	5 477	5 498

Sutarties gavimo sąnaudos yra papildomos sąnaudos, patiriamos sudarant sutartį su klientu, kurių Bendrovė nebūtų patyrusi jeigu sutartis nebūtų gauta. Šias išlaidas sudaro išorės ir vidaus komisiniai bei išmokos, susijusios su naujos sutarties gavimu. Šios sąnaudos yra amortizuojamos naudojant tiesioginį metodą per vidutinį klientų gyvavimo laikotarpį, vertinamą bendro portfelio lygiu. Jeigu Bendrovė sumoka reikšmingo dydžio komisinius už sutarties atnaujinimą, turtas yra amortizuojamas per minimalų sutarties laikotarpį.

29 Sutarties turtas ir įsipareigojimai

Sutarties turto likutis perkėlimui:

	Gruodžio 31 d.	
	2023 m.	2022 m.
Trumpalaikis sutarties turtas sausio 1 d.	1 266	1 102
Likučio padidėjimas dėl naujos sutarties pakeitimo	1 496	1 876
Likučio sumažėjimas dėl įprasto sutarties pasibaigimo ar pakeitimo	(1 750)	(1 712)
Trumpalaikis sutarties turtas gruodžio 31 d.	1 012	1 266
Ilgalaikis sutarties turtas sausio 1 d.	537	696
Likučio padidėjimas dėl naujos sutarties pakeitimo	196	3
Likučio sumažėjimas dėl įprasto sutarties pasibaigimo ar pakeitimo	(15)	(162)
Ilgalaikis sutarties turtas gruodžio 31 d.	718	537
Iš viso sutarties turto gruodžio 31 d.	1 730	1 803
Trumpalaikiai sutarties įsipareigojimai sausio 1 d.	2 389	2 054
Sutarties įsipareigojimų padidėjimas per metus	2 950	2 519
Sutarties įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas	(2 444)	(2 184)
Trumpalaikiai sutarties įsipareigojimai gruodžio 31 d.	2 895	2 389
Ilgalaikiai sutarties įsipareigojimai sausio 1 d.	-	-
Likučio padidėjimas dėl naujų sutarčių	-	-
Likučio sumažėjimas dėl įprasto sutarties pasibaigimo ar pakeitimo	-	-
Likučio perkėlimas iš ilgalaikių į trumpalaikius sutarties įsipareigojimus	-	-
Ilgalaikiai sutarties įsipareigojimai gruodžio 31 d.	-	-
Iš viso sutarties įsipareigojimų gruodžio 31 d.	2 895	2 389

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

30 Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio ir veiklos tęstinumas

2024 m. sausio–vasario mėn. Bendrovė grąžino likusią 25 mln. Eur paskolą, kurią suteikė „Telia Company AB“.

Nuo 2024 m. sausio 15 d. Bendrovė sudarė lėšų koncentravimo sutartį su „Telia Company AB“, Telia Global Services Lithuania, UAB ir AB SEB banku.

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, Telia Lietuva, AB vadovė Giedrė Kaminskaitė-Salters ir Telia Lietuva, AB finansų vadovė Daina Večkytė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pirmiau pateiktos Telia Lietuva, AB finansinės ataskaitos už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, parengtos pagal Europos Sąjungoje priimtus taikyti tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo Bendrovės įmonių turtą, įsipareigojimus, finansinę padėtį, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus.

Giedrė Kaminskaitė-Salters
Vadovė

Daina Večkytė
Finansų vadovė

Kita informacija

Bendra informacija apie ataskaitą

Šioje ataskaitoje pristatoma „Telia Lietuva“ 2022 m. veikla. Metinis pranešimas ir tvarumo ataskaita rengiama kartą per metus ir skelbiama viešai. Šioje ataskaitoje teikiame finansinę ir nefinansinę informaciją apie atsakingą verslą savo suinteresuotosioms šalims: klientams, akcininkams, investuotojams, darbuotojams, tiekėjams, verslo ir socialiniams partneriams bei plačiajai visuomenei.

Bendrovės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios ataskaitos tvaraus verslo apžvalga parengta vadovaujantis Jungtinių Tautų „Pasaulinio susitarimo“ principais, „Pasaulinės ataskaitų teikimo iniciatyvos“ (angl. „Global Reporting Initiative“) gairėmis G4 bei reikalavimais telekomunikacijų įmonėms, taip pat aktualiais ir taikytiniais Europos Sąjungos reikalavimais. Tačiau tvarumo ataskaita neturi būti laikoma parengta griežtai laikantis pirmiau išvardytų regioninių ar tarptautinių struktūrų. Ataskaitoje taip pat atsižvelgta į Lietuvos banko pateiktas rekomendacijas dėl atsakingo verslo teiktinos informacijos.

Metinė ataskaita nespausdinama, rengiama tik elektroniniu formatu, su kuriuo lietuvių ir anglų kalbomis visi suinteresuoti asmenys gali susipažinti viešai interneto svetainėje www.telia.lt ir „Nasdaq“ Vilniaus vertybinių popierių biržos interneto svetainėje. Informacija apie ataskaitos paskelbimą taip pat pateikiama biržos pranešimuose investuotojams.

Suinteresuotųjų šalių komentarai, atsiliepimai bei klausimai visada laukiami. Juos pateikti galite el. paštu darius.dziaugys@telia.lt bei dėl tvaraus verslo dalies aurelija.zekiene@telia.lt.

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Telia Lietuva, AB akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome Telia Lietuva, AB (toliau – Bendrovės) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2023 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusiu metų pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusiu metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal TFAS apskaitos standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių apskaitos specialistų etikos standartų valdybos išleistą Tarptautinį apskaitos profesionalų etikos kodeksą (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo standartus) (toliau – TASESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TASESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Pagrindinis audito dalykas

Pajamų pripažinimas

Žr. 147 ir 153 finansinių ataskaitų puslapius

2023 metų pabaigoje Bendrovės gryniesi pardavimai atitinkamai buvo lygūs 476 578 tūkst. Eur.

Grynuosius pardavimus sudaro keletas pajamų šaltinių, tokių kaip duomenų srauto mokesčiai, įskaitant sujungimą ir tarptinklinį ryšį, abonentiniai mokesčiai, diegimo mokesčiai, kitos paslaugos bei įrangos pardavimas. Be to, šios paslaugos ir produktai klientams siūlomi kaip bendras paslaugų ir produktų paketas (pakuotas sandoris), dėl ko atsiranda poreikis paskirstyti tokio paketuoto sandorio pardavimo kainą atskirai paslaugoms ir susijusiems produktams, įskaitant pardavimo skatinimo kaštus ir nuolaidas.

Bendrovė naudoja keletą atsiskaitymo sistemų ir kitų susijusių duomenų apdorojimo sistemų tiksliai ir visapusiškai registruoti apskaitos duomenis. Skirtingiems produktams ir veiklos sritims taikomos įvairios IT sistemos. Bendrovė įdiegia SAP kaip naują pagrindinę platformą, tačiau tuo pačiu metu yra naudojamos senosiomis sistemomis, taip siekiant užtikrinti nenutrūkstamą veiklą. Todėl IT aplinka yra itin svarbi pajamų pripažinimo procesui.

Sudėtingi produktai ir paslaugos bei jų deriniai reikalauja reikšmingų vadovybės vertinimų dėl pajamų pripažinimo laiko ir apimties. Kyla rizika dėl apskaitos įrašų, kuriais remiantis pripažįstamos pajamos, tikslumo, taip pat rizika dėl pajamų pripažinimo tinkamame ataskaitiniame laikotarpyje. Dėl šios priežasties mes manome, kad pajamų pripažinimas yra pagrindinis audito dalykas.

Mūsų auditoriaus atsakas į šias rizikas

Mūsų audito procedūros šioje srityje, be kita ko, apėmė:

- Bendrovės apskaitos politikos dėl suteiktų paslaugų ar patiektų prekių apskaitos, atsižvelgiant į 15 TFAS reikalavimus, taikymo vertinimą bei naujų verslo modelių apskaitos vertinimą, siekiant įsitikinti, jog Bendrovės apskaitos politika yra tinkama ir jos yra laikomasi;
- esminių vidaus kontrolių, įskaitant IT sistemų, naudojamų atsiskaitymams ir pajamų pripažinimui kontroliuoti, modelio ir įgyvendinimo įvertinimą bei testavimą, siekiant nustatyti jų veikimo efektyvumą;
- mūsų atrinktų klientams pateikiamų sąskaitų, susijusių su naujais produktais ir per metus įvestais tarifais, pavyzdžių vertinimą, siekiant patikrinti jų tikslumą;
- pagal sutartis, kurios apima keletą paslaugų ir produktų elementų (pakuoti sandoriai), atrankos būdu pasirinktos atskiros suteiktos paslaugos ar pristatytos prekės įvertinimą, siekiant nustatyti ar šios sudaro atskirą elementą, ir pardavimo kainos dalies, priskirtos dar nesuteiktoms paslaugoms ar produktams, patikrinimą, atsižvelgiant į jų tikrąją kainą;
- atrankos būdu pasirinktų pajamų, priskirtų nesuteiktoms paslaugoms ar nepristatytoms prekėms (ateinančių laikotarpių ir pripažįstamų proporcingai per šių paslaugų suteikimo laikotarpį), vertinimą;
- sukauptų pajamų sugretinimą su faktiniu duomenų srautu po mėnesio uždarymo;

- atskleidimų, susijusių su įvairiais pajamų srautais, tinkamumo įvertinimą;
- atitinkamoms IT sistemoms taikomų bendrųjų IT kontrolės priemonių vertinimą ir testavimą tokiose srityse kaip prieigų apsauga (ypač privilegijuotųjų prieigų valdymas), sistemų pokyčių kontrolė bei duomenų centro ir tinklo operacijų valdymas.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Bendrovės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, Socialinės atskaitomybės ataskaitą ir Atlygio ataskaitą (prie skilties „Darbuotojai“), tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu, remdamiesi atliktu darbu, pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Bendrovės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą ir Valdymo ataskaitą, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar Bendrovės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Bendrovės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir

— Bendrovės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, buvo parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jeigu nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal TFAS apskaitos standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas, vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

— Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.

— Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės veiksmingumą.

— Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.

— Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos.

— Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikėme už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie, galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie taikytus veiksmus panaikinti grėsmes ar susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Akcininkų sprendimu 2023 m. balandžio 27 d. buvome paskirti atlikti Bendrovės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti 2023 metų Bendrovės finansinių ataskaitų auditą pagrįstas acnininkų sprendimu ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra dešimt metų.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir jos Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bendrovei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei finansinių ataskaitų auditas paslaugų.

Išvada dėl finansinių ataskaitų formato atitikties Europos vieno elektroninio ataskaitų teikimo reikalavimams

Įmonės vadovybė pritaikė Bendrovės finansinių ataskaitų vieną elektroninio ataskaitų pateikimo formatą, siekdama vykdyti 2018 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/815, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109 / EB papildoma techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomas vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatas (toliau – ESEF reglamentas), 3 str. reikalavimus. Pagal šiuos reikalavimus, Bendrovės finansinės ataskaitos turi būti pateiktos XHTML formatu. Patvirtiname, kad finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų pateikimo formatas už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus šiuo atžvilgiu atitinka ESEF reglamentą.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Simonas Rimašauskas.

UAB „Deloitte Lietuva“
Įmonės audito pažymėjimo Nr. 001275

Simonas Rimašauskas
Atestuotas auditorius
Auditoriaus pažymėjimas Nr. 000466

Vilnius, Lietuvos Respublika
2024 m. balandžio 4 d.

Įmonės pavadinimas

Telia Lietuva, AB

Teisinė forma

akcinė bendrovė

Įregistravimo data

1992 m. vasario 6 d.

Registro tvarkytojas

Valstybės įmonė Registrų centras

Įmonės kodas

1212 15434

LEI kodas

5299007A0LO7C2YYI075

Buveinės adresas

Saltoniškių g. 7A, LT-03501 Vilnius, Lietuva

Telefonas

+370 5 262 1511

Faksas

+370 5 212 6665

El. pašto adresas

info@telia.lt

Interneto adresas

www.telia.lt